

ANNE și SERGE GOLON

10

**ANGELICA
ȘI COMLOTUL
UMBRELOR**

EDITURA ELIT

UN COȘMAR

I

Angelica se trezi. Noaptea era profundă. Doar nava, legănându-se lin la ancoră, părea că trăiește. Prin hublou o lucire slabă de clar de lună sublinia contururile frumoaselor mobile vechi din salonul vasului și făcea să sclipească aurul și marmura bibelourilor. Lumina se oprea la marginea alcovului, la picioarelor vastului divan oriental pe care Angelica era întinsă. O trezise un sentiment confuz de nevoie de dragoste, atât de puternic încât îi făcea aproape rău și de neliniște, de frică de ceva teribil ce urma să se întâmple și o amenința. Încercă să-și amintească visul care-i stârnise aceste sentimente extreme – frică și dorință – și care o trezise din somn. Visase oare că Joffrey o strângea în brațe, sau că cineva încerca s-o ucidă? Nu-și mai amintea nimic...

Simțea doar acea senzație voluptoasă pornind din pânțele, învăluind-o până în vârful capului și, deasemenea, frica. Era singură, ceea ce nu era un lucru neobișnuit. Lângă ea, patul purta încă urma celui care se odihnisese acolo câteva ore. Dar se întâmpla frecvent ca Joffrey de Peyrac să se scoale în toiul nopții, ca să facă un tur de veghe pe navă, lăsând-o pe ea să doarmă.

Angelica tresări. Pentru prima dată de când urcau fluviul Saint-Laurent își dădea seama de un lucru la care nu se gândise până atunci: erau pe teritoriul regelui Franței. Soțul ei, un fost condamnat la moarte și ea, o fugară pe al cărei cap fusese pusă răscumpărare, pătrunseseră tocmai în regatul din care fuseseră izgoniți odinioară. Erau, desigur, o forță. O flotă de cinci nave.

Dar puterea lui Ludovic al XIV-lea, deși departe, nu era oare dintre cele mai considerabile? Brațul său se întindea chiar și până în aceste ținuturi îndepărtate. Suveranul avea până și aici drept de viață și de moarte asupra supușilor.

De când își hotărâse destinul, demult, în pădurile din Poitou, revoltându-se împotriva regelui Franței, Angelica nu mai simțise niciodată atât de puternic că era încolțită, prinsă în capcană. Cu prețul unor eforturi supraomenești fugiseră din Franța, își dobândiseră libertatea în America și iată că se năpusteau cu capul înainte în această ispită: călătoria la Quebec, reluarea legăturilor cu Lumea Veche, cu patria lor.

Ce nebunie! Cum putuse să-l lase pe Joffrey s-o ducă la îndeplinire? Cum de nu văzuse imediat limpede, când el hotărâse să meargă la Quebec, că era un lucru nebunesc, că nu era posibilă nici o iertare și că acolo unde domnea Regele Atotputernic, acolo era și va fi întotdeauna pentru ei pericol? Ce iluzie o îmbătase? Cărui dor îi căzuseră pradă? De ce, brusc, se convinseseră că o fraternitate din naștere putea netezi obstacolele și că timpul atenuase dorința de răzbunare a regelui? Acum, erau din nou în puterea lui.

Întinericul, adăugându-se acestor senzații violente, îi dădea Angelicăi impresia că trăiește un vis urât. I se părea că se întorsese în Franța, că se găsea într-un castel din Poitou, în vremea când, acum șase ani, părăsită de toți, se trezea noaptea chinuită de dorința de a fi iubită de un bărbat, de regretul pentru dragostea ei pierdută și de obsesia primejdiilor care o înconjurau și o pândeau.

Ea începu să tremure din toate încheieturile, incapabilă să controleze această impresie de lucru deja trăit, de dezastru iremediabil. Ridicându-se, mâinile îi pipăiau mobilele, încercând să recunoască realitatea. Erau acolo globul terestru din porfir, astrolabul, dar asta nu o liniștea. Se simțea prizonieră în acest salon, între aceste mobile nemișcate, în spatele ecranului de sticlă al hubloului argintiu în lumina lunii. În spatele lui era viața. Ea era moartă. Regele o pândea. Pădurea din provincia în care semănase rebeliunea nu mai exista. Nimic nu era imposibil pentru puterea suveranului. Oricât de departe ar fugi, Regele o putea ajunge și copleși cu povara urii sale. Se aruncase singură în capcană. Și acum, totul se sfârșise, ea era moartă.

El, Joffrey, dispăruse. Unde era? Unde să-l caute? Era de cealaltă parte a pământului, acolo unde strălucește soarele și nu luna, unde strălucește viața și nu moartea. Niciodată nu-și va mai lipi de ea corpul gol, cuprins de dorință. Ea era condamnată să rămână prizoniera acestui vas-fantomă, acestor locuri întunecate, purtând în ea, ca o tortură, amintirea plăcerilor terestre, îmbrățișărilor și săruturilor nebune, devenite inaccesibile. Iadul...

Cuprinsă de o disperare fără margini, i se păru că aude în noapte un zgomot de pași în apropiere. Simțul realității îi reveni odată cu acest zgomot regulat, viu, și brusc își spuse: "dar suntem în Canada!" și atinse din nou globul de porfir, ca să se convingă de prezența sa reală.

"Suntem pe *Gouldsboro*!" își repetă ea. Spunea *noi* ca pentru a crea o entitate a cărei amintire îi revenea, dureroasă, în memorie. Mai întâi el, Joffrey de Peyrac, care era sus, pe dună, sondând în noaptea calmă acel îndepărtat și sălbatic ținut din Lumea Nouă. Apoi, în jurul lui, oamenii, navele, flota sa ancorată la poalele falezelor din Sainte-Croix-de-Mercy. Acum își amintea și numele de Sainte-Croix-de-Mercy.

Un fiord, un colțisor ascuns, în afara fluviului agitat încă de valurile furtunoase ale oceanului. Pilotul le spusese: "Aici este Sainte-Croix-de-Mercy. Putem ancora pentru noapte!" Era un nume și un colț al coastei bine definit, și el totuși continua să aibă pentru Angelica o semnificație sinistă și mitologică de parcă pilotul cu căciulă de lână s-ar fi schimbat brusc într-un barcagiu pe Styx. În aceste locuri domnea moartea. Erau porțile Iadului...

Ea se îmbracă. Avu grijă să nu aprindă lumânarea care se înălța, galbenă, în suportul ei de argint la căpătâiul patului. Un fel de teamă o împiedica să facă lumină, lucru care, brusc, i-ar putea confirma oribila certitudine: "Sunt moartă! El a dispărut!..."

Aruncându-și o mantie pe umeri, deschise ușa. Afară, profunda respirație a nopții o învăluie și recunoscă mirosul navei: mireasma de sare, de podea bine spălată, de parâme și pânze, și un fel de fum de grătar^{*} care venea dinspre braseros*, fiind un obicei al mateloților să gătească ceva specific țării lor de îndată

* Recipient metalic în care s-au practicat găuri, destinat încălzirii în aer liber. N.T

ce aveau ocazia. În sânul acestei adunături recrutate de prin toate colțurile lumii se pregăteau, numai Dumnezeu știe câte, rețete diverse.

Angelica se sprijini de canat. Începea să-și recapete sângele rece. Respiră adânc și bătaile neregulate ale inimii i se liniștiră. Peste câteva clipe, urma să-l întâlnească. Trebuia să facă numai câțiva pași, să urce câteva trepte ale scării de lemn lăcuit din stânga, și-l va putea zări. Îl va vedea acolo, drept, înalt, ca un condotier, profilându-se pe cerul întunecat. Îi va vedea umerii viguroși sub haină, șoldurile înguste ascunzând pasiuni fierbinți, picioarele strânse în cizme de călărie. Nu o va zări imediat. Va fi concentrat. Noaptea, în singurătatea veghilor sale, el își concepea planurile, miile de proiecte. Ea se va apropia și el îi va spune:

— Nu dormi, iubita mea?

Și ea îi va răspunde:

— Doream să te văd, să fiu lângă tine, să mă asigur de prezența ta, dragostea mea. Am visat urât. Mi-a fost așa de frică!

El va râde și ea se va încălzi la privirea lui înflăcărată. Știa că doar ea avea puterea să facă să apară o asemenea expresie de bucurie în această frumoasă privire bărbătească, trufașă, pătrunzătoare și uneori implacabilă, dar care putea deveni atât de blândă când se apleca asupra ei, transfigurat de tandrețe. Doar ea, atingându-l, putea să facă să fremete acea slăbiciune bărbătească, singura pe care și-o permitea, el, stăpânul atâtor destine, și care-l aducea la picioarele ei. Cu o privire, îl putea stârni pe acest senior trufaș, pe acest războinic, oțelit în lupte aprige. Și cu un surâs, știa că-i vindeca toate rănilor ascunse, iar el, prin această uitare de sine, ispășea toate umilințele și nedreptățile excesive. El nu mințea când spunea că era, datorită ei, cel mai fericit dintre bărbați. Certitudinea puterii ei asupra acestui redutabil seducător de femei, care nu-i acordase decât ei primejdiosul privilegiu de a-l face gelos, conștiința legăturii care căpătase o asemenea intensitate între ei, sfârșiră prin a o reconforta pe Angelica, mărinind nevoia de dragoste pe care o simțea. Doar câțiva pași și va fi lângă el.

Timid, îi va lua mâna caldă a cărei putere, frumusețe și parfum ușor le iubea și-i va săruta fiecare deget, ca un bărbat căruia îi place să sărute degetele unei femei, iar el îi va mângâia obrazul murmurând: "iubita mea cea nebună!"

2

El nu era acolo însă. Angelica nu-l zări decât pe nordicul Erickson fumându-și pipa și veghind cu acea constanță care-l caracteriza. Era un perfect executant de ordine, înțelegând totul dintr-un cuvânt, un geniu al mării, aspru și necruțător, conducându-și nava aproape fără să spună un cuvânt, un câine de pază, cu fâlcile încleștate pe ce-i era încredințat.

Angelica îl privi bine, până când fu convinsă că el este și nu Joffrey. Într-o clipă, duneta vasului deveni suprafața malefică pe care se juca soarta ei. Și din nou pădurea, întinzându-și ecranul negru dincolo de apa scânteietoare, i se păru înfricoșătoare. Ea avansă și zise:

— Bună seara, domnule Erickson. Unde este domnul de Peyrac?

Și apropiindu-se de balustradă, văzu țărmul mai aproape decât și-ar fi imaginat, la lumina unui foc aprins pe mal.

— ... S-a dus cumva pe uscat?

Erickson se ridicase în picioare și-și scosese pălăria cu pene cu care-și împodobeă capul de când fusese numit căpitan pe *Gouldsboro*, pentru călătoria acestuia în Europa, în cursul iernii. Preluase funcția spre satisfacția tuturor. Autoritatea lui asupra echipajului era uriașă.

— Într-adevăr, doamnă! De aproximativ o oră, domnul de Peyrac a fost condus pe uscat.

— Avea escortă? se auzi Angelica întrebând, cu o voce albă.

— N-a luat cu el decât pe scutierul său, Yann Le Couennec.

— Yann...

Ea privi din nou spre malul întunecat. Deasa pădure canadiană se întindea nesfârșită, refugiu pentru urși și indieni. Ce însemna faptul că se duseseră pe mal și se afundaseră în pădure, lăsând să-i aștepte pe plaja îngustă a fluviului, printre rădăcinile inundate, două străji și o barcă?

Ea se întoarse spre Erickson, scrutându-i privirea impenetrabilă.

— Ți-a spus unde se duce?

Erickson dădu din cap. Păru că ezită, apoi, scoțându-și pipa din gură, murmură:

— I s-a adus un mesaj!

— Cine? Un indian?

— Nu știu. Dar domnul părea să știe despre ce este vorba. L-am văzut doar citind plicul, apoi l-am auzit dând ordin să se coboare barca cu doi vâslași numai. Mi-a spus să stau de gardă, că se duce pe uscat și că se întoarce într-o oră sau două.

Brusc, Angelica simți că se trezește la realitate. Tulburarea și tremuratul încetară. Deveni lucidă și rece. Asta era! Lucrul de care fusese avertizată în somn. Primejdia. Pătrunseseră pe teritoriul regelui Franței, chiar dacă era nelocuit, intraseră în capcană.

Spuse norvegianului "Bine!" și se îndepărtă cu pași lenți, coborând la cabină. Ajunsă acolo, aprinse repede lampa, scoase dintr-un sertar pistolul, îl armă și-l strecură în cingătoare. Urcă din nou și privi în jur. Pe cine căuta ea în noaptea amară, cu parfum de saramură și rădăcini calcinate?

Un om din echipaj trecu nu departe de ea, punându-și brâul din piele de bivoliță și căscând. După ce pierduse la o partidă de zaruri, se ducea să se culce în hamacul său. Angelica îl recunoscu pe Jacques Vignot, dulgherul de la Wapassou. Totul era limpede. Știa acum ce trebuia să facă.

— Jacques, îi spuse ea, cheamă-i la mine pe Kouassi-Ba și pe Enrico Enzi. Spune-le să fie înarmați și să vină la parapet.

Întorcându-se pe dune, de această dată îl văzu pe ofițerul de manevră care preluase cartul.

— Erickson vă așteaptă jos, doamnă, îi spuse el.

Erickson coborâse deja o barcă la apă.

— M-am gândit că și dumneavoastră, doamnă, doriți să coborâți pe uscat. Permiteți-mi atunci să vă însoțesc, căci domnul de Peyrac s-ar putea supăra dacă n-o fac.

Ea înțelese că și el era îngrijorat și sub acest pretext, profita de inițiativa Angelicăi ca să nu respecte un ordin care-l încurca. Uneori, chiar și lui stăpânul îi dădea de furcă. Iar devotamentul pe care i-l purta era cauza multor suferințe. Căci, independent și iubind riscul, Joffrey de Peyrac nu ținea întotdeauna seama de neliniștile celor care-i erau devotați.

— Domnule Erickson, cred că ne înțelegem bine, îi spuse Angelica, zâmbindu-i cu recunoștință.

La cererea Angelicăi, Erickson îl chemă pe pilotul laurentin pe care-l angajaseră de la Gaspé. Angelica dorea s-o informeze despre locul pustiu din apropierea capului unde flota ancorase în această seară.

— Ce e la Sainte-Croix-de-Mercy?

— Este ... pe legea mea, nu-i nimic!

— Dar ce e la Sainte-Croix-de-Mercy? O tabără indiană?
Un post de comerț?... Un cătun?

— Nimic, repetă omul.

“Atunci!... ce putea face Joffrey de Peyrac într-un loc unde nu era NIMIC?” își spuse ea.

— ... Doar, acolo sus...

— Ce e?

Omul arată cu degetul spre creasta falezei.

— Un fost mic han al capucinilor, în ruină, unde indienii depozitează uneori blănurile în perioada de negoț.

Cine îi putuse da întâlnire lui Joffrey în acel colț pierdut?

Cei pe care-i chemase li se alăturară. Negrul Kouassi-Ba, maltezul Enrico, Vignot, dulgherul. Grupul coborî în șalupă și puțin mai târziu ajunse la mal. Erickson îi lăsă pe cei doi vâslași ai șalupei cu santinelele care păzeau focul. Le ceru acestora să le spună în ce direcție se îndreptaseră domnul conte și scutierul său și ei le arătară urma unei poteci.

3

Începură imediat să urce. Stinseseră felinarul și doar luna, ieșind când și când dintre nori, lumina poteca abruptă care ducea în vârf. Strecurându-se astfel pe sub bolta de frunze, Angelica pierduse noțiunea timpului și locului. Redevenea fata din Poitou, din vremea când se avântase în nebuneasca aventură a revoltei ei împotriva regelui Franței și rățăcea prin păduri, urmată de o bandă redutabilă de partizani, hughenoți și catolici, țărani și mici nobili de țară, ținându-se cu toții după ea și răspândind spaimă și moarte. Tăcuți și întunecați ca noaptea din care apăreau, coborând falezele, aruncându-se din copaci asupra

cavalerilor regelui pe drumurile de țară, reușiseră timp de doi ani să țină în șah "misionarii în cizme" care pustiau regiunea și chiar să facă să se retragă regimentele regelui Franței.

În timp ce urca astfel, ca în transă, fără să simtă nici oboseala urcușului, nici zgârieturile măracinișurilor sau ramurilor care o loveau în trecere, în mintea ei se depănau amintiri și senzații, ca și cum o ființă străină pusese stăpânire pe corpul ei... De această dată însă, ea lupta să-l apere, să-l salveze pe cel pe care-l iubea.

Poiana, care părea mică și îngustă, cobora în pantă abruptă spre marginea falezei deasupra apelor întunecate ale fluviului Saint-Laurent. Oceanul se prelungea în acest estuar plin de sare; se auzea zgomotul valurilor și un vânt aspru le îngheța frunțile asudate.

Angelica, cercetând din ochi împrejurimile, nu văzu decât suprafața înclinată a luminișului și se opri chiar deasupra prăpastiei, când Vingnot îi arătă ceva, mai sus, spre dreapta. Se zărea o vagă luminiță și silueta unei cabane de lemn. Umbra pădurii, în liziera căreia fusese construită, îi ascundea contururile. N-ar fi putut fi văzută fără acea lucire intermitentă și greu de observat, provenind de la o lumânare sau de la un foc aprins în interior.

Grupul se opri și rămase la adăpostul pădurii. Angelica se întoarse spre Kouassi-Ba și-i făcu semn. El își trase gluga hainei pe capul cărunt și așa, cu fața neagră, perfect invizibilă în întuneric, se strecură la liziera copacilor până la cabană, unde privi pe fereastră. Se întoarse repede și șopti că, într-adevăr, de acolo venea lumina. În cabană era un foc aprins, dar nu putuse distinge nimic pentru că ferestrele erau din piele de pește opacă. Auzise totuși un murmur de două voci, și ar putea jura că una dintre ele era cea a contelui de Peyrac.

Deci, era acolo! Dar, cu cine?

Tensiunea în care se găsea scăzu. Gândul că el era în apropiere și în viață o liniștea. Cineva îl convocase pe contele de Peyrac, iar acesta se dusesse la întâlnire fără să-și ia o escortă mai importantă ca să-l apere la nevoie. Nu-l luase cu el decât pe Yann Le Couennec și nu garda spaniolă, ceea ce dovedea că știa despre ce era vorba și chiar că se aștepta poate la această întâlnire. El nu-i spunea întotdeauna totul. Angelica învățase

să-l cunoască și știa că-și pregătea cu mult timp înainte expedițiile; avea peste tot relații și spioni.

Cine știe de când se gândise și la această călătorie la Quebec?! Nu s-ar fi mirat să afle că se întâlnise chiar cu un trimis al guvernatorului Noii Franțe, domnul de Frontenac, care le era favorabil dar care, cunoscând ostilitatea și teama populației și a guvernului față de ei, trebuia să procedeze în cel mai mare secret. Dar deși se liniștise, nu se hotăra încă să se miște. Dintr-un motiv ce-i rămânea necunoscut, locul i se părea sinistru și teama pe care-și interzicea s-o exteriorizeze se comunica tovarășilor săi. Nici ei nu se mișcau și erau neîncrezători. Privindu-i în lumina slabă ce se strecura prin frunziș, le vedea figurile încremenite, înăsprite, atente. Și din nou unul dintre ei îi atinse brațul, arătându-i ceva. De cealaltă parte a poienii, se simțea mișcare. Cu toții își ținură respirația. Yann Le Couennec apăru și începu să facă, cu pași nonșalanți, înconjurul locului. Tânărul scutier coborî spre marginea prăpastiei, contemplă umbra abisului, păru să asculte zgomotul valurilor pe stâncile de jos, apoi urcă din nou spre cabană. La jumătatea drumului se opri, căscă, și-și aprinse pipa. Noaptea i se părea probabil lungă și situația nu-i cerea o atenție prea mare.

Angelica ezita să-și facă simțită prezența. Bretonul era aparent atât de lipsit de griji, încât n-ar înțelege din ce cauză se aflau acolo și poate nici Joffrey. Dar nu asta era important. Adineauri, într-o străfulgerare, Angelica realizase cealaltă față a acestei expediții spre Quebec în care contele de Peyrac și o parte din oamenii și flota sa se lansaseră, nu cu ușurință – fără îndoială pentru că erau aproape toți francezi și urmau să întâlnească alți francezi – ci pentru că o parte din obstacolele care-i așteptau se șterseseră din conștiința lor. Uitaseră într-o oarecare măsură soarta crudă care-i condamna pentru totdeauna la exil.

Chiar și Yann, care ucisese odinioară un paznic al contelui d'Helgoat care-i spânzurase tatăl pentru că braconase un iepure, acest Yann, prieten atât de sincer și vesel, uitase că pe teritoriul Franței îl aștepta încă spânzurătoarea.

Depart de a înainta cu curaj, trebuiau, din contra, să-și sporească prudența și șiretenia, să știe că nimeni nu va veni să-i apere aici de legile și anatemele aruncate asupra lor și că,

pentru compatrioții lor, erau doar buni de spânzurat. Doar forța, îndrăzneala, vigilența le vor permite să învingă și să meargă mai departe nevătămați, să iasă victorioși dintr-o încercare nebunească, deși necesară, ca salamandra care trece prin foc. Important era să nu-și facă iluzii. Chiar și în aceste ținuturi nelocuite de pe malurile marelui fluviu nordic, trebuiau să-și amintească că orice contact cu locuitorii, fie ei indieni, țărani, pescari, clerici sau funcționari ai regelui, le putea aduce moartea.

Ajungând aici cu reflexiile, ridică ochii spre poiană și crezu că e pradă unui vis care-i continua gândurile. Ca două păsări de pradă, tăcuți și iuți, doi oameni ieșiseră din pădure, în față, și în câteva salturi îl ajunseseră pe Yann sărind asupra lui. Avu loc o scurtă luptă în care bretonul, luat prin surprindere și lovit la ceafă, cedă repede. Doborât, zăcea la pământ, nemișcat. O voce groasă se auzi în liniștea nopții.

— Nu-i nevoie să-l legăm. Îi punem o piatră de gât și-l aruncăm în fluviu. Asta-i primul lichidat!

Vorbise unul dintre atacatori. În lumina confuză a clarului de lună, atentatul se desfășurase atât de repede încât martorii invizibili, la liziera pădurii, realizară cu greu ce se întâmplase. Doar văzându-i târând spre marginea prăpastiei corpul inert al scutierului, reacționară. Angelica se avântă și oamenii porniră pe urmele ei cu aceeași promptitudine tăcută ca și necunoscuții cu câteva clipe mai devreme. Toți ca unul, încercau să evite orice zgomot, orice strigăt, ca să nu le alerteze complicii care se găseau fără îndoială cu contele de Peyrac în interiorul cabanei.

Bătrâna spadă a lui Erickson, mănuită de pumnul său redutabil, despică aproape în două craniul primului care se prăbuși ca trăsnet, ca un copac sub topor. Celălalt se întorsese. O lovitură teribilă în plină figură îl făcu să-și înghită strigătul gata să țâșnească. Brațul negru și noduros al lui Kouassi-Ba îi cuprinse gâtul cu forța unui boa ce-și sugrumă prada și, cu o mișcare brutală spre spate, îi rupse ceafa.

O viață întreagă de lupte necontenite și primejdii făcuse din majoritatea oamenilor lui de Peyrac, mai ales din vechii lui tovarăși, niște ucigași redutabili. Două cadavre zăceau acum în iarba aspră lângă Yann, care era doar leșinat.

Prin semne, Angelica le arată că trebuiau să le ia de acolo. Voia să încerce să examineze necunoscuții ca să afle cine-i

putuse trimite, dacă erau marinari rămași fără echipaj, vagabonzi sau servitori în solda vreunui senior; în orice caz erau ucigași plătiți. Ea nu se îndoia că fuseseră trimiși acolo nu doar să-l îndepărteze pe Yann, ci și să-l surprindă și să-l ucidă pe Peyrac atunci când acesta va ieși din cabana în care fusese atras.

Scena părea ireală în sânul pădurii canadiene aproape virgine, fremătând de viață. Dar presentimentul Angelicăi fusese just. Era începutul războiului împotriva lor. În acest timp, deranjate de toate venirile și plecările furișe și de violențele oamenilor, păsările care dormeau cuibărite în adânciturile falezei își luară zborul scoțând piuituri furioase. Aripă albe băteau în noaptea adâncă, apoi veniră să se așeze cârâind chiar în poiană.

Sesizând o agitație în interiorul cabanei, Angelica și oamenii săi se retraseră repede la umbra copacilor, cărând corpurile cu ei. Gata de orice, erau cu ochii la ușa pe care o auziseră scârțâind.

— Ce-i cu țipetele astea? întrebă o voce de bărbat.

— Nimic, doar niște păsări, răspunse vocea lui Joffrey de Peyrac, a cărui siluetă înaltă se aplecă pentru a trece pragul, apoi se îndreptă și mai făcu câțiva pași.

Era foarte vizibil în clarul de lună și privea în jur. Bănuise, după semne imperceptibile, că se întâmplă ceva suspect.

— Yann! strigă el.

Fidelul scutier nu apărură, nu răspunse, și pe bună dreptate. În acel moment, celălalt ocupant al cabanei apărură la rândul său, în spatele contelui. Pe cât puteau vedea de la acea distanță, era un bărbat de vreo patruzeci de ani, puțin aplecat de spate, deșirat, cu o alură nonșalantă și nepăsătoare. Nu părea primejdios.

— Au venit niște oameni, spuse vocea lui Peyrac, sau e chiar Yann. Dar, unde este?

Timbrul voalat al acestei voci care-i era așa de dragă, făcu să tresară inima Angelicăi. Ea-i recunoscuse în lumina palidă a lunii fața atât de iubită, ale cărei cicatrici, marcate de umbre dure, îi accentuau caracterul, figură intimidantă, dar liniștitoare pentru cei ce-i cunoșteau bunătatea.

Inima Angelicăi tresări de dragoste pătimasă. Era în viață și ea sosise la timp. Indiferența afișată de cei doi bărbați nu o influența. Știa că primejdia era certă. Și poate Peyrac începea și el să bănuiască ceva. Ea ghici că era în gardă.

Mâna Angelicăi strângea patul pistolului căruia-i ridicase "cocoșul". Îl urmărea pe gentilomul care stătea puțin mai în spate, lângă ușă, dar care arunca și el priviri întrebătoare în jur.

"Se întreabă poate unde-i sunt zbirii", se gândi ea, "pariez că se gândește că întârzie cam mult să se arunce asupra lui Joffrey și să-l lovească din spate, cum hotărâseră. Nu este omul să-și murdărească el mâinile."

În același moment, ca pentru a o contrazice, ea-l văzu pe individ năpustindu-se asupra lui Peyrac, cu spada ridicată. Ea țipă și trase în același timp.

Contele de Peyrac făcuse un salt în lături. Era deja în gardă, cu sabia în mână. Dar focul de armă oprise elanul mizerabilului care se clătină, iar după o a doua împușcătură, se prăbuși cât era de lung. Părea imens și filiform ca un șarpe pe pământul argintat de lună.

Peyrac ridică ochii și o zări pe Angelica, dreaptă, la liziera pădurii, cu mâna care nu tremura ținând încă arma din care se înălța un subțire fuior de fum. Era superbă, ca o apariție războinică.

— Frumoasă lovitură, doamnă!

Au fost primele cuvinte pe care le rosti Peyrac când ea se apropia de el cu un pas ce părea că alunecă pe suprafața pământului, aproape ca o fantomă. Clarul de lună îi accentua paloarea feței. Strălucea, cu aureola părului blond și mantia argintie de lup de mare aruncată pe umeri. Nu era nimic dur, real în ea, în afară de acea armă pe care continua s-o țină ridicată și al cărei lemn și oțel străluceau, surprinzătoare în acea mână atât de fină și fragilă. Dar forța acelei încheieturi gingașe se vedea din modul în care ținea arma. Oricât de grea și mare era, mâna nu-i tremura, gata să ucidă din nou, iar privirea ei pândea cu o acuitate pe care Peyrac nu i-o cunoștea, ca și cum ar fi fost obișnuită să vadă în întunericul nopții și în cel des al pădurii.

Ea veni lângă el, tot la pândă, și el avu impresia că vede materializându-se imaginea acelor îngeri păzitori pe care credința îi consideră protectorii oamenilor.

— Au vrut să te ucidă, murmură ea.

— Fără nici un fel de îndoială. Și fără tine, acum aș fi fost mort.

Un fior o zgudui pe Angelica. Fără intervenția ei, el ar fi murit. Ar fi cunoscut din nou acel coșmar fără nume de a fi despărțită de el, de a-l fi pierdut pentru totdeauna.

— Trebuie să fugim, zise ea. Oh! de ce să faci o asemenea nebunie, o asemenea imprudență?

— Recunosc că sunt vinovat. Omul acesta s-a prezentat drept trimisul domnului de Frontenac. Nu puteam să mă aștept din partea lui la o asemenea trădare. E o lecție bună. De acum înainte, mă voi feri. Fără tine, scumpa mea... Dar, unde este Yann?

Yann își revenea din leșin. Oamenii se adunară în jurul contelui de Peyrac. Pe scurt, i se povesti atacul căruia îi căzuse victimă scutierul și care dovedea că fuseseră aduși intenționat oameni să-i execute. Peyrac îngenunchie în fața corpului mortului și-l întoarse. Acesta primise primul glonț în plin piept, iar celălalt îi traversase spatele în timp ce cădea. Era mort de-a binelea, iar fața căzută, gura căscată, purtau urma unei anumite mirări.

— Marchizul de Varange, zise Peyrac. Guvernatorul Noii Franțe îl trimisese să-mi aducă un mesaj în care-mi ura oarecum bun venit. Știind cât de puțin este apreciată politica sa, dar dorind s-o continue până la capăt, îmi recomanda cea mai mare discreție pentru această întrevedere. Dorea să pună Quebecul în fața faptului împlinit, și asta poate fi înțeles. Mărturisesc că i-am urmat directivele și n-am suflat un cuvânt nimănui despre această primă întâlnire. Am început s-o regret însă, de îndată ce m-am aflat în fața lui Varange. Nu mi-a inspirat încredere, dar nu-mi puteam da seama de ce.

Tușișurile ce mărgineau poteca ce urca de pe mal începură să foșnească. O voce strigă: "Ce se întâmplă?"

Alertați de focurile de armă, cele două santinele ce păzeau focul și bărcile veniseră în căutarea lor.

— Aranjează lucrurile, Erickson, zise repede Peyrac, nu trebuie să se știe nimic.

Căpitanul de pe Gouldsboro se duse în grabă spre oamenii săi.

— Nu-i nimic, băieți. Întoarceți-vă la postul vostru.

Apoi reveni spre grup. Aceștia țineau sfat. Erau trei cadavre, dintre care unul aparținea unui funcționar colonial renumit, mâna dreaptă a guvernatorului Noii Franțe. Dar locul

pustiu ales pentru lașul atentat împotriva lui Peyrac le ușura sarcina de a șterge urmele dramei.

— Pădurea e mare și fluviul adânc, zise Peyrac. Și cred că voi știți să păstrați un secret. Nu este pentru prima dată, prieteni.

Îi trecuse rapid în revistă pe cei ce veniseră cu Angelica. Aceștia erau cei mai siguri. Ceea ce trebuia să dispară, dispărea pentru totdeauna. Chiar și sub tortură, n-ar spune nimic.

Brațul lui Joffrey se strecurase în jurul taliei Angelicăi și cu o apăsare ușoară o scosese din acel vis cu ochii deschiși în care rămăsese, cu mâna pe trăgaci.

— Iar tu, doamna mea, cum de ai știut ce se urzește ca să ajungi exact la timp?

— Un presentiment! Nimic altceva, dar extrem de puternic! Un impuls, teama de a te fi lipsit de apărare într-un ținut plin de capcane pentru noi. Nu mai puteam sta în așteptare. Le-am cerut oamenilor să mă însoțească. Dar pot să garantez că nimeni altul nu este la curent.

— Fără doamna contesă, ați fi fost la ananghie, domnule, zise Erickson.

— La mare ananghie, aprobă Peyrac, cu o grimasă.

Angelica începu din nou să tremure, iar contele simțea vibrând sub mâinile sale acel corp de femeie, de neclintit cu câteva momente mai devreme, acum însă cuprins de o slăbiciune pur feminină. Imaginația ei lucra. Îl vedea pe Joffrey asasinat și corpul său aruncat cu o piatră de gât de pe faleză. Din nou fusese, cât pe ce să fie ucis prin trădare.

Joffrey avea dreptate. Această crimă care urma să fie dusă la îndeplinire în cel mai mare secret – și nu s-ar fi știut niciodată nimic – trebuia răzbunată în același anonimat, prin dispariția oricărei urme. Căci se îndreptau spre Quebec precedați de o reputație redutabilă. Nu-și puteau permite să-i adauge și moartea marchizului de Varange, care ar fi fost considerată drept un gest de ostilitate și nu de legitimă apărare.

— Nu știu ce-a fost în capul imbecilului ăstuia, reluă Peyrac după un moment de gândire. Dar sunt aproape sigur că nu a acționat la ordinul lui Frontenac. Este exclus. Că n-a ținut seama, din contra, de asigurările de ospitalitate pe care mi le trimitea guvernatorul, este probabil. Quebecul este divizat în

ceea ce ne privește. Frontenac n-a făcut decât greșeala de a-și alege prost mesagerul, dacă el a fost acela care l-a ales.

Când îngenunchiase lângă mort, percheziționându-i buzunarele, găsisese mai multe hârtii și obiecte. După ce la examinase ca să știe dacă se găsea ceva în ele care ar fi putut demasca instigatorii complotului, pusese totul la loc.

— Fără urme! Nu trebuie să rămână nimic în posesia noastră care să poată da de bănuț cui va că ne-am întâlnit cu acești oameni. Am lăsat în buzunarele lui de Varange scrisoarea lui Frontenac. O să pară că nu mi-a dat-o niciodată și vor dispărea cu toții așa cum prevăzuseră să ne facă pe noi să dispărem.

Îl trimise pe Erickson să inspecteze cabana ca să nu rămână nici un indiciu al acestei întâlniri. Apoi o luă pe Angelica și coborâră spre plajă. Kouassi-Ba, Vignot și Enzi rămaseră în urmă ca să curețe locul.

La jumătatea drumului, în întunericul copacilor, Joffrey de Peyrac se opri și o cuprinse pe Angelica, îmbrățișând-o cu pasiune.

— Mi-ai salvat viața, dragostea mea. Ți mulțumesc de mii de ori!

Țipetele ascuțite ale păsărilor de mare, deranjate din nou și rotindu-se în întuneric, se făcură din nou auzite în jurul falezei. Apa fluviului înghițise corpurile atacatorilor. Toate urmele erau șterse și acea noapte de funingine a pustiului laurentin părea că n-a fost decât un coșmar.

Gouldsboro era refugiul unde moartea nu-i mai putea atinge, și doar acolo va ști că l-a salvat. Când șalupa se îndrepta spre vasul ale cărui felinare din spate în formă de torță, cu geamurile roșu cu auriu se reflectau în calmele ape nocturne, ea continua să tremure, agățată de brațul lui Peyrac. Din când în când, privirea contelui se apleca spre ea, dar el nu spunea nimic. Înțelegea că după tensiunea ultimelor ore, era tulburată. Și el, de altfel. Mai puțin de primejdia care planase asupra lui, cât de această intervenție miraculoasă. Din toate punctele de vedere fusese o surpriză, un șoc. Ea apăruse atât de eficace, de mândră, într-un cuvânt atât de înverșunată, gata de orice pentru a-l salva. Și-i salvase viața. Înțelegea astfel cât de mult îl iubea, locul pe care-l ocupa în această inimă de femeie și după ce o văzuse atât de uimitoare la marginea pădurii, cu brațul întins, implacabilă, ridicând arma și doborând fără să tremure omul care-l amenința,

descoperea un nou aspect al ei, misterios, străin. Frapat de această revelație, o ținea strâns lipită de el, cu o senzație de uluire care le ștergea pe toate celelalte. Își spuse că-și va aminti întotdeauna această noapte ca pe o sărbătoare. Moartea trecuse pe lângă el, dar nu era prima oară. Nouă era senzația de fericire, euforia de a se simți viu datorită celei pe care o iubea. Nou era faptul că ea îi făcuse cel mai neașteptat dar din viață, și mărturia evidentă a dragostei sale. Asta conta și marca această noapte din Canada cu o stea.

Angelica, lipită de el, nu-și revenea așa de ușor din emoția prin care trecuse. Violența neliniștii care o trezise ca o chemare, smulgând-o din propriul ei corp, îi provoca un rău fizic. Se simțea de-a dreptul bolnavă.

Când fu singură cu el în salonul vasului, domeniul lor care fusese martor atâtor scene de dragoste și pasiune între ei, nervii o lăsară și izbucni în reproșuri vehemente.

— De ce ai făcut asta? O asemenea imprudență !... Cel puțin dacă m-ai fi prevenit, m-ai fi pus la curent. Aș fi simțit dinainte primejdia... Știi asta. L-am înfruntat pe regele Franței. Știi cât de trădători sunt oamenii lui... Am fost Revoltata din Poitou. Nu ai încredere în mine. Eu nu contez. Nu sunt decât o femeie pe care o disprețuiești, pe care nu vrei s-o cunoști.

— Iubito, murmură el, liniștește-te. Adică, îmi salvezi viața, și apoi îmi faci o scenă?

— Și vrei să spui că nu se poate?

Și i se aruncă în brațe, gata să leșine.

— ... Oh! dragostea mea, dragostea mea! Am crezut că re trăiesc coșmarul de odinioară când eram singură, departe. Alergam spre tine, într-o pădure, te știam în primejdie, dar ajungeam prea târziu. Era groaznic!

— De data aceasta n-ai ajuns prea târziu.

Sărutând-o, îi mângâia părul mătăsos. Brusc, ea ridică capul pentru a-l privi în față.

— Să ne întoarcem, Joffrey! Să ne întoarcem la Goulbsboro. Să nu mergem mai departe. Abia acum am înțeles nebunia pe care o comitem. Intrăm în regat. Oricât de departe am fi în America, ne predăm Regelui și Bisericii sale, Regelui pe care eu l-am înfruntat și Bisericii care te-a condamnat pe tine. Am reușit să scăpăm, să fim liberi și iată că ne întoarcem să le cădem în mâini. Este o nebunie!

— Ne întorcem cu nave și aur, cu tratate și privilegiul timpului scurs.

— Nu am nici o încredere.

— Oare te dai bătută, luptătoarea mea, încă de la prima înfruntare? N-a fost nimic, doar o încăierare. Am dovedit că alianța noastră este în stare să-i pună capăt.

Strângând-o foarte tare, încerca să-i comunice forța și încrederea sa, dar ea nu se liniștea.

— Trebuie într-adevăr să mergem la Quebec? făcu ea cu o voce în care se simțea teamă. Mi se părea atât de simplu: ne întorceam ca prieteni printre ai noștri. Și brusc, deodată, am văzut reversul medaliei. Suntem așteptați, suntem atrași ca să fim capturați mai ușor, ca să fim doborâți în sfârșit.

— Nu te speria! Nu este totul simplu, dar nici atât de grav. Avem prieteni siguri și credincioși acolo.

— Dar și dușmani de moarte! Am văzut-o deja!

Și clătinând din cap, spuse din nou:

— ... Trebuie să mergem la Quebec?

El nu răspunse imediat.

— Da, cred, zise el în sfârșit cu fermitate. Este un risc pe care ni-l asumăm, o încercare pe care trebuie s-o înfruntăm. Doar prin prezență putem învinge ostilitatea acumulată împotriva noastră. Și vom învinge, vom obține pacea care ne este atât de necesară pentru a supraviețui, noi, cu copiii, servitorii și prietenii noștri, și fără de care libertatea câștigată n-ar fi decât o amăgire. Toată viața am rămâne niște urmăriți.

Luându-i fața în mâini, își cufundase privirea în ochii ei cu sclipiri de smarald în care se putea citi disperarea adâncă a marchizei du Plessis-Belliere, când înfruntase singură, cu slabele-i forțe, pe regele Franței, ea, o femeie necunoscută, Revoltata din Poitou, și a cărei imagine o avusese adineauri, la marginea pădurii.

— Nu te teme, dragostea mea, murmură el, nu te teme! De această dată voi fi cu tine. Suntem doi, suntem împreună.

El reuși să-i alunge îngrijorarea, să-i mărească încrederea în viitor și în soarta lor. Puțin câte puțin, ea se liniștea, văzând în întâmplarea care-i permisesese să-l ajute un noroc și nu o pierdere. Bucuria înlocuia frica. Beția certitudinii, a visului împlinit o copleșeau, o umpleau de fericire. Din nou căldura îi

cuprindea trupul, iradiind din mâinile lui Joffrey. Bătând din gene, aprobă cu o supunere fericită.

— Așa să fie! Vom merge la Quebec, dragul meu senior. Dar promite-mi... promite-mi...

— Ce să fie?

— Nu știu!... Că n-o să mori niciodată, că n-o să ne despărțim... că nimic n-o să ne despartă, orice s-ar întâmpla... orice s-ar întâmpla...

— Îți promit, răspunse el zâmbind.

Buzele li se uniră și uitând totul se lăsară pradă dragostei care-i unea, cu fiecare zi mai puternică și care reprezenta deja o victorie.

PE ALBIA FLUVIULUI

I

— Ah! suspina micul marchiz de Villedavray, adulmecând aerul umed și sălciiu al fluviului, ah! cât îmi place această atmosferă de iubire...

Intendentul Carlon îl privi uluit. Erau pe puntea unei nave într-un friguros apus de noiembrie, iar faptul că cerul plumburiu se luminase la orizont nu justifica o asemenea exclamație de încântare. Apa era verzuie și agitată, atât de pustie încât era aproape suspect. Sub frunzișul colorat de apus și de focul toamnei, ținuturile ascundeau sălbatici ostili, indieni algonchini, grosolani și sălbatici ca niște mistreți. Din vreme în vreme, trecea un stol de păsări scoțând țipete puternice. Unde era dragostea în toate astea?

— Nu simțiți, Carlon, continuă marchizul umflându-și pieptul sub blana de lutru, ce exaltare, iubirea! Ah! iubirea! Ce perioadă binecuvântată, singura în care ființa umană înflorește cu adevărat, se simte ca peștele în apă. Ce plăcut este deci să te cufunzi în ea, să regenerezi. Rar am simțit-o în jurul meu cu atâta intensitate.

— Dar... iubire pentru CE?... întrebă intendentul, vag neliniștit.

Marchizul de Villedavray era un original, fie. Dar uneori, oare n-o lua razna?... Sub privirea rece și suspicioasă a interlocutorului său, marchizul se înflăcăra și mai mult.

— Iubirea, pur și simplu! Iubirea cu deliciile, leșinurile, înfruntările voluptoase, duiosiile delicate, așteptările încărcate de mister, capitulările îmbătătoare, scurtele certuri, temerile de

îndată curmate, obidele dureroase, corozive, pe care un surâs le topește ca zăpada în soare, speranțele și certitudinile sale, tot acest foc excitant, reînnoit fără încetare de imboldurile inimii și ale cărnii, îmbogățit cu fiecare amănunt al vieții, făcându-te să trăiești într-o altă lume în care ești doi... *doar doi*, gata să mori în aceeași clipă, căci fiecare moment, fiecare oră, fiecare zi îți aduc o fericire aproape paradisiacă, căreia nimeni n-a reușit să-i numere minunile și a cărei intensitate nimic n-o poate depăși...

— Cred că ați luat-o razna, zise intendentul Carlon, sau ați băut...

Și aruncă o privire bănuitoare spre masa cu gustări pregătită lângă ei. În razele apusului străluceau cupe de cristal, argintărie, dar carafele de vin și de lichioruri nu păreau să fi fost atinse....

— Da, am băut, căzu de acord Villedavray. M-am îmbătat cu acest elixir despre care vă vorbesc: Dragostea. Ea strălucește în mod subtil, aproape insesizabil, și totuși atât de intens, imens și arzător încât acest sentiment mă învăluie cu efluviile-i delicate pe care-mi este imposibil să nu le captez... Ce vreți, sunt atât de sensibil!...

— Efluvii, repetă Carlon... Da, sunt efluvii, dar nu au nimic paradisiac. E curios, de altfel, că deși am înaintat mult, până și aici se mai simte mirosul mării.

— Cine vorbește de mare? gemu marchizul. Sunteți înspăimântător de prozaic. Degeaba mă străduiesc să vă fac să vibrați puțin.

Decepționat, se întoarse și luă o bomboană dintr-una din bombonierele de cristal, care păru să-i refacă buna dispoziție, căci se însufleți din nou.

— Iată! Chiar și-n această bomboană văd semnele Dragostei. Nu sunt oare eforturile unei inimi îndrăgostite care a reușit să aducă până în aceste ținuturi îndepărtate și pustii asemenea delicatese pentru ca, în ciuda ostilității locurilor, minunea iubită să nu le simtă asprimea? Nu înseamnă oare dragoste să pui la picioarele celei pe care-o iubești toate bogățiile pământului și să nu încetezi să-i dedici această operă fermecătoare? Iată, nu-i așa, semnele unui climat de pasiune și de tandrețe căruia nimeni – nici chiar dumneata – nu-i poate rămâne indiferent. Da, nici chiar DUMNEATA...

Și îndreptă spre Carlon un deget, dându-i mici lovituri în piept.

— Ați luat-o iar razna, repetă acesta, și mă doare...

Dar Villedavray, guvernatorul Acadiei, se pornise. Își luă interlocutorul, care-l depășea cu mai bine de un cap, de reverele hainei.

— Haide, chiar n-o să-mi spui că nu simți nimic? Oricât de jalnică ți-ar fi mizerabila carcasă de funcționar al Regelui, n-o să mă faci să cred că sub această piele palidă de pește mort nu bate o inimă, nu freamătă un sex bărbătesc.

Carlon se degajă, extrem de șocat.

— Guvernatorul, sunt obișnuit cu impertinența dumitale, dar acum depășești limitele. Lasă-mă să-ți spun odată pentru totdeauna că nu înțeleg nimic din discursurile delirante. Este frig, noaptea se lasă, ne îndreptăm spre Quebec unde ne așteaptă necazuri fără număr și, brusc, declari că te simți cufundat într-o atmosferă de dragoste!... Dragoste pentru CE, te întreb?

— Dar de ce Dragoste pentru CE? Ai putea întreba cel puțin dragoste pentru CINE?... Ei bine, privește, orbule ce ești!... Privește și vezi cine vine spre noi...

Cu un gest teatral și triumfător, întinse mâna spre un grup care tocmai apăruse pe puntea timonei. Văzute cu lumina în spate, persoanele ale căror pălării cu pene se detașau negre pe auriul cerului, nu se distingeau prea bine unele de altele, dar se putea ghici totuși printre ele o siluetă de femeie.

— Ei bine, O vezi, reluă marchizul fremătând, o vezi pe EA, unica? O femeie împodobită cu toate grațiile naturii, cu toate farmecele unei feminități fără cusur, ea, care doar c-o privire uluiește, care doar cu-n cuvânt, rostit cu buzele-i minunate, te lasă vrăjit pentru totdeauna, ea, a cărei blândețe te seduce și a cărei violență te tulbură, despre care nu știi dacă face apel la forța ta pentru a-i apăra fermecătoarea-i slăbiciune sau nu-ți trezește propria slăbiciune ca să-și descopere mai bine forța ascunsă și invincibilă, dându-ți dorința de a te cuibări la sânul-i cum te-ai cuibări la sânul unei mame, o femeie despre care nu se știe dacă seduce prin calitățile cele mai candidе sau, din contra, prin cele mai de temut ale sexului său, dar lângă care, cu siguranță, este imposibil unui mascul, și chiar oricărei ființe, să rămână indiferentă? Farmecul irezistibil, aceasta este

după mine calitatea primordială și cea mai subtilă a unei femei, a FEMEII în esența ei...

Și se opri să-și recapete suflul. În acel moment, Angelica, contesa de Peyrac, escortată de soțul ei și de ofițerii navelor flotei contelui, comandanți, secunzi, caporali, cu toții superb înzorzonați, începea să coboare scara din lemn lustruit care ducea la prima punte. Chiar și de la distanță, strălucirea acestei fețe feminine unice atrăgea atenția și nu se știe dacă lumina care venea dinspre ea provenea din reflexul soarelui la apus, însuflețindu-i carnația caldă, sau din surâsul plin de grație și veselie care-i întredeschidea buzele în timp ce asculta cuvintele schimbate în jurul ei de cei care o însoțeau, cuvinte pe care cei doi bărbați nu le puteau auzi, dar care păreau foarte animate și glumețe.

Purta o pălărie cu boruri largi, din fetru alb, care-i dădea un fel de aură palidă. Mantia din satin alb, dublată cu blană albă, se deschidea pe corsajul garnisit cu un guler de dantelă de Malines cu trei revere, pe moarul unei rochii trandafirii, ridicată în față, după modă, pe pliurile unei fuste de catifea grenă, garnisită la poale cu două rânduri de fir de argint.

Cu una din mâini își ținea pliurile fusteii, ca să poată coborî treptele fără necazuri, cealaltă mână fiindu-i ascunsă într-un manșon de blană albă, agățat de gât cu un șnur de argint. Mișcările Angelicăi de Peyrac aveau atâta grație și ușurință încât Villedavray murmură:

— Nu-i oare demnă să coboare treptele mării scări de la Versailles alături se însuși Regele?

— Se spune că a făcut-o deja... murmură Carlon.

— Ce? A coborât marea scară de la Versailles? Alături de rege?

Intendentul nu răspunse ci se mulțumi să se strâmbă cu subînțeles. Villedavray îl iscodi din nou.

— Dumneata știi ceva despre ea? Spune-mi! Bine, nu vrei să-mi spui, dar o să te fac eu să-mi mărturisești într-o zi...

Furișându-se, neagră pe cerul luminos, silueta unui mic animal apăru de-a lungul balustradei. Cu câteva salturi suple, se apropie de oameni, ateriză pe punte în fața Angelicăi și, după ce o privi cu atenție, i-o luă înaintea solemn, cu coada în sus.

— Pisiu! jubilă Villedavray. Vedeți că și animalele îi fac escortă contesei de Peyrac și i se supun cu plăcere. Ah! dacă ați fi văzut-o la Gouldsboro cu ursul!

— Ce urs? tresări Carlon.

— Un animal enorm și păros, teribil de feroce, iar ea, îngenunchiase în fața lui, mângâindu-l și vorbindu-i cu blândețe.

— Dar asta-i foarte îngrijorător! Nu mi-ați spus că doamna de Peyrac are asemenea puteri.

— A fost un spectacol de neuitat.

— Ar putea fi vorba de magie.

— Sigur că nu! E doar farmecul ei personal... Nu vedeți oare cât de exaltant e totul?

— Da și nu. Cred că suntem în mâinile unui om care a fost pirat, și că ne putem considera pe drept cuvânt prizonierii săi. Nu ne putem lăuda cu nimic.

— Nici vorbă! Ce obicei aveți să vedeți totul în negru! Suntem doar oaspeții domnului de Peyrac, gentilom aventurier, de origine gasconă și, în plus, omul cel mai bogat din America de Nord. După ce ne-a ajutat în turneul nostru de inspecție în Acadia, are bunătatea de a ne conduce cu nava sa până la Quebec, unde se duce el însuși ca să-și prezinte omagiile guvernatorului Noii Franțe, domnul de Frontenac.

— Vă place să zugrăviți mereu viața în roz!... îl ironiză Carlon.

— Pentru că sunt un om fericit. Așa sunt eu... Văd în întâmplări doar ce este plăcut, și ce poate fi mai plăcut pentru un om cu sensibilitatea mea decât să mă găsesc pe această navă, într-o companie agreabilă, și să pot discuta cu cea mai delicioasă femeie de pe pământ? Mă întorc cu un vas pe care de Peyrac mi l-a dăruit în locul navei mele *Asmodeu*, scufundată de bandiți. Priviți-l, ce drăguț este, ancorat acolo! Încă nu știu ce nume să-i pun... Duc și mărfuri: destule blănuri, butelci de rom de Jamaica în număr mare... o sobă de faianță... sst... o minune... Domnul de Peyrac a adus-o pentru mine din Franța. Priviți!

— Priviți ... Priviți ... Doar asta știți și m-am cam plictisit... Ei bine, ceea ce văd este o situație din ce în ce mai ambiguă și complicată și în perspectivă, cum v-am spus, nenumărate necazuri. Iar în măsura în care soții de Peyrac sunt niște ființe ieșite din comun, personificând, cum spuneți, Dragostea și plăcerile sale, ei bine, cred că ne putem aștepta la un scandal pe

cinste la Quebec. Avem oare motive de bucurie? Pentru început, o să fim întâmpinați cu salve de tun, pot pune mâna în foc; iar apoi, dacă reușim să scăpăm de asta, pentru noi, care ne-am înțeles prin forța lucrurilor cu ei, va urma blamul, dizgrația și de ce nu, dacă tot suntem aici, excomunicarea. Știți doar că episcopul, Monseniorul Laval, și iezuiții nu glumesc cu vrăjitoria și libertinajul, și nu-i văd primindu-i cu zâmbetul pe buze.

— Nu vă mai faceți griji! Exagerați! Sigur că vor fi proteste, lacrimi și scrâșnete din dinți, dar eu, mărturisesc, ador asta.

— Da, bine înțeles! Doar vă cunoaștem... Aici sunt de acord cu doamna de Peyrac când afirmă că nimic nu vă face mai mare plăcere decât să întoarceți un oraș cu susu-n jos.

— A spus ea asta? Cât este de adevărat! E încântătoare, nu-i așa?

— Oricum, e inutil să discut cu dumneata, fiindcă ești îndrăgostit.

— Nici vorbă, nu sunt îndrăgostit... doar puțin... Însă sigur că n-ați înțeles nimic, nimic... Mă descurajați, de-a dreptul... N-are nici un rost să mai discut cu dumneata.

Și marchizul de Villedavray îi întoarse spatele, îmbufnat. Ajungând la ei, Angelica de Peyrac și escorta sa îi găsiră la fel de înnegurați și unul și altul.

După o nouă zi de navigație, flota aruncase ancora într-un golfuleț pustiu în partea de nord a estuarului Saint-Laurent. Ca de obicei, căpitanii celorlalte vase se duseseră pe *Gouldsboro* pentru o gustare în cursul căreia vorbeau despre evenimentele zilei și despre etapa de a doua zi.

— Peste puțin timp vom ajunge la Tadoussac.

— Primul post francez!

— Să sperăm că n-o să ne primească prea rău!

— Ce-ar avea de câștigat? Nu-i decât un mic târg izolat, fără apărare. Ori, noi suntem o forță. Și în plus, suntem pașnici.

Flota, într-adevăr, era mândră. Ancorată lângă un promontoriu care o adăpostea de orice surpriză, se compunea din trei vase de 200 la 300 de tone și avea vreo șaiszeci de tunuri. Două mici iahturi de fabricație olandeză, extrem de manevrabile și iuți, jucau, pe flancuri, rolul de câini de pază și de cercetași. Ele erau concepute în așa fel încât puteau duce fiecare două tunuri în cală, iar în spate și în față, pe punte, două piese de

artilerie capabile să facă multe stricăciuni când se ținea cum trebuia.

Unul dintre iahturi se numea *Le Rochelais* și celălalt *Le Mont-Désert*. Cantor, fiul cel mic al Angelicăi și Joffrey de Peyrac, asigura comanda primului, căci era deja, în ciuda celor șaisprezece ani ai săi, un tânăr ofițer priceput la navigație. Își făcuse școala în Mediterana, unde navigase cu tatăl său de la vârsta de zece ani, și în Marea Caraibelor.

Vanneau, fostul locotenent al corsarului Barbă de Aur, conducea *Le Mont-Désert*. Contele de Peyrac îl preferase altora dintre tovarășii săi mai bătrâni datorită bunului său renume, nesuferind în Franța nici o condamnare, și pentru că era catolic. Problema religiei îi obligase să facă o selecție severă a echipajului și a ofițerilor. Era exclus să ducă în Noua-Franță francezi de religie reformată. Riscu o arestare imediată, sau chiar spânzurătoarea, fiind considerați trădători. Era deasemenea primejdios să aducă străini. Dar contele de Peyrac se prezenta în nume personal și independent, sub propria sa flamură, iar echipajul său, indiferent din cine se compunea, urma să beneficieze de primirea care-i era făcută.

Oricum însă, și în acest domeniu, a trebuit făcută o selecție. Comanda de pe *Gouldsboro* îi rămăsese norvegianului Erickson, omul tăcut și prudent, care știa să nu atragă atenția. Joffrey de Peyrac îi păstrase lângă el și pe cei patru spanioli din garda sa personală, oameni deprinși de multă vreme să-i asigure protecția și care, lipsiți de această funcție, nu se știe ce-ar fi devenit. Nici ei nu riscu să atragă atenția, căci trăiau doar între ei și nu s-ar fi amestecat cu populația franceză cum nu s-au amestecat cu mateloții sau cu colonii lui Peyrac.

Căpitaniile celorlalte două vase erau contele d'Urville și cavalerul de Barssempuy, gentilomi francezi de familie bună care n-ar distona în nobila societate quebecoază cu condiția să nu se caute în trecutul lor motivele pentru care părăsiseră regatul Franței.

Angelica, apropiindu-se, remarcase imediat figura supărată a lui Villedavray și cea rece și morocănoasă a intendentului Carlon. Cei doi cumetri se certaseră din nou... Îl văzuse de departe pe marchiz gesticulând, apoi întorcând spatele, bătând din picior. Bietul marchiz, care ținea atât ca

“Viața să fie frumoasă” ! Ea era întotdeauna sensibilă la supărările celorlalți.

Villedavray se însenină, simțind interesul acelei priviri pe cât de perspicace, pe atât de magnifică. Îi plăcea să fie centrul atenției. Îndreptându-se spre el, Angelica îi umplu inima de bucurie.

— Ce s-a întâmplat, dragă prietene? îl întrebă ea. Parcă sunteți supărat...

— Ah! sigur, puteți spune și așa, gemu Villedavray. Faptul că există ființe ca acest individ și că suntem constrânși să le frecventăm, dovedește, orice ar spune teologii, că purgatoriul începe pe pământ.

— Vorbiți de domnul Carlon?

— De cine altul?

— Așezați-vă atunci lângă mine și povestiți-mi tot.

El se lăsă să cadă lângă ea pe un jilț garnisit cu perne. Angelica, ascultându-l atent, privea în jur. Era timp frumos în acea seară. După două zile de ploi torențiale, era plăcut să respiri aerul curat.

După oprirea de la Sainte-Croix-de-Mercy, călătoria continuase fără nici cel mai mic zvon despre incidentul tragic pe care unii dintre ei îl trăiseră în cursul nopții. Chiar și ea se întreba uneori dacă nu cumva visase. Ceea ce rămânea din această dramă ascunsă era o schimbare subtilă în raporturile dintre ea și soțul său. I se părea că de atunci se uita la ea cu o privire nouă, plină de curiozitate și admirație, că-i inspira o mai mare încredere, o stimă deosebită. O implica bucuros în proiectele sale și-i cerea mai des părerea. Erau multe chestiuni de pus la punct sau de prevăzut înainte să arunce ancora la Quebec, fieful Regelui, în Noua-Franță.

Deocamdată, acesta părea departe. Aveau oarecum impresia că sunt în afara lumii, mai ales când aerul înghețat, amestecat cu mirosurile marine ale fluviului și cel al imenselor păduri din apropiere, se umplea cu parfumul neașteptat, luxos, al cofeturilor și patiseriilor sau cu cel exotic al cafelei în ibricul său de aramă sau cu cel al șocolatei și al unui ceai pe care noul majordom, domnul Tissot, le aducea pentru a fi gustate, spunând că erau ultimul strigăt la Paris.

Acesta fusese angajat de Erickson în timpul ultimei sale călătorii în Europa, la recomandarea unui comanditar al contelui

de Peyrac la Rouen. Părea să-și cunoască bine meseria, iar capacitățile sale le depășeau pe cele ale unui simplu bucătar. În acest moment, înfoclit bine, dar solemn, supraveghea un mic ceainic de argint pus la fiert pe unul din braseros.

— Este ființa cea mai limitată pe care o cunosc, continuă Villedavray, degustând crema de fistic.

— Tot de domnul intendent al Noii-Franțe vorbiți?

— Sigur că da!

— Nu vă împărtășesc părerea în această problemă, marchize. Domnul Carlon a fost poate prost dispus, dar este un om instruit și a cărei conversație nu e lipsită de interes. Soțului meu îi face plăcere să se întrețină cu el, mai ales în chestiuni de comerț în care pare a fi foarte competent.

— Și eu nu?!... protestă Villedavray. Nu sunt și eu la fel de competent în chestiuni de comerț?

— Ba da... sunteți unul dintre gentilomii cei mai instruiți dintre câți cunosc... și, în plus, unul dintre cei mai amabili.

— Sunteți încântătoare, murmură marchizul, sărutându-i mâna cu pioșenie. Cât mă bucur că în curând veți fi mai mult cu mine... O să vedeți, continuă el, ce bine ne vom simți în micul meu salon de la Quebec, așezați în fața sobei de faianță, în timp ce vântul va sufla afară. O să vă pregătesc o ceașcă de ceai de China, din care părintele de Maubeuge îmi dă câteva pachete sigilate care i se trimit direct de acolo... O să vă instalați în cel mai bun fotoliu – un Boulle foarte confortabil, copiat de un meșter al cărui nume n-o să vi-l dau... – cu mătasea pernelor de la Lyon... O să vedeți... O să vă așezați și o să-mi povestiți tot, toată viața voastră.

Desigur, în această afacere cu Quebecul, lucrul cel mai complicat n-ar fi poate de a fi acceptată, ci acela de a petrece toată iarna în apropierea prea curiosului marchiz fără ca el să nu afle totul despre ea și trecutul ei, în cele mai mici detalii. De altfel, era de acum sigură că nu va scăpa de asta...

— Cine era marchizul de Varange? îl întreabă ea prostește pe Villedavray.

Acesta tresări

— Varange? Ați auzit despre el?

— Adică...

— Și de ce, era? N-a murit încă, după câte știu...

Angelica își mușcă limba. De când intraseră în apele franceze, era complet depășită de situație. Se credea acasă, în Franța, dar era exact contrariul. Ca să-și repare greșeala, minți fără rușine.

— Mi-a vorbit cineva de el, nu mai știu cine. Ah! poate Ambroisine de Maudribourg, pe coasta de Est. Parcă spunea că a fost chemat în Franța.

— Imposibil, aș fi fost la curent! zise Villedavray, indignat. Și după un moment de gândire zise:

— În orice caz, este plauzibil că ducesa noastră să fi avut relații epistolare cu el, este genul ei. Un crai bătrân, care a fost mutat în administrația colonială pentru probleme de moravuri. Are un mic post de Trezorier la Quebec, dar eu nu-l frecventez... Sigur că acea ticăloasă îi cunoștea pe toți înainte să fi pus piciorul aici! Ce drăcoaică! O să mă feresc de Varange de-acum înainte...

Ca să poată schimba vorba, Angelica îi făcu semn lui Kouassi-Ba.

— Da, aș bea bucuros ceva, zise Villedavray, am vorbit mult și în zadar cu individul acela limitat... Carlon. Da, îi spuneam atâtea lucruri admirabile, care ar fi trebuit să-l emoționeze, să-i deschidă ochii și pe care ți le voi repeta într-o zi, iar el, un perete de logică care nu vrea să vadă mai departe de aparențe.

Negrul Kouassi-Ba se înclină în fața lor cu un platou de aramă pe care erau ceșcuțe de cafea turcească fierbinte. Villedavray îl examina cu invidie, notându-i gesturile pline de noblețe și îndemânare.

— O să aibe mare succes la Quebec, maurul dumitale... Oare de ce nu m-am gândit și eu să-mi procur unul?...

Și plescăi din limbă contrariat. Simțul modei se pierdea în văgăuna aceea de Quebec... Prietena sa, ducesa de Pontarville care locuia în cartierul Saint-Germain, avea doi paji din Sudan. Dacă ar ruga-o, i-ar ceda cu siguranță unul, dar acum era prea târziu să scrie în Europa, trebuia să aștepte primăvara următoare.

Domnul de Wauvenart întrebă:

— De ce, domnule de Peyrac, ați intrat atât de târziu pe fluviu?... Vremea este încă blândă, dar se poate schimba în orice moment.

— E mai bine să întâlnim ghețuri decât nave!

Carlton, care-l auzi, îi aruncă o privire tristă.

— Păreți la curent cu problemele din Noua-Franță. Da, la sfârșitul lui octombrie toate navele se întorc în Europa și nu riscați să întâlniți nici un vas serios cu care să vă bateți. Noua-Franță nu are flotă și tocmai asta îi spuneam domnului Colbert. Însă dacă Quebecul vă închide porțile și trebuie să vă întoarceți, nu riscați să cădeți în capcana propriilor voastre aprecieri?

— Dar de ce să-i închidă Quebecul porțile? sări Villedavray care nu voia cu nici un preț să-i fie stricată seara. Tare aș vrea s-o mai văd și pe asta. Oamenii mei vor fi pe chei și ne vor întâmpina cu bucurie... Așa o să fie. Hai, luați o prăjitură...

Era atât de agitat încât Angelica își făcea griji pentru ceașca de cafea pe care o ținea în mână, dar înflăcărarea marchizului de a-i apăra și de a spune că totul va fi bine, îi făcea plăcere. Călătoria pe fluviu reprezenta un răgaz. Deși navigaseră într-un calm remarcabil, de la insula Anticosti, urcând pe fluviul Saint-Laurent, erau în Canada. Iar pentru cei ce acceptau să privească adevărul în față, era ca în visul ei de noaptea trecută, înaintau în *teritoriu inamic*, dar oricum erau între prieteni.

Fluviul rămânea totuși pustiu. Timpul, senin cât traversaseră golful și urcaseră spre Nord în largul coastelor Acadiei, se strică după ce trecuseră de capul Gaspé. O ceață opacă învăluia acum navele care dispăreau uneori, dar semnalizau cu puternice sunete de corn de ceață. Prin valurile de ceață se zărea, ca o auroră răspândită până la orizont, roșul imensei păduri cu frunzișul înflăcărat de minunatele culori ale toamnei.

Pe fluviu era mai puțin frig decât în timpul traversării golfului, iar pasagerii stăteau bucuroși pe punte. Căpitaniii navelor – Roland d'Urville, Erickson, Vanneau, Cantor, Barssempuy – veniți la raport pe *Gouldsboro*, se alăturară funcționarilor regali luați de Joffrey de Peyrac din Golful Francez și de pe coasta de Est a Acadiei, în urma atacurilor englezilor și a incidentelor care îi lipsiseră de propriile lor nave. Erau acolo și domnii de Wauvenart, Grand-Bois, Grandriviere, seniori acadieni care profitaseră de ocazie și-și părăsiseră îndepărtatele domenii pentru a se prezenta domnului de Frontenac,

guvernatorul regelui ai cărui supuși, mai mult sau mai puțin ascultători, erau.

— Ați supărat-o, îi spuse Villedavray intendentului. Vedeți ce-ați făcut?...

— Îmi pare rău, doamnă, protestă Carlon.

— Asemenea vorbe de clacă...

— Nici gând, domnul intendent are tot dreptul să facă remarci pesimiste, se apără Angelica.

Joffrey de Peyrac le fusese prezentat francezilor din Canada drept un aliat al englezilor care se implantase pe pământurile Kennebecului doar pentru a ține în șah teritoriile franceze canadiene și acadiene. Pentru unii, nu era decât un pirat la fel de primejdios și lipsit de scrupule ca Morgan. Fuseseră povestite atâtea lucruri despre el încât avea tot dreptul să considere că doar o explicație cinstită, față în față, putea liniști spiritele. De aceea voise să meargă la Quebec pentru a se face cunoscut. Totuși, prezența întâmplătoare la bord a intendentului încurca oarecum situația.

— Știu ce vă neliniștește, domnule intendent, reluă Angelica, și de ce vă certați uneori cu domnul de Villedavray care, în ce-l privește, nu-i place să vadă părțile rele ale existenței.

— Carlon ăsta e teribil de fricos. Se teme de ce-o să pățim când o să ajungem la Quebec.

— Cu toții ne temem, zise ea.

— Cu toți, în afară de el, pariez...

Și-l indică cu bărbia pe contele de Peyrac care, nu părea afectat de aluziile lui Carlon.

Angelica clătină din cap.

— Lui i-a plăcut întotdeauna să înfrunte furtunile...

Joffrey continua să discute cu de Wauvenart și cu geometrul Falliere despre îngheț și situația fluviului în timpul iernii. El își lăsase ceașca de cafea, iar Kouassi-Ba, ținând cu un vâtrai un cărbune aprins, îi întindea cu cealaltă mână un sul de frunze de tutun. Contelui îi plăcea să fumeze așa. El își aprinse trabucul la cărbunele incandescent și scoase cu evidentă plăcere câteva volute albastrii și parfumate de fum.

“Ca la Toulouse”, gândi Angelica, și această amintire o reconfortă. Parcă totul renăștea și retrăia astfel momente de exaltare în care toate obstacolele îi păreau lipsite de importanță. Îl privi pe Joffrey. Era atât de calm, de sigur de el, încât începea

să-i împărtășească încrederea. Sigur că nu trebuia să se teamă de nimic și că totul va fi bine.

Atrăși de această privire, ochii sumbri ai contelui se întoarseră spre ea și prin ecranul vaporos de fum, ea văzu sclipirea de tandrețe care-i traversa. El îi făcu un semn ușor. Voia s-o facă să înțeleagă că nu trebuia să se teamă de nimic, o asigura o dată în plus că trebuiau să continue. De ce s-ar teme astăzi, când era cu el? Anul trecut, pe vremea asta, se afundau amândoi în pădurile Noii Lumi, înfruntând împreună ostilitatea canadienilor, răzburarea irochezilor, iarna ucigașă, foametea. Astăzi se aflau aici, puternici, navigând pe vase bine înarmate, confortabile, încărcate cu mărfuri, având, pentru a le asigura spatele în America de Nord, tot felul de aliați și așezări credincioase politiciii contelui de Peyrac. Oare nu era aceasta un miracol? Cu el, niciodată lucrurile nu se întâmplau chiar cum se stabilise, cum unii le prevăzuseră pentru ei. În decursul anilor putuseră pieri de mii de ori. Li se proclamase înfrângerea, chiar moartea, fuseseră crezuți distruși pentru totdeauna, dar iată că se îndreptau triumfători spre Quebec.

2

Conversația fu brusc întreruptă de râsete și voci de copii ca și de tropăitul unor piciorușe pe puntea vasului. Angelica o zări pe fetița ei, Honorine, care ieșise, urmată de prietenul ei Cherubin. Amândoi urmăreau pisoiul care se distra să le scape cu o viclenie aproape umană, de îndată ce se apropiau, sărind de pe o grămadă de frânghii pe balustradă, apoi de acolo în barca de salvare unde se ascundea, țopăind ca un mic diavol în clipa în care copiii, cățărându-se cu greu, credeau că-l pot prinde. Ei scoteau țipete de bucurie, gâfâiau, se învârteau.

— O să ne omori, îi striga Honorine pisoiului.

Cherubin era un grăsuț, mai mic de statură decât vioaia domnișoară, deși aveau amândoi aceeași vârstă: patru ani. Poziția sa destul de delicată de fiu natural al marchizului de Villedavray nu-l deranja pentru un moment. Era, înainte de toate, fiul Marcellinei-la-Belle, celebra pionieră din fundul Golfului Francez, o acadiană rumenă, bună ca pâinea caldă și curajoasă

ca un regiment al Regelui și care nu-și avea pereche în deschiderea scoicilor.

Ea nu-l lăsase să plece pe Cherubin, ultimul dintre progeniturile ei cu tați episodici, decât pentru că Angelica îl luase sub aripa ei și fiica ei mai mare, Yolanda, în vârstă de douăzeci de ani, era și ea printre călători. Faptul că tatăl său, marchizul, dorea să-l crească ca pe un prinț, nu-i lua mințile Marcellinei. Bun! Copilul o să meargă al Quebec ca să petreacă iarna, împreună cu oamenii de pe *Gouldsboro*, și mai târziu o să vadă ea.

Yolanda apărură și ea în urma celor doi copii, ca și Adhemar Soldatul și Niels Abbial, copilul suedez orfan, pe care-l culesese de pe cheiurile New-Yorkului iezuitul Louis Paul de Vernon. Pentru toate aceste mărunte destine, plasate sub protecția Angelicăi și a lui Joffrey de Peyrac, această călătorie avea multe semnificații.

Yolanda, pentru prima dată în viața ei, va vedea animația unui adevărat oraș cu o catedrală, biserici, un castel, ea, care nu cunoscuse decât posturi de comerț, tăietori de lemn, capele umile de misionari pe țărmul mării și la marginea pădurii sălbatice. Adhemar risca însă să fie spânzurat ca dezertor.

Cât despre Cherubin, Villedavray își imagina deja, privindu-l, reacțiile orașului în privința lui. Nu era partizanal prezentării deschise. Erau destule scandaluri. El conta pe asemănarea dintre ei, pe care o considera remarcabilă, ca să deschidă, cu încetul și în timp, ochii concetățenilor săi. Pentru un moment, el își contempla cu înduioșare progenitura și făcea proiecte. Într-o zi, Cherubin va fi paj la Curtea Regelui. Necazul era că acest lucru îl obliga pe marchiz să se întoarcă în Franța. Dar nu era nici o grabă.

La urma urmei, pentru multe persoane de pe acest vas “viața era frumoasă”... iar călătoria idilică.

Văzând-o pe Angelica, pisoii veni imediat la ea. Ea simțea că micuțul animal îi purta o dragoste exclusivă. La începutul verii, la *Gouldsboro*, îl găsisse, bolnav și abandonat, și traversaseră împreună întâmplări stranii.

Honorine, văzând pisoii fugind spre Angelica, se avântă și ea, luând-o de după gât, geloasă, îl privi cu ochi întunecați instalându-se pe genunchii ei.

— Pe tine te preferă totuși, zise ea cu regret.

— Crezi? După mine, se distrează mai bine cu tine decât cu mine, dar își amintește că l-am îngrijit. Este o pisică recunoscătoare.

Și-i povesti cum fusese rănit pisoiiul, dar nu-i spuse de către cine. De aceea îl lăsase în îngrijirea copiilor Berne. Se bucura că i-l aduseseră de îndată ce se însănătoșise, căci îi era dor de el. Și, la urma urmei, o pisică este întotdeauna utilă pe un vas, ca și într-o casă.

Honorine o asculta supraveghindu-și rivalul care o pândea și el cu ochii pe jumătate închiși. Ea-și frecă obrazul de cel al Angelicăi cu o mișcare calină. Angelica o sărută cu tandrețe. Ea privi fețișoara încăpățânată, încadrată de frumosul păr de culoarea aramei, și-o mângâie cu mândrie. Fiica ei era frumoasă. Avea ceva princiar în ținută, cu gâtul ei lung, mândru. Pielea nu-i era roșcată, cum s-ar fi putut crede, ci fină și aurie, ca a Angelicăi. Pe obrazul său oval, cu trăsături bine definite, doar ochii mici și sumbri puteau părea lipsiți de frumusețe, dacă privirea lor, cutezătoare și profundă, n-ar fi impresionat interlocutorul asupra căruia se îndrepta cu o atenție rece.

“Te vor primi oare și pe tine în Quebec? se întrebă ea. Ești totuși franțuzoaică, născută în inima Poitou-lui, din mâinile unei vrăjitoare a pădurilor mai mult decât adevărată, Melusine!”

Și clătină din cap ca pentru a alunga o amintire nu chiar așa de îndepărtată, totuși. Câte evenimente de atunci și ce schimbare!...

— Nu-ți place prăjitura? întrebă Honorine, care o observa cu interes.

Angelica realizează că luase o prăjitură de pe un platou care-i fusese prezentat și o ținea în mână cu un aer întrebător după ce mușcase o bucată. Și fără îndoială, împinsă de obișnuință, continuase să viseze, părând că urmărește cuvintele schimbate de vecinii săi. Honorine și pisoiiul își așteptau partea lor.

Pe vas totul era liniștit. Noaptea începea să-și întindă aripile întunecate. Fețele și jabourile de dantelă luceau printre siluetele imprecise. Sclipirile roșii ale cărbunilor din braseros deveneau din ce în ce mai puternice.

Un om de la timonă se apropie ca o umbră care se confundă cu cea a lui Peyrac când îl abordă. I se auzi doar vocea când murmură:

— Suntem urmăriți de o navă.

În Baie des Chaleurs luaseră un pilot laurentin pe care afaceri de familie îl aduseseră pe coasta de Est a Acadiei și care dorea să se întoarcă în Canada câștigând cu această ocazie și ceva bani. El își punea în serviciul navelor în trecere cunoașterea fluviului Saint-Laurent, a curenților și a obstacolelor dintre insule. Mai mulți acadieni care se găseau la bord garantaseră pentru loialitatea și capacitățile sale. Joffrey de Peyrac îi plătise o sumă destul de mare, pentru a se asigura astfel de devotamentul său neclintit. Esprit Ganemont — acesta îi era numele — ținea ca flota încredințată lui să ajungă la Quebec fără probleme. El era cel ca venise să-l avertizeze pe Peyrac cu voce scăzută:

— Suntem urmăriți de o navă.

Angelica, care-l auzise, se ridică imediat, ținându-i pe Honorine și Cherubin lipiți de ea, într-un gest instinctiv de protecție. Văzând-o ridicându-se, musafirii o imitară din politețe, dar nu auziseră nimic și, privirile se întoarseră spre Peyrac. Acesta primise vestea fără emoție. Toată lumea fiind în picioare, se ridică și el, ducându-și țigara la gură. Trase încet și cu o plăcere evidentă un ultim fum, apoi puse ceea ce mai rămăsese din tutunul incandescent într-o mică cupă de argint în care se găsea puțină apă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Villedavray.

Contele repetă

— Suntem urmăriți de o navă.

Brusc, capetele se întoarseră spre întunericul profund în aval de fluviu.

— Vreți să spuneți că o navă urcă pe Saint-Laurent în spatele nostru? strigă d'Urville.

Apoi, ridicând din umeri:

— ... Pe vremea asta?... Este imposibil. Ar fi o nebunie!...

— Poate este o navă de război pe care Regele o trimite în ajutorul Quebecului, zise cineva.

Peyrac zâmbi.

— Ce primejdie amenință Quebecul? Și cine putea ști acolo, la timp, că am intenția să vin la Quebec toamna?

— Unele gânduri merg mai repede ca vasele și pot influența spiritele de la distanță.

Contele clătină din cap.

— Nu cred că vrăjitoria poate intra în discuție. Regele Franței nu este dintre cei ce-și conduc regatul prin formule magice și nici nu s-ar lăsa influențat în acest sens. În orice caz, cum ați remarcat adineauri, mi se pare că Regele ar trimite mai degrabă vasul în Quebec pentru a ajunge acolo înaintea ghețurilor și ... înaintea noastră.

— Nu credeți în vrăji, domnule de Peyrac?

— N-am spus asta.

Peyrac încercă să vadă cine vorbea. Era poate Falliere sau unul dintre seniorii acadieni, Wauvenart sau Saint-Aubin. Erickson se apropiase:

— Aveți să-mi dați instrucțiuni, Monsenior, privind vasul semnalat?

— Pentru moment, nu. Suntem la ancoră și nu avem nimic mai bun de făcut decât să stăm așa până în zori... Fără îndoială că nici vasul necunoscut nu-și poate continua drumul în întineric.

Pilotul laurentin spuse că nava în chestiune ancorase la începutul după-amiezii puțin mai departe de Pointe aux Rats, pe malul nordic.

— E foarte departe, zise Carlon care medita înfășurat în mantia al cărei guler îi urca până la nas, cum ați putut afla?

— De la un grup de oameni pe care i-am trimis pe uscat la Gaspe, și care ne asigură spatele, mergând pe malul de sud al fluviului. Ne-au trimis un alergător indian cu mesajul.

— Poate e vorba de un vas venit din Acadia, lansă Angelica.

— Nu cred, căci am fi fost avertizați la Tidmagouche. În afară de propriile noastre vase, lăsate fie pe coasta de est, fie întorcându-se la Gouldsboro, nu văd pe cineva care să riște să navigheze pe Saint-Laurent în acest anotimp. Nu-i așa, domnule de Wauvenart, că ați preferat să urcați la bordul vasului meu mai degrabă decât să vă puneți vasul în primejdie?

— Evident, zise Wauvenart, ridicând din umeri.

Lui nu-i păsa. Se ducea la Quebec pentru a încerca să obțină de la Frontenac o scutire de impozit și pentru a vizita o

doamnă pe care gândea să și-o facă soție. Trăind în fundul pădurilor, nu era la curent cu răfuielele seniorului de la Gouldsboro cu Noua-Franță și nu vedea de ce n-ar profita de vasul vecinilor pentru a face călătoria spre capitală în cele mai bune condiții.

— Poate o fi vreun englez ?...

Peyrac clătină din cap.

— Nu! În afară de prietenul nostru Phips cel îndrăzneț, care mi se pare că a plătit destul pentru asta și care a trebuit să se întoarcă la Boston cu coada între picioare, nu văd ce englez din Noua-Anglie s-ar aventura să cadă în plasa francezilor, când riscă să fie imobilizat de ghețuri și capturat. Nu, cred că e vorba mai degrabă de o navă comercială plecată târziu din Le Havre sau Nantes și deviată de vânturi. În loc de o lună, a făcut patru ca să ajungă aici, asta-i tot.

Vorbind, contele făcu câțiva pași apropiindu-se astfel de Angelica. Ea-i ghici prezența, căci era foarte întuneric, după parfumul de tutun și violete pe care-l emanau hainele lui, și-i simți brațul cuprinzându-i umerii și lipind-o de el.

— Ce vreți să faceți? întrebă Carlon:

— V-am spus. Așteptăm... așteptăm dimineața, așteptăm ca nava să se prezinte...

— Și atunci ?...

— Atunci... depinde de atitudinea lor. Dacă ne atacă, ne vom bate. Dacă nu ... Ei bine, în orice caz îl vom inspecta ca să știm de unde vine, pe cine are la bord, ce marfă duce în cală.

— Ce limbaj de pirat! strigă intendentul, sufocat de indignare.

— Sunt un pirat, domnule, răspuse Joffrey de Peyrac cu o blândețe primejdioasă, cel puțin așa se spune.

Angelica putea bănui zâmbetul care, în întuneric, i se ivise pe buze.

— ... Și sunt și vrăjitor, continuă el, un vrăjitor care a fost ars de viu în piața Greve, la Paris, acum șaptesprezece ani.

Se lăsă o liniște de moarte. Apoi, Villedavray se făcu că-i ia vorbele drept o glumă.

— Și totuși sunteți în viață, pufni el:

— Fiind vrăjitor, am putut scăpa... Să fim serioși, domnilor. Regele Franței – să-l ajute Dumnezeu – a comutat sentința. Contele de Peyrac de Morens d'Irristru, senior de

Toulouse, n-a fost ars decât în efigie, dispărând astfel pentru totdeauna. Astăzi, el revine.

Linșteea domni de această dată ceva mai mult. Nava anunțată fusese uitată.

— Dar... dar Regele v-a amnistiat? ... întreabă în sfârșit intendentul:

— Da și nu ... Mai degrabă m-a uitat. Acesta-i încă unul dintre motivele pentru care mă duc acum în fieful său. Vreau să-i amintesc de mine. Am rățăcit prea mult prin lume datorită acestei condamnări.

Câțiva mateloți se apropiară, ținând în mâini făclii aprinse. Ici și colo, luceau felinare și brusc, scena se luminează, scoțând la iveală fețe cu expresii diverse. Villedavray jubila. Lucrurile luau o întorsătură interesantă. Carlon era palid. Viesparul în care se băgase era mult mai nesănătos decât credea. Vechii tovarăși ai lui Peyrac, Erickson, d'Urville, nu se arătau mirați, ci doar intrigăți să-l vadă făcând aceste dezvăluiri. De la șeful lor se puteau aștepta la orice și erau obișnuiți cu asta. El nu acționa niciodată fără discernământ și avea întotdeauna un plan.

Cei care erau de mai puțin timp sub ordinele lui, ca Barssempuy sau Vanneau, arătau deasemenea o oarecare indiferență. Ei erau cu toții aventurieri care avuseseră destine diverse și știau că fiecare ascunde un secret, care nu aparține decât lui și că nu depinde decât de ei dacă vor sau nu să-l dezvăluie sau să-l păstreze până la moarte.

În acea seară, șeful flotei de la Gouldsboro alesese să vorbească. Era treaba lui.

Angelica era stupefiată și tulburată. Tresărise auzindu-l pe soțul ei făcând fără ocolișuri o asemenea declarație teribilă. Tocmai când ea simțea că-i apasă, în ciuda depărtării, ostracizarea regelui Franței, iată că brusc Joffrey exclama: Sire! Iată-mă! A înviat seniorul de Toulouse pe care l-ați lăsat odinioară să fie condamnat ca să-i distrugeți trufia ce-o umbrea pe-a voastră...

O asemenea provocare, nu era oare o nebunie?

Intendentul Carlon se făcu ecoul gândurilor sale:

— Sunteți cu siguranță nebun! O asemenea mărturisire! În fața noastră! Regele Franței reprezintă o putere colosală și îndrăzniți să-l înfrunțați.

— Dar n-am declarat nimic ce majestatea sa să nu știe. Dacă refuz să cred că a putut prevedea că mă voi duce în această iarnă la Quebec, nu sunt mai puțin sigur că s-a informat în ceea ce ne privește, datorită rapoartelor care i-au fost adresate și care menționau așezarea mea din Maine. Or, de trei ani de când sunt în America de Nord, nu mi-am ascuns numele adevărat: Conte de Peyrac de Morens d'Irristru. I-am lăsat timp să-și amintească de acel vasal, condamnat și exilat odinioară, și să-l vadă poate sub o altă lumină. Astăzi, reprezintă și eu o anumită putere. Anii au trecut. Regele este în culmea gloriei sale și poate reconsidera cu mai multă indulgență situația prezentă.

— Și totuși, ce îndrăzneală! repetă Carlon.

— Nu cred că că-i displace.

— Vă place riscul.

— Oare, domnule intendent, nu sunteți cam ipocrit? Imposibil să nu fi auzit aluzii la aceste evenimente trecute! Autoritățile de la Quebec nu sunt oare la curent deja? În raportul care trebuia să-i parvină domnului de Frontenac, aceste lucruri au fost cu siguranță notate. Vă repet, de când sunt în Lumea Nouă n-am căutat niciodată să-mi ascund adevăratul nume, nici titlurile, și era ușor, comunicându-le la Paris, să se obțină toate informațiile în ceea ce mă privește. Știu că părintele d'Orgeval și-a luat această îndatorire.

Intendentul ridică din umeri și scoase un suspin adânc.

— Evident, au circulat zvonuri, dar mărturisesc că nu le-am dat nici o importanță. Se spunea deja că... soția dumneavoastră este Diavolița Acadiei, ceea ce mi se pare ridicol. Am văzut în aceste bârfe care vă acuzau și pe dumneavoastră, că ați fost condamnat ca vrăjitor, o dezlănțuire a imaginației populare. Îmi este greu să le aud confirmate chiar de cel în cauză.

— Deci n-ați avut ocazia să citiți raportul, domnule intendent?

— Nu, domnule! Guvernatorul nostru, domnul de Frontenac, l-a păstrat secret. Nu știu nici măcar dacă l-a comunicat Monseniorului Laval. În orice caz, nu l-a făcut cunoscut iezuiților.

— Perfect, exclamă vesel Peyrac. Domnilor, inutil să ne îngrijorăm. Mergem la Quebec să risipim neînțelegerile. Nu știu câți ani mai am de trăit pe acest pământ, dar câți mai sunt, vreau

să-i trăiesc la lumină, în pace cu semenii și compatrioții mei, fiecare trudind pentru binele tuturor și în special pentru binele ținutului în care vrem să ne stabilim. Suntem de acord în această privință, nu-i așa, domnilor ?...

— Așa să fie, zise Villedavray, aprobându-l cu căldură. Fie pirat, fie vrăjitor, fie amândouă la un loc, eu nu rețin decât un lucru, singurul care contează: sunteți omul cel mai bogat din America și este evident că nu avem decât avantaje dacă ne înțelegem. Nu-i așa, dragă intendentule? Să închinăm din nou un pahar pentru reușita afacerilor noastre, oricare ar fi. E un vin excelent. Puțin prea dulce, poate, pentru carne, dar admirabil pentru patiserii. Este vin de Spania, nu-i așa, dragul meu conte-vrăjitor ?

— Adevărat. Mi l-a adus Vaneireick din Noul-Mexic. Îi cerusem câteva butoaie de vin franțuzesc, burgund sau de Bordeaux dar... nu s-a ivit ocazia. Nu am în cală decât două butoaie pe care le-am luat de la Gouldsboro și pe care le păstrez pentru domnul de Frontenac. Știu că la oșpețe se plânge că nu are vinuri franțuzești. Este un rafinat.

— Toți suntem rafinați. Este un defect francez și-i greu să ne vindecăm de el. Să bem, deci! Hai, Carlon, zâmbiți, viața e frumoasă !...

Kouassi-Ba umplu din nou cupele tuturor.

4

Honorine stătea în pat, între pisoai și cutia ei cu comori. În spațiul dintre punți, vast și bine aerisit, unde călătoriseră protestanții din La Rochelle în drumul lor spre America, se amenajase cu saltele, perne și blănuri, un fel de apartament pentru cei doi copii și fiica Marcellinei care se simțeau acolo ca niște prinți. Perdelele care se ridicau ziua, îi despărțeau de locul unde se instalaseră Fetele Regelui sub supravegherea Delphinei du Rosoy. Cei trei preoți, îmbarcați la Tidmagouche, stăteau la celălalt capăt. Firește, Adhemar găsise ocazia de a se instala în apropiere, adică își lăsase într-un colț întunecat minusculea boccea pe care o căra cu el încă de la plecare.

Acum îl învăța un joc pe Cherubin, trăgând cu coada ochiului la Yolande care-și peria energic părul. Fetele Regelui, îngenunchiate pe punte, își terminau rugăciunea într-un murmur pios. Închinându-se, se ridicară și începură să-și pregătească culcușurile pentru noapte.

Honorine își contempla comorile: scoici și pietricele, flori uscate, o jucărie de aur care-i fusese dăruită când era prunc, un inel pe care i-l dăduse Joffrey în prime zi a debarcării lor pe țărmurile Americii, și comenta pentru sine:

— Când o să fiu la Quebec, n-o să le arăt decât celor ce vor fi draguți cu mine.

Reflexiile pesimiste ale intendentului Carlon, deși nu păruse că le aude, îi dăduseră parcă de gândit și-și făcea planuri.

— ... pe ceilalți, o să-i omor.

Angelica își reținu un zâmbet. De mult Honorine nu mai făcuse asemenea declarații războinice.

Călătoria spre Quebec, atmosfera franțuzească care se impunea puțin câte puțin într-un mod subtil, îi trezea amintiri din copilărie, când se afla la Rochelle și simțea domnind în jur inexplicabile primejdii. Pe vremea aceea, ea lua un băț și alerga spre persoana care o supăra spunând: "O să te omol..." Într-o zi dorise să "omoale" un anume Baumier, catolic, care venise să caute răcă familiei Berne, protestanți, la ei acasă.

În vreme ce-și puneă cu grijă comorile în sipetul lor, Angelica îi mângâie obrazul rotund, dar Honorine își scutură capul supărată. Erau momente când manifestările de tandrețe o deranjau în ocupațiile ei.

— Și eu aveam o cutie cu comori, îi mărturisi Angelica.

— Ah, da?

Honorine păru interesată. Ea-și pusese cutia alături și se strecurase sub pături, pregătindu-se de somn.

— Și ce ai în ea?

— Nu-mi mai amintesc prea bine... Aveam ... o pană, da, o pană de gâscă a unui poet din Paris care scria cântece, și apoi aveam și un cuțit, un pumnal egiptean...

— Eu n-am cuțit, zise Honorine, deschizând brusc ochii. Trebuie să am unul. Domnul d'Arreboust mi l-a promis... Unde este sipetul tău?

— Nu mai știu.

Pleoapele Honorinei se închideau. Ea făcu încă un efort și întrebă:

— Și ... poetul unde este ?...

Angelica se pregătea să-o părăsească după ce o sărută pe ea și pe Cherubin. Yolande o întrebă cu jumătate de voce:

— Doamnă, aveți nevoie de mine în cameră? Să vă ajut să vă dezbrăcați? Mama mi-a spus să vă servesc și cred că nu-mi cereți destul ajutorul.

— Ai destule de făcut pentru drăcușorii ăștia.

— E mai nimic. Sunt obișnuită cu copiii și cu munca. Stau degeaba pe vas. Vă temeți că nu mă pricep la podoabele femeiești ?... E poate complicat, dar învăț repede. Degetele nu-mi sunt împiedicate, deși par proastă.

— Cine a spus asta ? protestă Angelica, râzând.

Îi plăcea această fată cumsecade, din topor, dar care era capabilă de devotamentul cel mai mare așa cum dovedise recent.

— Știi că ești o demnă fiică a Marcelinei-la-Belle! Nu-i așa, Adhemar ?

— Asta da, aprobă soldatul, încântat. Știe să facă de toate fata asta, ca și maică-sa.

— Nu și cu scoicile, protestă Yolande, roșind cu modestie. Asta nu! Nu le pot încă deschide așa repede ca ea.

— Nimeni nu-i va egala vreodată îndemânarea.

— Mi-e dor de ea, mărturisi Yolande, dar asta e. S-ar fi temut să vă lase să mergeți la Quebec, dacă nu v-aș fi însoțit.

— E o prietenă adevărată.

Angelica era înduioșată de grija Marcellinei pentru ea.

— Și mie mi-e dor de ea. Dar o să ne revedem în Golful Francez în primăvara următoare cu conștiința împăcată că am făcut treabă bună în Canada. Nu-ți face griji pentru hainele mele, Yolande. Prefer să supraveghezi copiii decât să devii cameristă.

— Și dacă ați lua pe una dintre fetele mele? propuse Delphine du Rosoy, pe Henriette, de exemplu. Pare rafinată, pentru că a servit la o doamnă mare și este foarte capabilă în acest domeniu. Ea o ajuta mereu pe doamna de Maudribourg la toalete.

— Nu ! Nu ! repetă Angelica.

— Atunci, mă vreți pe mine ? Iasă timid Delphine. Sunt obișnuită cu acest gen de serviciu și mi-ar plăcea, doamnă, să vă servesc cât pot de bine.

— Nu ! Nu ! repetă Angelica.

Doar numele de Maudribourg fusese de-ajuns ca s-o treacă fiorii.

— ... Sunteți foarte drăguțe amândouă, dar, deocamdată mă descurc foarte bine singură. O să vedem mai târziu la Quebec. Yolande, descheie-mi doar puțin rochia la spate, sus. Apoi, o să mă descurc singură.

*

*

*

Bărbatul care o însoțea cu un felinar era Enrico Enzi, maltezul. El o conduse căci noaptea era destul de întunecată.

... “Și eu aveam o cutie cu comori, își aminti Angelica, urmându-l distrată. Unde am lăsat-o? Unde am pierdut-o ?”

Și căută să-și amintească ce obiecte pusese acolo. Erau urmele evenimentelor care-i jalonaseră viața în regatul Franței și mai ales la Curtea Miracolelor, în hrubele Parisului. Erau acolo pana poetului Crotté, pamfletarul care fusese unul dintre amanții săi și care murise spânzurat, era și pumnalul lui Rodogone Egipteanul ... o lungă lamă ascuțită, de ucigaș plătit, cu care îl omorâse pe Marele Coësre...

Ea-și strânse mantia în jur. O ploaie fină începu să cadă. Era mai degrabă o ceață, prin care se zăreau străluciri metalice, de lună. Angelica îl zări pe Joffrey pe dunetă și inima începu să-i bată. Din cauza ceții, părea uriaș, ciudat. S-ar fi spus că supraveghea fluviul, în aval. Era oare îngrijorat de nava anunțată? Prevedea oare o bătălie?

— Vasul care ne urmărește o avea oare intenții războinice? îl întrebă ea pe Enrico. Ce este cu zgomotele astea?

Maltezul clătină din cap.

— Nimic ... Domnul crede că e vorba de o navă întârziată din cauza avariilor sau a curenților. Trebuie doar să așteptăm.

În orice caz, el e singur și noi suntem în forță. Domnul a dublat posturile de gardă și a recomandat comandanților să stea în alertă în timpul nopții. Doar dimineța vor fi înlocuiți. Câțiva oameni au fost coborâți pe uscat și supraveghează malul.

După ce-au urcat cele două scări care duceau pe cea de-a treia punte, Enrico și Angelica se opriră în fața ușii sculptate a marelui salon. Două mari statui din lemn de abanos, reprezentând mauri cu ochi de agată albă, purtând torțe aurite, încadrau ușa. Locul era puternic luminat de aceste lămpi din cristal de Veneția, flăcările jucând deasupra torțelor. Mai multe lumânări de ceară erau aprinse, la adăpost de vânt.

— Doamna contesă se poate odihni fără teamă, adăugă Enrico, nu este prima oară când suntem în alertă pentru un vas suspect. Suntem obișnuiți să supraveghem nave și să ne apărăm.

Angelica îi mulțumi, zâmbind.

— Ți face plăcere să navighezi din nou, nu-i așa, Enrico? E mai bine decât în vizuina de la Wapassou, în pădure.

Maltezul răspunse îndată, cu o galanterie specific mediteraneană.

— Oriunde aș fi, sunt fericit dacă mă pot găsi în compania monseniorului Rescator și a dumneavoastră, doamnă contesă.

— Știi să faci complimente, Enrico. O să ne faci necazuri la Quebec, cu fetele din partea locului.

Enrico Enzi începu să râdă vesel și se îndepărtă, foarte mulțumit, cu felinarul său.

Angelica, pe punctul de a intra în apartamentele sale, se simți privită, și ridicând capul, îl ghici pe Joffrey aplecat pe duneță, deasupra balustradei. Luna, trecând între doi nori, îl înconjura cu un fel de halou, dar nu i se distingeau trăsăturile.

— Ți-am auzit râsul, doamnă, cu cine conversai așa de galant ?

— Cu Enrico, maltezul tău. Mă liniștea.

— Și de ce aveai nevoie să fii liniștită, micuță doamnă ?

— Vasul acela...

— Este o navă în pericol. Nu are timp pentru noi. Are deja destule de făcut ca să se mențină pe apă.

Și după un moment de tăcere, adăugă:

—... În schimb, când va veni vremea, mă voi ocupa de ea.

Ea nu-i răspunse nimic, cu fața ridicată spre el și strângându-și înfrigurată mantia în jur. O speriasse în această seară când declarase deschis: "Sunt un vrăjitor care a fost ars de viu odinioară în piața Greve". Ea ar fi preferat ca totul să rămână ascuns. Se temea să aducă la lumină această parte obscură a vieții lor și acea vreme când, părăsită de toți, se strecura pentru a supraviețui în hrubele Parisului, punându-și viața în mâinile bandiților din Curtea Miracolelor. El dispăruse, exilat, mort, dezonorat. Evocând aceste vremuri, amintirile îi reveneau cu acuitate. Aerul fluviului Saint-Laurent, mirosind a fum, amintea că Regele îndepărtat care-l condamnase pe contele de Peyrac marca cu sigiliul său și aceste ținuturi sălbatice. Mergeau spre el, iar Joffrey dezvăluisse în această seară că hotărâse după atâția ani să-l înfrunte deschis. Lupta care se pregătea va fi oare decisivă?

Vocea soțului ei se auzi din nou, puțin înăbușită, dar cu nuanțe blânde, dulce ca o mângâiere.

— Să nu răcești, iubito. Întră repede și încălzește-te. Vin și eu imediat.

În salonul de pe Gouldsboro, un braser, pe un solid trepied meșteșugit, răspândea o căldură reconfortantă. În capăt, un alcov, ale cărui perdele de brocart fuseseră ridicate, lăsa să se vadă un pat moale, acoperit cu mătăsuri, blănuri și cearșafuri de dantelă.

Încăperea era confortabilă, împodobită cu tot felul de obiecte frumoase. De fiecare dată când Angelica se refugia aici se simțea în siguranță. Ea-și aruncă mantia pe un jilț și începu să se dezbrace, dar aproape imediat se descurajă. Yolanda avusese dreptate. Pentru noile sale haine princiare, era nevoie de o cameristă ca să scape de ele, sau să posede suplețea unui șarpe pentru a putea ajunge la mulțimea de agrafe și o răbdare de furnică să scoată nenumăratele ace, fără a uita nici unul. Obosită cum era în acea seară, o asemenea încercare o speria. Ea se așeză pe marginea patului și lăsă să-i alunece jartierele în josul ciorapilor din fir de mătase de Lyon. Știa de ce nu-i plăcea să ceară ajutorul acestor fete serviabile. Totuși trebuia să cheme una. Nu exista nici o mare doamnă care să-și facă toaleta fără ajutorul a cel puțin o servitoare. Pe vremuri, o avusese pe Margot și mai târziu, când devenise doamna du Plessis-Belliere și când

mergea la Curtea Regelui, avusese pe lângă Javotte – care se măritase cu David Chaillou, fabricantul de ciocolată – un stol de domnișoare care o făceau să piardă mult timp cu bârfele și zăpăceala lor, dar a căror prezență era indispensabilă dacă dorea să fie echipată în așa fel încât să-și umilească rivalele sub lustrele de la Versailles. Nu putea fi altfel nici la Quebec. Trebuia să-și țină rangul. Ce păcat că n-o putuse lua pe Elvire sau pe doamna Jonas! Cu ele nu se simțise niciodată amenințată de indiscreții. Dar ele aparțineau religiei reformate și prezența lor la Quebec ar fi însemnat și pentru ele, biete femei cumsecade, spânzurătoarea sau ocna. Aerul Noii-Franțe era prea nesănătos.

Angelica, cu mari eforturi, reuși să-și descheie câteva copci în spate. Apoi, încercă să scoată toate acele din plastronul brodat cu perle, își dezbracă corsetul cu balene de fildeș, acoperit cu satin, și-și degajă pieptul și brațele. Cu un oftat de mulțumire se lăsă pradă reacției, obișnuită femeilor de lume, debarasate de complicatele toalete, și-și masă ușurată mijlocul. Trebuia să se reobișnuiască cu corsetele. Nu era lucru mare. Ar fi regăsit bucuroasă plăcerea podoabelor complicate, de n-ar fi fost nevoie să fie ajutată de o persoană străină. O ajutase uneori Joffrey, dar nu-i putea cere mereu un asemenea serviciu, cu toate că îl îndeplinea cu mare talent. Trebuia să găsească pe cineva. Și pentru asta trebuia să înfrunte încă o încercare: teama de a dezvălui ceea ce nu putea fi șters. Ea-și trecu mâna pe umărul gol, neted și cald, și cu degetul căută pipăind, puțin mai jos, pe omoplat, semnul rușinii, floarea de crin pe care călăul Regelui, odinioară, i-l aplicase cu fierul roșu.

Semnul era tot acolo. Ce păcat! Nu va mai putea niciodată să poarte rochii decoltate, ca acelea pe care le arbora odată la Versailles, descoperindu-și umerii și spatele până la scobitura umbrită care lăsa să se bănuiască, în prelungire, rotunjimea soldurilor sub fustele ample. Iar privirea Regelui o urmărea...

În această întoarcere la vechea viață pe care o crezuse apusă pentru totdeauna, greutatea apăsătoare una câte una. Oare Joffrey cântărise bine ce însemna această călătorie la Quebec și ce-ar fi însemnat, la urma urmei, o întoarcere în Franța, patria lor interzisă?

5

Quebecul era vinovat de toate astea. Quebecul, înfipt în inima continentului american ca o perlă ascunsă, strălucitoare. În cursul scurtei sale istorii, Quebecul fusese de mai multe ori cucerit, pierdut, recucerit... Dar pentru cine? Și pentru ce? Quebecul nu însemna nimic. Era acolo, ascuns în noaptea pădurilor americane unde, mai mult de șapte luni pe an, ghețurile îl izolau de restul lumii.

Ajunsă la acest punct al reveriei sale, Angelica înțelesese doar că, pentru nimic în lume, n-ar renunța să meargă la Quebec. Vor înfrunta ghiulelele și ostilitatea populară, dar vor debarca la Quebec și vor petrece iarna acolo. O dorea cu înverșunare. "Doar atât!", implora ea, încetișor, într-o rugăciune copilărească: să petreacă iarna într-un oraș francez, cald și viu. Va merge la bal și la procesiuni. Va avea vecini, prieteni. Îi va invita să bea cafea și șocolată. Și, firește vor fi și serile la gura sobei cu Villedavray, înscrise demult în program. O va trimite pe Honorine la maici pentru a învăța să citească. Ea însăși va găsi timp să parcurgă cărțile noi, venite din Franța. De ani întregi nu mai știa despre ce discutau spiritele alese. Își va cumpăra tot felul de nimicuri în magazinele bine aprovizionate unde va întâlni lume bună. Va merge la partidele de patinaj pe fluviul înghețat, la sărbătoarea de Crăciun în catedrală, cu slujba ținută de episcop, la ospățul de Bobotează de la guvernator și la carnavalul unde vor fi interpretate cele mai interesante scandaluri la adăpostul măștilor și deghizărilor. Villedavray îi promisesese s-o țină la curent cu toate intrigile amoroase.

Înfierbântată de aceste viziuni, Angelica ajunsese să renege în mod secret Wapassou. Se săturase de pustiuri, de frică și de moartea ascunsă în spatele copacilor. Acum un an, Joffrey îi spusese, lipind-o de el, în forțul de la Katarunk căzut în mâinile canadienilor:

— Dacă scăpăm cu viață din capcanele care ne înconjoară, îți garantez că vom fi într-o zi mai puternici decât toți ...

Așa se și întâmplase. Reușiseră să supraviețuiască și erau mai puternici decât ceilalți. Trecuse abia un an și aveau aur și

argint din belșug, numeroase posturi stabilite de-a lungul fluviilor și mine în munți, porturi active deschise bogățiilor Atlanticului, alianțe cu cele mai vestite triburi indiene și, recent, Joffrey de Peyrac își extinsese influența pe coasta de Est a Acadiei, preluând întreg teritoriul bătrânului Nicolas Parys cu cherhanalele și plajele sale pietroase, bogate în "aurul verde" al codului.

Dar, ea nu se putea împiedica să nu tremure când își amintea prin câte trecuseră. El avusese dreptate, supraviețuiseră. Cu toate că erau să moară de mii de ori. De mâna canadienilor, a irochezilor, de cruzimea iernii. Fortul de la Katarunk arsesese, lăsându-i săraci într-o regiune îndepărtată și pustie. Fuseseră boli, dorul de țară, foametea, și dacă, pe la sfârșitul iernii, irochezii Outtaké n-ar fi apărut, aducându-le fasole din îndepărtata lor provincie a celor Cinci Națiuni ar fi pierit. În fortul de la Wapassou nu mai aveau atunci provizii decât pentru două zile.

Amețeala foamei o cuprinse, și-și aminti acele zile în care Honorine dormita lipită de ea, străvezie, cu gingiile umflate și felul în care îi dădea târcoale moartea pe care atâția pionieri din Noua-Lume o înfruntaseră într-o singurătate fără margini.

Nu, n-ar mai putea trece din nou prin așa ceva. Cel puțin, dacă n-ar fi cunoscut o viață mai ușoară. Ea-și spuse că nu mai avea putere pentru acea existență de sărăntocă printre cei mai săraci, așa cum fusese viața lor pe Kennebecul de Sus. Nu mai putea să-și strice mâinile aprinzând focurile, să-și rupă unghiile agățând oalele pe vatră și spinarea cărând vreascuri ca să hrănească, să îngrijească și să facă să supraviețuiască în fundul pădurii ostile câteva ființe pe cât de fragile, pe atât de prețioase.

Avea nevoie să trăiască și să danseze, să renască, să fie puțin ea însăși, Angelica, marea doamnă din Franța, contesă de Peyrac, iubita Regelui, și, deasemenea, să se facă cunoscută ca doamna Lacului de Argint, noua sa legendă. Trebuia, mai ales, să înfrunte umbrele trecutului, ce-o înconjurau ca niște fantome cu chipuri cunoscute, de mult uitate, dar care parcă aleseseră Quebecul ca să renască, iar aceasta explica de ce avea față de acest oraș sentimente atât de împărțite. Uneori se simțea foarte atrasă, se bucura de perspectiva petrecerilor și plăcerilor, alte ori ar fi preferat să renunțe la călătorie datorită riscurilor ce și le

asumau, unele vădite, altele pe care le bănuia. Dar putea oare alege? Destinul îi împingea înainte, închizând toate drumurile în spatele lor.

De la Gaspe, înaintau spre oraș pe acest fluviu vast ca marea, duși de vânt pe valuri ca de ocean, iar cețurile le ascundeau orizontul. Dar oricât de departe erau malurile ascunse privirii, estuarul Saint-Laurent, în care navigau cele cinci vase ale flotei lui Peyrac, nu era oare încă o capcană? Toamna boreală, temnicher neîndurător, aducând îngheț, zăpezi, furtuni, le închidea drumul de întoarcere.

Trebuiau să continue să urce fluviul, să se cufunde în tăcerea ținuturilor misterioase, într-un pustiu de ape și de îndepărtate masive împădurite, ascunse în parte de nori. Apoi, în sfârșit, când se vor crede pierduți în inima regiunilor neexplorate, să descopere în sânul nesfârșitei mase sumbre și sălbatice, un ORAȘ... un oraș din piatră albă și acoperișuri de șindrilă argintie, un oraș zgomotos și activ, agresiv, suveran: Quebecul francez.

O surpriză, un miracol, un fel de insulă, un mic Paris, un colț de Versailles, vorbăreț, intolerant, elegant, pios, nepăsător, consacrat rugăciunii și artelor, luxului și războiului, misticii, adulterului, ispășirii, intrigilor politice, aventurilor grandioase. Era o insulă într-un ocean, o oază într-un deșert, o floare a civilizației în inima barbariei primitive, refugiu și ajutor împotriva elementelor neîmblânzite ale naturii coalizate pentru a ucide: frig, foame, sălbatici ostili.

De aceea părintele de Vernon, căruia i se confesase în timpul verii, îi spusese: "Mergi la Quebec. Așa îți vei ispăși păcatele. Mergi la Quebec și ai curajul să înfrunți orașul, fără frică nici rușine. La urma urmei, poate va ieși ceva bun din asta pentru pământul Americii."

Dar el murise, asasinat. În amintirea lui, se simțea încă și mai obligată să îndeplinească penitența pe care i-o dăduse. Să meargă la Quebec! Ce mai conta floarea de crin care-i însemna umărul, "Viața era frumoasă..."

În iarna aceasta va merge la bal, se va distra și va supa la *media noche*, iar în zilele însorite se va plimba cu Honorine pe fortificații privind în depărtare sălbaticii munți ai Laurentidelor.

6

Joffrey intră. Bănuia că Angelica dormea. Întunericul păstra urmele unui parfum de femeie pe care-l cunoștea bine, iar hainele aruncate ici și colo îl făcură să zâmbească. Unde era austeră și sălbatica micuță hughenotă de la La Rochelle, îmbrăcată în servitoare, pe care într-o zi când naviga spre America, Rescator o chemase în cabina sa luxoasă pentru a încerca s-o îmblânzească ? Unde oare era chiar și pioniera care, de-a lungul acelei teribile ierni la Kennebec, îi stătuse alături și-l ajutase cu un curaj fără limite ? El luă de pe jos un corset a cărui mătase păstra încă forma curbelor pline. După ce fusese o biată servitoare anonimă, apoi tovarășa unui explorator al Lumii Noi, iată în sfârșit că Angelica redevenea Doamna de Peyrac, contesă de Toulouse.

“Așa vrea Dumnezeu !” murmură el, aruncând o privire spre alcovul unde i se ghicea strălucirea părului.

El se apropie încetîșor și o contemplă. Angelica era cufundată într-un somn profund și liniștit ca atunci când trecea prin emoții violente sau încercări care, pentru o vreme, îi secătuiau forțele. El remarcase acest lucru la ea. De obicei, ea avea somnul ușor, ca acela al femeilor al căror spirit veghează, pe care un nimic le agită, le face să tresară sau să se întoarcă, gata să alerge la chemarea unui copil, la orice zgomot suspect.

Dar ceea ce fusese mai greu trecuse, acum putea să-și spună că totul era în ordine sau că ai săi erau în afară de orice pericol și pentru un moment nu mai aveau nevoie de ea. Atunci, se cuibărea în câte vreun colț și cădea într-un somn vecin cu leșinul. De multe ori el observase această odihnă ciudată căreia grația acestui corp feminin abandonat, frumusețea chipului destins îi conferea o impresionantă seducție. Unde era ea oare în acele clipe ? Plecată atât de departe, mai inaccesibilă ca niciodată, rătăcea singură pe țărături, dispăruse, refugiată în acel sanctuar al sufletului inalienabil pe care fiecare îi poartă în sine și unde el, își spuse, nu va putea niciodată ajunge. În aceste momente, dragostea pe care i-o purta devenea aproape dureroasă.

O dată mai mult, în cursul verii, fusese gata s-o piardă și, iarăși, o redescoperise, schimbată.

Nu va uita niciodată clipa în care o văzuse alergând pe plajă, râzând și plângând, cu brațele întinse. Niciodată nu-i va uita expresia chipului când i se aruncase în brațe, strângându-l nebunește, bâiguind cuvinte de dragoste, incoerente, de care nici măcar nu-și mai amintea, venind din străfundurile inimii ei unde stătuseră ascunse, îngropate de anii îndelungați de singurătate. Ea le strigase în acea clipă, gata să moară, dar nu departe de el ... nu departe de el ! Și el înțelesese într-o străfulgerare ce însemna pentru ea și cât îl iubea, cât îl iubise întotdeauna, în ciuda unei despărțiri de cincisprezece ani. Avântul ei umplea acest vid care-l torturase, în care și-o imaginase indiferentă față de amintirea lui.

După aceea? Cum se traduce această impresie de convalescență, de vindecare? După ce rezolvaseră acea sordidă afacere cu Diavolița, pacificaseră regiunea, pregătiseră plecarea, se regăseau unul pe altul. El era intrigat de schimbarea Angelicăi, ghicind o nouă ființă în spatele zâmbetelor liniștite, a cuvintelor înțelepte. Ea se controla încă.

Dar de îndată ce părăsiseră țărmurile blestemate, de îndată ce porniseră spre Quebec, euforia victoriei păru s-o transfigureze. Ea se arăta de o veselie exuberantă care-i încânta pe toți. Cu francezii de la bord, nu avea decât cuvinte de spirit, povești amuzante, hohote de râs. Flota lui Peyrac părea mai degrabă plecată în misiune galantă, pentru vreo căsătorie princiară menită să pecetluiască alianțe eterne, decât în expediție războinică. Ea dădea tonul în asemenea măsură încât până și oamenii din echipaj începuseră să se arate mai joviali și mai bine dispuși. Ea putea face ce voia cu ei.

Desprinși de pământ, navigau liberi, siguri de ei. Cerul și marea erau de culoarea perlelor iar insulele golfului străluceau ca niște giuvaeruri. Angelica râdea, se amuza de tot ce spunea Villedavray, de cel mai mic incident, făcea mii de proiecte. Era ca și cum și-ar fi uitat restul vieții.

Iar el, descoperea femeia care fusese la Curtea Franței, mondena, îndrăzneța, Angelica "celorlalți".

"O să facă minuni la Quebec..."

Era cuprins de dorința să pătrundă în trecutul ei, să știe mai mult despre existența necunoscută a acestei femei, să afle

din ce era făcută într-adevăr, lucru pe care-l evitase până acum cu grijă, ca și cum n-ar fi vrut să afle vreodată în ce măsură îl trădase.

Dar iată că amărăciunea își pierduse din virulență și gândurile rele din intensitate. Un zid fusese dărâmat și, se pare, cu ajutorul Diavoliței. Ce conta de acum înainte era faptul că ea era aici, în viață, iubindu-l cu pasiune și că el putea s-o vadă și s-o ia în brațe când voia. Restul nu mai conta... Din contra, uneori dorea să-i împărtășească secretele pentru a-i putea fi și mai aproape.

“Soția mea !”

Joffrey de Peyrac apropie puțin lampa pentru a-i contempla la degetul mâinii abandonate cercul strălucitor al inelului. Îngenunchind, îi sărută degetele unul câte unul. Ce profund dormea ! Aproape că-l cuprinse teama. De fiecare dată când o vedea astfel, o teamă irațională îl cuprindea.

Punând lampa pe un gheridon lângă pat, se apropie și mai mult, pândind pe fața ei adormită un freamăt de viață și pe buze trecerea unei răsuflări. Descoperea că nu mai era gelos – sau nu chiar atât de mult. Dorea să-i cunoască misterele inimii. De când îi pusese pe deget acest inel, i se părea că, afirmându-și drepturile față de invizibili și necunoscuții săi rivali din trecut, încetase să-i mai urască. Oare nu era pueril? Nu trebuia oare să admită că, traversând criza, dezvăluind toate rănilile, măturând toate îndoielile, își purificaseră inimile?...

Ce trecut necunoscut retrăia oare Angelica în spatele pleoapelor închise? El nu știa chiar totul. Fărâme de povestiri îi reveneau în minte. Dar de la afacerea Paturel, ea se arăta reticentă când el încerca s-o atragă pe calea confidențelor: era și vina lui. O brutalizase în mod odios. Prin mânia sa, care masca de fapt teribila durere față de nedreptatea vieții, adăugase încă o lovitură celor pe care ea le primise de-a lungul vieții.

— Dragostea mea!

Cu fervoare, se aplecă spre ea și, neputând rezista, își lipi buzele de buzele ei întredeschise. Îi păru rău că i-a tulburat odihna, dar nerăbdarea de a o vedea deschizând ochii și recunoscându-l, de a-i capta reflexul bucuriei la vederea lui, era mai puternic decât scrupulele.

Angelica se mișcă și el murmură: “Care va fi primul cuvânt pe care mi-l va spune?”

— Dormi! Dormi, iubita mea!

Dar ea deschise ochii și văzându-l atât de aproape, o lucire de fericire îi traversă pupilele de smarald, încă încetoșate de somn.

— Zâmbeai în somn, ce visai ?...

— Eram pe plajă, în brațele tale.

— Pe ce plajă ? Sunt atâtea plaje...

Ea râse și, trecându-și brațele în jurul gâtului său, își apropie fața de a sa și-și lipi obrazul neted și cald de al său.

— Mă întreb... zise el:

— Ce?

— Pe care din plaje ai fost cea mai frumoasă, mai emoționantă, mai strălucitoare? Nici nu mai știu... te văd peste tot, în vânt și în soare, sub rafale, la La Rochelle, sau alergând spre mine zilele trecute ... Nu știu ce să hotărâsc... Pe ce plajă ai fost cea mai frumoasă ?

— Ce contează ? Nu mă interesa când am alergat spre tine.

Ea alergase, zburase... nici nu mai simțea pământul sub picioare, cuprinsă de nebunia de a-l ajunge, de a-l strânge în brațe, în viață ... chiar dacă urma ca el s-o respingă. Dar el n-o făcuse, îi deschisese larg brațele și o strânsese la piept din toate puterile.

— La ce visezi?

— La tine.

Aplecat asupra ei, îi netezi cu un deget sprâncenele aurii ca și cum ar fi vrut să le redeseneze curba ușoară, îi sărută vârful degetelor și îi ridică pe umerii goi cearșafurile de dantelă. Dar ea le aruncă, se așeză și ridicând brațele, își trecu repede peste cap cămașa de batist.

— Sărută-mă ! Sărută-mă !

— Nebuno ! zise el râzând. E frig.

— Încălzește-mă !

Brațele goale îl înlănțuiră și-l traseră în jos. Ea se refugia în el cu toată puterea, cu toată slăbiciunea ei. "Oh ! tu ! gândea ea fermecată, bărbatul vieții mele !" Iar el văzu trecând în valuri pe minunatul ei chip surâsul jucăuș provocat de extaz și, brusc, acea expresie disperată și aproape dureroasă care însoțește adesea bucuriile profunde ale dragostei.

“Un bărbat care mă iubește, care mă vrea alături. Un bărbat care are nevoie de căldura trupului meu tot atât ca și mine. Mă sperie și mă liniștește, nu pot fi sigură pe el și totuși știu că-mi va fi întotdeauna alături, că nu mai poate fugi de mine. E amețitor !”

Cu pasiune, ținându-i capul lipit de sânul ei, râdea fericită, iar el o strângea în brațe, nerăbdător să răspundă acestei dorințe femeiești înflăcărate, gata să-i satisfacă foamea de dragoste pe care ea îndrăzneala să i-o mărturisească fără rușine. De când intraseră în Acadia, nu se mai temea să se arate voluptoasă și cochetă. “A fost oare la fel și în brațele amanților ei?...” se întreba el.

Fără îndoială... Poate... Și-o imagina cu doamna de Plessis-Belliere, regina Versailles-ului... și cu câți alții în brațele cărora a mai râs așa, fără fard și reținere... Cu Colin ?... Cu Regele ?... Știa atât de puține despre ea. Cu care dintre ei avusese curajul, îndrăzneala savantă, cu care dintre ei mai practicasese ea oare această știință subtilă ce nu se învață decât cu mai mulți maestri, fiecare aducându-i gusturile și fanteziile lui ? Câți bărbați luaseră în brațe această Venus îmbătătoare și-și pusese pecetea asupra ei ? Însă ea îi marcase încă și mai mult... Iar asta era răzbunarea lui, precum și faptul de a-i aduce uitarea în febra plăcerii. Pentru el ea era mereu alta. Prin nu știu ce magie, ce îndrăzneau ei împreună avea o savoare de inițiere tulburătoare.

Sprijinită de perne, goală și frumoasă, părul o învăluia ca un voal. Îndepărtându-l cu o mână și degajându-i umerii albi cu mângâieri pasionate, el îi săruta sâni cu buze averse. Gura i se plimba de-a lungul acestui trup marmorean de zeiță de o paloare aurie, cu adâncuri umbrite pline de desfătări.

Ea gemea, pierdută, de nerecunoscut în uitarea-i de sine, lăsând pradă sărutărilor lui feminitatea-i palpitândă, abandonare în care el simțea că nu se mai teme și că-l primea în aceste jocuri ale dragostei ca parteneră egală. Astăzi, devenise mai puțin stăpânul, cât prietenul care seduce și căruia nu-i datora decât plăcerea de o seară, oferită și primită cu bucurie, iar asta dădea raporturilor dintre ei o nuanță libertină.

Epuizați și fermecați amândoi, se regăsiră într-un fel de complicitate amicală care avea enormul avantaj că trecea pe planul doi orice altă preocupare decât aceea de a gusta din plin

plăcerea și de a-i savura apoi, unul în brațele celuilalt, binefăcătoarea oboseală, de a reveni la viață cu cuvinte șoptite simplu.

— A fost bine?

— A fost minunat!

— Nu-ți mai e frică de mine?

— Oh! Ba da!

— Atunci ... Încerci oare să mă păcălești, să mă înlănțuiești cu vrăjile tale?

Ea râdea, iar el îi repeta că era nebun după ea, că fusese foarte fericit datorită ei, că nici o femeie nu-l satisfăcuse vreodată ca ea și o tachina spunându-i că acum înțelegea de ce toți bărbații erau geloși pe el și doreau să-l ucidă, căci ea era unica lui comoară. Între ei, totul părea liber, strălucit, delicios.

— Ah, de-am putea sta pentru totdeauna pe o navă, cu marea în jur ... suspină Angelica.

— Nu te teme. Ne așteaptă lucruri bune și pe uscat.

— Nu știu, visez... dar, pe măsură ce înaintăm, visul se îndepărtează și devine de neatinș. Descopăr fapte pe care le uitasem, oamenii așa cum sunt. Îi cunosc prea bine...

— Dar nici tu nu te cunoști prea bine. E suficient să apari... Te vezi în trecut, dar nu-ți cunoști puterea de acum.

— Nu am putere decât prin tine, zise ea, lipindu-se de el.

Era plăcut să-și exagereze dependența, pentru a fi alintată mai mult. El nu se lăsă păcălit, dar o sărută.

— Ce să spun... Las-că te-am văzut eu și cu pistolul în mână... Pentru o clipă, suntem încă departe de Quebec, liberi pe fluviu. Vom face escală la Tadoussac și ne vom odihni. Pariez c-o să găsim acolo prieteni sau viitori prieteni cu care vom începe să facem alianțe. Presimt că va fi bine la Tadoussac.

— Numai să nu fim întâmpinați cu muschete și bombarde...

— Nu, acolo nu există decât un post de comerț, o fermă și o capelă. Nu-i decât un mic târgușor de coloniști și indieni care fac comerț, se roagă, trăiesc dintr-o turmă și din aprovizionarea cu apă a navelor și care n-au nici o ocazie să se distreze. O să le-o dăm noi : ospete și dans pe malul fluviului. Ce părere ai de asta?

— Văzută sub acest aspect, cucerirea Noii-Franțe mi se pare de-a dreptul seducătoare.

Amândoi tăcură, legănați de tangajul vasului. Afară, zgomote diverse de voci sau chemări pierzându-se în nopțe trădau prezența oamenilor care vegheau. Totul era liniștit.

Angelica închise ochii. Să fi adormit oare? Se văzu avântându-se în flăcările unui rug pentru a ajunge la o siluetă legată de stâlp, neagră în perdeaua aurie a flăcărilor care vuiau fierbinți, despărțind-o de el, vrăjitorul blestemat, ce fusese ars în Piața Greve. Viziunea nu dură decât o secundă și ea se trezi, crezând că a scos un țipăt. El dormea alături, prezență miraculoasă, puternic și senin. Fără să-l trezească, ea-i atinse mâna netedă și caldă și simți sub degete palpitând viața.

Visul pe care tocmai îl avusese coincidea cu senzațiile pe care le avusese când sărise în focul bascilor pe insula Monegan, în noptea de Sfântul Ion. Mâna de fier a harponierului Hernani d' Astiguarza o făcuse să sară, să zboare printre flăcări și să aterizeze teafără pe cealaltă parte a rugului.

— Ați fost cruțată, doamnă, îi spusese bascul. Anul acesta Diavolul nu mai are nici o putere împotriva voastră.

Și aplecându-se, o sărutase pe buze.

7

Corabia care-i urmărea le apăru în fața ochilor pe la mijlocul zilei următoare din ceața verzuie care scălda fluviul, estompând culorile pădurilor și ascunzând orizontul palid. Flota lui Peyrac, în semicerc, de la un mal la celălalt al vastului Saint-Laurent, închidea drumul noului venit. Așa cum presimțise contele, se dovedi imediat a fi un vas întârziat care se târa cu greu spre portul său, după ce înfruntase toate relele traversării oceanului. Era înclinat la tribord și cufundat așa de adânc dincolo de linia de plutire încât, uneori, hula valurilor nu lăsa să se mai vadă decât catargele cu vele zdrențuite. Când valurile erau mai mari, dispărea cu totul și aveai impresia că tocmai se scufundase.

Corabia îi urmărea de la distanță ca un animal fricos, rănit de moarte, constrâns să rățăască, neputând nici să se întoarcă, nici să riște să se arunce în cursa pe care bănuia că i-o pregătește

această flotă străină. Când apăru în fața vaselor care păreau că o așteaptă, încercă în mod patetic să-și încetinească pe cât posibil înaintarea. Honorine exprimă cu voce tare ciudatul sentiment care le strângea inima:

— Biata de ea! Biată corabie, gemu ea, copleșită de milă, biată corabie! Cum s-o facem să înțeleagă că nu-i vrem răul!

Ea stătea pe pasarelă alături de Joffrey de Peyrac care, după ce o ridicase pe un afet de tun, îi dădea din când în când luneta sa.

— O s-o scufunzi cu tot cu oameni și bunuri? întrebă ea cu pasiune.

Uneori, când trebuia să i se adreseze de la egal la egal, ea îl tutuia.

— Nu, domnișoară! E prea jalnică.

Angelica îi observa de departe pe amândoi. Ea se găsea pe prima punte unde se adunaseră mai mulți. Nu putea auzi cuvintele schimbate între Joffrey de Peyrac și Honorine, dar, cu ochii ridicați, se amuza de imaginea lor. Afectiunea lui Joffrey de Peyrac ridica pe un loc neașteptat această miniatură cu păr roșu pe care Quebecul o aștepta deasemenea. Destinul o legase de un om extraordinar, aureolat de o complicată și sumbră legendă, pe ea, micuță creatură menită nenorocirii. Și aceasta îi convenea de minune tinerei Honorine de Peyrac care nu se îndoia nici o clipă că ține de acum în mâinile ei soarta Canadei și a capitalei sale, ceea ce era just și echitabil. O clipă mai târziu, Joffrey și Honorine dispărură din ochii Angelicăi, care-i văzu apoi coborând scara dunetei, Joffrey ținând de mână copilul. Cum făcea de obicei când era la postul de comandă, el își pusese pe față masca de piele neagră. Aceasta îi dădea un aer sălbatic și accentua fragilitatea fetișoarei ce mergea alături de el în fusta ei bufantă.

Angelica îl auzi pe Joffrey spunându-i Honorinei :

— O să ne continuăm drumul până la Tadoussac și o s-o lăsăm să meargă mai departe.

— Și la Tadoussac?

— Atunci o vom aborda și vom vedea dacă sunt persoane primejdioase la bord, apoi îi vom vizita calele.

— Sunteți un pirat, domnule, strigă Honorine, imitând vocea intendentului Carlon.

Angelica nu se putu abține să nu izbucnească în râs. Știa că nimic nu putea interveni în dragostea care-i lega. Orele petrecute noaptea trecută în brațele lui Joffrey îi lăsaseră o senzație de euforie. Îi creștea inima văzând aceste ființe atât de dragi ale căror vieți bogate și strălucite spera să fie binecuvântate de soartă.

Corabia muribundă ce se târa în urma lor părea că simbolizează ultimele tresăriri ale unui adversar care, nereușind să-i înfrângă, nu va întârzia să ceară milă. Oare din această cauză Joffrey mergea așa de liniștit în Noua-Franță folosind adevăratul său titlu de conte de Toulouse? Spera oare să obțină amnistia definitivă a regelui Franței?

În ciuda aparențelor, ea începea să înțeleagă că puterea lui Joffrey era mai mare astăzi ca odinioară, căci *era liber*. Nici un sistem de vasalitate nu-l mai înlănțuia cu legile sale, făcând din el, ca altădată, cu toată puterea lui de senior de Aquitaine, un supus. Ce-ar avea de pierdut regele dacă i-ar face dreptate? Cu ce-l mai putea speria de acum acest rival îndepărtat?

Totuși, a doua zi, datorită unei fraze rostite de soldatul Adhemar, teama se strecură din nou în sufletul Angelicăi. O dată în plus, erau cu toții adunați pe punte. Comandanții vaselor veniseră la raport mai devreme ca de obicei ca să discute despre situația navei ce părea că-și continuă drumul cu mare greutate. Trebuiau oare să-i vină în ajutor? Kouassi-Ba și majordomul, împreună cu ajutoarele lor, serveau băuturi, dar atenția era reținută mai ales de înaintarea vasului în dificultate. Stabiliseră că era vorba de o navă de comerț provenind din portul Havre sau de la Honfleur și care aparținea probabil Companiei celor O Sută de Asociați.

Văzând că navele suspecte, care-o încercuiseră în ajun și despre care putea crede că sunt ale englezilor sau pirăților, se îndepărtaseră, corabia își reluate drumul cu greu. Chestiunea era de a ști dacă va rezista cel puțin până la Tadoussac. Se făceau presupuneri despre motivele care-o făcuseră să ajungă în Canada așa de târziu. Oare făcuse escală în golful Saint-Laurent, la Shediac sau chiar la Tidmagouche? N-ar fi fost oare mai bine să fi rămas acolo?

Îți treceau unul altuia lunetele, când se făcu auzită vocea plângăreață a lui Adhemar.

— Dar dacă nenorocitul ăsta de velier a luat-o la bord pe ducasă?

— Ce ducasă? exclamă toți, întorcându-se spre el.

Adhemar nu răspunse și se închină de mai multe ori, dar toată lumea înțelese; și cum era un băiat simplu, dintre aceia care, în sate, au premoniții și vise, o teamă teribilă le îngheță inimile.

— Ce tot spui? Ești nebun? strigă Angelica. Ducesa! Dar ducesa e moartă. Moartă și-ngropată!

— Nu se știe niciodată cu ființele astea, mormăi Adhemar, închinându-se și mai abitir.

Toate privirile, ca la un semn, se întoarseră spre contele de Peyrac ca pentru a-i cere încuviințarea, dar cum acesta se îndepărtase, toți îl priviră pe Villedavray.

— Prieteni, să ne calmăm, hotărî marchizul, suntem încă sub impresia unor evenimente care ne-au marcat profund. Dar trebuie să uităm, SĂ UITĂM TOTUL. Ascultați-mă bine! Când ajungem în Quebec nu trebuie să mai avem nici cea mai mică amintire din ce s-a petrecut în golful Saint-Laurent. Da, chiar și dumneata, Carlon, trebuie să uiți. N-avem încotro, căci doar așa putem scăpa...

El insista cu o solemnitate care nu-i era obișnuită și care dovedea că nu subestima ceea ce se ascundea în spatele dramei în care fuseseră amestecați : complicațiile posibile cu tribunalul Inchiziției.

— Chiar în stare de legitimă apărare împotriva lui... Satan, reluă el, coborând vocea și aruncând o privire în jur, știm cu toții că e extrem de delicat să fii implicat în acest gen de proces. V-am mai spus, Carlon : tăcere și uitare. Iată cel mai bun mod de a nu ne da de gol față de oamenii prea curioși.

— Dar dacă "ea" s-ar întoarce? repetă Adhemar, închinându-se.

— "Ea" nu se va mai întoarce, tranșă Villedavray și dacă îți mai permiți vreodată aluzii de felul acesta, îți rup bastonul pe spinare și te pun în fiare când sosim la Quebec, sau chiar te spânzur pentru dezertare.

Adhemar fugi, îngrozit.

— Domnul de Peyrac a rezolvat cum nu se poate mai bine povestea asta, să nu mai vorbim despre ea, continuă marchizul căruia îi plăcea să amintească că el era guvernatorul

Acadie și că, în această calitate, avea responsabilitatea morală; așa mai adăuga că ajungem cu toții în Canada sănătoși la minte și la trup, ceea ce, după câte am îndurat, este deja un miracol pentru care trebuie să-i mulțumim lui Dumnezeu. Iar dacă teama de vreun spirit demonic ne chinuie, să nu uităm că de acum suntem pe pământ creștin grație neobositului devotament al misionarilor noștri care, de mai bine de cincizeci de ani, au sfințit cu sudoarea trudei și sângele martirilor lor aceste regiuni păgâne. Canada nu este nici pe departe Acadia, unde, recunosc, trăiesc încă mulți necredincioși.

El aruncă o privire înspre frații Defour.

— Acestea fiind spuse, am luptat întotdeauna împotriva nelegiurii și dovada este că am scăpat cu bine de forțele satanice. Totul s-a terminat. Să ne liniștim. Suntem la adăpost. În plus, avem la bord cuvioși părinți ai Bisericii care ne aduc sprijinul lor. Am auzit dimineață cu toții slujba părintelui Quentin... Iadul nu are nici o putere împotriva noastră.

— Amin! făcu Carlon, strâmbându-se. Ați putea urca la amvon.

— N-ai decât să râzi, dar am avut de a face cu unii mai puternici ca dumneata !... Cu cel puțin optzeci de legiuni diavolești, strigă Villedavray, agitându-și bastonul cu mâner de argint. Știi despre ce vorbesc! M-am luptat împreună cu doamna de Peyrac împotriva unor atacuri demente... Dumneata n-ai ajuns decât la sfârșit și totuși o băgasei pe mânecă pe plaja de la Tidmagouche când acea posedată a scos acel țipăt teribil. Te-am văzut pălind! Hai, urmează-mi sfatul. Fie vorba între noi, așa cum am spus, *totul* trebuie să rămână între noi! Doar așa putem să scăpăm de anchete... Zidul tăcerii. Uitați și zâmbiți cu toții! Viața e frumoasă!

Și luând-o pe Angelica deoparte, își petrecu un braț în jurul taliei ei.

— Nu vă speriați.

— Dar eu ...

— Vă cunosc eu... Vă aud inima bătând... Ah, vulnerabil Săgetător! zise el, mângâind-o pe obraz. Nu se cunoaște sensibilitatea profundă a acestui semn de Foc care toată viața trebuie să înfrunte ura pe care talentele și cinstea sa o provoacă, dar și dragostea pe care o inspiră acea flacără carnală și totodată suprapământescă care-l animă. Pentru că e gata să tragă și-și

trimitе săgeata drept în nori, este considerat neîmblânzit și fără slăbiciuni, dar nu se știe că suferă profund că aparține în același timp atât cerului cât și pământului.

— Vorbiți de semnul meu zodiacal? întrebă Angelica, intrigată.

— Da! Săgetătorul.

Villedavray privi firmamentul nocturn ca și cum ar fi văzut galopând acolo centaurul mitic, spre timidele stele ascunse de nori pufoși.

— ... El este mesagerul acestei lumi materiale spre lumea cealaltă. Iată de ce, mai mult ca oricare alta, dumneata, Angelica, ai fost victima unei ființe demonice; căci, într-o anumită măsură (și se aplecă la urechea ei): ești de FELUL EI, înțelegi? O ghiceai, puteai să-i urmărești fantasmagoriile... dar erai făcută deasemenea să o învingi, căci aparțineai universului terestru și nu poți fi păcălită. Centaurul se ține bine pe picioare. Nu se lasă speriat ușor. Nu te mai gândești la ce a fost și va fi...

— Mă doare stomacul, făcu Angelica punându-și mâna pe piept. Când îmi aduc aminte țipătul ei oribil mi se face rău. Trebuie s-o spun, atunci mi-a fost frică cu adevărat. Sunt puțin superstițioasă... Am mințit când îi spuneam că nu mi-e frică de ea... Răufăcători sau nu, demonii mă sperie.

— Dar ai știut s-o înfrunți.

— Sunteți la fel de savant și în știința astrelor, marchize?

— Sunt savant în aproape orice, mărturisii Villedavray, cu modestie.

— Și credeți că n-am terminat definitiv cu ea, cu ducesa, nu-i așa? Ținea de pământ prin prea multe ramificații. Vor întreba de ea la Quebec, vor dori să știe ce s-a întâmplat cu ea.

— Tăcere, vă spun.

— Fetele regelui vor vorbi.

— Ele sunt prea înfricoșate. Le-am amintit că au fost în serviciul unei prăzi a Inchiziției și că s-ar putea s-o sfârșească pe rug și ele. Bietele don'șoare! Cred că până și pe patul de moarte se vor teme să n-o vadă apărând în fața lor!

Angelica medita la atentatul în care domnul de Varange își găsisе moartea. Tăcere și despre asta! Un grup de complici va tăcea printre alți complici, care trebuiau să tacă deasemenea și în alte privințe. Toate aceste nave transportau un soi de companie a conspiratorilor pe care o lega, de bine de rău,

sentimentul de a se fi găsit în mijlocul unui păienjeniș colcăind de intrigi din care nu vor scăpa cu toții decât prin forța spiritului și datorită întâmplării de a fi împreună. Vor fi toți ca unul când vor debarca la Quebec, purtând în sinea lor secretele de nemărturisit ale Acadiei.

— Credeți că e moartă? repetă Angelica, cu vocea scăzută.

— ESTE MOARTĂ, afirmă Villedavray. Și trebuie să vă convingeți de un lucru: că moartă sau vie, nu mai poate să vă facă *nimic*. Săgetătorul rănit își reia drumul, ridicându-și arcul spre victorie... Și în ce privește știința astrelor, vă voi prezenta la Quebec un preot dintre prietenii mei care este foarte priceput în materie. El vă va spune lucruri uimitoare despre destinul vostru și cel al domnului de Peyrac... O să vedeți!

TADOUSSAC

I

— Liniște!

Vocea hârâită a lui Erikson pluti peste golf.

— LINIȘTE, MATELOȚI !...

Apoi veniră ordinele.

— Scoateți amarele velelor joase ! Detașați scotele velei mari !

Liniștei dinaintea primului apel îi urmă lipăitul picioarelor goale pe punte. Mateloții se grăbeau la manevre.

O dimineată trandafirie învăluia navele aliniate. Pe fiecare dintre ele, vocea căpitanului repeta aceleași comenzi și doar strigătele pescărușilor și cormoranilor le răspundeau, planând în această lumină matinală palidă care unifica apa și cerul.

— ... MATELOȚI DE VERGĂ, SUS !...

Ca niște maimuțe, oamenii se avântau pe catarge.

La prova lui *Gouldsboro*, Angelica stătea lângă Peyrac. Toți pasagerii erau acolo, adunați, în timp ce în jurul lor se derula manevra de strângere a velelor și ancorare. Cu ochii mari, plini de încântare și așteptare, ei priveau în fața lor panorama unui țărm pe care se îngrămădeau căsuțe de lemn și mari ferme din piatră cenușie, printre livezile și ogoarele de pe coastele dealurilor pe care o fină peliculă de brumă le făcea să strălucească.

În centru, la mijlocul satului, o mică biserică își înălța clopotnița ascuțită, lucrată cu artă și ale cărei ornamente de plumb străluceau în lumina difuză. În stânga, în vârful promontoriului, era un mic fort de lemn cu patru turnuri de colț

și un donjon rustic în vârful căruia flutura o flamură albă, marcată cu trei crini de aur...

— Tadoussac ! Franța !

Zgomotul lanțurilor ancorei umplu golful liniștit de ecouri sonore întoarse de falezele de granit roz ce se înălțau deasupra fluviului Saguenay care, aici se vărsa în apele fluviului Saint-Laurent. Apoi se așternu liniștea, tulburată doar de țipetele păsărilor de mare.

În ceața ușoară ce scălda întreg peisajul, culorile păreau mai estompate, și totodată mai vii. Ulmi și arțari răspândiți printre casele târgului puneau ici și colo pete purpurii și aurii, iar fumul ridicându-se din coșuri trasa pe cer lungi dâre de un alb pur, ca desenate de mâna unui pictor. Un norișor de abur alb înfloreă lângă gardul unei mici tabere indiene așezată la jumătatea drumului dintre fort și primii brazi ai pădurii.

— La prima vedere totul pare liniștit, zise Peyrac, inspectând împrejurimile cu luneta. Locuitorii sunt pe mal, dar nu par să aibă intenții belicoase, iar la fort nu mișcă nimic.

— Dacă Quebecul n-a trimis pe nimeni pentru a întări garnizoana, atunci aici nu sunt decât patru soldați, zise Carlon.

— Vă mulțumesc că m-ați avertizat, domnule intendent.

Contele de Peyrac își strânse luneta și se întoarse către intendentul Noii-Franțe și guvernatorul Acadiei.

— ... Ei bine, domnilor, nu ne rămâne altceva de făcut decât să coborâm pe uscat. Prezența voastră lângă mine le va confirma acestor oameni cumsecade intențiile mele pașnice.

— Ah! În sfârșit vă dezvăluiți intențiile, zise Carlon. Lăsați ostaticii în față.

— Domnule, n-ați urcat la bord în această calitate. Amintiți-vă! Ori ne însoțeți, ori petreceți iarna în vreun colț pierdut al fluviului Saint-Jean, amenințați de englezi sau părăsiți printre sălbaticii de pe coasta de Est. Ați fi preferat, ca ultimă posibilitate, să urcați la bordul acestui vas care se târăște în urma noastră și e gata în orice moment să se scufunde?...

Privirile se îndreptară în spate. Ceața ascundea orizontul și nu se mai vedea nimic

— ... O să ne ocupăm de asta mai târziu, zise Peyrac. Mai întâi, Tadoussac.

Villedavray făcu semn Angelicăi și curții sale obișnuite de copii și fete.

— O să mă întorc, îi șopti el. Trebuie să lămurim câteva lucruri.

— Vreau să-l văd pe Pruncul Iisus de la Tadoussac, se auzi vocea Honorinei.

— O să-l vezi, ți-am promis.

Șalupa vasului se îndreptă spre țărm, escortată de două bărci mari, încărcate cu bărbați înarmați. Dar, exceptând această precauție, nici de o parte, nici de alta, nu se manifestau intenții belicoase. Cu toate acestea fiecare era cu ochii-n patru. Ceața ascundea puțin mișcările.

— Un clopot, zise una dintre Fetele regelui, bate pentru slujbă.

— Nu, e clopotul de alarmă...

Nu era prea clar, dar sunetul ieșind din clopotnița bisericii le provoca acestor exilați o senzație familiară. Un sat francez...

— ... Afară numai dacă...

— O să-l văd pe Pruncul Iisus de Tadoussac? imploră vocea Honorinei.

— Da, o să-l vezi.

Totul era liniștit. Puțin câte puțin tensiunea slăbi, iar imaginea pe care contele de Peyrac o dădea acestei expediții în Canada deveni mai clară în ochii Angelicăi. Era doar o vizită de la principe la principe, de la guvernator la guvernator. Tadoussac nu era decât o escală. Țăranii francezi din Canada nu puteau să se arate ostili față de francezii care n-aveau pentru de ei decât gesturi amicale. Peyrac și ai săi întreținuseră întotdeauna cele mai bune raporturi cu pădurarii canadieni care găseau la posturile sale refugiu și ajutor. El evitase întotdeauna – și nu fără greutate – să răspundă prin violență provocărilor armatei și până acum pacea nu fusese tulburată. Aceasta se știa de trei ani, căci oamenii vorbeau la întoarcere, ba chiar își transmiteau informația că la acest senior din Maine, în Sud, se găseau vase de aramă bune de negoț.

Angelica își dădu seama ce însemna teama care uneori îi strângea inima.

— Nu de popor mă tem, ci de Putere.

Poporul era intuitiv. Nu era ușor de păcălit. Putea fi doar constrâns. Ori, aici, în Canada, toporul de tăietor de lemne, coasa plugarului, pușca vânătorului creându-i un teritoriu ce-i

aparținea, omul din popor era liber... Înnobilat de idealurile care-l aduseseră în Noua-Franță și de fraternizarea cu cei mari în mijlocul primejdiilor și încercărilor aventurii coloniale, el aparținea deja unei rase aparte, mai independentă și mai obiectivă decât cea a semenilor săi rămași în Franța

Șalupa reveni și abordă flancul lui *Gouldsboro*. Contele de Peyrac urcă la bord, în timp ce mica trupă începea să coboare în șalupă. Honorine ciripea ca o rândunică.

— Mamă, vino, vino repede! Putem să mergem pe uscat. Angelica se repezi la Peyrac.

— Totul e bine, îi spuse contele. I-am asigurat pe oameni că sunt pașnic. Și cred că ar fi preferat să aibă de a face doar cu mine, mai degrabă decât cu intendentul Carlon care este pe cale să-i facă de două parale în legătură cu o încărcătură ce-ar fi trebuit să fie imbarcată demult pentru Europa. Nu se așteptau să-l vadă apărând fără veste și, până la urmă, este cea mai mare trădare pe care mi-o pot reproșa. Dintr-o dată, trecem pe planul doi. Toată lumea s-a dus acasă, dar pariez că pândesc cu toții în spatele ferestrelor. A venit vremea. Du-te să-ți joci rolul. Villedavray te așteaptă. Nu mă îndoiesc că o să ajungi foarte repede să-i joci pe degete pe toți.

Și-i sărută mâna.

— ... Du-te, scumpa mea! Hai! Pune-ți frumosul picior pe pământ francez. Și câștigă!

Angelica privi spre țărm. Aventura începea cu adevărat.

În timp ce vâsleau spre mal, ea se întreba dacă n-ar fi trebuit să se îmbrace mai elegant. Dimineața se îmbrăcase în grabă, dornică să zărească mai repede satul Tadoussac care fusese anunțat. Purta o fustă de postav, un bolero garnisit cu blană, o mantie de lână neagră cu glugă amplă, și-și legase peste părul strâns în coc pe ceafă o basma de satin negru. Părea destul de austeră, dar asta e! Nu mai avea timp de pierdut. În șalupă luaseră loc, pe lângă copii, Fetele regelui, Yolanda și Adhemar, doi dintre soldații spanioli, Luis și Carlos. Mateloții și vâslașii ambarcațiunii purtau în centuri pistoale solide, cu țeavă lungă și două focuri, de fabricație franceză, cum puțini ofițeri de rang înalt aveau în alte flote. Echipajele lui Peyrac erau întotdeauna cel mai bine înarmate.

Părintele Baure și domnul Quentin așteptau deja pe mal, înconjurați de o mulțime de indieni și de curioși, iar lângă

biserică, domnul de Villedavray își agita bastonul cu mâner de argint:

— Grăbiți-vă!... Părintele Dafarel ne va deschide cufărul comorii...

O siluetă în sutană neagră, iezuitul locului, fără îndoială, stătea nu departe de el. În aparență, Villedavray se ocupase deja de el și-i închisese gura.

Ceața se risipea. Soarele era puternic și înghețat. Din acest sat în pantă se vedea peste tot, de la țărm și până pe creasta dealului iar, de la ferestrele lor, locuitorii caselor mai îndepărtate puteau vedea cine debarca, iar soldații fortului, fumându-și pipa sau săpându-și grădinițele în pantă, puteau anunța navele, bărcile sau canoele venind, care de la Saguenay, care de pe Saint-Laurent. Toată lumea știa cine intra sau ieșea de la vecin, putând să-l spioneze fie de sus, fie de jos.

Angelica, uitându-se la Villedavray și misionar, simțea că se afla în centrul atenției unei întregi populații care-și reluate în aparență treburile cotidiene, în casă sau pe câmp, pescuitul sau negoțul, dar care nu pierdea nici un amănunt din ce se întâmpla în port, numărând până și mateloții șalupei.

— Le-ai văzut pistoalele? — Dar ținuta soldaților cu coifuri și platoșe negre? — Parcă ar fi spanioli. — Câți ani or avea fetele? — De unde-au mai apărut și astea? — Dar copiii? — Ce drăguți sunt, pușorii, și sănătoși în ciuda călătoriei. — Dar femeia, doamna aia care tocmai a coborât și urcă la capelă ținând copiii de mână, ce frumoasă e! Chiar de departe, n-o fi oare ... EA?... Cea așteptată în Canada?...

Poteca avea avantajul că era ca o uliță a satului, și Angelica ajunse mai repede decât se aștepta în fața bisericii, la jumătatea pantei dealului. De acolo, Saint-Laurent se vedea întinzându-se ca un loc de culoare alburie. Ceața se retrăsese destul de departe spre celălalt mal. Găsindu-se brusc la doi pași de iezuitul care aștepta lângă Villedavray, Angelica se duse la el fără ezitare:

— Părinte, ce plăcere după o așa lungă călătorie în ținuturi sălbatice să aud răsunând clopotul unei biserici unde știm că ne așteaptă Sfânta Prezență!

Și cu o mișcare spre pragul capelei:

— ... Permiteți-mi, înainte să admir minunile pe care ni le anunța domnul de Villedavray, să îngenunchiez cu copiii mei

și aceste tinere fete în fața Celui care ne este atât de necesar tuturor și pe care, prin devotamentul și bunele voastre oficii, îl putem găsi în colțurile cele mai îndepărtate ale lumii. Fiți binecuvântat!

Părintele Dafarel aprobă cu o înclinare curtenitoare din cap. În ochii săi gri apărură o lucire puțin ironică. Dar aceasta era o impresie comună iezuiților pe care cincisprezece ani de studiu a "Exercițiilor Sfântului-Ignațiu" îi obișnuiau să privească lumea, agitația și sărmănele ei șiretlicuri, cu o anume condescendență.

Angelica întâlnise aceeași sclipire de umor la fratele Raymond de Sancé, iezuitul, înainte de a o revedea la părintele Louis-Paul Maraîcher Vernon care, sub înfățișarea unui matelot englez, o salvase de la înec, sau la părintele Massérat la Wapassou care vântura atât de bine berea, suflecându-și mânele fără fasoane. Aceste importante personaje ale Bisericii catolice, iezuiții, n-o intimidau în mod deosebit. Ea se simțea destul de apropiată de ei pentru că libertatea lor interioară față de ființa umană semăna puțin cu a ei. Totuși, nu-i întinse mâna părintelui Dafarel căci știa că preoții, în general, evitau să strângă mâna femeilor.

Urmându-l pe iezuit, intrară în mica biserică cu o singură navă, umbroasă și impregnată de parfum de tămâie, unde ardea lampa cu ulei din sticlă roșie. Impresionată, Angelica simți o emoție răscolitoare. De câtă vreme, de câți ani, nu mai intrase oare într-un sanctuar, loc de rugăciune în care odinioară se scursese o parte a vieții ei de adolescentă?! Utrenii în zori, vecernii, mântuire, binecuvântări, rugăciuni cotidiene, mari sărbători, cantice, împărtășanii, comuniuni, un loc foarte familiar și unde ajungea să se simtă ca și acasă. În mod spontan, merse să îngenunchieze în fața altarului și-și cuprinse fața în mâini.

"Iubită Franță!" spuse ea încetisor. Și lacrimi de regret și iubire îi urcară în ochi, sentimente intense, îndelung reținute, batjocorite, pe care refuza să și le mărturisească în adâncul ființei ei: dragostea de țara în care se născuse și legătura cu religia în care fusese botezată. Ea rămase un lung moment așa, adâncită în penumbra reculegerii sale.

"Oh, Doamne! se ruga ea, într-un elan orbesc. Doamne! Tu, care mă cunoști! Tu care știi cine sunt!"

— Bravo, îi șopti Villedavray, în timp ce se îndrepta spre sacristie, a fost foarte emoționant, nu vă știam nici așa diplomată, nici așa pioasă. Sunteți o admirabilă comediană.

— Dar nu-i vorba nici de diplomație, nici de comedie aici, protestă ea.

— Atunci e și mai rău și mai primejdios. Hotărât lucru, încep să cred c-o să asistăm la tot felul de ciudățenii în Canada.

Pruncul Iisus din Tadoussac era o statuie de ceară, oferită iezuiților misionari de Ludovic al XIV-lea, copil, căreia Anne de Austria, Regina mamă, îi brodase mantia de saten gri argintiu cu mărgelile de sifed și eghileți din argint curat. Honorine întindea brațele spre el, dorindu-l ca păpușă.

Când ieșiră din biserică, de această dată întreg Tadoussacul era în piață, inclusiv indienii taberelor de pe deal, de pe țărm și de pe râul Saguenay. Era destul de impresionant.

În fața acestei mulțimi înghesuie care o fixa cu figuri împietrite, Angelica începu să regrete că nu s-a îmbrăcat mai elegant. Nu știa prea bine ce așteptau acești oameni de la ea. Erau poate decepționați s-o vadă prezentându-se cu atât de puțin fast. Ea vedea fețe rotunde, liniștite, sub boneta albă a femeilor, sub "castronul" roșu de lână al bărbaților și, bineînțeles, indienii care erau în primul rând cu copiii lor goi și murdari strecurându-li-se printre picioare și certându-se cu micii țărani cu picioarele goale, care încercau să facă la fel.

Mamele își prindeau progenitura, o zgâlțâiau, chiar o atingeau și totul redevenea imobil o clipă, ca o imagine de vis. Angelica salută din cap de jur împrejur, dar nu obținu nici un răspuns. Oamenii o priveau.

Erau acolo pădurari, cu picioarele bine înfipite în obielele și mocasinii lor, plugarii cu saboți și pantofi grei cu cataramă, erau femei cu bonetă, sau care-și aruncaseră peste aceasta șaluri mari, drapate ca niște cuverturi, în care își înfășurau umerii ca indienii.

Cu gura închisă, sau cu pipa între dinți, o priveau cu toții. Și asta ar fi putut dura până seara

Angelica aruncă o privire în jur și constată că marchizul și iezuitul, poate uimiți sau deconcertați, nu păreau hotărâți să ia situația în mâini. Ea zări atunci un bătrân care stătea așezat pe una din băncile de piatră, în dreapta porții bisericii. În ciuda vârstei înaintate, acest bătrân părea alert și vioi. Căciula sa de

lână roșie, ponosită, devenită roz datorită intemperiilor și garnisită cu medalii și pene, se potrivea de minune cu figura sa brună și ridată ca o moșmoană. Ea-i făcu o mică reverență și-i spuse amabil cu voce tare:

— Pot să pariez, domnule, că sunteți decanul de vârstă din Tadoussac. Nimeni nu-i mai îndreptățit ca dumneata să mă prezinte acestor oameni cumsecade care au avut amabilitatea de a veni să mă salute și cărora mi-ar plăcea să le pot mulțumi pentru atenția lor.

Fără să mai aștepte, luă loc lângă el, adăugând:

— Mă numesc contesa de Peyrac și tocmai am debarcat de pe corabia pe care o vedeți acolo, ancorată în port.

Nu spunea nimic nou nimănui, dar trebuia să pună lucrurile la punct. În atitudinea canadienilor nu se simțea nici o ostilitate. Ei o priveau, și gata. Ea crezu că trebuie să-i ajute să-și facă o părere. Odinioară, țărani poitevini pe care-i condusesese în luptă, ar fi avut, în aceleași împrejurări care cereau prudență și gândire, o atitudine asemănătoare. Oamenilor din Tadoussac li se prezenta o femeie care... o femeie pe care... Rămânea de văzut!...

Bătrânul nu răspunse nimic, dar îi arătă că nu era surd, nici slab de minte. Se retrăsese pentru a-i face loc și un fel de zâmbet juca pe trăsăturile lui tăbăcite, în timp ce-i privea pe Honorine și Cherubin, care erau fascinați de căciula lui.

Marchizului de Villedavray îi plăceau aceste momente în care evenimentele îi permiteau să ocupe mai mult sau mai puțin mijlocul scenei. Atunci, se impregna de tensiunea generală, intra în joc și hotăra ce rol să joace. Lăsând câteva secunde de tăcere suplimentare, necesare pentru a mări curiozitatea publicului, făcu cu ochiul părintelui iezuit care părea că nu este interesat de situație, apoi declară:

— Draga mea Angelica, nici că puteați alege pe cineva mai bun ca acest nobil bătrân. Este Carillon. A acostat aici acum multă vreme împreună cu curajosul nostru Champlain, și aflați că pe el l-a lăsat descoperitorul nostru de pământuri indienilor algonchini în schimbul unuia de-al lor pe care l-a dus în Franța pentru a prezenta acest neam Regelui. De la mai puțin de șaptesprezece ani, singur, prietenul nostru a trăit alături de sălbatici, cu care a rămas aproape doi ani, iar când exploratorul

s-a întors cu indianul său, el, Carillon, știa mai multe dialecte ale locului și trăia după obiceiurile acestor populații.

— Domnule, sunt foarte onorată să vă cunosc, afirmă Angelica, adresându-se vecinului ei.

Acesta acceptase prezentarea lui Villedavray fără a avea aerul că-l aude. Privirea sa șireată făcea turul asistenței. Întinzând un deget încovoiat, făcu un semn cuiva, cerându-i să iasă din rând. Imediat, oamenii începură să se agite și îndeosebi țărăncile care, după discuții, împinseră în față o față frumoasă, bine făcută, cu un aer speriat. Ea se ținea dreaptă, ca și cum ar fi fost constrânsă sau forțată. Bătrânul continua să-i facă imperativ semn să înainteze. Indexul său agil era deosebit de elocvent și părea că luase obiceiul de a-și manevra astfel anturajul – fie pentru a-și cruța forțele, fie considera inutil să bombăne mereu aceleași cuvinte pentru aceleași lucruri de vreo nouăzeci și patru de ani.

Cu toate acestea, fata, încăpățânată, rămase unde era.

— Dar asta-i Mariette, strigă jovial Villedavray, deschizându-i brațele. Ce frumoasă s-a făcut și cât a crescut! E adevărat că s-a măritat anul trecut?

Colțul femeilor deveni agitat și unele fețe se întunecară. Villedavray se grăbi să meargă spre ele și să ceară să arbitreze conflictul subînțeles. El reușea cu ușurință să câștige încrederea femeilor și, foarte repede, două femei drapate în șaluri îi explicară totul volubile.

El reveni spre Angelica.

— Iată ce se întâmplă. Această copilă este strănepoata lui Carillon, îi explică el, aplecându-i-se la ureche. Ea are necazuri cu copilașul ei, iar bătrânul și-a băgat în cap că ați putea face ceva să-l îngrijiți, căci, din tot ce se bârfește, doar faima dumitale de vindecătoare a ajuns la el. Se discută despre asta de când s-a răspândit zvonul că veți veni la Quebec. Și el e încăpățânat ca un catâr...

— Dar ea, ea nu vrea...

— Fetele astea de la țară sunt cam proaste și superstițioase.

— Nu, se teme să nu-i deoache cineva copilul, zise Angelica. Și ei au fost montați împotriva mea. Bătrânul Carillon nu pare totuși să creadă în bârfe. Știu că ne poate fi aliat.

Ea se întoarse spre bătrânul care se agita, fulgerând femeile din priviri.

— Domnule Carillon, sunt dispusă să ofer ajutor cui mi-l cere. Dar să nu credeți că am puteri magice. Poate sunteți mult mai priceput decât mine în știința ierburilor, pentru că ați parcurs pădurile și i-ați frecventat pe indieni. Totuși, o să trimit după cufărașul meu de leacuri și când ne vom cunoaște mai bine, poate voi putea convinge pe această tânără să-mi arate copilașul.

Bătrânul părea furios. Nu se știe dacă din cauza vorbelor Angelicăi sau a nesupunerii strănepoatei sale. Aceasta, în ciuda furiei bătrânului, nu se clintea. Făcea parte dintr-o generație care crescuse la liziera pădurii de unde poate ieși în fiecare clipă un irochez, cu securea în mână. Asta călește caracterul, iar tineretul nu mai avea ascultarea de odinioară. Aici se isprăvea bătrâna Europă aservită voinței bătrânilor! Gata cu prostiile! Se putea spune fără teamă că tineretul canadian nu făcea decât ce-l tăia capul.

Bătrânul se agita de parcă urma să facă apoplexie. Scui pă un lung jet de salivă, înnegrită de tutun, la o distanță care-i dovedea mânia. În sfârșit, se lansă într-o întreagă serie de semne tainice, care avură drept rezultat ieșirea din mulțime, în fugă, a unui puști cu picioarele goale și părul blond, zburlit, aducând o pipă indiană din piatră roșie, o pungă de tutun și un cărbune aprins. După ce-și aprinse pipa, Carillon consimți să se calmeze.

Totuși, incidentul rupsesse imobilitatea și liniștea mulțimii, iar acum era o mare agitație în care se amestecau și sălbaticii. Oamenii se interpelau cu violență, și se văzu trecând din mână în mână o muschetă. Se părea că lucrurile luau o întorsătură urâtă și Angelica privi înspre soldații spanioli însărcinați cu paza ei. Aceștia stăteau impasibili, fiind antrenați să înfrunte mulțimi de toate felurile, de la indienii de pe Amazon, la pirații din Tortuga și sclavii negri răsculați, și mai recent, echipajele de ticăloși ai ducesei. Avuseseră de a face cu indienii irochezi și abenachi, cu pescuitorii de balene basci sau malvini... O adunătură de canadieni nu-i putea speria. Căpătaseră, în serviciul contelui de Peyrac, un al șaselea simț care-i avertiza asupra clipei când lucrurile deveneau serioase și când trebuiau să intervină. Arma pe care se certau canadienii ajunse în mâinile unui sălbatic înalt, galben ca lămâia, pe care Angelica avu impresia că-l mai văzuse undeva. Simultan, toată lumea izbucni

în răs, iar oamenii se întoarseră spre ea, cu chipuri de copii ce se pregătesc să facă o farsă.

Angelica le răspunse cu un surâs. Avea impresia că se află în piața satului copilăriei sale, așezată sub ulm, lângă părinții ei, baronul și baroana de Sancé, spectatori răbdători și indulgenți la glumele țărănești. Iar cei bătrâni se așezau lângă ei. Ca și ei, îi ținea în brațe pe micul Cherubin și pe Honorine, așa cum, odinioară, mama ei o ținuse lipită de ea, cu tandrețe.

Discuția avea loc acum într-o pășărească asemănătoare limbii irochezilor. Angelica nu prindea destule cuvinte pentru a înțelege totul, dar iezuitul i-o relată pe scurt marchizului, al cărui chip se luminează.

— Ah! S-a ajuns și la asta! Ascultați, doamnă, acum vor să știe dacă este adevărat ce se spune despre calitățile dumneavoastră de trăgător fără pereche. Acest sălbatic pretinde că l-ați rănit acum un an în nu știu ce loc.

— Anaștaha! exclamă Angelica. E Anaștaha, căpitanul Huronilor, mi-aduc aminte. Întâmplarea s-a petrecut în vadul de la Sakoos, lângă Katarunk.

Văzându-se recunoscut, huronul se entuziasmă. Angelica mulțumea cerului în secret că i-a dat o destul de bună memorie a numelor, chiar și indiene. Indianul și prietenii săi izbucniseră în răs și gheața fu spartă. Ei schițară un pas de dans, în timp ce copiii făceau tumbe, iar canadienii băteau din palme.

— Dar nu eu l-am rănit... dori ea să adauge.

Însă cum faptul că ea l-ar fi rănit făcea plăcere tuturor, inclusiv victimei, nu insistă. Anaștaha, prinzând curaj, se apropie și-i puse muscheta pe genunchi.

— Ce vrea?

— Să trageți, ce dracu!... Să le faceți o demonstrație a talentelor pe care le aveți și a căror faimă a ajuns până la ei.

Angelica ezita. Sigur, ar fi consimțit bucuroasă să satisfacă curiozitatea acestei populații simpatice, să le facă plăcere prin câteva evenimente inedite care să le înveselească existența dură și pe care să le poată povesti mai târziu. Dar oare, în spatele propunerilor, nu i se întindea nici o capcană? Nu voiau oare să dovedească faptul că iscusința ei era datorată unor puteri magice sau vrăjitoriei?

“Ce contează, hotărî ea. Trebuie s-o fac.”

2

La întrebarea cui aparține arma, un tânăr, îmbrăcat într-o jiletcă de piele cu franjuri, ieși din mulțime și veni spre ea, cu mersul puțin legănat. Și el îi părea cunoscut. Semăna cu toți acei Laubigniere, Maudreuil și compania pe care-i întâlnise în fortul Katarunk sau la Wapassou. Cu o ezitare, el își ridică căciula de lână pe care și-o puse repede înapoi pe cap. Totuși, el nu fusese scalpat ca bătrânul Macollet, avea chiar o foarte frumoasă coamă, dar această parte a îmbrăcăminții sale, "castronul" său canadian roșu, părea parte integrantă din persoana sa și nu trebuia să și-o scoată decât în biserică sau, dacă era cazul, pentru guvernator sau Rege, dacă cumva i-ar fi venit vreodată ideea să se plimbe prin Canada. Cu aceasta, adăuga listei o ocazie suplimentară să se descopere. În fața unei doamne de rang înalt, mai ales dacă această doamnă te privește într-un mod atât de amical, cu un surâs în colțul gurii care spune multe, te poți întreba dacă ea nu știe deja cam prea mult despre tine.

— Cum vă cheamă, domnule? întrebă Angelica, amabilă.

— Martin de Lougre, zis Bel-Oeil, la dispoziția dumneavoastră, doamnă.

— Ei bine, domnule de Lougre, aveți o foarte frumoasă armă olandeză.

Accentuându-și surâsul, ea părea să adauge: "Și pe care ați obținut-o schimbând blănuri la un post la hotarul Noii-Anglii." Dar, după o clipă de tăcere, continuă fără să insiste:

— ... Nu se compară însă cu armele de fabricație franceză, ca cele pe care le avem noi, dar desigur că e greu să vi le procurați aici. Ei bine! Să mergem să ne întrecem, domnule! Ce contează... Vă las avantajul alegerii armelor. Veți trage primul și, cum vă numiți Bel-Oeil, ceea ce înseamnă că sunteți un bun trăgător, nu sunt sigură că voi mai putea uimi asistența după dumneavoastră. Tot ce sper, servindu-mă de această armă pentru prima dată, este să vă pot egala.

În timp ce vorbea, se ridică și-i întinse pușca. El o luă, rânjind și clătinând din cap. Nici el nu era pregătit să tragă, dar

nu putea da înapoi. Mulțimea amuțise, iar Angelica se feliită că a adoptat această tactică. Rivalizând cu un trăgător de elită, putea să le dovedească talentele ei în mănuierea armelor, dar nu se simțea obligată să le facă o demonstrație de iscusință magică.

Flăcăul ceru să se aducă ținta. Distanța pe care o ceru i se păru acceptabilă Angelicăi. Putea să iasă din încurcătură cu capul sus. Ea-l privi în timp ce-și încărcă și-și pregătea arma. Cercul de gură-cască se lărgise pentru a le face loc. Calmul Angelicăi și politețea ei lipseau de orice agresivitate desfășurarea micii manifestații. Brusc, singurul lucru care conta era pariul.

La îndemnurile bătrânului Carillon, traduse prin mișcările imperative ale lungilor sale degete osoase, Bel-Oeil explică faptul că – de acord – va începe prin a ținti centrul pieii întinse, apoi va doborî o pană de pe gard. După ce trase, se văzu că gaura care traversa ținta nu era chiar în centru, dar de la o asemenea distanță era totuși o frumoasă performanță. Apoi, după ce încărcă din nou pușca și ținti îndelung, doborî pana, cum anunțase.

Angelica îl rugă s-o ajute în timp ce, la rândul ei, încărcă muscheta. Ea simțea că tânărul pădurar o examina cu curiozitate căci nu i se întâmplase niciodată să ajute o doamnă cu mâini atât de frumoase să încarce o muschetă așa de grea ca aceasta. Îndemânarea Angelicăi îl făcu să clatine din cap cu o mimică aprobativă. Ea ceru câteva precizări, căci își pierduse obișnuința, dar se vedea că se pricepe.

Spectatorii tăceau mîlc și chiar și zgomotele obișnuite ale satului păreau estompate. De fapt, spectacolul pasionant la care asistau îi captiva în asemenea măsură încât nu mai auzeau nimic. Până și copiii indieni tăceau. Când ridică arma și și-o sprijini cu ușurință pe umăr în ciuda greutateii ei, un fior de interes străbătu mulțimea. Cu toții îi urmăreau cele mai mici mișcări. Villedavray jubila:

— Este atât de distinsă, nu-i așa ?! îi șopti el părintelui Dafarel, care rămase rece.

Angelica plecă arma și-l întrebă pe bătrânul Carillon ce preferă: să țintească în centrul țintei sau pe locul glonțului lui Bel-Oeil. Acesta răsă cu toată gura-i lipsită de dinți și aprobă cu un gest: cea de-a doua propunere, semnul lăsat de Bel-Oeil, ar fi mai subtilă. Angelica ridică din nou arma și după ce studie bine traiectoria, se opri din nou și-i rugă să îndepărteze ținta cu

aproximativ o toisă* mai departe. Vreo douăzeci de persoane se năpustiră, în timp ce ceilalți murmurau: "Asta da, îndrăzneală!" Femeia asta îi lăsa să aștepte cam mult. Știau ei că nu e o femeie obișnuită. Dacă atinge ținta de la o asemenea distanță, atunci sigur că e vrăjitorie...

Mulțimea stătea ca pe ace.

În sfârșit, Angelica, simțindu-și publicul pregătit, se hotărî. Toate aceste manevre îi permisese să simtă bine pușca în mâini. O puse pe umăr cu vioiciune și de această dată, trase atât de rapid încât oamenii n-avură timp să-și dea seama și crezură că au visat.

Alergând spre țintă, au putut constata că aceasta nu prezenta decât o singură gaură, puțin mărită pe margini, dovedind trecerea unui al doilea glonț. De altfel, muscheta fumea încă când Angelica, asistată de Bel-oeil, o încărcă repede și, după ce curioșii se îndepărtară, trase încă odată, făcând să sară pana, după care înapoie arma pădurarului.

— Iată, zise ea adresându-se mulțimii. Am tras și cred că am dovedit că Anaștaha nu v-a înșelat când v-a povestit despre faima mea. Știu să trag, cel puțin la fel de bine ca Lougre, dar nu sunt o vrăjitoare. Să fie clar...

Sinceritatea ei, luându-i pe nepregătite, sfârși prin a-i cuceri publicul. Se auziră râsete, apoi izbucni vacarmul. Entuziasmul și mulțumirea precum și o oarecare ușurare trebuiau să se exprime într-un fel. Angelica văzu un bărbat cu jiletcă și vestă de postav, numărând bani în mâna unui pădurar. Nu se înșelase, deci, presupunând că făcuseră pariuri, chiar înainte de venirea ei la Tadoussac.

În acest moment, se făcură auzite voci franceze, strigând:

— Venim!... Rezistați!...

Un strigăt analog, venind dinspre fort, răsună:

— Sus! Curaj, strigau cei trei soldați ai garnizoanei.

Îmbrăcați în grabă cu uniforma lor albastră alergau spre biserică, cu armele în mâini, în timp ce dinspre plajă urcau panta în viteză un grup de mateloți înarmați, avându-l în frunte pe Yann Le Couennec. O șalupă plină de tunuri și muschete se desprinsese de *Gouldsboro* și se îndrepta în grabă spre mal. Erickson stătea în față, cu sabia la vedere. În fața unui asemenea atac conjugat, avu loc un moment de stupeoare.

*Toise – veche unitate de măsură franceză pentru lungime, egală cu 1,949 m

— Ce se întâmplă ? strigă Angelica, adresându-se lui Yann, care tocmai sosea, gâfâind, și care se opri nehotărât, văzând-o așezată lângă bătrânul Carillon:

— Ce se întâmplă? repetară canadienii care, după un moment de emoție, se liniștiseră.

— Asta vrem să știm și noi... mormăi unul din soldații din fort.

Cele două "armate" se priviră încurcate, apoi se întoarseră spre oameni, așteptând o explicație.

— De ce s-a tras? V-am crezut în primejdie, doamnă, zise Yann.

— Am auzit împușcături, întări sergentul regelui.

Erickson sosea la rândul lui. Domnul de Peyrac, care se dusese în întâmpinarea corabiei care-i urmărea, le ordonase să fie cu ochii în patru întreaga zi. Contesa era pe uscat. Poate că nu se va întâmpla nimic, poate că da ... Auzind împușcăturile, Erickson sărise ca ars și lăsase șalupa la apă... Cu marea sabie de abordaj în mână, privea în toate părțile, căutând pe cine să spintece. Pe dată i se explică. Nu era nevoie de o asemenea desfășurare de forțe. Nu fusese vorba decât de un concurs de tir.

Totuși, ochii înțelepți ai țăranilor cântăriseră repede mulțimea de forțe de care dispunea contesa de Peyrac pentru apărare dacă, din întâmplare, cineva i-ar fi căutat răcă aici la Tadoussac. Pe lângă ei, cei trei soldați ai lor nu făceau doi bani, în ciuda curajului lor.

Acești nou veniți, zice-se pirai sau corsari din Golful Francez, erau înarmați până-n dinți și încă cu ce arme..., noi-nouțe, o frumusețe ! Până la urmă, trebuiau s-o recunoască, era chiar Ea, doamna Lacului de Argint, despre care unele persoane de la Quebec, care n-o văzuseră niciodată, vorbeau ca despre o sperietoare, în timp ce alții – indieni, pădurari – care o văzuseră, vorbeau ca și cum ar fi fost o apariție cerească.

La început, se îndoiseră de asta. Ea urcase coasta liniștită, ținând copiii de mână. De fapt, ce așteptau ei? O apariție înspăimântătoare, deși se spunea că era foarte frumoasă, dar una dintre acele frumuseți care ucid, care te îmbolnăvesc. De aceea, prima reacție a populației fusese una de uimire, chiar de dezamăgire. Căutau la ea semnele unei puteri diavolești, fiind gata să se închine la vederea ei, dar lucrurile se petrecuseră cu

totul altfel și, la urma urmei, nici măcar nu era chiar atât de frumoasă în mantia-i simplă, cu gulerul alb și basmaua înnodată pe cap. Avea aproape aerul unei canadiene, ca ei.

Și se întorsese spre ei, zicând:

— Vedeți?! Nu sunt o vrăjitoare...

Deci, EA era...

— Mamă ! Este prea cald și mi-e sete, strigă brusc Honorine.

E adevărat că soarele ardea. În ciuda apropierii iernii, astrul zilei avea intensitatea rezervată doar regiunilor polare. S-ar fi zis că lumina sa se concentra pe pământ, creând umbre de un negru viguros și culori mai vii. Crepusculul aducea o bruscă noapte înghețată. Orele zilei puteau fi incandescente, uscate și arzătoare, și din această cauză oamenii erau chinuți de sete.

O femeie ieși din mulțime.

— Doriți bere, doamnă? o întrebă ea pe Angelica.

— Vă mulțumesc, dar aș prefera puțin lapte. N-am mai băut de mult.

— Veniți cu toții la mine, îi invită Villedavray. Buna Catherine-Gertrude ne va aduce acolo răcoritoare.

El luă brațul Angelicăi.

— Ce, întrebă aceasta, doar nu aveți o casă și la Tadoussac?

— Nu, doar un depozit... pentru mărfuri. Un comis al companiei îl păzește în lipsa mea. El are cheia. Nu e departe de port.

Depozitul era o construcție solidă de lemn, pe o temelie de piatră. Înăuntru se găseau una din acele mese lungi pe care vânătorii își depun blănurile și o balanță. Se putea face focul într-o vatră de pietre mari.

Depozitul lui Villedavray părea bine aprovizionat. Bărbatul cu vestă de postav care plătise adineauri un pariu pierdut unui pădurar, se dovedi a fi paznicul. Avea probabil un frumos procentaj în combinațiile lui Villedavray, căci marchizul îl felicită, făcându-i cu ochiul, în timp ce-i explica Angelicăi, cu jumătate de voce:

— Când mă întorc din Acadia, prefer să depozitez o parte din mărfuri aici și apoi să le aduc în Quebec, pe încetul. Înțelegeți... În vremea noastră, se taxează în dreapta și-n stânga, pe oricine și orice. N-ar merita osteneala să mă duc să adun

impozitele Acadiei – cu prețul câtor primejdii, ați văzut-o singură – pentru ca acestea să se topească ca untul la soare și să se scufunde în nu știu ce buget irațional.

— Dar domnul Carlon este la curent?

— Fără îndoială, dar acestea sunt detalii de care el nu are timp să se ocupe. Domnul comis al Companiei de Nord, pe care-l vedeți aici, îmi este complice, iar superiorul său direct, domnul Ducrest, care se crede rege la Tadoussac, habar n-are. Ce vedere frumoasă avem de aici, nu-i așa? Dar, la Quebec, din căsuța mea unde o să vă instalez, este și mai frumos... Ah! zăresc câteva pânze în depărtare. Este fără îndoială flota domnului de Peyrac care face manevre.

Depozitul marchizului fusese deschis încă de la sosire sa. Intenționa desigur să o invite pe Angelica, așa că, intrând, găsiră acolo pisoii pe masă, ca la el acasă.

— Da, a debarcat dimineată cu mine, zise Villedavray, încântat. Mă iubește mult.

Un foc fusese aprins pe pietrele plate ale vetrei. Populația care-i urmasă se înghesuia să între, cu copiii și câinii indieni în frunte.

— Haideți, nu vă înghesuiți, spunea marchizul, foarte mulțumit de popularitatea sa. I-ați cucerit, adăugă el pentru Angelica.

Femeia care le propusese bere, se întorcea cu o ulcică de lut smălțuit, plină cu un lapte calduș și gros, urmată de fiicele și nurorile sale ce aduceau ouă și pâine. Angelica și copiii luară loc pe o bancă lângă foc. Pisoii înfrunța câinii care tocmai îl descoperiseră.

— Este pisica doamnei de Peyrac, strigă Villedavray, pe un ton dramatic, nu-i faceți nici un rău.

Câinii fură alungați afară, cu lovituri de picior. Femeile prezente propuseră să bată un ou în lapte pentru copiii doamnei de Peyrac. Toate se extaziau în fața obrazilor dolofani ai lui Cherubin, a frumosului păr al Honorinei, iar privirile bărbaților începeau să se întoarcă cu interes spre tinerele ce-o însoțeau pe Angelica. Umbla zvonul că erau Fetele regelui. De unde veneau? De la Paris? Din provincie? Cine le adusese? Găsiseră oare un soț în Canada?

— Vai! Dacă ar ști că nu mai avem zestre, suspină Henriette la urechea Jeannei Michaud.

Din tot ce înduraseră, acesta era lucrul care-o întrista cel mai mult: pierderea casetei lor regale. Fără zestre, cine-o să le mai vrea în Canada? Vor trebui să se angajeze servitoare, și să strângă ani de zile înainte de a găsi posibilitatea fie să se trăiască decent, fie să se întoarcă în Franța. Dar nu era momentul să se gândească la așa ceva, căci se adusesese și bere și cidru, ca și câteva sticle de alcooluri tari, unele mai limpezi ca diamantul, altele mai chihlimbarii ca topazul.

— Ei, da, trebuie să recunoaștem... avem băuturi bune la noi! comentă comisul, pe care echipajul de pe *Gouldsboro*, adăpat cu generozitate, îl felicita cu un entuziasm ce creștea cu fiecare cană plină. Și preotul nostru e tare priceput la alambic. De aia nu l-ați văzut.

Se aduseseră deasemenea o mare pâine de grâu, turtițe de unt și dulcețuri.

— Oamenii aceștia sunt încântători, nu-i așa? zise Villedavray, înduioșat. Nu v-am spus?

De fapt, încântător nu era poate cuvântul care se potrivea acestor canadieni de la țară. Adversitățile, viața dură, primitivă, lupta împotriva irochezilor și iarna modelaseră o rasă aspră, solid construită, când taciturnă, când exuberantă, dar, într-o anumită măsură, erau oameni pașnici, înclinați să ofere o sinceră ospitalitate.

Până la urmă, domnea aici, în ciuda flamurei cu flori de crin, o atmosferă de port deschis, asemănătoare aceleia de pe domeniile din Acadia. Legea era franceză, dar funcționarii erau cel mai adesea la Québec unde se instalau cu familiile, mai degrabă, decât în acest târg de pescari și țărani. Erau disprețuiți aici și nu aveau mare putere. Adevărații stăpâni erau reprezentanții companiilor de comerț, mai ales cel de blănuri.

Angelica își aminti îndoielile și teama ei din ajun și se miră să vadă cu câtă ușurință evenimentele se întorseseră în favoarea lor.

— Deci, v-ați liniștit? Ce v-am spus! o apostrofă Villedavray. Ei bine, credeți-mă, la Quebec o să fie la fel. Și știți de ce? Pentru că francezii sunt cei mai mari gură cască din lume. SĂ VĂ VADĂ! Cine ar dori să se lipsească de un asemenea spectacol? Adevărul? Iată-l: oamenii sunt încântați de venirea dumneavoastră...

La aceste cuvinte, se auzi o salvă de tun.

3

De această dată, era o adevărată salvă de tun.

— Nu-i nimic, nu-i nimic! strigă marchizul de Villedavray, năpustindu-se imediat afară.

Scoțându-și lornieta, o duse la ochi.

— Nu-i decât domnul de Peyrac, pe cale să dea ajutor corabiei în primejdie care ne urmărea.

— Atunci de ce trag cu tunul?

Adunați cu toții în fața depozitului, fixau cu privirea orizontul cețos. Nu se vedea nimic, nici chiar pentru privirile exersate ale marinarilor. Doar Villedavray putea comenta ce se întâmplă acolo. Când și când se zărea doar albeața pânzelor înaintând încet în depărtare. Și din nou se văzu un fulger urmat la puțin timp de eoul asurzitor al unei explozii.

— Se cam încurcă lucrurile!

— Ciudat! Vasul în primejdie este cel care trage, informă Villedavray.

— Asta-i chiar ciudat!

Cu mâna streășină la ochi, pentru a vedea mai bine, fiecare se concentra, căutând să descifreze enigma oferită în depărtare de nave. Nu se vedea nimic și nu se știa ce se petrece. În sfârșit, cineva strigă:

— Se îndreaptă spre noi !...

Velele desfășurate ale corăbiilor erau acum foarte vizibile și puteau fi numărate, semn că se îndreptau spre port.

În continuare, totul se desfășură foarte repede. Corăbiile se apropiau văzând cu ochii și pe la ora prânzului, când soarele era sus pe cer, flota contelui de Peyrac – mai puțin *Gouldsboro* care rămăsese în radă – escortând corabia franceză, înaintând cu greu și dând impresia că urma să se scufunde dintr-un moment în altul, intră în rada portului Tadoussac.

Micul iaht *Le Rochelais*, comandat de Cantor, servea drept pilot navei prizoniere, pe care o trăgea la capătul unui cablu. Angelica încerca să vadă pe punțile vreuneia dintre nave silueta lui Joffrey, dar nu distingea nimic și era neliniștită. Oamenii

erau și ei tăcuți. Fusesse oare un atac?... Dar din partea cui și contra cui?

Se auzi apoi zgomotul lanțurilor căzând în apa limpede. Deja se lansaseră bărcile care înaintau spre țărm, iar canoele indiene plecate de pe plajă, ajunseseră și se lipeau de flancurile corabiei franceze pentru a oferi blănuri și a cere alcool.

Angelica, privind epava în jurul căreia roiau bărcile, se întreba dacă Joffrey "ajutase" sau capturase corabia franceză. Vorbele lui Adhemar îi reveniră în minte: dar dacă ducesa era la bord? Fără să vrea, se simți păbind.

În jurul ei, canadienii din Tadoussac începeau să se agite. Din vorbele lor reieșea o clară dorință de a nu se implica. Ținuta navelor care apăruseră la Tadoussac la răsăritul soarelui impresionase în mod favorabil populația. În schimb, neliniștea se îndrepta spre nava de comerț franceză adusă de contele de Peyrac, și brusc, cineva strigă:

— Dar e *Saint-Jean-Baptiste*, vasul ticălosului ăla de René Dugast de la Rouen.

— Și cum se face că a ajuns așa de târziu?... N-o să se mai poată întoarce...

— Cum de nu s-a scufundat ?!

— ... Nu aduce decât lume proastă.

— Și iar o să se îmbogățească don Gonfarel de la Quebec.

— Tot Dugast o fi căpitan? Nu-i de mirare că a tras cu tunul! Ar prefera să se scufunde cu toată încărcătura decât să vadă că-și bagă cineva nasul... Cu tot ce transportă ...

Coborâră până în port, iar Angelica era deja acolo când contele d'Urville acostă cu un nou contingent de echipaj. Cum îi era obiceiul, veselul d'Urville nu părea îngrijorat, ci mai degrabă preocupat. El o salută de departe pe Angelica cu un aer complice.

— Ce se întâmplă? îl întrebă ea, apropiindu-se. De ce s-a tras cu tunul?

— Cineva s-a enervat pe blestemata asta de corabie. Noi o înconjurasem și urma să ne prezentăm și să le propunem să-i ajutăm, când ne-a trimis o salvă pe care abia am putut s-o evităm. Luarea de contact a fost mai grea decât crezusem. Or fi văzut în intervenția noastră intenții răuvoitoare... sau căpitanul, în ciuda primejdiei, prefera să se scufunde decât să fie prins. E o brută

bețivă sau bolnavă, nu știu, dar n-am putut scoate nimic de la el. Călătorii de pe punte, imigranți, sunt în stare foarte proastă. O treime din cei care s-au îmbarcat au murit în cursul traversării...

— Dar de ce sosește într-un anotimp așa de nefavorabil?

— A fost printre ultimele care au părăsit Europa. Cu puțin noroc, ar fi putut să facă drumul dus-întors. Însă n-a avut, căci a trebuit să înfrunte furtuni, lipsa vântului, avarii, după cum ne-au spus oamenii de la bord.

Villedavray se apropia.

— Se spune că transportă butoaie de vin franțuzesc de cea mai bună calitate.

— Sunteți bine informat, domnule marchiz, zise d'Urville zâmbind.

— Sper că domnul de Peyrac le-a confiscat.

— Bineînțeles că nu. Domnul de Peyrac dorea să inspecteze corabia înainte s-o lase să-și continue drumul spre Quebec, ca să-i vadă armamentul și să nu riște să se trezească cu o navă inamică la porțile orașului. El nu ține însă să confirme faima de pirat care i se atribuie cu prea mare ușurință.

— Nu are dreptate, tranșă Villedavray. Eu în locul lui n-aș ezita. Vin de Burgundia și chiar din regiunea Beaune, se pare ... E o crimă...

Și-și luă imediat un aer gânditor.

Angelica dorea să se întoarcă pe *Gouldsboro* ca să-l întâlnească pe Joffrey de Peyrac și să comenteze cu el această dimineată agitată, dar destul de promițătoare. Ea-și luă rămas bun de la cei ce o primiseră atât de bine, în special de la canadiana Catherine-Gertrude Ganvin care părea a fi mâna de fie a satului și promise să se întoarcă după-amiază.

La bord, soțul ei îi confirmă ce-i povestise deja contele d'Urville. În ciuda situației sale precare, nava din Rouen care se numea cucernic *Saint-Jean-Baptiste*, se arătase de-a dreptul ostilă, ceea era de înțeles totuși când se văzuse înconjurată de o flotă străină ce-o obliga să se oprească și să se prezinte. Dar impresia lui Joffrey era că sosirea acestei nave le putea cauza neplăceri la Tadoussac luase drept pretext proasta primire pentru a se arăta sever.

— Am pedepsit echipajul interzicându-i să coboare pe uscat. Ne-ar putea dăuna față de oamenii din Tadoussac și dacă

tot suntem prieteni, nu e cazul să stricăm relațiile. Doar după-amiază voi autoriza un grup să vină să ia apă și poate câteva femei și copii bolnavi dintre pasageri a căror situație e gravă. În plus, am lăsat la bord dulgheri și lucrători bine înarmați care să-i ajute să-și repare avariile, și în același timp l-am anunțat pe căpitan că rămân sub focul tunurilor noastre.

— Dar de ce au tras?

— Nici el nu știe, căci este complet abrutizat de alcool. Poate că nu el a luat această inițiativă.

Angelica simțea că-i ascunde ceva și-l privi insistent și întrebător. El clătină din cap și păru că ezită.

— Sunt doar zvonuri, se hotărî el, dar se pare că s-ar afla la bord un reprezentant al Regelui, însărcinat cu o misiune oficială și în același timp secretă, un personaj foarte sus plasat, trimis direct al Curții. Se poate ca el să fi dat ordinul să se tragă.

— Cine o fi? Cum îl cheamă?... întrebă repede Angelica.

Ea împărțase părerea neexprimată a lui Peyrac că acest sol special al Curții ar putea aduce ordine în privința lor. În acest caz, era important să fie împiedicat să ajungă la Quebec înaintea lor. Dar Joffrey o liniști:

— Poate nici nu există. Nu sunt decât zvonuri, aluzii. Când am încercat să obțin lista pasagerilor ca să-mi fac o idee exactă despre cine se găsea la bord, nu mi s-au dat nume. Oamenii au fost ostili. Dacă acest trimis al Regelui există, se pare că i-a plătit ca să nu dezvăluie prezența sa la bord.

— Se teme probabil să nu-l capturezi pentru a obține răscumpărare.

— Asta a fost și impresia mea.

— Dar ar trebui să percheziționezi corabia de la un capăt la celălalt, să-l obligi să se predea...

Joffrey zâmbi.

— Ușurel! Ești ca năvalnicul nostru marchiz care vede peste tot forța legii dar nu s-ar jena să acționeze ca un bandit. Dar planul meu nu este să apar într-o asemenea lumină în acest ținut. Vreau în primul rând să liniștesc, nu să sperii, nici să-mi atrag critici prin acte de violență nejustificate. Dacă e adevărat că există la bord un trimis de la Versailles, îi respect discreția. Nu ne poate dăuna, mai ales dacă nu dorește să se arate. Vom fi cu atât mai liberi în timpul acestei escale.

— Cât timp crezi că vom mai rămâne la Tadoussac?

Contele de Peyrac răspunse evaziv și ea avu din nou impresia că nu-i spunea tot. După-amiază, ea se întoarse pe uscat cu copiii.

4

Ea sosi acolo în momentul în care domnul d'Urville alinia un grup de oameni înarmați pe plajă.

— Ce se întâmplă?

— *Saint-Jean-Baptiste* trimite, după apă. Am ordin să-i supraveghez îndeaproape

La țărm acostă o barcă, aducând mateloți de pe nava avariata. Aceștia aveau chipuri fioroase. Fie că erau bandiți, fie că, datorită chinurilor traversării, arătau ca niște animale epuizate. Erau scheletici, palizi și zdrențăroși. Înjurau cu voci răgușite și începură să descarce butoaie și balerci goale privind cu ură în jur, căutând în mod vizibil ocazia de ceartă. Oamenii de pe *Gouldsboro* îi huiduiră în timp ce urcau spre izvorul care curgea la câțiva pași într-un bazin de piatră. Nici locuitorii din Tadoussac, alergând curioși, nu le făcură o primire mai bună. Corabia lor le era cunoscută ca aducătoare de necazuri, creând dezordine la escale și plătind cu greu ceea ce cumpărau. Oamenii lui d'Urville îi escortară până la fântână pentru a evita incidentele.

După mateloți, coborâse din barcă o femeie. Era îmbrăcată săracăcios în negru și părea în vârstă dar viguroasă, obișnuită fără nici o îndoială să se descurce singură în toate împrejurările căci, fără să ceară ajutorul vreunui bărbat pentru a o duce la țărm, intrase în apă, ridicându-și fustele cu o mână, și ținând cu celălalt braț un copil. Cu bocancii grosolani atârnați de gât de șireturile înnodate, ajunse pe plajă și se așeză pe nisip ca să se încălze. Pusese copilul lângă ea. Acesta nu mișca. Scena îi aminti Angelicăi debarcarea Binefăcătoarei ținându-l pe micuțul Pierre în brațe, dar ca o imitație palidă, fără strălucire, discretă, anonimă.

Femeia avea fața pământie. Ochii îi erau roșii, probabil din cauza unei iritații cauzate de aerul sărat. Meșe de păr cărunt

ieșeau din basmaua neagră cu care-și acoperise boneta albă, ponosită. Înainte de a se ridica, avu grijă să-și aranjeze părul, ca să arate decent, apoi se sculă iute și Angelica putu vedea că nu era așa de bătrână. Femeia luă copilul în brațe și începu să urce malul.

D'Urville i se puse în față.

— Doamnă! zise el politicos. Cine sunteți și ce faceți aici? Am ordin să nu permit nici unui pasager de pe *Saint-Jean-Baptiste* să pună piciorul pe uscat fără ca domnul de Peyrac să fi dat ordin.

— Domnul de Peyrac, spuneți? De piratul care ne-a inspectat în această dimineață vorbiți? În acest caz, vă pot confirma că el însuși mi-a acordat permisiunea să cobor pe uscat ca să pot îngriji acest copil muribund. La bord n-avem nimic.

Vocea era clară și plăcută, chiar viguroasă, mai tânără decât lăsa să pară silueta istovită. Unul dintre oamenii de pe *Gouldsboro* care însoțise ambarcațiunea confirmă declarațiile pasagerei și-i dădu lui d'Urville un bilet în care gentilomul putu recunoaște scrisul și semnătura contelui. După ce-l citi, aprobă:

— Totul e în ordine. Puteți merge, doamnă, și faceți ce doriți.

Femeia îi mulțumi. Intervenția îi cam tăiase din curaj și oftând, după o scurtă ezitare, își reluă drumul cu un mers greoi. În acel moment, mulțimea se risipea, unii nedorind să aibă de a face cu mateloții de pe *Saint-Jean-Baptiste*, alții, din contra, urmându-i pentru a se informa despre împrejurările care aduseseră o navă din Franța atât de târziu în apele fluviului Saint-Laurent și de conținutul încărcăturii.

Pe malul apei nu mai erau decât Angelica împreună cu copiii și câteva dintre Fetele regelui. Ei îi fu milă de această femeie care cobora singură pe un pământ necunoscut după luni de călătorie ale căror încercări se puteau citi pe fața ei trasă și palidă. Își amintea în ce stare se găseau cu toții când sosiseră la *Gouldsboro* și cât de slabi și vrednici de milă erau copiii. Totuși, Joffrey veghease asupra lor și le procurase tot ce era necesar în timpul traversării. Ieșindu-i înainte, spuse:

— Doamnă, pot să vă ajut?

Femeia o privi cu un aer intrigat și părând că ezite o clipă, consimți:

— Nu vă refuz și vă mulțumesc, doamnă. Mai ales pentru acest biet micuț care e pe moarte. I-ar trebui lapte și supă. Ori, n-am avut ca hrană de săptămâni întregi decât pesmeți muiati în apă de mare și ca băutură, cidru stricat.

— Urmați-mă, zise Angelica.

Ele urcară spre depozitul lui Villedavray care nu era departe și care se grăbi să le iasă în întâmpinare, zărind-o pe Angelica, dar domolindu-și elanul când o văzu pe cea care o însoțea. Apoi se retrase în vârful picioarelor. Pasagera nu-l văzuse. Ea intră în casă și se așază cu un suspin de ușurare lângă foc.

— Ah, ce plăcere să te întorci acasă!

— Sunteți din Tadoussac? se miră Angelica.

— Nu! din Ville-Marie... Dar aici este Canada și de îndată ce pot pune piciorul pe acest pământ binecuvântat, îi mulțumesc lui Dumnezeu și simt că trăiesc.

Angelica se grăbi să pună o oală de lapte la încălzit pe jar.

— E nepotul? întrebă ea arătând copilul pe care femeia începuse să-l desfașe din cuvertura umedă și impregnată cu sare pentru ca focul să-i poată încălzi micuțele membre fragile.

Noua venită clătină din cap.

— Nu... Este copilul unei familii de imigranți care se găsea la bord și care au murit cu toții, în afară de acest copilăș pe care nimeni nu-l dorea. Am auzit că mateloții vorbeau să-l arunce peste bord și mi-a fost milă. L-am cerut, împotriva celor din grupul meu care erau cu toți bolnavi, la capătul puterilor și gata să moară și ei. De altfel au și murit doi.

Angelica îi întinse o strachină de lemn în care pusese lapte cald pe care femeia începu să-l dea copilului cu grijă. După câteva înghițituri, acesta păru că se simte mai bine și bău cu lăcomie.

— Se spune că traversarea a fost groaznică, zise Angelica.

— Greu mai poți găsi alta mai grea. Am pățimit de toate, în afară de naufragiu. Trebuie spus că această navă a servit drept spital de război și cum am părăsit Rouen-ul, s-a declanșat ciuma. Au fost mai mulți morți. Din fericire, domnul Bichard, preot sulpician, era la bord și le-am putut face slujbă... Căpitanul este lipsit de conștiință...

În timp ce femeia vorbea, Angelica luă din punguță un mic flacon conținând un balsam care cicatriza rănille. Ea începu

să fricționeze corpul și membrele micuțului, apoi îl înfășă, ajutată de femeie, în propriul ei șal de lână.

— Acum trebuie să așteptăm. A mâncat puțin, ceea ce este un semn bun, iar leacul cu care l-am uns o să-l încălzească și o să-l întărească. Este tot ce putem face pe moment.

Ea puse copilul lângă vatră, pe păturile pe care le luase din rafturile prăvăliei lui Villedavray, apoi, întorcându-se spre Delphine și Henriette, le ceru să meargă la Catherine-Gertrude să-i ceară să facă o supă.

Femeia o observa și părea că notează iuțea și priceperea ei.

— E rândul dumneavoastră acum! îi spuse Angelica, zâmbind. Poate nu știți, dar ați înduioșa și o inimă de piatră.

— Recunosc că am călătorit în mare mizerie. Reaua voință a căpitanului ne-a mărit și mai mult suferința. Când ne-am imbarcat la Rouen, domnul Quampoix, secundul corabiei, care nu este un om rău, a pus mai multe butoaie de apă decât ar fi trebuit, din cauza mea și a surorilor mele, care nu bem vin. Dar când nava a fost departe de port, apa ne-a fost refuzată și a trebuit să bem din băutura mateloților. La asta adăugându-se și boala, suntem în starea jalnică în care mă vedeți.

Angelica îi întinse ceașca de lapte pe care-l încălzise și în care fărâmițase puțină pâine.

— Beți repede! Pariez că n-ați mâncat și n-ați băut nimic cald de săptămâni întregi...

— Nu-i nimic, Dumnezeu ne-a adus la liman, răspunse pasagera, al cărei râs vesel îi descoperi gingiile sângerânde.

“Încă puțin și scorbutul ar fi dat-o gata pe biata femeie” își spuse Angelica.

Întorcându-se pe uscat după-amiaza, ea adusese cu ea și sipetul cu leacuri. Acesta era pe masă și ea începu să caute în el ierburi.

— O să vă pregătesc un ceai care o să vă facă foarte bine.

— Ce bună sunteți! murmură femeia încetișor. Dar cine sunteți? Nu vă cunosc. Ați venit în Canada cât am lipsit eu? E adevărat că am plecat din țară acum aproape doi ani...

— Beți! o rugă Angelica. Vom avea timp după aceea să ne prezentăm una alteia...

Femeia se supuse, zâmbind. Ea bău cu un aer grav, cu grijă, așa cum făcea probabil orice lucru. În ciuda plăcerii pe

care ar fi avut-o înghițind această băutură reconfortantă, se vedea că mintea îi era în altă parte. Cu toate astea, o urmărea cu atenție pe Angelica. Pupilele sale, palide din cauza malnutriției, păstrau o lumină deosebită. Pe măsură ce se înviora, trăsăturile i se destindeau și se vedea mai bine că aveau de a face cu o persoană de o mare distincție.

La un moment dat, privirea i se opri înduioșată asupra capetelor cârlionțate ale lui Cherubin și Honorine. Ea-și lăsă strachina pe genunchi cu un aer visător, fără să termine de băut.

— Sunt copiii dumneavoastră?

— Da și nu. Aceasta e fiica mea Honorine, iar acela e Cherubin, un băiețel care mi-a fost încredințat.

Privirea femeii se înveseli și clipi ușor din pleoape în direcția băiețelului. Angelica își dădu seama că stabilise încă din primul moment o comparație cu o figură cunoscută.

— Cel pe care l-am zărit adineauri nu era oare domnul de Villedavray? întrebă ea. S-ar zice că fuge de mine.

Cu siguranță, nimic nu-i scăpa. Apoi, schimbând tonul, zise:

— ... Al dumneavoastră este frumosul sipet de leacuri de pe masă?

— Da, am acolo multe lucruri care pot ajuta în caz de nevoie. Întotdeauna îl iau cu mine.

Ea-i explică că urma să pregătească comprese pentru a îngriji rănilor cauzate de umiditatea salină care domnește pe nave și de care suferea atât copilul cât și protectoarea lui. Pielea mâinilor acesteia era ca jupuită, iar la guler, gâtul prezenta o urâtă roșeață supurentă.

— Probabil că vă doare.

— Nu-i nimic. Ce poate însemna asta pe lângă rănilor de care a suferit Mântuitorul nostru Iisus Christos!

Cu un gest simplu și prietenesc îi întinse strachina Angelicăi și cu aceeași mișcare îi prinse mâna pentru a o reține.

— Acum, e rândul dumneavoastră, doamnă. Eu v-am ascultat, îmi datorați un răspuns. Cine sunteți?

5

Angelica simți că de acest răspuns depindea soarta ei în Canada. Lucrurile se petreceau într-un domeniu în care nici forța armelor, nici a bogăției nu aveau greutate și nici nu puteau interveni. Trebui să-și adune întreg curajul.

— Sunt soția “piratului”, zise ea. Da, a celui pe care-l numiți astfel.

— Altfel spus, sunteți contesa de Peyrac.

Angelica aprobă din cap. Cu ochii fixați asupra ei, femeia nu-și schimbase expresia. Părea că-și recăpătase forțele, se ridicase și stătea dreaptă, studiind-o pe Angelica, iar aceasta, la rândul ei, se surprinse examinând-o la fel. Mai întâi o luase drept o sărăntoacă, una dintre acele mizerabile imigrante, țărânci sau neveste de meșteșugari, sosind pentru prima dată în Noul Continent, apoi, descoperind că nu era străină de aceste ținuturi și simțindu-i autoritatea, siguranța, înțelesese că era mai mult decât atât. În ciuda simplității ținutei, a stării absolut lamentabile a hainelor ei, personalitatea acestei femei îi păru brusc excepțională. Privirea pasagerei căzu pe capacul sipetului de leacuri care era ridicat și pe fundul căruia erau pictate efigiile sfântului Cosma și a sfântului Damian, patronii doctorilor.

— Venerați aceste sfinte icoane? făcu ea pe un ton surprins.

— De ce nu le-aș venera? E ceva în mine care vă poate sugera că nu respect sau nu iubesc sfinții care ne protejează?... Ați fost prevenită împotriva mea, nu-i așa? O simt! Și chiar de la Paris. De unde veniți? Și cine sunteți?

Noua sosită nu-i răspunse. Ea se ridică și, aplecându-se asupra copilului și constatând că ațipise liniștit, merse spre masă și începu s-o ajute pe Angelica să pregătească pansamentele. În acel moment, Catherine-Gertrude intră, ducând un copil în brațe. Ea exclamă:

— Oh! Nu știam că sunteți aici, Maică...

Dar se opri brusc căci cealaltă îi făcuse repede semn să tacă.

— Deci sunteți o pionieră și o fondatoare, continuă Angelica încercând să ghicească

— Cam așa ceva, zise femeia, misterioasă.

Și izbucni într-un râs plin de veselie tinerească. Totuși, continua să tacă, amuzându-se de curiozitatea Angelicăi. Intră însă altcineva care o recunosc.

— Domnul fie lăudat! strigă el. V-ați întors, maică Bourgeoys, ce fericire!

— Sunteți, deci, Marguerite Bourgeoys?...

Apoi, în timp ce i se aduceau copiii să fie tratați – căci iscusința ei la tirul cu arma le determinase pe mamele din Tadoussac să aibe încredere în ea – Angelica se gândi la întâmplarea sau norocul care-i permisesse, încă de la primii pași, să se găsească în prezența uneia dintre cele mai remarcabile femei din Noua-Franță. Auzise vorbindu-se despre ea pentru prima oară la Katarunk, anul trecut. Pădurari aspri, seniori militari, căliți în lupte, o evocau cu pioșenie pe cea care venise, foarte tânără, ca unul dintre primii recruți ai domnului de Maisonneuve, pe vremea când acesta fonda, pe o mică insulă a fluviului Saint-Laurent, orașul Montréal, numit Ville-Marie la începuturile sale, căci era consacrat reginei Cerurilor. Marguerite Bourgeoys venise singură, fără teamă, din dragoste de Dumnezeu și pentru copiii ce urmau să crească și să învețe aici, precum și pentru ființele sălbatice. Muncise la câmp, fondase școli, îngrijise răniții din luptele împotriva irochezilor. Nu ea salvase viața lui Eloï Macollet când fusese scalpat?

— Și dumneavoastră ați auzit vorbindu-se de mine, după câte văd, remarcă maica Bourgeoys.

— Dar cu totul în alt mod, replică Angelica. În timp ce eu sunt acuzată de tot felul de lucruri diavolești, dumneavoastră sunteți considerată un înger.

Maica Bourgeoys reacționează cu vioiciune.

— Nici nu vreau să aud asemenea cuvinte. Sunt false și într-un sens și-n celălalt. Păcătuiești doar ascultându-le și v-aș ruga să nu le mai dați atâta importanță în viitor, repetându-le.

Chipul său se îmblânzi și avu un gest neașteptat, trecându-și ușor arătătorul pe obrazul Angelicăi.

— ... Văd care-i problema, zise ea cu indulgență. Sunteți o copilă impulsivă.

După care fură amândouă absorbite de necesitatea de a răspunde asaltului locuitorilor și locuitoarelor care se înghesuiau să ceară sfaturi și leacuri. Puteai crede că toată populația de la Tadoussac, ieri bine-sănătoasă, fusese lovită brusc de toate relele. Experiența Marguerite Bourgeoys, combinată ce cea a Angelicăi le dădeau tuturor ocazia nesperată să primească îngrijiri, ocazie cu care nu se vor mai întâlni curând.

Simpatia deschisă pe care i-o arătase noua venită o stârnise pe Angelica, iar faptul că această femeie iubită de toți se găsea alături de ea când sosise în Canada, i se păru un semn de noroc. Se simțea ca acasă, ca și cum ar fi trăit întotdeauna printre acești canadieni de care încă se temea ieri. Oamenii se comportau cu ea ca și cum o cunoșteau dintotdeauna.

Remarcaseră că se pricepea să liniștească copiii speriați și, foarte repede, fiecare dintre ei simți binefacerile mâinilor ei care pansau cu atâta îndemânare și care, doar așezându-se pe o frunte îndurerată sau pe un picior rănit, ghiceau cauza răului și aduceau alinare.

Hotărâra să fixeze o nouă vizită a doua zi pentru dinți de scos și abcese de deschis... Apoi, Honorine și Cherubin începură să facă năzbâtii.

6

În momentul în care Angelica scotocea în sipet pentru a găsi o punguță cu diverse boabe pentru tuse, maica Bourgeoys observă că Honorine o furase și încerca s-o ascundă în încălțările lui Cherubin. Înainte ca Angelica să intervină, ea interveni, ca o pedagogă care văzuse destule la viața ei, s-o facă să restituie prada.

— Dar e pentru Mr. Willoagby, protestă fetița.

— Cine e Mr. Willoagby, drăguța mea? se informă Marguerite Bourgeoys, cu amabila răbdare a educatorilor.

— Un urs, un urs prieten cu mine. Și îi plac boabele de afine...

— Nici nu mă îndoiesc. Dar n-ar fi de preferat să culegi pentru el boabe proaspete decât să i le oferi uscate? Știu la

Tadoussac un loc de unde le-am mai putea culege. Eu acolo mă duc să le culeg.

— Aveți și un urs? se informă Honorine, în timp ce maica Bourgeoys îi subtiliza cu iscusință leacul.

— Nu, draga mea, și îmi pare tare rău, căci sunt convinsă că un urs poate fi un tovarăș încântător. Era unul la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste* și am putut să-mi dau seama de asta, era un gentilom perfect și discret.

Honorine izbucni în râs

În acest timp, zgomotul vocilor scăzu și se auziră discuții și șoapte venind de la ușă, unde cineva care nu se vedea striga pe un ton iritat:

— Chiar așa?... Nimeni nu se mai teme aici? Dar dacă e primejdioasă? E de ne-nchipuit...

Comisul răspundea pe un ton de scuză. Vocea autoritară reluă:

—... Nu contează... Atunci, e aici? Și ați lăsat-o să vă îngrijească copiii... Sunteți lipsiți de cea mai elementară prudență...

Angelica, intrigată, bănuind cine vorbea despre ea, înaintă ținându-l de mână pe Cherubin, murdar de dulceăță.

— Întrebați de mine, domnule? se informă ea, adresându-se unui bărbat în jiletcă și redingotă, purtând pe cap o pălărie cu pene, un funcționar regal fără îndoială, care-l luase la rost pe comis. El era însoțit de o femeie ștearsă, părând soția lui și de un personaj între două vârste cu alură de grefier.

Gentilomul îi aruncă Angelicăi o privire indiferentă și ursuză:

— De unde veniți? ... Pariez că de pe *Saint-Jean-Baptiste*! În frumoasă stare se mai găsește nava asta... Nu-i pot complimenta pe domnii de la compania din Rouen. Pe unde s-a plimbat de-a ajuns abia acum? Și pe deasupra se mai lasă și inspectat de pirați... chiar în portul Tadoussac... Dar am eu ac de jocul lor. Am fost preveniți, și totuși...

El îl împinse în lături pe comis, după ce, cu cealaltă mână, o îmbrâncise pe femeie care voia să-l urmeze și intră în depozit, umflându-și pieptul.

— Unde este?...

Părea gata să înfrunte toate fulgerele iadului și, la urma urmei, își spuse Angelica, nici nu se înșela prea tare. Atunci

când se povestește peste tot că o diavoliță este pe drum, nu prea ai de ce zâmbi. Lucrurile aste nu sunt ușor de trecut cu vederea și ea, care întâlnește una, știa mai bine. Bietul om avea dreptate să-i fie frică. Nu este prea ușor treci de capcanele pe care ți le întind aceste fapte demonice. Oare și ea oferea privirilor acestor persoane neliniștite aceeași blândețe înșelătoare? Se felicită că s-a îmbrăcat simplu și aprecie înțelepciunea cu care populația de la Tadoussac întâmpina evenimentele. Intervenția noului venit nu părea să-i intereseze prea mult, și acesta se înfierbântă, apoi se calmă puțin zărind-o pe Marguerite Bourgeoys.

— Ah! Sunteți aici, maică Bourgeoys... Bine ați venit, dragă maică. Ce se întâmplă aici? Mi s-a spus...

Își roti privirea prin încăpere și văzu sipetul de leacuri deschis și femeile cu copiii dezbrăcați pe genunchi.

— ... În sfârșit, e o nebunie... de necrezut!...

Încercă să descopere printre toate aceste figuri feminine pe cea a groaznicei necunoscute, pe care străluceau stigmatele lui Lucifer, contesa de Peyrac...

— ... Unde este?... S-a prefăcut în fum? Maică Bourgeoys, vă rog, sunteți o femeie rezonabilă... Arătați-mi-o!...

— Dar pe cine?... întrebă maica Bourgeoys, care nu înțelegea.

— Pe cea care se numește contesa de Peyrac și despre care mi s-a spus că este aici acum o clipă.

— Chiar sunt aici, întări Angelica, îndreptându-se iarăși spre el.

De această dată, el o privi mai bine, dar izbucni din nou în imprecășii!

— Destul!... Vă bateți joc de mine.

— Cum așa?

— Vă bateți cu toții joc de mine. Este intolerabil! Ce se întâmplă?... Oamenii și-au pierdut capul! Nu sunt respectat, sunt sfidat, se trece peste sfaturile și avertismentele mele...

Și, într-o atitudine teatrală, strigă cât îl ținea gura.

— ... Cer s-o văd pe contesa de Peyrac!...

— Ei bine! Priviți-o, strigă Angelica la rândul ei. Eu sunt! Și adăugă, văzându-l zăpăcit:

— Sunt contesa de Peyrac, dacă nu vă este cu supărare, domnule. Priviți-mă bine și apoi aveți bunăvoința să-mi spuneți ce doriți, până la urmă.

Interlocutorul ei trecu prin toate culorile curcubeului. Niciodată nu s-a văzut un om mai deconcertat. Figura lui exprima toate nuanțele surprizei, îndoielii, consternării și a spaimei, pentru a reveni la îndoială și consternare. Angelica îl amuți, adăugând cu mândrie:

— ... Și, de fapt, cine sunteți dumneavoastră, domnule? Strigați la mine și nici măcar nu mi-ați fost prezentat...

Bărbatul avu o tresărire și, în disperare de cauză, se luă de comis. Prinzându-l de guler și scuturându-l, zise:

— Imbecilule! Nu puteai să-mi spui mai devreme în loc să mă lași să mă fac de răs...

— Să nu-i vorbiți așa comisului meu, strigă Villedavray, avântându-se. Cu ce drept îl brutalizați?

— Ah! Iată-vă, domnule guvernator al Acadiei! Nu mă mai mir că lucrurile tind spre orgie!

— Orgie?! Repetați!

Brusc, Angelica îl zări pe Joffrey în prag. Era mascat. Apăruse în felul lui, fără să fie auzit. Știa când să-și facă apariția și făcea în așa fel încât apariția sa să provoace un șoc. Atunci, înăbușindu-și un țipăt, oamenii se întrebau dacă nu ieșise din pământ și, în acest prim moment de tulburare, detaliile ținutei sale săreau în ochi. Un detaliu putea distrage, împiedica auditoriul să se dezmeticească, lăsându-i stăpânului de pe *Gouldsboro* timpul să ia bine situația în mâini.

Astăzi, masca era aceea care frapa. O stea de diamant de o frumusețe fără egal, atârnată la gât pe o panglică lată de mătase albă, scânteia pe vestonul său de tafta neagră, garnisit cu minuscule broderii de argint. Un diamant de aceeași mărime împodobeia mânerul săbiei sale. În afară de asta, restul ținutei era de o simplitate care-l apropia de moda englezească, ceea ce-i neliniștea pe oamenii locului care văzuseră, cu o generație înainte, englezi la Tadoussac ocupându-i mai mulți ani.

În schimb, nu putea fi confundat cu seniorii francezi, încărcăți cu pene și dantele, având pantofi cu cataramă și jiletci brodate. De fapt, el corespundea imaginii străinului, a corsarului, nesupunându-se nici unui prinț, nici unei legi și a cărui bogăție fabuloasă provenită din Caraibe ajungea astăzi în America de Nord.

Așa cum era, el aducea îndepărtatei și polarei Canade, țară a codrilor, lipsită de bogățiile minerale care făcuseră

Eldorado-ul conchistadorilor, în aceste cețuri austere, imaginea unuia dintre acele strălucite personaje ale căror fapte le evocau uneori mateloții care călătoriseră mult, sau acadienii care le cunoșteau mai bine: piratul. Sporeau la șezători, numărul faptelor lor de arme, a bogățiilor sau crimelor lor. Nici nu-și puteau imagina că vor vedea vreunul chiar aici, și încă unul dintre cei mai vestiți.

Și, brusc, el se afla acolo, în prag, cu suita afară, neauzit datorită țipetelor din interior. Și, firește, lăsa să treacă în fața lui, politicoș, palida soție a funcționarului regal pe care o găsisese părăsită în prag. După zâmbetul lui seducător, se putea bănui că-i spusese tot felul de amabilități și probabil ea nu auzise atâtea în viața ei, căci ridica spre el priviri de oaie înspăimântată care se îndreptau apoi spre soțul ei ce se hărțuia cu Villedavray.

— Dacă nu v-ați încăpățâna să locuiți de cealaltă parte a râului, ați fi putut fi pe țărm când au debarcat preținșii piraiți, azi dimineață, dintre care, atenție, făceam și eu parte, și i-ați fi fost prezentat doamnei de Peyrac, spuse Villedavray.

— Știți bine că aerul este mai bun acolo, la ferma Haut-Clocher, pentru sănătatea soției mele

— Atunci să nu vă plângeți că ajungeți mereu mai târziu când se petrece ceva sub jurisdicția dumneavoastră.

Marchizul se întoarse spre Angelica:

— Dragă prietenă, permiteți-mi să vă prezint pe seniorul Ducrest de Lamotte.

Și continuă, zărindu-l la rândul lui pe Joffrey:

— ... Și iată pe soțul doamnei, domnul de Peyrac, a cărui flotă a ancorat în portul Tadoussac.

Zărindu-și soția lângă acea sumbră siluetă de condotier mascat, seniorul Ducrest de Lamotte avu un al doilea șoc în aceea zi. Privirea sa, rătăcită, trecea de la ținuta modestă a Angelicăi la acest nou venit care se prezenta fără ocolișuri ca un cuceritor, escortat de oameni înarmați. Cuirasele și căștile spaniolilor care-i serveau drept gardă personală căpătau astfel o strălucire și mai înspăimântătoare.

Fu îngrozit să-și vadă biata soție invitată de Joffrey de Peyrac să intre:

— Nu stați afară, doamnă. Lumea este înăuntru, intrați să stați cu noi, vă rog.

Într-o străfulgerare, și-o imagine pe nefericită, cu sănătatea ei atât de șubredă, servind ca ostatic unui barbar crud de tipul lui Morgan sau Olonais, pirați vestiți ai mărilor calde, și se pomeni strigând:

— Domnule, vă rog, nu-i faceți rău. Mă predau, iată sabia mea...

7

Peyrac nu luă în seamă arma întinsă.

— Domnule, vă înșelați. Nu am ce face cu sabia dumneavoastră. Puneți-o în teacă și lăsați-o acolo, asta-i tot ce vreau. Aflați că am venit la Tadoussac ca prieten, fiind invitat la Quebec de domnul de Frontenac, guvernatorul. Mai mult, domnul Carlon, care este oaspetele meu la bordul lui *Gouldsboro*, poate confirma că vin cu intenții pașnice.

— Domnule Intendent... bâlbâi Ducrest, descoperindu-se în fața lui Carlon care intra la rândul său.

Carlon era furios, dar pentru un cu totul alt motiv decât acela de a se vedea prezentat dintr-odată drept un aliat al contelui de Peyrac. Povestea cu marfa îl scosese din fire.

— Am văzut că încărcăturile mele de scânduri, catarge, barili de grâu și ulei de focă și de anghile sărate sunt încă în port... Ce înseamnă asta? Știați bine că trebuiau trimise în Franța...

— Navele n-au vrut să le încarce...

— Spuneți mai degrabă că erați nu se știe unde în ziua când au trecut.

— Nici dumneavoastră nu erați aici, domnule intendent, protestă Ducrest, și mi-ați promis că o să veniți pentru încărcarea mărfii încă din octombrie...

— Știu... Am fost reținut în Acadia... am avut necazuri fără număr și, ajungând aici, găsesc toată marfa grămadă, gata să petreacă iarna sub zăpadă.

— Nu e cazul să disperați, domnule. Nu toate navele au plecat spre Europa.

— Asta-i o nebunie! O să fie zdrobite de ghețuri.

— *Maribelle* n-a plecat. Am auzit, ne temeam că ... o flotă pirat ... și e un vas al Regelui înarmat cu treizeci de tunuri.

Intendentul se lăasă să cadă pe o bancă cu un gest care însemna că toate aceste amănunte erau minore față de situația căreia era obligat să-i facă față.

— Prostii! repetă el. Această navă va fi sacrificată degeaba. Domnul de Peyrac se duce la Quebec cu cinci nave care totalizează mult mai mult de treizeci de tunuri.

— Credeam că răspundeți de intențiile lui, șopti funcționarul speriat.

— Mai pot face altceva?...

— Haideți, nu tăgăduiți, dragă prietene, strigă vesel Peyrac. V-am mai spus, sunt gata să vă răscumpăr încărcătura pentru aprovizionarea oamenilor și echipajelor mele. Nu-i cer Noii Franțe decât ospitalitatea inimii.

— Cu toate astea, nu v-ați sfiit să bombardați fără scrupule azi dimineată o navă de comerț franceză.

— *Saint-Jean-Baptiste*? Hai să vorbim despre el, strigă Villedavray, amestecându-se în vorbă. Știți la fel de bine ca mine că René Dugast este cel mai mare escroc și că, împreună cu Boniface Goufarel la Quebec, jumătate din mărfurile lui v-ar fi trecut pe sub nas. Mulțumiți-i mai degrabă domnului de Peyrac că v-a permis să-l percheziționați la bord. Sunt sigur că v-ați dus să vedeți mai îndeaproape ce transportă și că veți putea astfel să-l prindeți înainte ca toate comorile, parfumurile de la Paris, lichiorurile prețioase, să se vândă pe sub mână și sub nasul dumneavoastră prin grija acelui bătrân coțcar de Boniface și a soției lui Janine Goufarel. Domnule intendent, dacă o să puteți percepe taxele de vamă în acest an, va fi datorită ...

Și-l arătă energic cu degetul de câteva ori pe Joffrey, continuând cu vocea scăzută:

— ... Se pare că la bordul lui *Saint-Baptiste* se află câteva butoaie cu vin din regiunea Beaune și Dijon. Cele mai bune vinuri roșii, după cum știți. Domnule de Peyrac, vă plângeți că nu aveți vin bun ca să vă delectați invitații, ar trebui să profitați de o asemenea pomană

— Ca să vezi ce sfat îi dați... Ca și cum n-ar fi de ajuns că a interzis echipajului și pasagerilor să coboare pe uscat și că printre ei am auzit că se află și un foarte înalt personaj al cărui

nume este trecut sub tăcere, fiind trimis în misiune de către însuși Regele. Dacă acesta s-ar plânge...

— Cui?... ripostă Villedavray, îndârjit. Suntem între noi. Ce să facem acum cu un înalt personaj? Și așa suntem cu toții "înalte personaje", iar acest domn de la Versailles nu trebuie să-și bage nasul în treburile noastre. Destul că trebuie să suportăm toată iarna la Quebec, și dacă domnul de Peyrac ia hotărârea să ne lipsească de el astăzi, n-avem decât să ne bucurăm.

În timpul acestor discuții, Angelica se prezentase doamnei Ducrest de Lamotte și o invitase să se așeze în cercul lor. Aceasta se liniști văzând-o pe maica Bourgeoys. Luând-o deoparte pe Catherine-Gertrude, Angelica se informă ce puteau oferi adunării, dar Yann îi făcu semn și ea văzu că majordomul era deja acolo cu câteva dintre ajutoarele sale, aducând butoiașe de alcool, clondire cu rom și prăjiturile.

Viața alături de Joffrey era o permanentă încântare. Era atât de sigur de el. Nu se speria de ciudățeniile oamenilor, era gata să-și facă prieteni sau să-i ducă de nas pe cei ce se dovedeau a fi dușmani. Ochii lui Joffrey zâmbeau Angelicăi din spatele măștii. El se apropie de ea:

— I-ai cucerit deja pe canadieni, după câte văd.

— Suntem doar la Tadoussac. Tadoussac nu e Quebecul.

— Nu-i decât o treaptă.

— Și apoi, închipuiește-ți că am avut șansa s-o întâlnesc pe celebra maică Bourgeoys, de la Montréal...

— O să mai ai și alte șanse...

Ușurarea resimțită, odată primejdia trecută, trezea acest sentiment că totul se poate aranja dacă există bună voință. Joffrey de Peyrac era lângă Angelica, nevăzând-o decât pe ea, doar ea existând pentru el. Ea întinse mâna spre sticlele de pe masă.

— Ce doriți să beți, Monsenioro Rescator?

— Nimic... Doar să te privesc.

Ea-și aminti de cadoul pe care el i-l oferise dimineața, ceasul cu flori de crin, care-i atârna la gât.

— De ce acest ceas? întrebă ea.

— De ce nu?

Ea se întoarse repede spre el, privindu-l în ochi prin fantele măștii și-i puse un deget pe obraz, acolo unde apărea urma unei cicatrice.

— Oh! Tu, zise ea, TU!

Voia să spună: "Câte surprize din partea ta! Toate aceste gesturi pornite din inimă... care nu-ți aparțin decât ție și care-mi încântă viața! Cum să înfrunți un asemenea farmec? Și totuși, te cunosc, în ciuda misterului tău... Te ghicesc. Nu-mi ești total necunoscut... Ai știut întotdeauna să te joci cu inima și cu cele mai secrete gânduri ale mele... E adevărat... Și nu am nici o putere în fața ta."

Indiferent la zgomotul care-i înconjura, el se aplecă. Îi luă fața în mâini, o sărută ușor pe frunte ca pe un copil, apoi pe gură, și ea simți pe obraz marginea măștii de piele, în timp ce el îi savura buzele. Anumite priviri îi surprinseră. Cea a Margueritei Bourgeoys, a părintelui iezuit. Unii țărani clătinară din cap, unele tinere țărănci se înduioșară pe ascuns.

Seara urma o mare petrecere în port și toată lumea era invitată.

8

Seara urma să fie marcată de un incident care, sfârșind prin a-i da personajului Angelicăi un relief deosebit, va alimenta pentru multă vreme cronica legendei sale. Aproape firesc, în orice caz de înțeles pentru cei ce o cunoșteau și aveau obiceiul să trăiască în apropierea ei, acesta le păru unora inexplicabil, dar corespunzând atât de bine cu ceea ce definea viața canadienilor, sensibili și copilăroși, încât recunoștința care-i fusese arătată la Tadoussac se confirmă fără să fie nevoie de vorbe multe.

Petrecerea era în toi și, în noapte, se cânta și se dansa, când ceva o făcu să părăsească adunarea, preocupată. Totul mergea de minune. Ruguri mari încălzeau noaptea și oamenii se adunaseră pentru a mânca, bea și dansa. Un bou la frigare se învârtea în piața bisericii. Peyrac oferise mari cantități de vin, alcool, dulciuri și iconițe. Acestea din urmă, venite direct din Franța, reprezentând pe toți sfinții din Rai, erau oferite drept cadou, personal de către conte, populației și dădeau sosirii sale în Canada o amprentă religioasă, ca o binecuvântare cerească, astfel încât fiecare, chiar și domnul Ducrest, se dăruia fără grijă

distracțiilor serii. Preotul locului scoase din adâncul pivniței sale câteva sticle dintr-un alcool de soc pe care-l distilase el însuși și consimți să sfințească medalioanele aduse de flota seniorului de la Gouldsboro.

Fiecare putu astfel să guste din el, iar Joffrey îl felicită pe preot pentru minunile obținute cu alambicul său improvizat. Toate echipajele erau prezente, soldații fortului, negustorii, țăranii, oamenii pădurilor, indienii din tabere alături șefii lor împodobiți cu pene și vopsiți, așa cum se cade la o sărbătoare.

Doar pasagerii și echipajul vasului *Saint-Jean-Baptiste* erau consemnați la bord, inclusiv căpitanul. Contele de Peyrac arăta în privința lor o severitate care putea fi justificată prin cele două salve de tun trase în mod stângaci împotriva lui.

Angelica, îngrijorată, plecă în căutarea Margheritei Bourgeoys care, beneficiind de clemență, rămăsese pe uscat împreună cu copilul de care se îngrijea. O văzuse mai devreme vorbind cu Joffrey, și puțin după aceea, coșuri cu alimente fură trimise pe *Saint-Jean-Baptiste* sub bună pază, fără îndoială pentru însoțitoarele maicii și pasagerii cei mai nevoiași. După aceasta, ea participase la petrecere, mergând de la un grup la altul și fiind primită peste tot cu afecțiune și respect. Apoi, se retrăsese. Fiica bătrânului Carillon, Catherine-Gertrude, îi oferise adăpost în locuința ei.

Angelica rugă pe cineva să-I arate casa, o fermă solidă de piatră, cu un grajd mai mare decât casa, lipit de clădirea principală. Când sosi acolo, se făcea rugăciunea de seară. Angelica se strecură înăuntru și îngenunchie în spatele familiei, așteptând să se încheie ceremonialul. În acea seară, în onoarea maicii Bourgeoys, se adăugaseră litaniiile Sfinților.

Angelica ardea de nerăbdare, preocupată de un gând care-i venise brusc, adineauri, când petrecerea era în toi. Era alături de soțul ei, aplaudând dansurile tinerilor. Dintr-odată, se gândise că trebuia să se ocupe de ceva până nu e prea târziu. Lăsându-și cupa în mâna celui de alături, se fofilă printre rândurile de gură-cască.

— Ați văzut-o pe maica Bourgeoys? întrebă ea. Știți unde este maica Bourgeoys?

Acum, că o găsisese, o aștepta și fiecare minut care trecea îi puneia răbdarea la mare încercare. În sfârșit, cucernica adunare se risipi și Angelica se apropie de cea pe care o căuta.

— Maică Bourgeoys, pot să vă spun o vorbă?

Familia Catherinei-Gertrude, soțul, fiii, nurorile, copiii, nepoții, unchii, mătușile, verii, valeții, servitoarele, se extaziază să o vadă acolo, dar ea nu avea timp să salute atâta lume. O trase pe maica Bourgeoys într-un colț.

— Iertați-mă doriți poate să vă odihniți.

— Nu spun nu, deși serviciul Bunului Dumnezeu ne obligă să ne mortificăm trupul. În general, mă mulțumesc cu puțin, și mărturisesc că faptul de a dormi în această seară într-un pat, în Canada, îmi bucură inima. Bietul Sfânt Ion Botezătorul! Am avut multă afecțiune pentru acest sfânt al deșertului care l-a botezată pe Domnul nostru Iisus-Christos, dar cred că nu-i voi mai putea rosti vreme îndelungată numele fără să revăd groaznicul vas care-i poartă numele. Lipsa de confort nu înseamnă nimic, în schimb răutatea arțagului... Se pare că cu cât un echipaj și căpitanul său au sufletul mai negru, cu atât țin să dea navei lor un nume cucernic...

— Am remarcat asta și la piraiți, recunosc Angelica. În Caraibe, vasele cu numele de "Fecioara Maria" sunt puzderie... Dar, tocmai, sunt îngrijorată de un lucru pe care mi l-ați spus mai devreme.... Nu i-am dat atenție atunci, și apoi, brusc, mi-am adus aminte și mă îngrijorează.

— Da! Spuneți-mi, vă rog:

— N-o să râdeți de mine...

— Vă rog, repetă Marguerite cu indulgență. Despre ce este vorba?

— E un amănunt nesemnificativ și totuși mă preocupă, mai ales din cauza proastei reputații a echipajului dumneavoastră.... Mi s-a părut că spuneți, când fiica mea Honorine vă explica cine este ursul Willoagby, că exista și la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste* un urs?

— Așa este!

— Un urs! nu e obișnuit. Îmblânzit, desigur! Oare n-o fi vorba de același urs?... Acel Mr. Willoagby la care ținem așa de mult?

— Asta mă întreb și eu, mărturisi deschis Bourgeoys. Nu știu numele ursului care era la bord, dar de când mi-a vorbit Honorine despre asta, mă întreb...

— În ce împrejurări a apărut ursul la bord?

— În golful Saint-Laurent, căpitanul a capturat fără scrupule o barcă și pe ocupanții săi. Ori, oricât ar părea de ciudat, acest urs se găsea acolo.

— Printre ei nu se afla și un mic maur?

— Da, într-adevăr.

— Ei sunt, ursul, Mister Willoagby, Timothee, micuțul negru!... Fără îndoială, sunt prietenii noștri. Vă rog, spuneți-mi ce s-a întâmplat cu ei?

— Căpitanul a văzut în asta posibilitatea de a cere o răscumpărare sau de a-i vinde la Quebec. La bord mai era și un englez din Noua-Anglie, proprietarul ursului...

— Elie Kempton!

— Bietii oameni au fost tare chinuiți, în special englezul și, deși era un eretic, nu m-am putut împiedica să mă rog pentru el în numele milei creștine care interzice molestarea unei ființe umane fără un motiv serios. Mategoții, oricât de răi erau, mă ascultau. Eu cunosc acest gen de oameni, oamenii mărilor. Am putut astfel să-i conving că mai bine-i duceau ca prizonieri de război la Quebec, decât să-i omoare.

— Dar ursul?

— Îl luaseră la bord să-i ia blana, apoi să-l taie și să facă un ospăț.

— Ce oroare! Bietul meu Willoagby! Și ce s-a mai întâmplat?

— Le-am demonstrat nu știu cum că era un omor inutil și, în plus, de fapt, nu era ușor să te apropii de urs. Stăpânul lui a știut să-l liniștească și să-l pună să facă giumbușlucuri care i-au distrat pe mategoți. După asta i-au lăsat în pace și ei s-au instalat pe punte.

— Dacă l-ai salvat pe Mr. Willoagby, dragă Marguerite, ai drept la recunoștința mea veșnică și la aceea a Honorinei... Dar cum se face că soțul meu și oamenii săi nu i-au văzut? După câte-mi spui, sunt tot la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*.

— Fără nici o îndoială. Doar că, de ieri, nu i-am mai văzut pe punte. Poate fiindcă soseam la Tadoussac, căpitanul a preferat să-I ascundă privirilor.

— Poate i-a și omorât? Oh! Doamne, maică Bourgeoys! Înțeleg acum de ce am fost îngrijorată de soarta lor. Nu mai putem pierde o clipă.

Și se repezi spre ușă. Marguerite Bourgeoys i se alătură.

— Ascultați! Îmi amintesc că la un moment dat unul dintre pasagerii din barcă, un om foarte grosolan, trebuie s-o recunoaștem, dar pe care nu trebuiau să-l lovească cum au făcut-o, mai ales că era grav rănit...

— Ventre-Ouvert! El e!

— Poate! Decî, îmi amintesc că a făcut aluzie la faptul că erau sub protecția contelui de Peyrac, că făceau chiar parte dintre oamenii săi și că acesta, pentru jignirea care i se aduce, se va răzbuna. Se poate că văzându-se abordat chiar de contele de Peyrac, căpitanul Dugast să se fi speriat și să-și fi ascuns captura pe undeva prin cală după ce le-a pus căluș.

— Probabil! Oh! nefericiții!

— Și dacă mă gândesc mai bine, continuă maica, văzându-se în mâinile contelui și temându-se de represalii pentru răpire, ar putea încerca să-i suprime. Omul acesta e capabil de orice. L-am văzut eu...

— Oh! Doamne, repetă Angelica, numai să nu ajungem prea târziu...

Ea-și făcea reproșuri, alergând. La Tidmagouche, nu-și respectase îndatoririle. Lăsase barca lui Aristide Beaumarchand să plece, fără să se informeze de destinația lor, fără să le mulțumească pentru ajutor. Ori, este adevărat că făceau parte – de bine, de rău – dintre cei cărora le datorau protecție.

Angelica atinse ușor mâneca hainei lui Joffrey. El se întoarse și se miră s-o vadă gâfâind ca și cum ar fi alergat. Ea-l puse repede la curent cu ce tocmai aflate.

— Ai lăsat oameni la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste* pentru noapte? se informă ea.

— Nu, dar nimeni nu poate părăsi nava, nu există nici un motiv pentru așa ceva.

— Atunci, or să profite ca să ...

Însă Joffrey de Peyrac făcea deja un plan. Îi făcu semn lui d'Urville care dansa cu domnișoarele.

— Vă las să continuați petrecerea, îi șopti Joffrey. Trageți focuri de artificii ca să distrageți atenția și să nu se observe lipsa noastră. Am treabă cu Barssempuy și oamenii lui pe *Saint-Jean-Baptiste*.

Împreună cu Angelica coborî în port, însoțiți de soldații spanioli. Barssempuy fusese plasat lângă debarcader cu un mic grup de oameni înarmați. Contele de Peyrac luă patru dintre ei

pentru a vâsli până la corabia ancorată, a cărei umbră aplecată se distingea vag în noaptea umedă.

Când șalupa părăsea malul, primele rachete ale focului de artificii, trase de artificierii de pe *Gouldsboro*, începură să lumineze cerul nocturn însoțite de strigătele de admirație ale mulțimii.

— Spectacolul o să-i distreze și pe cei de pe navă, zise Joffrey cu jumătate de voce. Se vor uita cu toții în această direcție. Ca să-i surprindem, o să-i abordăm din spate.

“Toate astea n-au poate nici cap, nici coadă”, își spunea Angelica, așezată lângă Joffrey și strângându-i brațul. Voia să fie cu inima împăcată. Iar el o înțelegea. Era reconfortant să aibă drept soț un om atotputernic, gata să-i pună la dispoziție trupele, armele, tunurile și navele sale și căruia să-i pese întotdeauna de ea.

Cu toate luminile stinse, înconjurată epava pentru a o aborda prin partea ascunsă luminilor de pe uscat, și, se părea că mateloții de la bord chiar se duseseră cu toții la babord ca să poată contempla mai bine minunile de pe cer. Când unul dintre oamenii lui Barssempuy se ridică înarmat cu o cange, ca să amortizeze șocul produs de barcă pe flancul navei, răsună un țipăt ascuțit de femeie în această noapte aparent liniștită, tulburată doar de îndepărtatele explozii ale focului de artificii.

— Ajutor! Vor să mă omoare!...

— Este vocea Julieinei, exclamă Angelica ridicându-se așa de brusc încât fu gata să cadă în apă.

Presentimentul ei era deci just. Prietenii ei erau în primejdie în acest moment.

— Ajutor! Ajutor, striga vocea. Dacă sunt creștini pe corabia asta blestemată să mă ajute! Vor să mă omoare!...

Apoi se făcu auzit tropăit de picioare pe punte. Joffrey aprinse felinarul și un cârlig fu aruncat în partea în care nava se apleca. Cu o dexteritate care trăda o practică îndelungată, oamenii din șalupă săriră în câteva secunde pe puntea corăbiei. Conte fusese primul care sărise. Angelica trebui să aștepte să i se arunce o scară de sfoară. Urcând, ea descoperi la lumina felinarelor un spectacol care-o făcu să se înfioare. Joffrey, cu pistolul în mâini, ținea la respect mateloții uimiți, între care se zbătea o femeie cu hainele sfâșiate. Era Julieine. Puțin mai

departe, zăcea pe punte o formă neclară, legată fedeleş. I se pusese deja la gât o sfoară legată de o ghiulea de piatră.

— Ca să vezi! spuse unul dintre oamenii de pe *Gouldsboro*, contemplând mărimea ghiulelei.

Eliberat din corzile cu care fusese legat, bietul Aristide Beaumarchand avu aceeași reacție de neîncredere și spaimă față de mărimea pietrei care fusese gata să-l târască în adâncurile fluviului. Era deci adevărat că voiau să-l înece ca pe un câine.

— Căpitanul a dat ordin, urlară mateloții îmbrânciți cu duritate și legați după ce fuseseră ușurați de cuțite.

Julienne, plângând în hohote, se aruncă în brațele Angelicăi.

— Știam eu că o să veniți să ne salvați. Îi spuneam lui Aristide: vor veni...

— Vedeți cum ne-au tratat, pe noi, oameni cinstiți, zise Aristide, nu-i o rușine?

— Și englezul, negustorul de mărunțișuri? se neliniști Angelica. L-au aruncat deja în apă?...

— Nu, este încă cu ursul în cambuza caprelor. L-au pus în fiare.

Traversând cala unde se îngrămădeau pasagerii, văzură câteva figuri înspăimântate. Cea mai mare parte dintre pasageri, alertați de zarva de pe punte și zgomotele depărtate de petrecere de pe uscat, nu dormeau. După ce suferiseră miile de chinuri ale unei traversări de aproape patru luni, calmurile plate, epidemia, furtunile, iată că, sosiți în Canada, căzuseră în mâinile piraiților. Puteau fi văzute deci figuri palide de femei resemnate, siluete de călugări impasibili, bărbați cu umerii căzuți, și prin unul din sabordurile deschise, când și când sclipeau luminile depărtate ale focului de artificii care aruncau culori multicolore asupra acestui tablou cumplit, înrudit cu descrierile din *Infernul* lui Dante. Erau totuși niște copii, slabi de speriat, care admirau rachetele îndepărtate. Chiar în fund, unde aerul era de nerespirat și fetid, îl găsiră pe Kempton înlănțuit pe un pat de paie putrezite.

— Ah! Doamnă, ce vânt bun vă aduce, strigă negustorul din Connecticut, ridicând spre cer mâinile încătușate cu lanțuri. Cât v-am așteptat... Mai ales din cauza perechii de pantofi pe care am terminat-o. O adevărată minune. Dar nu știam cum să vi-i trimit... și acum mi s-a furat toată marfa...

— Bandiții ăștia ne-au luat tot, se lamentă Aristide. Încărcătura lui, romul meu, un rom excepțional, pur, produs de Jamaica...

— Unde este Mr. Willoagby? întrebă Angelica în timp ce trimisese să fie adus cel ce ținea cheile pentru a elibera prizonierul.

— Acolo! zise Kempton, arătând spre paiele de lângă el.

— Ce are? Nu mișcă. A murit?

— Nu! Doarme!...

— Dar de ce? Este bolnav?

— Nu, doarme!... Ce vreți, doamnă, asta e firea lui. Poți obține tot ce vrei de la acest urs, doamnă, numai să nu-l împiedici să doarmă în apropierea iernii... Dacă nu ne-ar fi capturat corabia asta, l-aș fi dus într-un loc unde își are una din vizuinele lui preferate. După aceea, cu Aristide, ne-am fi dus în Terra-Nova. Am acolo câțiva clienți care ne așteaptă. Apoi am fi plecat în Noua-Scoție... Primăvara m-aș fi întors să-l iau pe Willoagby și împreună am fi coborât spre New-York. Sunt obișnuit cu astfel de ocolișuri... Dar soarta a hotărât altfel. Suntem aduși prizonieri în Noua-Franță. Astea sunt riscurile navigației...

În timp ce schimbau aceste cuvinte în engleză, un matelot venise să scoată lanțurile negustorului care se ridică, se întinse, își masă încheieturile și, după ce-și perie cu grijă pălăria țuguiață de puritan, și-o puse pe cap.

— Ce-o să facem acum? întrebă Angelica, privind cu îndoială grămada de paie pe care se zărea masa enormă a ursului adormit. Cum să-l transportăm? Poate nu este bine să-i tulburăm hibernarea.

— Nu trebuie deranjat, zise Kempton, îngrijorat. Un urs trezit nu mai poate adormi și devine iritabil și primejdios.

— Ar trebui să veniți pe uscat să vă potoliți foamea.

— Nu! Nu! zise repede englezul. O să stau aici ca să-mi veghez prietenul. Bandiții ăștia de francezi sunt în stare să vină să-l taie în somn, ca să facă un ospăț. De-abia l-am salvat cu mare greutate, datorită intervenției unei doamne foarte amabilă care, deși era călugăriță și papistașă notorie, mi-a luat apărarea și având o oarecare influență asupra acestor brute, a știut să-i facă să fie mai rezonabili.

— O să vă trimitem atunci ceva de mâncare.

— Da. Și să-mi dați și o armă. Așa o să-l pot apăra pe Mr. Willoagby dacă vor veni să-l omoare în somn.

— Dar unde este Timothy? exclamă Angelica, care se străduia să-i adune pe toți cei pe care-i cunoștea.

Și toată lumea plecă în căutarea negrișorului. În trecere, Joffrey de Peyrac schimbă câteva cuvinte cu călugării care se găseau acolo și-i asigură că peste puțin timp vasul își va putea continua drumul spre Quebec unde vor ajunge cu siguranță înaintea lui. *Saint-Jean-Baptiste*, spuse el, avea nevoie de reparații, iar căpitanul lui de o lecție. Cu toții fură de acord, și chiar un părinte iezuit nu-i ascunse că era la capătul puterilor.

— De șase ori am fost în Canada, domnul meu. Toată lumea știe că această călătorie te pune la încercare, atât trupește cât și sufletește. Dar nici una nu mi-a scos atâția peri albi ca aceasta...

Chinurile acestei traversări păreau că-l făcuseră să uite rezerva caracteristică ordinului său. Era un bărbat frumos și inteligent. O parte dintre pasageri erau, ca și el, destul de agitați și volubili, cu ochii dilatați de febră pe fețele lor trase, alții erau apatici, cu fețele ca de ceară, slăbiți sau, din contra, umflați, cu toții într-o stare foarte proastă.

Negrișorul fu găsit în cabina căpitanului, lustruind niște cizme la fel de înalte ca el. Dugast era dintre acei navigatori, pe jumătate negustori, pe jumătate corsari care, când erau interceptați pe ocean, aveau pavilionul casei lor de comerț, strigau "Malouin" și treceau sub protecția insolenței lor.

El era acum într-o stare la fel de jalnică ca și mizerabila sa încărcătură de mateloți și călători. Umflat, cu privirea apatică, ridică spre Peyrac niște ochi de muribund. Slăbiciunea-i era atât de mare încât, voind să se ridice de pe patul unde zăcea pe jumătate culcat, nu reuși și căzu la loc, greoi. Imediat, înțelesesă cu toții motivul stării sale descoperind lângă el un clondir de sticlă neagră, cu gât lung din care se răspândea o miasmă de alcool ce-ar fi omorât și muștele...

— Rom! zise Barssempuy, după ce adulmecase sticla. Și încă ce rom! Cel mai îngrozitor pe care l-am putut întâlni în cariera mea de negustor de spirtoase; și am gustat din toate romurile de sub soare!

Angelica nu se înșela.

— Trebuie să fie romul lui Aristide.

Se pare că dorise să guste prada descoperită pe barca capturată și fusese greu pedepsit. Cu ursul care fusese pe punctul să-l mănânce, cu acest rom virulent, după ce jucase la zaruri ultimele coroane, afacerea se dovedea perdantă pentru el. Și iată că, la Tadoussac, un pirat venea să-i ceară socoteală pentru că dorise să înecă toată această adunătură.

Fu lăsat să-și clocească romul și ranchiuna, iar Timothee, tremurând, fu luat de acolo. Bietul negrișor era într-o stare jalnică. Angelica îl înveli în mantia ei. După ce-l asigurară pe Kempton că-i vor trimite hrană și că se vor îngriji de micul său servitor negru, cei salvați fură conduși pe uscat. Focul de artificii dădea întoarcerii lor un aspect triumfal.

— S-a făcut dreptate! comenta Aristide. Eu aveam deja piatra de gât.

— Fără Julianne am fi fost pierduți. E o comoară, fata asta! Ne-a salvat viața.

— Cum așa?

— Iaca! E o fată așa de frumoasă încât nenorociții ăștia au vrut să-i facă felul înainte s-o arunce în apă. Au dezlegat-o și i-au scos călușul. Atunci, ați văzut ce scandal a făcut! Nu se lasă ea cu una cu două, Julianne a noastră! Și asta v-a dat timp să ajungeți. Dumnezeu este de partea noastră, am spus-o mereu.

— Știam că o să veniți, doamnă, spunea Julianne, sărutând mâinile Angelicăi. M-am rugat tot timpul la Sfânta Fecioară să veniți.

Ajunși la mal, bieții oameni fură aduși lângă foc și li se dădu de mâncare. Toată lumea veni să-i vadă. Povestea lor, din gură în gură, se amplifică cu amănunte diverse în care Sfânta Fecioară își avea rolul ei, căci Julianne repeta între fiecare îmbucătură: "Noroc că m-am rugat la Sfânta Fecioară", ceea ce înduioșa adunarea. Cum se vorbea mult despre urs, intendentul Carlon întrebă:

— Este ursul care l-a omorât pe părintele de Vernon?

— V-am mai spus că n-a fost omorât de un urs, îi răspunse Villedavray.

— Atunci, de cine?

— Nu contează! O să vă povestesc asta altă dată. Dar aflați că s-a bătut și cu ursul.

— S-a bătut? Cu un urs?

— Da! eram acolo. Am asistat la scenă. A fost grandios. Și el a câștigat.

— Cine?

— Iezuitul.

— Ce?

— Dar i s-a dat de înțeles ursului că a câștigat ca să nu se supere. Este un urs foarte sensibil. Ah! dragul de Willoagby!

— Ce bazaconii mai spuneiți!...

— Nu. Sunt martor. Asta s-a petrecut la Gouldsboro. Ce loc minunat!

— Cu toate astea, părintele de Vernon a murit și ...

— Las-o baltă, tranșă Villedavray, categoric. Haideți să bem! Trebuie să udăm mâncarea asta... E puțin cam grasă... Carnea era mai fină la Gouldsboro. Aici lipsește vinul. Când mă gândesc că la bordul hârbului de *Saint-Jean-Baptiste* sunt vinuri de Burgundia care riscă să se strice din cauza apei de mare înainte de a ajunge la Quebec... Și asta pentru ca escrocii de Dugast și Boniface să-l vândă pe sub mână... Găsesc că domnul de Peyrac e prea scrupulos de nu pune mâna pe el, nu credeți?

9

A doua zi dimineată, povestea ursului făcea înconjurul satului. Oamenii își povesteau cum doamna de Peyrac se gândise brusc la soarta acelor persoane chiar în momentul când mizerabilii se pregăteau să-i ucidă pe vas și cum făcuse ea totul să le vină în ajutor. Era deci mult adevăr în puterile care i se atribuiau.

Un respect puțin uluit se adăuga la simpatia pe care o trezise, iar faptul că maica Bourgeoys era amestecată în evenimente sfârșea prin a-i conferi acel aspect miraculos de care Canada era avidă și care dovedea oamenilor de la Tadoussac că uneori erau și ei luați în seamă, din înaltul cerului, de Domnul Iisus.

Deci, ziua următoare de derulă într-un climat sărbătoresc. Fusesse hotărât că vor rămâne cel puțin patru sau cinci zile la Tadoussac, dacă nu o săptămână. Ghețurile și iarna nu păreau

să se vină prea iute. Stoluri mari de păsări sălbatice treceau încă pe cer, ceea ce dovedea că iarna va fi târzie.

Angelica considera această oprire destul de plăcută. După ce trecuse cu bine încercarea primei luări de contact cu canadienii, ea simțea nevoia să-și tragă sufletul și să-și asigure poziția. Și apoi, oamenii erau amuzanți, interesați. Îi plăcea această ambianță, mai ușor de suportat decât cea de la Quebec, cu partea ei oficială și mondenă pe care va trebui să și-o asume. În sfârșit, se bucura să poată stabili legături de prietenie mai solide cu maica Bourgeoys.

Întâmplarea din ajun sfârși prin a-i ușura inima și a o convinge că soarta îi era favorabilă. Știa că, în realitate, motivul șederii lor prelungite la Tadoussac era faptul că o navă a marinei regale, *Maribelle*, era încă reținută la Quebec, desigur pentru a-i aștepta. În orice caz, vasul va fi obligat să plece fără întârziere și constrâns să treacă prin fața tunurilor lor pentru a-și continua drumul spre Europa.

Ori, doar dacă aruncai o privire în rada unde se găsea *Saint-Jean-Baptiste*, care adăpostea poate un trimis al Regelui, încadrat strașnic de *Rochelais* și *Mont Désert*, în timp ce navele lui Barssempuy și Vanneau supravegheau pe de o parte, intrarea pe fluviul Saguenay, și pe de alta, capătul ieșirii spre estuarul fluviului Saint-Laurent, se putea pricepe că Joffrey de Peyrac era de-acum stăpânul de necontestat al Tadoussac-ului.

Ea îl întreabă totuși:

— Oare gestul domnului de Frontenac de a dori să rețină o navă pentru ... a ne primi, nu dovedește că nu ne este chiar atât de prieten pe cât credeam?

— Cred mai degrabă că trebuie să lupte cu mințile fanatice care-l înconjoară, printre alții cu Castel-Morgeat care-i este pe de-a întregul devotat părintelui d'Orgeval și care este guvernator militar, ceea ce nu-i puțin lucru. Dar să nu ne grăbim. Totul se va rezolva.

Șalupa îi ducea pe amândoi la mal. Atenția le-a fost atrasă de Aristide Beaumarchand și Julianne care, în port, păreau că-i așteaptă. Barssempuy îi primise la bord pentru noapte, în timp ce Timothy îi fusese încredințat bunei Yolande.

Fără îndoială că, revenindu-și din emoții, cuplul oarecum ciudat pe care-l formau Aristide și Julianne aștepta pe pământ

ferm venirea binefăcătorilor lor. La câțiva pași în spatele lor, un grup de gură-cască îi observa cu curiozitate.

— A meritat oare toată osteneala pe care ne-am dat-o pentru a tria echipajele și oamenii din escortă? spuse Angelica râzând. Ne-am căpătuیت acum și cu ăștia doi, plus un puritan englez din Connecticut, cu ursul lui adormit cu tot. Ce-o să ne facem cu ei? Vai! Sunt exact tipul de “indezirabili” de care Noua-Franță se ferește cu strășnicie. Uită-te la ei!...

Apropiindu-se, se putea vedea mai bine ținuta de pirat “de ocazie” a lui Aristide, poreclit Ventre-Ouvert de când Angelica îi cususe burta cu ocazia unei răni, și alura provocatoare a Juliennei care părea gata mereu să-și vândă farmecele, chiar și când aștepta liniștită șalupa alături de soțul ei.

De îndată ce ambarcațiunea care-i aducea pe contele și contesa de Peyrac se apropie, ei începură să facă gesturi mari de bun venit. Angelica le răspunse fluturând mâna. Joffrey de Peyrac își coborî privirea spre ea. Îi vedea din profil linia obrazului înroșit de frigul dimineții, dar bănuia că ea nu se putea împiedica să nu zâmbească la demonstrațiile de prietenie ale “ăstora doi”, și că era încântată că i-a salvat.

— Îi iubești... spuse el, pe toți nefericiții, sărmanii, condamnații. De unde ai acest dar de a ți-i apropia, de a le calma furiile secrete, ca un înblânzitor care reușește doar prin prezență să șteargă într-un animal sălbatic amintirea urii și fricii?

— Îi înțeleg, zise ea. Am...

Era gata să spună “am trăit aceeași viață”, dar se abținu. Încă nu-i vorbise despre Curtea Miracolelor și n-ar fi putut înțelege de unde venea sentimentul care o lega de o Julienne care i-o amintea pe Polak, prietena ei din catacombele Parisului, sau de un Aristide care-i amintea de toți escrocii din lume pe care-i întâlnise, capabili de cele mai rele crime, dar purtând în suflet acel ceva care îi putea face să devină imediat oameni de treabă.

— Sunt “de-ai tăi”, dar recunoaște, draga mea că sunt totuși mai suspecti decât “ai mei”.

— Da, însă mult mai pitorești!

Râdeau încă, complici, când acostară pe plaja unde supraviețuitorii de pe *Saint-Jean-Baptiste* se aruncară la picioarele lor. Aristide și Julienne erau ca niște copii. Acum, când îi regăsiseră pe seniorul de la Gouldsboro și pe doamna

Angelica, nu-și mai făceau griji pentru viitor. Dacă mergeau la Quebec, ei bine, vor merge și ei acolo.

— E frumos aici, zise Julienne, privind în jur cu satisfacție. Îmi amintește de ținutul unde m-am născut, lângă Chevreuse.

Joffrey îi părăsi pentru a se apropia de intendentul Carlon care-l aștepta ceva mai departe, lângă mărfurile sale lăsate de izbeliște. Angelica hotărî să-i prezinte maicii Bourgeoys pe Aristide și Julienne care fuseseră salvați și datorită ei. Ea le luase apărarea pe *Saint-Jean-Baptiste*, dar circumstanțele fuseseră puțin favorabile unor relații mai prietenești.

Angelica urcă dealul, urmată de escorta ei obișnuită de Fete ale regelui, copii, doi soldați spanioli ca și de câțiva bărbați care le ajutau pe Fetele regelui să ducă coșuri de rufe pentru spălat, căci hotărâseră ca în această dimineață să facă mare curățenie. Pisoiul venea după ei, zbenguindu-se.

La intrarea în sat, o întâlniră pe Catherine-Gertrude Ganvin care se întorcea de la mulsul de dimineață ducând pe umeri două mari ciubere de lemn. Aceasta îi spuse Angelicăi:

— Haideți să beți o strachină de lapte... Știu că vă place.

— Adevărat, este minunat.

La Quebec existau și lapte și unt și ouă, alimente care le lipsiseră mult în timpul iernii la Wapassou. Era aproape un lux să le poți avea pe masă în fiecare zi, dar fiecare familie din satele canadiene consuma ce producea.

Catherine era văduvă. Se ocupa singură de fermă și, cum făcuse acest lucru dintotdeauna, dispariția soțului ei, om al pădurilor, nu schimbase mare lucru în viața ei. Acum, fiii și ginerii o aprovizionau cu vânat și blănuri, iar un vecin o curta și dorea s-o ia de nevastă. Nu era greu pentru o văduvă să se recăsătorească în acest ținut, dar ea prefera să aștepte. Avea destui care depindeau de ea: copii, nepoți, veri, verișoare. Ce înseamna, la urma urmei, un soț? Un copil în plus...

Ora era matinală. Ajunseră în sfârșit la magazinul marchizului de Villedavray unde acesta îi oferise cea mai generoasă ospitalitate Angelicăi. O găsiră acolo pe maica Bourgeoys care alegea mazăre uscată în compania câtorva fete extrem de palide, fără îndoială foste pasagere pe *Saint-Jean-Baptiste* și însoțitoare ale călugăriței care obținuse pentru ele dreptul de a veni pe uscat.

— Domnul de Peyrac le-a dat voie, se grăbi să spună maica Bourgeoys Angelicăi. Se pare că a trecut în această dimineață pe *Saint-Jean-Baptiste* și a dat asigurări că reparațiile avansează și că, dacă echipajul se comportă bine, vom putea continua în scurt timp călătoria. Apoi le-a rugat pe măicuțe să-și ia bagajele și le-a trimis aici, ca să se poată odihni și îngriji. Asta ca răsplată pentru răbdarea pe care o arată pasagerii.

Angelica vedea că firea calculată a lui Joffrey și modul în care veghea la cel mai mic detaliu o cucerise pe administratoarea înăscută care era maica Bourgeoys. Ea îi povesti despre ce se întâmplase în seara din ajun și cum, datorită indicațiilor sale, putuseră fi salvați, *in extremis*, prizonierii căpitanului Dugast.

— Vă puteți lăuda, domnule, că aveți prieteni buni și puternici, îi spuse Marguerite Bourgeoys lui Aristide. Nu voi uita niciodată cum doamna de Peyrac s-a grăbit să vă vină în ajutor și cât de îngrijorată era de soarta voastră. Sunteți, probabil, un om foarte bun, dacă inspirați o asemenea simpatie, încheie ea, studiind cu un ochi perspicace fața cu ochi urduși a lui Aristide Beaumarchand care purta înscris în mod neîndoielnic stigmatul tuturor crimelor și hoțiilor obișnuite pentru el înainte să cadă în mâinile oamenilor de pe Gouldsboro.

Angelica spuse:

— Nu vă faceți iluzii, maică, este un bandit notoriu. Prima dată când l-am întâlnit, am fost gata să ne strângem de gât, dar, după cum vedeți, am sfârșit prin a găsi o cale de înțelegere.

— Eram rănit și ea mi-a cusut burta, zise Aristide. Vreți să vedeți ce operă de artă, măicuță?

Maica Bourgeoys acceptă și admiră cicatricea.

— E extraordinar! Ei bine, domnule Beaumarchand, retrag ce-am spus adineauri, sunteți un om foarte norocos că ați avut parte de o asemenea îngrijire și ați scăpat cu viață după o rană atât de oribilă. Cine v-a dat o așa lovitură? O fiară sălbatică?

Aristide o privi surprins, căci uitase. Îi aruncă o privire Angelicăi. Amintirile sale erau vagi și nesigure.

— Războiul! zise el pe un ton fatalist

— Dar v-ați cumițit, după cât văd. Sper că, după atâtea dovezi de bunăvoință, vă gândiți uneori să-i mulțumiți Bunului Dumnezeu, Aristide? O păsărică îmi spune că nu faceți prea des rugăciuni.

— Asta-i drept, dar Julianne se roagă cât doi.

— M-am obișnuit așa de când cu ducesa, explică Julianne. Nu mă pot stăpâni, deși îmi spun că am făcut la rugăciuni cu ducesa cât pentru toată viața și că m-aș putea lăsa.

La aceste vorbe, marchizul de Villedavray se apropie și-o prinse pe Angelica de braț.

— S-a aranjat, declară el încântat. Vă amintiți că mă plângeam că nu am și eu un paj maur. Iată că negrișorul acesta ne cade din cer! Cu o livrea de satin stacojie, va fi încântător. O să-mi ducă geanta, cărțile de joc, bomboniera. O să am un succes nebun la Quebec.

— Dar aparține negustorului Elie Kempton! exclamă Angelica;

— Ce, englezului? Un eretic! Ce-i cu asta? ripostă Villedavray. Nici o problemă! O să-l bag la închisoare cum sosim la Quebec sau o să-l vând vreunei familii cucernice din Ville-Marie care va căpăta "indulgențe" dacă se ocupă de botezul său.

— Să-l botezați catolic? Pe Elie Kempton? repetă Angelica. Ați înnebunit! Pe el, un adevărat fiu al Connecticutului care, copil fiind, l-a urmat, cu familia, pe reverendul Thomas Hooker peste munții Apalași pentru a fonda Madford? Nici să nu vă gândiți!

— Ba da, mă gândesc! Eu lucrez pentru Dumnezeu, și aș fi curios cine-o să mă-mpiedice? Micuțul maur o să fie al meu.

Părea foarte hotărât și Angelica știa că atunci când puneă ochii pe ceva care-i plăcea, în cazul de față negrișorul Timothee, era capabil de orice. Ea se enervă.

— Nu, vă voi împiedica și dacă faceți asta, nu vă mai vorbesc în viața mea... Ah! S-a terminat cu serile în fața sobei de faianță, mâncând mere în caramel...

Marchizul văzu că era serioasă. Descumpănit, nu insistă și ieși. Maica Bourgeoys urmărise altercația cu interes.

— Vedeți, îi spuse ea Angelicăi, nu prea sunteți în acord cu Domnul Nostu Iisus și Biserica Sa, dacă vă indignați la gândul că s-ar putea încerca salvarea unui suflet în greșeală și aducerea lui la adevărata credință, cum e acest englez prizonier, fie el din Connecticut sau din altă parte. Nu vă pasă de mântuirea acestoreretici rățăciți? Mai ales când este vorba de persoane

care vă interesează, nu vă înțeleg. Oare viața veșnică are un preț așa de mic în ochii dumneavoastră?...

Angelica un scoase nici un cuvânt. Se așază și începu și ea să aleagă mazăre. Când răspunse, o făcu cu multă rezervă.

— Sigur, viața veșnică își are prețul ei, dar înainte nu trebuie să trecem oare prin această existență, cu grija de a o trăi mai bine, în acord cu oamenii care ne înconjoară?

— Asta nu înseamnă să-i acceptăm cu o vinovată indulgență pe cei care greșesc. Deci e adevărat, până la urmă, ce se spune? Că sunteți aliata englezilor și că-i protejați pe eretici?

Ce se putea răspunde la o asemenea acuzație? Cum putea fi convinsă maica Bourgeoys de generozitatea care se ascundea în spatele a ceea ce, ea, călugărița franceză, considera drept un act de rebeliune împotriva lui Dumnezeu și ostilitate față de Rege?

Angelica revăzu silueta lui Abigael, cu micuța Elisabeth în brațe, pe țărmul pustiu de la Gouldsboro și-ar fi vrut să-i vorbească despre această prietenă dragă maicii Bourgeoys. Ar fi vrut să-i vorbească despre micuța Elisabeth, un copil frumos și cuminte ca o icoană și s-o întrebe: "N-au și ele oare dreptul să trăiască?" Se abținu totuși, mulțumindu-se să exprime niște păreri prudente.

— Nu exagerați oare intențiile belicoase ale coloniștilor protestanți din Noua-Anglie?... Pe țărmurile Acadiei am avut ocazia să-i vedem de-aproape. Sunt mai degrabă oameni cumsecade și liniștiți, dornici să-și cultive câmpul în pace...

Maica Bourgeoys se arătă mirată.

— Nu avem pe-aici asemenea ecouri. Părintele d'Orgeval ne scrie despre crimele oribile ale acestor ticăloși împotriva indienilor abenachizi și despre cum îi incită pe irochezi să înceapă războiul cu noi.

— Mai degrabă el incită la începerea războiului! exclamă Angelica.

Sângele i se înfierbântă amintindu-și ce se întâmplase la Brunswick-Falls.

—... Cum poate să denatureze așa faptele? Credeți-mă, vă informează greșit. Am văzut cu proprii mei ochi... multe lucruri, sfârși ea, abținându-se să nu spună mai mult și aplecând capul, încercând să se calmeze.

—... Îmi pare rău, reluă Angelica. Știam că acest iezuit conduce Quebecul, dar n-am crezut că sunteți de partea lui. Nu mi-ați spus că Montréalul nu este Quebecul?

— În ceea ce-l privește pe părintele d'Orgeval, da! Aflați că părintele d'Orgeval este într-adevăr părintele spiritual al Noii-Franțe.

— E un sectar, da! Dacă ați ști ce a urzit împotriva noastră!...

Marguerite Bourgeoys ripostă destul de repede.

— Orice ar face este bine. El are grijă de fiii săi.

Angelica făcu un nou efort pentru a se controla.

— Vreți să spuneți că v-ar apăra pe voi, fiii săi, de dușmanii care suntem noi? Dar, vă rog, pe ce criteriu se bazează pentru a hotărî că noi suntem dușmanii voștri?

— Nu amenințați oare așezările Noii-Franțe stabilindu-vă pe pământurile care aparțin regatului?

Angelica fu pe punctul de a-i arunca în față faptul știut și recunoscut că tratatul de la Breda, semnat de însuși domnul de Tracy, cedase aceste pământuri englezilor din Massachusetts, dar era zadarnic. Ca în orice conflict de proprietate, reaua credință părea că se găsește întotdeauna în tabăra adversă. Maica Bourgeoys era o femeie inteligentă și generoasă și știa despre ce vorbește. Cei cincisprezece ani petrecuți în primejdie și sub amenințare continuă o convinseseră de justetea cauzei luptei sale.

— Sunt două sute de mii de englezi, doamnă, insistă ea, și aproape tot atâția irochezi în solda lor. Iar noi, canadienii, suntem abia șase mii. Dacă nu ne apărăm cu înverșunare, ne vor invada și distruge. Îi vor extermina pe bieții noștri indieni creștinați cu atâta trudă iar cei la care n-am ajuns încă, vor pierde pentru totdeauna șansa de a fi luminați de adevărata credință pe care avem drept misiune să o aducem în Canada. Putem noi oare, din neglijență, să ne asumăm un asemenea risc?...

Ea vorbea calm, dar cu autoritate, continuând cu hărnicie să aleagă mazăre. Angelica era departe de a se simți la fel de liniștită. Niciodată cuvintele, faptele și interpretarea lor nu o separaseră într-atât de semenii ei și de lumea în care se născuse și chiar de cei de la care ar fi așteptat ajutor și afecțiune. Ea se ridică și făcu câțiva pași, agitată. Crezuse o clipă că totul va fi

simplicu, dar vedea deja că lucrurile se complică. Discuțiile și demonstrațiile în legătură cu dreptul la viață al fiecăruia nu duceau la nimic cu oamenii care erau fie necunoscători ai tratatelor care consfințeau acest drept, fie nu considerau valabil decât pe acela care avantaja regatul Franței și Biserica sa. Trebuia urmată altă cale, care însă nu era ușoară pentru firea mândră a Angelicăi.

Înțelegerea trebuia să se stabilească între suflete. Înțelegerea, stima, climatul uman, liniștitor vor îndepărta primejdiile și amenințările de teama cărora apăruse toată această intransigență. Ea ridică fruntea și-i zâmbi femeii așezate lângă vatră și care o privea cu interes și fără animozitate. Vitalitatea care emana din această persoană impunea simpatia și încrederea.

— Maică Bourgeoys, să lăsăm toate aceste chestiuni. Viața va confirma, sunt sigură, prietenia spontană pe care am simțit-o față de dumneata. Vom învăța să ne cunoaștem, sper, și să descoperim că, dincolo de ceea ce ne separă, sunt multe lucruri care ne apropie.

Stareța micii comunități religioase aprobă cu o clătinare din cap. Nu era supărată ci mai degrabă gânditoare și rămase un lung moment adâncită în gândurile sale.

— Trebuie neapărat să-l întâlniți pe părintele d'Orgeval, hotărî ea brusc. Cu cât mă gândesc mai mult și vă cunosc mai bine, cu atât sunt mai convinsă că acest conflict dintre noi provine dintr-o neînțelegere și că atunci când vă veți explica cu părintele, totul se va aplană. Sunteți făcuți să vă înțelegeți.

— Mă îndoiesc, exclamă Angelica, a cărei față se întunecă. Și chiar vă mărturisesc, maică Bourgeoys, că mă tem să mă întâlnesc cu el.

— N-o fi oare din cauză că vă temeți de privirea sa pătrunzătoare care v-ar putea descoperi conștiința încărcată?

Angelica nu răspunse. Alegea cu atenție mazărea. Maica Bourgeoys o privea cu atenție, obișnuită fiind să observe oamenii, să-i judece repede și bine. Angelica îi puneă, încă din ajun, multe probleme.

— Sunteți într-o stare de incertitudine spirituală, o asigură ea brusc.

Angelica îi adresă un surâs dezarmant.

— Poate... Dar uneori se întâmplă tuturor, nu-i așa?

O certitudine se preciza în ea, greu de suportat, dar în același timp liniștitoare, ca tot ce devine clar, precis.

— Sincer, mă credeți primejdiosă?

— Ceea ce vă însuflețește este primejdios, ripostă călugărița. O asemenea concepție de viață pe pământ abate de la mântuirea eternă, reluă ea pe un ton categoric, cu atât mai mult cu cât fascinația pe care o produceți asupra ființelor îi poate convinge pe cei slabi că... aveți, poate, dreptate.

Angelica își simți inima bătând mai tare, ca și cum vorbele maicii Bourgeoys urmau să-i pecetluiască soarta.

— Dacă, mă socotiți vrăjitoare?

— Nu... Dar un lucru este sigur. Sunteți înzestrată cu puterea de a vrăji.

Ea spusese aceasta fără răutate și chiar cu o nuanță de nostalgie în voce, ca și cum un asemenea talent ar fi înduișat-o. Angelica simți o asemenea stare de neliniște încât trebui să se ridice și să meargă. Dar tulburarea nu dură decât o clipă. Dispăru așa cum se ivise și calmul îi reveni: "Ceea ce vă însuflețește este primejdios", spusese interlocutoarea sa. Și ea crezuse că-i citește pe buze acuzația: "Ceea ce vă însuflețește: bucuria simțurilor, fericirii, ființelor, creației!" Nu era asta oare sursa unei forțe care putea învinge tot?

Și-și dădu seama că fecioarele înflăcărate și înțelepte, în devotamentul lor pentru o cauză mistică, nu erau atât de departe de ea. Deci va putea găsi punți de legătură. Ea însăși, Angelica de Sancé de Monteloup, nu fusese oare crescută la Ursulinele de la Poitiers? Încă din vremea aceea se revolta, discuta. De pe gardul grădinii mănăstirii în vârful căruia se refugia, văzuse venind la ea pe unul dintre primii săi iubiți, un paj al reginei. La această amintire, într-un mod destul de neașteptat, începu să râdă și printre cei ce o observau se produse o destindere. Căci martorii disputei presimțiseră toată gravitatea și încordarea din spatele replicilor voit măsurate ale celor două femei.

— Deci nu sunteți supărată de sinceritatea mea? întrebă Marguerite Bourgeoys.

— Cum aș putea fi? Din partea dumitale, dragă Marguerite, nu mă va răni nimic, niciodată. Nu l-ai salvat pe ursul Willoagby?... Te voi iubi mereu...

10

— Se cred prinți, spunea Carlon enervat. Pentru că le-am dat drept de vânatoare și pescuit, gata, sunt seniori!... Unde sunt atunci familiile de țărani care să cultive pământul? Cum să poți coloniza cu acești canadieni? Sunt ca vântul! Un singur lucru contează pentru ei: comerțul! Am făcut legi să-i fixăm aici. Orice băiat de optsprezece ani trecuți trebuie să se căsătorească în șase luni, altfel plătește amendă, el sau taică-său. Și fetele nu lipsesc. Le-am adus cu mare cheltuială din regat. Dar stimabilii fug în codru, le preferă pe indience!

Intendentul Carlon gesticula, adresându-se lui Peyrac și supraveghind cu coada ochiului îmbarcarea, la bordul lui *Gouldsboro* și al celorlalte vase, mărfurile abandonate de navele din Europa, în ciuda recomandărilor sale, înaintea plecării spre Acadia la începutul verii. Contele de Peyrac îi cumpăraseră o parte din această încărcătură disprețuită, scânduri, bârne, catarge de vas, butoaie de anghilă și somon sărat ca și ulei de balenă și de focă, saci de făină, bere, saci de mazăre și fasole uscată care începeau în Lumea Veche să înlocuiască bobul popular.

— S-au proclamat interdicții, s-au refuzat permise, continuă intendentul, am mers până la excomunicare pentru a-i împiedica pe locuitori să ducă alcool sălbaticilor... Degeaba! Își bat joc de legi. Au pădurea de partea lor. La cel mai mic necaz: o taxă, o condamnare, hop! în pădure!... M-am săturat de canadienii ăștia. Mereu au fundul pe jar...

Trăgând astfel concluzia, Jean Carlon coborî spre port.

— O să lăsăm câteva butoaie de ulei de focă, niște catarge și niște lemn de dulgherie pentru *Maribelle*, hotărî el. Să nu se spună că o să plece cu pietre în cală din lipsă de marfă, când mărfurile mele stau și-așteaptă. Ce dezordine de nedescris! Ce risipă! Nimeni n-o să înțeleagă acolo sus câte îndur eu aici.

Peyrac îl lăsă să-și verse necazul. Omul îi era simpatic. Aprecia luciditatea judecății sale, spiritul întreprinzător și deschis față de chestiunile economice. La englezi, de pildă, cu calitățile sale, ar fi fost deja în fruntea unei colonii prospere. Aici însă, totul se petrecea altfel. În zadar se străduia să oprească

o mașinărie greoaie, pornită pe căile greșite ale pasiunilor religioase, ale cuceririlor pentru glorie, mai mult decât pentru interes. Avea de luptat și cu irezistibila chemare a pădurii pentru acești urmași de țărani care, în Lumea Veche, nu puteau prinde un iepure în capcană sau pescui fără să riște de a fi spânzurați.

Iar dacă undeva, foarte departe, un Colbert, ministru al regelui, înțelegea că măreția unui regat nu este susținută decât de comerț și industrie, el avea de luptat din greu pentru a impune o asemenea direcție, căci trebuia să atace însuși caracterul francezilor, noul și micul popor canadian reprezentându-i într-o oarecare măsură esența.

Într-adevăr, la Tadoussac rămăseseră puțini bărbați. În afară de soldați, mai erau câțiva fermieri pe care boala unei soții sau o epidemie ce lovise turma îi constrânsese să rămână pe loc după strângerea recoltei. În afară de vânzători și funcționari, artizani, potcovari, căruțași, rotari, adesea înlocuiți de ucenicii sau de copiii lor, toată populația bărbătească din Tadoussac între șaisprezece și patruzeci de ani se făcuse nevăzută.

— Femeile nu pot face însă totul, reluă Carlon. De altfel și ele au febra blănurilor în sânge. Ia uitați-vă cum aleargă, făcu el cu un gest în direcția fluviului Saguenay, din cauză că s-a anunțat o flotilă de canoe ce coboară din munți. Înțelegeți de ce încărcăturile mele nu sunt luate în seamă și de ce foametea bântuie la sfârșitul iernii. Se vinde, se face troc, și cu asta, basta...

De pe mal, din josul fluviului, urca o rumoare voioasă și se vedeau oameni alergând și făcând naveta între case și țărm cu butelci de rachiu, pâine și diverse obiecte. Joffrey de Peyrac privea cătunul, casele sale sărace și scunde, capela elegantă, și toată această animație subită de bălci exaltat se datora faptului că la cotitura râului o flotilă cobora din ținuturile sălbatice, aducând blănuri. Exaltare în care speranța unor mari câștiguri obținute ușor avea savoarea unei plăceri fără măsură căci promitea alte plăceri — oricare ar fi ele.

Acești oameni erau teribil de însuflețiți și poate intensitatea cu care își trăiau viața, cu greutatea și bucuriile ei, îi făcea atât de fermecători. Văzând-o zâmbind, Carlon spuse cu amărăciune:

— Bănuiesc ce gândiți... Ei bine, și eu gândesc la fel. N-o să reușim să-i schimbăm, nu-i așa? Iar eu mă ostenesc în

zadar. Dumneavoastră, însă, o să profitați de asta pentru a avea Noua Franță la degetul cel mic.

II

Angelica îi prezentase maicii Bourgeoys grupul Fetelor regelui, în speranța că ea se va putea ocupa de soarta lor.

— Sunt fete recrutate prin grija domnului Colbert pentru popularea Canadei. Au naufragiat și au cunoscut multe nenorociri. Ați putea face ceva pentru ele?

Și-i povesti pe scurt cum întâmplarea aruncase pe țărmul lor din Maine o navă rătăcită care se sfărâmasese pe stânci chiar în fața așezării lor și cum de atunci locuitorii din Gouldsboro trebuiseră să se ocupe de supraviețuitoare. Ei profitau de vizita la Quebec pentru a le duce și pe aceste biete tinere spre țelul lor inițial, Quebecul.

Maica Bourgeoys clătină din cap cu părere de rău.

— Trebuie să mă înțelegeți, este foarte greu... spuse ea. După cum mi-ați spus, binefăcătoreea lor, care le însoțea, a dispărut în naufragiu. Deci nu mai au nici un ajutor. Ce-o să se întâmple cu ele la Quebec? Cine-și va asuma întreținerea lor?

— Soții lor nu le vor putea întreține?

— Ca să se mărite au nevoie de o zestre. Ori, mi-ați spus că au pierdut caseta regală.

În ciuda spiritului caritabil și generozității sale, acest lucru era pentru ea de netrecut cu vederea și-i explică cât de greu ar fi pentru colonie să fie obligată să treacă, într-un buget deja scăzut, zestre a care ar fi trebuit să fie oferită de regat. În plus, sosind atât de târziu, nu se putea lua în considerație soluția reîmbarcării lor pe o navă în direcția Europei.

— Aveam o zestre foarte frumoasă, replică Henriette cu lacrimi în ochi. Aproape o sută de livre rentă fiecare, oferite de binefăcătoreea noastră, iar ca haine aveam fiecare trei basmale, o bonetă din tafta, o mantie de iarnă, două rochii...

Maica Bourgeoys întrerupse enumerarea.

— Am înțeles. Dar caseta voastră e în fundul apei, dragă, și atunci ce să facem? Cine vă poate asigura întreținerea la Quebec?

— Nu s-ar putea să-și găsească ceva de lucru într-una din comunitățile religioase care sunt atât de numeroase, după cum mi s-a spus? pledă Angelica.

— Să lucreze, sigur. Dar nu și să fie hrănite. Alimentele și produsele grădinilor, vara, sunt calculate în funcție de membri comunității. Dacă iarna este grea, nu e sigur că vor fi suficiente. Și nu putem avea nici un ajutor din partea binefăcătorilor din Franța înainte de venirea primăverii. Dacă ar fi avut scrisori de protecție, acestea l-ar fi putut convinge pe guvernator sau pe intendent să scoată câțiva saci de făină și mazăre din rezerve, ulterior domnul de Colbert ar fi fost convins să acorde fonduri suplimentare la stabilirea bugetului coloniei. În acest caz, însă, ar fi nevoie de cineva foarte influent, care să inspire încredere acestor domni în faptul că nu consumă în zadar rezervele necesare Noii Franțe.

— Dar, maică, la Ville-Marie nu aveți loc măcar pentru câteva dintre ele? Vă plângeați că vă lipsește personalul...

— E adevărat, dar, vai, și eu mă găsesc în aceeași situație financiară.

Și-i explică cât de sărace erau rezervele și cât de rare donațiile. Ascultând-o, Angelica înțelegea cât de important era pentru aceste ținuturi îndepărtate să aibă ajutoare sigure, stabile, sprijin serios, protecție devotată care, în schimbul rugăciunilor și indulgențelor pentru mântuirea de păcate, să-și asume pe banii lor convertirea indienilor din Lumea Nouă și supraviețuire celor care se însărcinaseră cu evanghelizarea.

Angelica, obișnuită să trăiască lângă un mare senior ca Joffrey de Peyrac care nu se baza decât pe munca și acțiunile sale, și care era independent și bogat, uitase viața plină de privațiuni și depinzând fără încetare de voința altora. Pretutindeni, oamenii depindeau de un sistem greoi și complicat, cu atât mai mult într-o colonie, unde erau mari cheltuieli de război și producție mică. Ea își aminti ce-i spusese Joffrey în legătură cu domnul Quentin, sulpicianul lipsit de resurse, care fusese fericit să fie angajat ca preot pe *Gouldsboro*. Joffrey, cu modul său de a cunoaște oamenii și abilitatea pe care o avea de a descurca dintr-o privire atât situația economică a națiunilor cât și a oamenilor, înțelesese repede că în Canada, lucrul cel mai important pentru fiecare grup care o compunea, fie

comunități religioase, administrative sau familiale, era *să nu aibă guri suplimentare de hrănit*.

Viața era la fel de grea ca cea dintr-o închisoare unde fiecare era dependent de ceva; ca într-o fortăreață, erau atenți să nu facă gesturi de caritate nesăbuite care puteau pune în pericol întreg grupul.

— Am putea noi să vă ajutăm, propuse Angelica. Credeți-mă, nu sunt bani blestemați.

— Sunt convinsă, dar nu asta e problema.

— Vă temeți să nu fiți văzută rău dacă se află că ați acceptat donații de la persoane suspecte ca seniorul independent din Down-East.

— Nu, nici vorbă, dar nu pot să revin asupra celor prevăzute și stabilite pentru comunitatea mea în această iarnă. Abia dacă am loc pentru cele trei fete pe care le-am adus... și răbdare pentru a le susține și forma în dificila lor vocație, adăugă ea, cu umor. Să-mi asum și întreținerea acestor fete, pe care nici măcar nu le-am recrutat eu însămi, este peste puterile mele.

Ea vorbea cu înțelepciune, și Angelica fu de acord.

—... Vă previn însă, continuă maica Bourgeoys. Ați făcut mari cheltuieli pentru a le salva pe aceste fete care nu vă erau apropiate... Este un gest frumos, dar, credeți-mă, nu e sigur că veți fi răsplătiți pentru asta...

— N-ar fi prima investiție pe care am făcut-o în Noua Franță, zise Angelica râzând.

— Dar mă gândesc acum, reluă Marguerite Bourgeoys, pe care chestiunea o preocupa, n-ați spus că binefăcătoarea lor închiriasse nava cu propria-i avere și cu ajutorul prietenilor ei de la Curte? Poate are un finanțator la Quebec.

— Nu știu.

— Trebuia să ne gândim la asta, spuse maica Bourgeoys, ridicându-se. Hai să spălăm rufe.

Pe malul râului, indienii debarcați aruncau în mâinile lacome blănuri în culorile toamnei, nopții, zăpezii și apusului: castori în toate nuanțele de brun, lutri, zibeline, jderi, nevăstuici a căror blană bătea în alb ceea ce le dubla valoarea și nurci în nuanțe dulci. Indienii, vânătorii din nord, se grăbeau, ajunși la Tadoussac, în speranța că vor mai găsi încă vreo navă în drum spre Europa care să le cumpere pe ascuns și la un preț mai mare mărfurile.

Unul dintre vânători, care tocmai debarcase, urca dealul. Zâmbetul ce-i lumina fața dădea impresia că le cunoștea pe cele două femei. Când fu la câțiva pași, Marguerite Bourgeoys și Angelica îl recunoscuseră în același timp.

— Ehei, strigă una dintre ele.

— Macollet! completă cealaltă.

— Ho! ho! ce plăcere să fii primit de niște doamne așa de frumoase, se bucură el.

Într-adevăr, era bătrânul Macollet, ars de soare și de aerul tare al pădurilor. Semăna cu un indian cu căciula lui de blană, cu fața tăbăcită, ochii zâmbitori, sclipind ca apa vie. Drept, subțire, agil, în hainele lui din piei cusute după tipicul indian, părea că drumul lung care-l aducea din Kennebecul de Sus, de unde plecase primăvara, la Tadoussac, nu-l ostenise prea mult.

Honorine îl întâmpină cu bucurie. Ca preveniți de invizibile antene, sătenii se strânseseră în jurul lor. Angelica povestea în dreapta și-n stânga cum Eloï Macollet iernase cu ei în fortul de pe Kennebecul de Sus și cât de util le fusese caracterul lui practic și vesel.

— Câte am mai tras în iarna aia, zise Macollet, sentențios. Auziți, oameni buni. Am înfruntat împreună molima și am scăpat cu viață. Adevărată minune!

Angelica se temea că atât de laudatele minuni să nu-i aducă necazuri și încerca să restabilească adevărul, să spună că până la urmă nu fusese variola roșie care ucide fără milă, ci rujeola sau febra purpurie. Dar oamenii preferau cealaltă versiune.

— Și ce mai Crăciun am petrecut! Nici domnul guvernator, în castelul Saint-Louis n-a avut unul mai frumos. Aur! Aur curat aveam pe masă.

— Iar tu erai așa de frumos, Macollet, cu jiletca cu flori și perucă, zise Honorine.

— Nora dumitale ar fi fost mulțumită să te vadă așa, aprobă maica Bourgeoys.

— Ce mi-ai adus, puștiule? întrebă bătrânul Carillon. Ce mi-ai adus din ținuturile de sus?

— Un urs, bunicule, unul cenușiu, foarte mare, pe care l-am ucis ieri cu propriul meu pumnal. E mai jos, pe mal și oamenii mei îl jupoaie. O să facem focul și o să mâncăm carne ca pe vremurile bune. Doar Carillon îmi spune puști, îi explică el Angelicăi. Doamne! Eram doar atâtica când mă ducea la

vânătoare până în valea irochezilor. Și atunci avea barbă și nu s-a schimbat. Poți să crezi? Eu abia am împlinit șaizeci de ani, dar am fost scalpat și nu mai am nici un dinte în față. Irochezii mi i-au scos ca să-și facă amulete din ei. Dar nu sunt chiar așa de bătrân. Dovada... Întrebați doamnele și domnișoarele.

Oamenii începuseră să coboare spre Saguenay pentru a admira vânatul lui Macollet. Se auzeau voci.

— Ați văzut armele bătrânului Eloi? Ce pradă! Unde-o fi găsit asemenea avere ca să-și ia atâtea, blestematul? Nu-i de mirare că aduce cele mai frumoase blănuri...

— Nici episcopul n-ar putea spune ceva, spuse Macollet, mândru. Nici măcar n-am traficât vreun strop de alcool cu sălbaticii. Cei care doreau n-aveau decât să se adreseze altora. Eu nu le procuram decât ce-i mai frumos, cuțite englezești și multe altele.

El se aprovizionase din magazinele lui Joffrey de pe Kennebec.

— Mai aleargă după sălbatic? o întrebă maica Bourgeoys pe Angelica.

— Mai mult ca niciodată. Văd că-l cunoașteți bine. Pungașii și fustangii noștri, înghețați de frig și morți de foame, se lăsau păgubași când Macollet cel iute de picior se ducea să-și caute norocul pe la micuțele indiene din tabăra vecină.

— Banditul! zise cu indulgență maica Bourgeoys. Păcat că fiu-tău nu-ți seamănă... Sidonie își face inimă rea și cuplul lor nu merge prea bine, îi spuse ea Angelicăi.

— Nu-mi mai vorbiți despre ei, mormăi Macollet. Mă doare capul când mă gândesc.

— Asta nu înseamnă că nu trebuie să te duci să-ți saluți copiii. Pariez că de la plecarea mea, adică acum vreo doi ani, nici că ți-a păsat de ei.

— Păi... Ce vreți, ea e rea ca o viperă.

— Nici chiar așa. E acrită și suferă.

— De ce, vă întreb? Generația asta de fete e lacomă. Nu vor decât confort. Altădată, irochezii nu ne lăsau timp să ne acrim. Trăiam cu pușca-n mână. Plecam în fiecare zi la câmp fără să știm dacă ne mai întoarcem seara. Hei, maică Bourgeoys, îți mai amintești... Și nora mea care are tot, liniște, fermă, pământ, turme, trebuie să se plângă.

— Iubește...

— Asta nu se prea vede. Dacă ați ști cum își ceartă bărbatul...

— Nu asta voiam să spun, zise maica Bourgeoys, oftând îngrijorată.

12

Dimineața, marchizul de Villedavray o abordă pe Angelica cu aerul său cel mai îmbietor și o trase deoparte. Ea crezu că vrea să-i vorbească despre blănuri sau despre butoaiele cu vin de Burgundia pe care nu le putea uita, dar acesta o întrebă brusc:

— Ce s-a întâmplat cu contele de Varange?

Angelica simți că-i bate inima mai repede. Din fericire pentru ea, de când erau la Tadoussac, crima întunecată care marcase intrarea lor în Canada îi ieșise din minte și-i trebui o fracțiune de secundă să-și amintească drama, ceea ce-i permise, măcar fugitiv, să aibe o atât de necesară expresie mirată.

— Ce vreți să spuneți? Care Varange?

Villedavray o scrută cu o privire pătrunzătoare. Ea-și reluase sângele rece și părea că nu înțelege.

— Da... m-ați întrebat despre el acum câțva timp... de ce vă interesează?

Angelica încruntă sprâncenele ca și cum făcea un efort să-și amintească.

— Cred că v-am spus că am auzit vorbindu-se despre el.

— De la cine?

— De la ducesa, poate, sau de la Fallieres... nu mai știu, și doream să aflu mai multe despre el. Trebuie să știu cu cine voi avea de a face la Quebec.

— N-o să mai aveți de a face cu el!

— Și de ce, mă rog?

— Pentru că a dispărut.

— Ah!

— Acum câțava vreme a venit să dea târcoale pe la Tadoussac, îi șopti el, aplecându-se spre ea. Venise de la Quebec cu barca și valetul său. Pretindea că supraveghează balenierele basce care îndrăznesc uneori să braconeze pe aici,

dar s-a plimbat atât de mult pe fluviu, că lumea se întreba ce caută... sau așteaptă. Poate-mi puteți spune și mie.

— Eu? Cred că delirați.

Începea să-i dea fiori cu curiozitatea lui intuitivă și privirea sa inchizitorială. Dar fu destul de indiferentă pentru a-i spulbera bănuielile. El o lăsă și privi în jur, mormăind:

— Ce căuta oare pe aici?

— O să aflați, fără îndoială, la Quebec.

— Oare să-l mai găesc acolo? făcu încăpățânatul marchiz, îndreptând spre ea o privire atât de pătrunzătoare încât fu cât pe ce să-și piardă cumpătul.

— Și de ce nu?

— Pentru că a dispărut, vă spun... cu valetul lui cu tot.

— Probabil s-a întors la Quebec cu barca... și cu valetul.

— Nu... căci i-au găsit barca... goală.

Și arată un punct la orizont, pe celălalt mal al fluviului.

— Pe acolo... în golful de la Cri-aux-Oies. Dar de ei, nici urmă.

Angelica făcu un gest evaziv.

— În orice caz, puțin îmi pasă. Mi-ați spus că era dușmanul nostru. Mai bine să nu-l întâlnesc la Quebec... Și acum, dragă marchize, ce faceți în această frumoasă dimineață? Eu trebuie să mă duc la presbiteriu să-l văd pe preot.

— Și ce-o să meșteriți amândoi în jurul alambicului dragului de preot?

— Aș vrea să-l ajut pe Aristide să-și amelioreze romul. Preotul are o provizie de frunze de vișin sălbatic și fructe culese înainte să se coacă. Se știe că-i dă romului o savoare mai bună și micșorează efectele nocive ale unui prea mare procent de reziduri. O să facem câteva încercări. Cum vedeți, ne reluăm obiceiurile la Tadoussac. Și totuși, e vremea de plecare. Ce mai așteptăm? Să vină *Maribelle*, vasul regelui, cu cele treizeci de tunuri ale sale? Sau ca trimisul regelui, ascuns pe *Saint-Jean-Baptiste*, să ne facă onoarea să apară?

— Acest trimis al regelui este un laș.

— Măcar să existe... Deci, marchize, mă însoțiți până la preot? Sau?...

Villedavray ezita. Îl zări pe Joffrey de Peyrac întorcându-se pe *Gouldsboro* și preferă să i se alăture. Îi plăcea mai mult să meargă dintr-un loc în altul. În plus, în acel moment avea o idee

și ocazia i se păru propice. Își luă rămas bun de la Angelica și alergă să prindă șalupa, spunându-i imediat contelui de Peyrac:

— Dragă prietene, de câteva zile mă preocupă o chestiune. Sunt încredințat că corespondența domnișoarei d'Hourdanne se află la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*.

13

Joffrey de Peyrac privea spre Tadoussac. Satul se desfășura ca o poză, ca o tapiserie expusă ochilor pe toată lungimea ei ca să i se poată admira întreaga-i frumusețe, de la promontoriul înălțat deasupra râului Saguenay, până la celălalt capăt unde pădurea se prăvălea în ape. Putuseră împreună să-i admire ordinea caselor și colibelor, fericita așezare a fortului, pe stânga, cu flamurile cu flori de crin fluturând, biserica în mijloc, magaziile portului de jos, ultima mare fermă din piatră cenușie chiar în capătul de sus, la liziera câmpurilor care urcau pe coastă spre pădure.

Acolo o văzu pe Angelica care mergea repede, însoțită de maica Bourgeoys și Julienne, urmate de Kouassi-Ba, pe care nu-l debarcaseră imediat ca să nu înspăimânte populația, dar care obținuse apoi cel mai mare succes, fiind prezentat de fratele lui de iernat, bătrânul Macollet. Fetele regelui îi urmau una după alta, împreună cu novicele maicii Bourgeoys.

În acea zi, putea fi văzut și Cantor, cu jderul său, ceea ce nu era lucru obișnuit. Satul, după o reținere, acceptase, intrigat, fiara poznașă. Era, văzută de departe, ca o mare bilă lucitoare, țopăind și alergând. Strigăte, hohote de râs, ecoul vocilor de femei răsunau în aerul cristalin. Aristide șchiopăta în spate, discutând cu Eloï Macollet.

— Iată care-i povestea, continua Villedavray. Domnișoara d'Hourdanne este vecina mea la Quebec, în orașul de sus. Va fi și a voastră, căci vă voi ceda casa. Este o femeie fermecătoare, văduva unui ofițer venit cu regimentul Carignan-Salieres acum zece ani. El a fost ucis în timpul campaniei pe care marchizul de Tracy a dus-o împotriva irochezilor. Ea este ca și mine, îi place Quebecul. Sau poate nu are destul curaj ca să treacă din nou oceanul. Sunt mulți oameni pe la noi care preferă să riște să

fie scalpați de irochezi, sau să piatră de foame, de frig, sau să nu-i mai revadă niciodată pe ai lor, decât să se mai afle vreodată pe vreun vas pe ocean. E de înțeles... Mă ascultați, dragă conte?

— Sunt numai urechi.

— Nu. O priveați pe ea, acolo... Ah! A dispărut la cotitura drumului. Pot deci să continui. Vă spuneam că domnișoara d'Hourdanne a rămas în Canada. Acum este neputincioasă, nu se mai dă jos din pat, dar scrie mult. Principala ei corespondentă este văduva regelui Poloniei, Cazimir al V-lea. Nu, nu e vorba de Louise Marie de Gonzague, prima sa soție. Aceasta a murit, cum știți, acum zece ani, și el a fost atât de disperat încât a renunțat la coroană și s-a refugiat în religie la Saint-Germain-de-Prés, unde a deveni stareț. Cea despre care vă vorbesc, prietena domnișoarei d'Hourdanne, este cea de-a doua soție a sa, cu care s-a putut căsători, deși era om al Bisericii. Ea a știut să se căsătorească pe rând cu mari nume, încărcăți de ani și avere, și din văduvie în văduvie, a ajuns la Curte și la regele Poloniei care a lăsat-o văduvă la rândul său, dar de această dată la vârf. Toată această istorie vă dovedește că nu e proastă și de aceea domnișoarei d'Hourdanne, care nici ea nu este, îi place să întrețină relații epistolare cu ea. Așa că îmi scriu în fiecare săptămână, uneori în fiecare zi. În timpul iernii, scrisorile se pun în casete pe care le aleg cu mare grijă, ca să facă schimb, le păstrează ca amintire sau și le trimit din nou încărcate cu noi misive.

Cu primul vas ce pleacă în America, doamna din Polonia face o primă expediție. Va mai face una, pe la sfârșitul verii, cu ultimul vas care pleacă. Este incredibil câtă osteneală își dă pentru a trimite emisari în toate porturile, sau la Camera de Comerț, sau chiar la Amiralitate, pentru a ști care este ultima navă care va porni spre Canada. Unele sunt întârziate, altele se hotărăsc *in extremis*, contând pe noroc și pe vânturi pentru a avea timp să ajungă și să se întoarcă înainte de venirea iernii, ca *Saint-Jean-Baptiste*, de exemplu.

Pe scurt, acestuia ea-i încredințează cea de-a doua casetă, cea cu răspunsurile la scrisorile pe care domnișoara d'Hourdanne i le-a trimis în cursul verii. Așa că, vedeți, astea sunt distracțiile femeilor, despre care vă spuneam că au mai multă fantezie pentru a-și înveseli viața decât noi ceilalți. Și de aceea vă spun, având în vedere *data* la care *Saint-Jean-Baptiste* a părăsit Rouenul,

pot paria că la bordul său se află și caseta destinată domnișoarei d'Hourdanne. Nu este pentru prima dată când Dugast i-o aduce.

Faptul mă preocupă, deoarece căpitanul nostru este un escroc și caseta este frumoasă, marchetată și încrustată cu pietre, și-o va însuși după ce va arunca scrisorile. Se știe că aruncă bucuros orice în mare. Cleo ar fi însă atât de fericită dacă i-aș aduce iubitele ei scrisori eu însumi! Deci, dacă povestea mea v-a distrat și dacă nu aveți nimic împotrivă...

Șalupa ajunsese la *Gouldsboro*. Joffrey urcă la bord și întoarse spre marchiz o față oarecum ironică. Acesta, în picioare în șalupă, clătinat de valuri, aștepta cu un zâmbet de copil nerăbdător și fericit.

— Dacă am înțeles bine, doriți să vă las barca să vă duceți până la *Saint-Jean-Baptiste* ca să cereți respectiva casetă, dacă se găsește acolo?

— Exact! Flăcăii aceștia puternici care ne conduc pot face impresie și le pot cere concursul, nu-i așa, în caz de nevoie?...

— Desigur!

Peyrac, de pe vas, le dădu ordine mateloților. Aceștia se depărtară de navă și reîncepură să tragă la vâsle în direcția lui *Saint-Jean-Baptiste*. Peyrac continua să râdă, în timp ce barca se îndepărta, ducându-l pe marchiz, a cărui față dolofană strălucea de plăcere.

— Ne-am înțeles! Îmi dați mână liberă! strigă el din nou.

— Da, dragă marchize... Dar fără vărsare de sânge.

Peyrac privea spre mal. Își luase, de această dată, luneta. Cum avea destul timp, pentru că terminase inspecția generală pe diferitele nave, își acorda câteva clipe. Se gândea la ea, ca atunci când te întorci la un izvor după arșița soarelui, la ea, refugiul lui iubit. La clipele care deveniseră în viața sa secretă asemeni explorării unui domeniu nou, până atunci aproape necunoscut.

El se distra pândind casa de pe colină în care Angelica și trupa ei intraseră. Și ca un tinerel, se bucura la gândul că o va vedea apărând în depărtare, cu alura ei vioaie și rapidă, care-i trăda grația și vitalitatea.

— Chiar și de departe, are cu ce să înnebunească un bărbat... Ce-o fi făcut la preotul acela... Să amelioreze romul lui Aristide!

Timpul trecea... Villedavray își dusesese probabil la bun sfârșit proiectele, mărturisite sau nu. Contele de Peyrac se auzi din nou strigat de vocea marchizului. Șalupa se întorsese.

— Am găsit-o, strigă marchizul, întinzând un mic sipet. Vedeti cum mai cunosc lumea! Cleo va fi încântată.

Peyrac se aplecă puțin și zări niște butoiașe pe fundul ambarcațiunii, în mijloc. De fapt, se așteptase la asta.

— Ce este acolo? întrebă el, arătându-le.

— Astea?... Dar, dragă prietene, nu mi-ai dat mână liberă? Când, *din întâmplare*, am dat peste această încărcătură de vin de Burgundia, nu era totuși să las asemenea nectar pe mâinile bandiților ăstora! Aflați că e de la Beaune, din acela care se vinde la licitație... Cel mai bun din regiune, dacă nu din toată Franța. Din nefericire, n-am putut lua totul, adăugă el cu regret.

Și după ce lăasă să treacă un timp, adăugă:

—... În orice caz, sunteți acuzat de atâtea lucruri, dragul meu conte, că nu mai contează... În schimb, o să ne bucurăm gâtlejul. Ce trebuie să fac cu aceste butoiașe?

— Ei bine, marchize, trimiteți-mi unul la bord ca să-i dăm cep într-o seară, între prieteni. Și duceți-le pe celelalte pe vasul dumneavoastră, fiindcă dumneavoastră sunteți cel ce le-a capturat.

— Conte, sunteți prietenul cel mai sigur și cel mai extraordinar pe care l-am întâlnit vreodată. Vă mulțumesc de mii de ori. Și fiindcă veni vorba, l-am găsit pe Dugast în stare foarte proastă. Nu știu ce are. Nu mai e decât umbra celui ce a fost altădată. Parcă ar fi otrăvit. Dacă stăm să ne gândim, ar trebui să vă arătați mai indulgent cu nenorocitul ăsta, cu atât mai mult cu cât mi s-a părut că zăresc, încercând să se facă nevăzut, un gentilom destul de bine. Dacă e vorba de reprezentantul regelui, n-ar fi mai diplomatic să mai slăbiți puțin lațul? Lăsați-l deci să meargă cu suita lui pe uscat, înainte ca *Saint-Jean-Baptiste* să plece și să ajungă la Quebec ducând, înaintea noastră, zvonuri bune sau rele. Măine, e duminică...

TRIMISUL REGELUI

I

Angelica își văzu soțul, pe contele de Peyrac, traversând puntea cu o iuteală neobișnuită, urcând două câte două treptele primei scări a dunetei și alergând la babord, îndreptându-și luneta în direcția lui *Saint-Jean-Baptiste*. Contele d'Urville, căpitanul Vanneau, câțiva alții și Villedavray, îl urmau în fugă.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Angelica.

Villedavray îi răspunse:

— Honorine este la bord.

— La ce bord?

— La bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*.

La rândul ei, Angelica zbură până la pasarelă și se alătură grupului, înghesuit în jurul lui Joffrey de Peyrac. Acesta coborî luneta.

— Așa este. Este la bord! Privește!

În cercul lentilei măritoare, Angelica reuși să delimiteze o porțiune din navă: balustrada ruptă, un colț de punte, și contrastând cu acest aspect mizerabil, câteva siluete de personaje cu pălării cu pene, îmbrăcate cu eleganță și care trebuie că aparțineau ofițerilor din escorta trimisului regelui. Apoi, printre ei... nu era o îndoială.

— Ea este!... Ea este! Îi recunosc boneta verde. I-am pus-o azi dimineață pentru procesiune.

Ea lăsa brațele să-i cadă, lipsită de puteri.

— Honorine... La bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*. Dar ce caută ea acolo?

— Au răpit-o, zise cineva.

Era duminică. Dimineața, toate echipajele navelor lui Peyrac se duseseră la slujbă, unde fuseseră invitați și toți pasagerii de pe *Saint-Jean-Baptiste*. Nimeni nu-l văzuse pe trimisul regelui, deși anumiți pasageri înfășurați în mantii cu gulere înalte și pălărie cu pene coborâtă pe ochi, ar fi putut foarte bine să treacă drept el. Păreau nu prea dornici să se amestece că locuitorii, deși nu putuseră rezista tentației de a veni pe uscat pentru a asculta slujba, după penitența ce le fusese impusă.

În orice caz, nu li se dădu atenție. O mulțime enormă, formată din indieni, săteni, oameni ai pădurilor sosiți din ținuturile de sus, invadea capela al cărei clopot răsuna zglobiu în aerul curat și rece. La începutul după-amiezii, avusese loc procesiunea. Honorine acceptase să se gătească cu boneta ei verde brodată, pentru a onora această zi de duminică. Apoi, Angelica lăsase copiii în grija însoțitorului lor obișnuit. Se distrau bine pe uscat.

Febra trocului cuprinsese pe toată lumea, cu atât mai mult cu cât, în onoarea Sfintei sărbătorite astăzi – o fecioară, fără îndoială, datorită podoabelor albe – Joffrey de Peyrac distribuise locuitorilor legături de tutun de Virginia și mai multe butoiașe cu băutură. Angelica se întorsese pe *Gouldsboro* ca să se schimbe și să se odihnească puțin. În jurul vasului era un du-te vino continuu de ambarcațiuni de tot felul: bărci, șalupe, canoe, caiacuri, ducând și aducând oameni de pe mal. În momentul când se pregătea să se întoarcă pe uscat, pe punte oamenii începuseră să se agite și Villedavray îi strigă:

— Honorine este la bord...

Honorine era la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*! Răpită de acel echipaj de bandiți! Conte de Peyrac își luase din nou luneta și examina cu atenție vasul.

— Uite-o și pe Yolande, zise el. Tocmai a apărut.

Silueta ei înaltă putea fi văzută cu ochiul liber și nu departe de ea, albastrul decolorat al uniformei lui Adhemar. Cherubin era și el probabil prin preajmă, dar nu putea fi văzut deoarece căciulița lui roșie nu depășea balustrada.

— Fiul meu a căzut în mâinile bandiților, strigă Villedavray, dramatic. Ah! suntem pierduți. De ce, conte, i-ați

jefuit ieri seară, luându-le acel vin de Burgundia? Acum or să se răzbune...

Intendentul Carlon, care li se alăturase, interveni:

— Dragul meu, îți amintesc că, după câte am auzit, dumneata ai făcut asta, în ciuda recomandărilor mele...

— Sigur! Dar nu trebuia să li se permită să meargă pe uscat.

— Hei! Marchize! V-am auzit cu urechile mele spunând că ar fi politic să mai slăbim lațul, dacă există un trimis al regelui la bord.

— Domnul de Peyrac n-avea decât să nu mă asculte.

— Gata cu discuțiile, îi întrerupse acesta din urmă. Răul a fost făcut. Acum trebuie să luăm o hotărâre. Domnule Carlon, în calitate de intendent al Noii-Franțe, îmi puteți fi de folos.

— Vă stau la dispoziție, afirmă funcționarul regal. El părea sincer afectat, mai puțin pentru complicațiile viitoare cât pentru soarta copiilor, ceea ce o înduioșă pe Angelica. Orice semn de simpatie îi era de ajutor în acest moment.

— N-ar fi trebuit să fie lăsați să debarce, gema Villedavray. Au profitat de asta ca să ia ostatici. Și încă ce ostatici! Bieții noștri copii... O să ne ceară o răscumpărare imensă. Îl cunosc eu pe acest Dugast. E în stare de orice. Numai dacă... Dar unde sunt oare?! Nu se mai văd!

Angelica luă luneta de la marchiz, în timp ce se aduceau alte lunete cerute de Peyrac. Potrivind instrumentul după vederea ei, putu constata că grupul văzut înainte dispăruse. Puntea lui *Saint-Jean-Baptiste* era acum pustie.

— I-au aruncat în apă! strigă Villedavray, începând să-și scoată redingota, gata să sară în mare. Cei din jur îl reținură.

— Liniștiți-vă, zise contele. O să coborâm o șalupă și o să ne ducem acolo. Vom merge mai repede așa decât înot. Vă rog, marchize, nu vă pierdeți cumpătul.

Strângându-și luneta și urmat de toți ceilalți, se întoarse pe puntea principală și se îndreptă spre șalupa cea mare pe care mateloții o coborau deja. Din fericire, aceasta rămăsese la bord, căci toate celelalte se găseau la mal pentru petrecere.

Angelica mulțumi cerului că Joffrey veghea ca niciodată să nu fie lipsiți de legături cu uscatul. Era intransigent în această privință. Într-adevăr, în această zi deosebită, neîncrederea

generală slăbise într-atât încât chiar la bordul lui Gouldsboro, obișnuită și severa disciplină fusese oarecum uitată.

Era evident că ocupații lui *Saint-Jean-Baptiste* profitaseră și înfăptuiseră lașul atentat. Joffrey fusese primul – cum aflase Angelica mai târziu – care observase ceva suspect pe *Saint-Jean-Baptiste*.

Villedavray vorbea singur, coborând scara de frânghie a șalupei.

— O să-i trimit la ocnă, o să-i împușc... Să-mi atace fiul! O să-mi ceară toată averea... Asta este, o să plătesc... Dar să ia seama! N-o s-o ducă cu ei în ceruri...

Angelica încerca să nu se sperie. *Saint-Jean-Baptiste* era înconjurat de o puternică flotă, bine înarmată. O să fie ușor de învins. Dar atuul lor era deasemenea important, căci aveau la bordul vasului lor rău famat, în mâinile lor, acele ființe prețioase și nevinovate.

Cum se putuse întâmpla așa ceva? De ce subterfugiu se serviseră pentru a atrage pe cei doi copii, învățați totuși să nu se încreadă în străini și păziți cu strășnicie de Yolande și Adhemar? Se folosiseră oare de forță? Cu Yolande, părea de neconceput. Ar fi fost nevoie de mai mult decât de un echipaj de morți de foame ca să fie imbarcată cu forța. Atunci?...

Angelica îl văzu pe Peyrac ordonând gărzii spaniole, înarmată cu muschete, să coboare. Toți mateloții care-l însoțeau erau deasemenea echipați ca pentru abordaj. El se întoarse spre ea:

— Plec eu primul...

— Vreau să vin și eu.

— Ai răbdare! Nu e cazul, dacă lucrurile se prezintă rău, să cădem amândoi în mâinile bandiților. O să mă urmezi mai târziu. Am dat ordinul ca două ambarcațiuni să vină imediat la *Gouldsboro*. O să vii cu una din ele, împreună cu d'Urville și oamenii săi. Înarmați-vă cu pistoale. Villedavray o va lua pe cealaltă. Pe de altă parte, pe uscat a fost dată alarma. Toți oamenii de pe *Saint-Jean-Baptiste* care se mai află acolo sunt înconjurați și împiedicați să facă rău și să se întoarcă la bord.

— Poate ei au prevăzut asta... Poate sunt cu toții pe vas și se pregătesc să ridice pânzele, zise Villedavray care smulse luneta contelui d'Urville pentru a examina mișcările de pe *Saint-*

Jean-Baptiste. S-ar spune că se urzește ceva... Flăcăul din față... priviți!

— Hârbul ăsta nu poate să se strecoare așa, pe sub nasul nostru... Marchize, vă rog, nu disperați înainte de vreme, și să ne concertăm mișcările.

Joffrey de Peyrac vorbea cu calm.

“Întotdeauna este calm când e mai rău” își spuse Angelica, amintindu-și seninătatea lui Joffrey în fața fortului Katarunk, când erau înconjurați de irochezi urlând. Ea era palidă, probabil, căci Joffrey îi luă mâna în mâna sa liniștitoare, ceea ce-i făcu bine, transmițându-i încrederea de care avea atât nevoie.

— Răbdare, iubito! repeta el. O să vii după mine și o să facem totul pentru a da bandiților de înțeles că lovitura lor nu-i va duce departe. Dar nu trebuie nici să ne simtă vulnerabili.

Ea-i surâse ușor.

— Te înțeleg. Sunt gata.

— Curaj! repetă el. Am nevoie de tine și trebuie să-ți păstrezi sângele rece. Poți să dai dovadă de mai puțin când e vorba de viața fiicei tale decât atunci când a fost vorba de soțul tău? Ca în seara trecută?

— Nu, bâigui ea, dar...ea este... este așa de mică.

Fața lui Joffrey se crispă și ea înțelese că și el tremura pentru copilul iubit. Întorcându-se brusc, cu sprâncenele încruntate, începu să coboare.

— Așteptați, strigă cineva. Atenție! Se pare că mișcă ceva acolo...

Toți se opriră și-și duseră lunetele la ochi. O mică barcă fusese coborâtă de pe *Saint-Jean-Baptiste* și, trecând pe sub provă, cotise în direcția uscatului. Printre ocupanți se puteau distinge petele colorate ale bonetelor copiilor și boneta albă a Yolandei. Ajunși la mal, îi pierdură din vedere, dar, peste puțin timp, o ambarcațiune aparținând lui Gouldsboro îi aducea pe toți spre vas.

— Ni se aduc corpurile lor, gemu Villedavray.

— Nici vorbă, îi văd mai bine și mi se par bine sănătoși, zise Angelica care urmărea cu atenție înaintarea șalupei.

Menghina care-i strângea inima începea să-și slăbească strânsoarea. Toate acestea erau ciudate. Pe cât se putea observa de la această distanță, pasagerii bărcii nu se comportau ca niște prizonieri care au scăpat de o mare primejdie, ci, cum le era

obiceiul, ca niște gură-cască întorcându-se acasă după o plăcută zi de petrecere. Honorine și Cherubin se amuzau stropindu-se cu apă. Iar Yolande și Adhemar, ca de obicei, pălăvrăgeau cu echipajul.

— Cincisprezece lovituri de nuia pentru leneșii ăștia de vâslași, spuse cu nerăbdare Villedavray, trag la vâsle parc-ar fi pe iaz. Nu-și dau seama că murim de teamă aici?

Totuși urcă pe punte. Honorine și Cherubin, punând piciorul pe punte, unde brațe febrile se grăbiră să-i ridice, înțelesesă, după fețele celor ce-i așteptau, că momentul era grav. Honorine nu părea prea tulburată și ei i se ceru mai întâi socoteală, înaintea Yolande sau lui Adhemar, care urcaseră la rândul lor și care, înțelegând că făcuseră o greșeală, schimbă o privire neliniștită

— De unde veniți, domnișoară? întrebă Joffrey de Peyrac, adresându-se Honorinei.

Aceasta îl fixă cu o anumită condescendență. Găsea întrebarea inutilă, dat fiind că Joffrey știa cu siguranță că veneau de pe *Saint-Jean-Baptiste*, căci erau cu toții acolo, pândindu-le sosirea cu lunetele. Dar mai știa că nimeni la bord, nici măcar ea, Honorine, nu avea dreptul să-i țină piept stăpânului necontestat, seniorul de Peyrac. De aceea, consimți să-i indice vasul din spatele ei, cu un gest dezinvolt.

— De pe *Saint-Jean-Baptiste*, repetă Peyrac. Ați putea să-mi spuneți, don'șoară, pentru ce motiv ați avut imprudența să urcați la bordul acestui vas, fără voia noastră?

— Pentru că am fost invitată acolo la o gustare.

— Așa. Și de cine, mă rog?

— De unul dintre prietenii mei, răspunse Honorine, cu mândrie.

Făcând această declarație, era așa de comică, cu expresia ei ofensată de interogatoriu, încât contele nu se mai putu abține. Lăsa să-i scape un zâmbet și aplecându-se spre ea, o ridică în brațe și o strânse la piept.

— Comoară mică, zise el cu vocea sugrumată, ce imprudență, fetițo! Nu te-ai putut gândi, înainte să accepți o asemenea invitație, că avem dușmani pe acea navă și că s-ar fi putut răzbuna pe mine punându-ți viața în pericol? Ne-ai provocat mamei tale și mie o spaimă mortală.

Honorine îl privea cu mirare.

— Deci, e adevărat! strigă ea, încântată. Ți-a fost frică pentru mine?

— Sigur, domnișoară. Și! te rog, să nu mai faci așa ceva! Dacă ți se întâmplă ceva, îmi frângi inima.

Nimic altceva n-o putea încânta mai mult pe Honorine. Ea-și cufundă privire în cea a lui Peyrac pentru a se asigura că vorbește serios, apoi îl îmbrățișă și-și lipi obrazul rotund de cel brădat de cicatrice al gentilomului, repetând cu fervoare:

— Iartă-mă, tată, iartă-mă.

Cherubin, văzând că Honorine era îmbrățișată, hotărî că totul era în regulă și se repezi spre Angelica care nu putu face altceva decât să-l ia și pe el în brațe, dându-i sărutul iertării.

— Cere-i iertare tatălui tău, spuse ea, întinzându-i-l lui Villedavray care plângea ca un copil de emoție. Până în acest moment nu știuse cât de prețios era acest micuț pentru el.

Cherubin atât aștepta ca să sărute pe toată lumea, și, deși nu înțelegea prea bine sensul acestor efuziuni, se bucura. Era mai bine așa decât să fie certat.

— Domnul de Villedavray era pe punctul să plece după voi înot, spuse Angelica, adresându-se Honorinei.

— Adevărat?! se extazie micuța, din ce în ce mai încântată.

Și se aruncă din brațele lui Peyrac în cele ale lui Villedavray pentru a-l săruta, apoi făcu înconjurul adunării măsurând procentul popularității sale după mângâierile care i se dădeau, fiecare repetându-i că provocase – toți fiind soldați și aventurieri, care trecuseră prin multe – *cea mai mare spaimă* din viața lor.

Angelica se întoarse spre Peyrac:

— Oare o să înțeleagă ce mare imprudență a făcut? Dacă toată lumea o răsfăță...

Însă începu să râdă de expresia lui Peyrac.

— O iubești mai mult ca mine.

— Este așa de gingașă, zise el, clătinând din cap. Îmi bucură și inima și ochiul.

Și luând mâna Angelicăi, o ridică la buze și o sărută cu fervoare.

— Mi-ai oferit prin ea o comoară care mă încântă. Și acum, revino-ți, sufletul meu...

— Da, o să-mi revin, murmură ea.

Simțea iar sângele circulându-i în vine și-și recăpătă stăpânirea de sine.

— Dar mai întâi, am o întrebare de pus acestor doi nătărăi, zise ea, îndreptându-se cu un aer sever spre Yolande și Adhemar. V-ați pierdut capul amândoi? Târgul de blănuri și prea multele chefuri care îl însoțesc v-au tulburat într-atât mințile încât să vă duceți fără teamă la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*? Comandantul lui ne este dușman! Sunt mai puțin de trei zile de când a fost cât pe ce să-i înece pe Julianne și Aristide, și voi acceptați astăzi să vă duceți acolo la o gustare!

— Da, Doamnă, aveți dreptate, suspină Yolande. Bateți-mă, o merit.

— Da, doamnă contesă, loviți aici, întări Adhemar arătându-și cu degetul obrazul. Sunt un neghiob. Ne-am lăsat păcăliți, n-am gândit. Gentilomul acela părea cinstit.

— Ce gentilom?

— N-o certa pe prietena mea Yolanda, interveni Honorine, luând apărarea favoriților ei. Eu am vrut.

— Asta nu-i o scuză, protestă Angelica, începând să se înfurie. Dacă voi, nătărăilor, vă lăsați conduși de copii de cinci ani, în loc să-i împiedicați să facă prostii, atunci ne putem aștepta la ce-i mai rău. Unde este Niels Abbial? Întrebă ea, îngrijorată, dându-și seama brusc de absența micului suedez, care avea obiceiul de a-i urma pe copii. L-au oprit la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*?

— Nu! îi informă Honorine. N-a vrut să meargă cu noi. E un prost!

— Nu, e un deștept! Aflați, domnișoară, că mi-ar plăcea să fii la fel de prudentă. Sunt convinsă că a încercat să vă oprească să răspundeți acestei ciudate invitații și că puțin v-a păsat de sfaturile lui. Pentru prudența lui va primi o recompensă și tu vei fi pedepsită.

Honorine lăsa capul. Nu-și făcuse prea multe iluzii și, în general, lucrurile decuseseră mai degrabă bine. Ea știa că Angelica nu era tot atât de ușor de păcălit ca Joffrey de Peyrac. Suspină și începu să se caute în buzunarele fustei, în timp ce Angelica continua, adresându-se Yolande și lui Adhemar:

— Explicați-mi. Vreau să știu exact ce s-a întâmplat și cum ați putut să vă lăsați păcăliți în halul asta.

Yolande, îngenunchiată pe punte, și Adhemar care făcu la fel, începură să depeze o poveste încurcată din care reieși că după ce s-au lăsat amândoi prinși de trocul unui lot de piei de castor și de un lot de vizon — unde Yolande își lăsase cerceii de cornalină pe care Marcelline îi avea de la bunica ei și pe care i-i dăduse ca să facă impresie la Quebec, iar Adhemar săculețul de praf de pușcă din echipamentul militar — deci, încheind târgul cu vulpile sălbatice, își dăduseră brusc seama de dispariția Honorinei și, speriați, porniseră în căutarea ei. O găsiseră discutând cu un gentilom făcând parte dintre călătorii coborâți în acea zi de pe *Saint-Jean-Baptiste*.

— Ar fi trebuit să fim mai atenți, își reproșă Angelica, Tadoussac era astăzi plin de canalii.

— Prietenul meu nu este o canalie, rectifică Honorine.

— Ești prea mică să-ți dai seama.

— E adevărat, gentilomul acela părea cinstit, pledă din nou Yolande.

— Și până la urmă, așa este, fiindcă sunteți aici, bine sănătoși. Dar, cine era?... Un pasager care voia să se distreze? De ce copiii noștri, totuși... Ce vrei, Honorine? Ce-i asta?

Honorine, reușind în sfârșit să găsească ce căuta în buzunare, se prefăcea că n-o interesează discuția. Foarte dreaptă, privind în altă parte cu un aer preocupat, întindea spre mama ei un braț țeapăn a cărui mânăuță ținea între degete un mare plic, sigilat cu ceară roșie.

— Ce-i asta? repetă Angelica.

— E pentru tine, răspunse Honorine, indiferentă.

Angelica apucă plicul făcut dintr-o frumoasă hârtie velină. Ceara din centru și din cele patru colțuri purta un blazon neclar și o deviză, fără îndoială, latină. Panglica lungă și groasă era din mătase. Era impresionant.

Angelica întoarse plicul dar nici un nume nu era înscris acolo. Ea-i aruncă Honorinei, care stătea la fel de demnă, o privire bănuitoare.

— De unde ai luat asta? Cine ți-a dat-o?

— Prietenul meu, seniorul drăguț.

— El ți-a dat plicul?

— Da!

— Pentru cine? Pentru *mine*?

— Da, mamă, repetă Honorine cu un suspin; și adăugă după un moment:

— Te-a văzut în această dimineață la procesiune.

Angelica se hotărî să tragă de panglica plicului misterios, rupând astfel sigiliile. Ceara era subțire și sfărâmicioasă, ca și cum ar fi fost pusă în grabă. Ea deschise foaia acoperită de un scris mare, elegant, dar neliniștit și pătată ici și colo cu stropi de cerneală, care trădau graba în care fusese scrisă. Ea începu să citească cu voce tare:

— “Oh! Tu, cea mai frumoasă dintre femeii...

Și se opri.

— Iată un început promițător, zise Villedavray, apropiindu-se, curios.

— Dar oarecum libertin, remarcă Carlon. Se simte lipsa de respect.

— Nu mai fiți așa de nepoliticos, îl certă Villedavray. Aplecat peste umărul Angelicăi, el încerca să descifreze urmarea, căci misiva se dovedea practic indescifrabilă. Dar el avea ochi buni și continuă cu voce tare:

— “Amintirea buzelor tale delicioase și a sărutărilor îmbătătoare, a corpului tău de zeiță, a farmecelor tale fără asemănare, n-a încetat să mă urmărească în toți acești ani. Ochii tăi de smarald sclipeau în noapte, culoarea lor era unică și de neuitat...”

Villedavray își lingeă buzele.

— Nu-i nici o îndoială, draga mea. Dumitale ți se adresează această epistolă:

Persoanele prezente își rețineau zâmbetele și schimbau priviri cu subînțele. Frumusețea doamnei de Peyrac era dintre acelea care păreau că suscită conflicte, drame și pasiuni. Dar ei începeau să se obișnuiască cu asta și chiar simțeau o anume mândrie. Experiența îi învățase că apariția ei aducea peste tot un element necunoscut, și nu puteai ști niciodată ce întorsătură vor lua lucrurile. Era ca la teatru. Angelica, deconcertată, ridică ochii spre Joffrey de Peyrac.

— Nu înțeleg nimic. Acest mesaj se adresează altcuiva. E o greșeală.

— Ochi de smarald... sublinie Villedavray. Credeți că o asemenea culoare este una obișnuită?

Ea ridică din umeri.

— Mi-ai spus că acest gentilom m-a văzut la procesiune... Nu e greu să faci complimente după aceea... E sigur un nebun.

— Aș crede mai degrabă că este unul din foștii tăi admiratori, interveni Peyrac, care primea incidentul cu sânge rece. Văzându-te le slujbă, te-a recunoscut. Trebuie să ne așteptăm la astfel de surprize, acum că suntem în Noua-Franță.

El o trase pe Angelica de-o parte și, luând scrisoarea, examină pecețile și întoarse panglica.

— N-aș fi mirat să avem de a face chiar cu misteriosul trimis al regelui. Bravo! L-ai făcut să iasă din ascunzătoare.

Privirile Angelicăi se îndreptară spre semnătură și încercară să o descifreze, dar această era încă și mai complicată decât restul, ascunsă de o altă pecete aplicată chiar peste nume. Se distingea vag la început, dar fără siguranță, un "N" împletit. După ce se căzni în zadar, renunță

— Nu-mi dau seama despre cine este vorba.

— Sigur? N-ai nici o idee?

— Nici una! Îți repet că acest gentilom mă confundă cu altcineva.

— Nu! Villedavray are dreptate, ochii de smarald, asta e dovada. Pariez că la Curte erau celebri și nu aveau rival.

Angelica făcu un intens efort de memorie. Vedeă vârtejul, Galeria Oglinzilor, frumoșii seniori în jurul ei, zâmbetele, mâinile lor obraznice oprite cu o lovitură de evantai, ochii lor dezmiardători al căror mesaj trebuia să se prefacă că nu-l pricepe.

— Dar sărutările de neuitat? insistă Peyrac

O sclipire ironică i se ivi în privire, dar părea mai degrabă amuzat.

— Nu, nu-mi dau seama...

— Ai deci mai multe opțiuni? făcu el râzând. Și favorurile acelea destul de... intime, vorbind de corpul tău de zeiță? insistă el puțin caustic.

— Se laudă.

Contrariată, ea reciti scrisoarea. Oricine ar fi fost acest admirator, habar n-avea să scrie, iar emoția de care părea cuprins nu-i întărise mâna. Tulburarea se făcea simțită nu doar în scrisul încălecat, ci și în termenii exaltați.

"Bucuria mea este fără margini de când te știu atât de aproape. Sper că vei fi mai puțin crudă ca în trecut și vei binevoi să-ți amintești de mine. Dacă poți scăpa de stăpânul tău, află că

te aștept în această seară, în spatele depozitului care se găsește lângă satului indienilor. Abia aștept să te văd. Vino ca să pot crede în sfârșit în visul minunat, neașteptat, nesperat, că te-am regăsit. Ți se sărut mâinile.”

— Acum ai și o întâlnire, remarcă contele de Peyrac. Ei bine, o să te duci!

— Nu! Dacă e o capcană?

— O s-o dejucăm. Mai întâi, o să fii înarmată... Apoi, o să fim în apropiere, ascunși în noapte, gata să intervenim la cel mai mic semnal.

El le făcu semn Yolande și lui Adhemar care se apropiară timid.

— Ați auzit numele acelui gentilom? Cum arăta?

— Era un bărbat frumos, pe onoarea mea, zise Yolande. Un mare senior, cu siguranță. Dar nu ne-a dat numele și nici noi nu ne-am gândit să i-l cerem. Ne-a invitat foarte amabil să-l însoțim, și atunci l-am urmat.

Angelica încercă să afle mai mult de la Honorine.

— Ți s-a prezentat când ți-a vorbit? Și ce ți-a spus când ți-a dat plicul pentru mine?

Dar Honorine era supărată și se făcu că n-aude. Se duse să-și ia cutia cu comori pe care-o zărise într-un colț, se așeză pe jos, cu spatele sprijinit de un perete și începu să-și numere obiectele prețioase ca și cum nimic altceva nu mai conta pe lume. Când și când, întindea câte unul spre Angelica cu un surâs naiv: Uite mamă, uite ce frumos este!...

— Mă sfidează, făcu Angelica. Pentru că am certat-o în loc s-o felicit pentru escapada ei. Acum face pe bebelușul ca s-o lăsăm în pace. N-o să mai scoatem nimic de la ea multă vreme.

— Nu contează! Oricum, doar tu poți lămuri problema, față în față cu persoana. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai sigur că gentilomul care ți face declarații atât de înflăcărâte și misteriosul reprezentant al regelui, care nu dorește să fie văzut, nu sunt decât una și aceeași persoană. Important este pe cine vei recunoaște în el.

Angelica își întoarse ochii spre scrisoare a cărei hârtie somptuoasă îi foșnea în mână.

“Sărutările tale...”

Ce sărutări? Ce buze le sărutaseră pe ale ei le Curte? Nu și le mai amintea decât pe cele ale regelui, în umbra profundă a unui boschet. Sau de dragostea lui Philippe, cel de-al doilea soț al ei. Dar Philippe era mort. Atunci, cine altul? Dăduse ea oare atâtea sărutări fără să știe?

Ea privea decorul străin. Ochii ei visători rătăceau în jur și părea aproape incredibil că de pe aceste țărni de unde se înalță fumul taberelor indiene, din aceste biete case din pustie, din acești munți tăcuți, din acest cer adânc acoperind pustiul pădurilor, strălucitul ei trecut o ajungea din urmă, aducându-i ecoul vieții nebune de la Versailles.

— Uite, mamă, striga de departe Honorine, agitând o jucărioară de aur, uite ce frumos e!

2

Angelica trecu de liziera satului și se îndreptă spre clădirea care-i fusese indicată în mesaj. Era o construcție de bârne, așezată pe malul fluviului, puțin mai sus de satul indian. Villedavray spunea că depozitul îi aparține unui înalt funcționar din Montréal. Carlon pretindea însă că este depozitul iezuiților.

Oricum, locul părea bine ales căci era izolat. La Tadoussac, târgul de blănuri era în toi. Angelica se strecurase prin aglomerație, fără să fie văzută. Cădea seara și Tadoussac se învăluia în ceață și fum, venite dinspre fluviu sau din coșurile caselor. Ici și colo fumegau numeroase vetre pe care se rumenea câte un elan întreg, cel mai mare și gustos vânat din regiune, se prăjea pește sau se coceau cartofi sub cenușă.

Întorcând spatele acestor ultime lumini, Angelica se cufunda în întuneric. În direcția în care mergea ea, noaptea își făcuse datoria. Pădurea nu se mai distingea, iar fluviul era ascuns de cețurile crepusculului. Ca să nu atragă atenția, Angelica își strânsese părul sub o bonetă și se învăluise în mantia groasă de lână ale cărei culori se confundau cu ceața și-și trăsese peste bonetă o glugă mare. N-avea importanță că entuziastul său admirator de altădată va fi decepționat s-o vadă în această îmbrăcăminte grosolană. Mergând repede, ea continua să-și

depena amintirile. Îi veneau în minte nume purtate de anumiți seniori din anturajul regelui: Brienne, Cavois, Saint-Aignan... S-o fi iubit vreunul dintre ei oare fără ca ea să știe? Totul era posibil. La Versailles era atât de puțin timp pentru iubire!

Drumul era scurt. Nu simțea nici o neliniște. Era înarmată, cum îi recomandase Joffrey, și știa că la cea mai mică alertă, îi vor sări în ajutor. Dar avea sentimentul că aceste precauții nu vor fi necesare. De fapt, pe măsură ce înainta, curiozitatea o stăpânea și dorea să întâlnească pe cineva care o cunoscuse odinioară, așa cum fusese ea la curtea regelui Franței, diferită de cea care era astăzi. De mai multe ori deja, în drum spre Quebec, simțise nevoia să redevină acel personaj dispărut, doamna du Plessis-Belliere. Abia dacă-și mai amintea că ea fusese acea femeie curtată, iubită de Philippe, dorită de Rege și dominând petrecerile de la Versailles. Acea fantomă glorioasă dispăruse în teribila noapte a măcelului de la Castelul Plessis, ca în spatele unei cortine de flăcări și umbre.

Și totuși, nu trecuse prea multă vreme de atunci. Doar vreo șase ani o despărteau de vremea când Regele îi scria: *Frumoaso, nu te pot uita, nu fi crudă...* În această seară inima-i bătea nu pentru că urma să se întâlnească cu un martor al trecutului ei ci de teamă că această întâlnire să nu-i trezească vechi dureri și bucurii care-i deveniseră străine.

Pe măsură ce mergea, uita că se găsea în Canada. Prinsă de amintirile care se depănau în mintea ei, se îndrepta nu spre întâlnirea cu un necunoscut ci spre una cu ea însăși, pentru o confruntare care simțea că o va obliga să recunoască anumite aspecte ascunse ale sufletului ei.

Când conturul întunecat al casei apărură în fața ei, trebui să se oprească. Parfumul greu al pădurii o învălui și ea-și duse mâna la inimă ca pentru a-i opri bătăile năvalnice. Apoi, adunându-și întreg curajul, se avântă, alergând, și dădu colțul clădirii.

Acolo se afla un bărbat, luminat slab de un clar de lună încețoșat. Ea avu un șoc: "Este Philippe", gândi. Știa că e imposibil, căci Philippe era mort, "cu capul smuls de o ghiulea". Totuși, în silueta gentilomului de lângă stânci, era ceva care i-l amintea pe cel de-al doilea soț al ei, marchizul du Plessis-Belliere. Nu-și putea da seama ce. Poate atitudinea puțin teatrală, modul de a purta mantia, felul în care pășea...

O lucire venită dinspre focurile aprinse pe plaja îndepărtată îl lumina destul pentru ca ea să poată vedea sclipind broderiile hainei. Cu un gest larg, el își duse mâna la pălăria garnisită cu pene și se înclină într-un adânc salut de Curte.

Când se ridică, ea-i distinsese trăsăturile amabile și blânde, care nu-i păreau necunoscute. Nu purta perucă, având un bogat păr castaniu. Era un bărbat frumos, în puterea vârstei.

— Deci, dumneata ești! exclamă el cu o voce fremătând de emoție, Angelica, pasiunea mea! Vii ca un spiriduș, cu mersul ușor... mereu aceeași, fascinantă!...

— Domnule, de unde mă cunoașteți?

— Cum asta? Nu ți se trezesc amintiri văzându-mă?

— Nu, vă mărturisesc.

— Ah! Ești la fel de crudă!... Ah, ce lovitură... Ah, ești aceeași! repeta el cu un fel de disperare. La fel de indiferentă la zbuciumul meu, împlântându-mi, ca din nebăgare de seamă, un pumnal în inimă... Ei bine, privește-mă mai de aproape. Haide, privește-mă!

El se apropie, căutând să se plaseze în locul cel mai bine luminat. Fără a fi foarte înalt, o domina ca statură. Era elegant, om de lume, având în mers un fel de frivolitate, care-i desmințea melancolia privirii.

Și din nou clătină din cap:

—... Ce dezamăgire! Asta-i urma pe care-am lăsat-o în amintirea dumitale?... Sigur, nu mă puteam aștepta la altceva, dar... Asta-i pasiunea! Atât de profundă era cea pe care-o nutream pentru dumneata, încât în toți acești ani care s-au scurs, am căutat să mă încredințez că dumneata, măcar pentru o clipă, ai înțeles și ai împărtășit dragostea mea... Îmi aminteam cuvintele pe care mi le-ai spus, expresia figurii, încercam să înțeleg și să ghicesc sensul rarelor zâmbete pe care mi le-ai adresat și sfârșeam prin a mă convinge că în ciuda reticențelor, nu ți-am fost indiferent și că, știu și eu, m-ai iubit puțin totuși, dar n-ai vrut să mi-o arăți de teamă, din pudoare. Acum! trebuie să-mi pierd din nou supremele iluzii... Asta-i situația: nu m-ai iubit niciodată.

— Îmi pare rău, domnule.

— Nu! Nu! te rog, nu ai nici o vină. Vai! sentimentele nu se comandă.

Și după un suspin:

— Deci, numele meu nu ți-a spus nimic?

— Dar nu-l cunosc.

— Cum asta?... Și scrisoarea pe care ți-am trimis-o?

— Nu v-am putut descifra semnătura, exclamă Angelica. Seniore, nu vă fie cu supărare, dar scrieți îngrozitor...

— Ah! Asta era!... Mă liniștești...

Și, vesel, îi luă mâna și i-o sărută.

— Iartă-mă. Un nimic venind de la dumneata îmi dă viață sau mă omoară... Fericirea acestui moment mă îmbată. Ești aici, vie... Visez...

Și din nou îi sărută mâna cu fervoare. Angelica era din ce în ce mai convinsă că îl cunoaște, dar nu putea să dea un nume acestei figuri plăcute.

— Unde am putut oare să vă întâlnesc? îndrăzni ea. La Curte, poate? În anturajul Regelui?

Bărbatul tresări și se îndepărtă cu un pas.

— La Curte? repetă el, făcând ochii mari, uluit. Puteam oare să te întâlnesc la Curte, pe dumneata?

Brusc, în fața mirării lui, ca într-o străfulgerare, Angelica și-l reaminti... Dar unde? Unde oare era? El își dădu seama că era pe punctul de a-l recunoaște. Fața i se luminează.

— Da? Da? zise el cu nerăbdare, cu mâinile întinse spre ea, pândindu-i figura.

— Ajutați-mă, îl imploră ea. Unde era? Când? E mult de-atunci? Mi se pare că nu este așa de mult.

— Doi ani!...

Doi ani! Atunci, nu la Versailles l-a cunoscut... Cu doi ani înainte? Era la La Rochelle!

— Domnul de Bardagne! exclamă ea, recunoscându-l în sfârșit pe locotenentul-general al Regelui care în acea vreme guverna orașul. Stăpân al acelei fortărețe de hughenoti, era însărcinat în mod deosebit cu convertirea lor.

— Uf! a fost destul de greu, zise el, prefăcându-se ușurat.

La Rochelle! Asta schimba totul. Nu era vorba de vreun curtean care o cunoscuse în vremurile în care strălucise la Curte.

— Domnul de Bardagne, repetă ea, mulțumită. Oh! sunt fericită să vă revăd, v-am păstrat o amintire atât de plăcută.

— Nu prea se pare...

— E și vina dumitale, îi reproșă ea. Ai un aer atât de grav, atât de serios, pe când eu îmi amintesc, nu-ți fie cu supărare, monseniore, că erai un om foarte glumeț, zâmbitor.

— Durerea de a te fi pierdut nu este străină de această schimbare.

— Nici chiar așa... Dar nu purtai oare o mustăcioară?

— Am ras-o. Nu mai era la modă.

Ea-l privea cu o plăcere din ce în ce mai mare. Nu, nu se schimbase. La Rochelle! Câte amintiri: domnul de Bardagne, în trăsură, grăbindu-se s-o conducă, în ciuda bietelor ei haine de slujnică. Domnul de Bardagne, mascat și înfășurat într-o mantie de culoarea zidurilor, pentru a o întâlni pe drumul spre râu, când ea se întorcea cu coșul de rufe.

— De asta spunea Honorine că ești prietenul ei.

— Ea m-a recunoscut imediat, adorabila copilă! Când am văzut-o pe țarm, în mijlocul copiilor canadieni, am crezut că leșin de bucurie și surpriză. M-am dus la ea, neputând să-mi cred ochilor, dar ea m-a întâmpinat cu atâta bucurie, de parcă ne despărțisem ieri.

— Și înțeleg acum de ce-mi flutura sub ochi acea jucărioară de aur, șmechera! Dumneata i-ai dat-o, odinioară!

— Și nu voiai s-o accepți, îți amintești?

— Era un obiect mult prea frumos pentru o persoană de condiția mea.

— Nu voiai să accepți niciodată nimic, suspină el. Scumpa mea!

Și o privi cu o tandrețe nemărginită. În mod spontan, se prinseră de mâini, căutând unul în ochii celuilalt, urmele trecutului.

— Sunt fericită, sincer fericită că te revăd, afirmă ea. Haideți, zâmbește-mi, dragă domnule de Bardagne, ca să te pot recunoaște.

— Da, frumoasa mea slujnică.

Zâmbind, buzele lui de Bardagne le întâlniră pe cele ale Angelicăi, pe care le sărutară cu fervoare. Era o sărutare mai mult prietenească decât senzuală, iar Angelica îi răspunse cu afecțiune. Acest sărut pecetluia întâlnirea care-i provoca atâta plăcere. În cursul celor doi ani care se scurseseră, ea-l uitase complet. Văzându-l, însă, își amintea de vechea lor relație, galanteria și amabilitățile mai mult sau mai puțin îndrăznețe,

dar nelipsite de voieșie, în acea atmosferă dramatică de la La Rochelle. El era locotenent al Regelui, guvernator, omul cel mai puternic al cetății, iar ea, o biată femeie, pe ultimele trepte ale scării sociale, și, pe capul căreia se pusese răscumpărare. Dar el nu luase nimic în seamă, ea-i atrăsese atenția și era nebun după ea. Îi făcuse o curte nebunească, neputând admite că biata slujnică nu era copleșită de omagiile unui guvernator al Regelui. În ciuda înaltei sale poziții, sfârșise prin a-i pune la picioarele numele său, titlurile, averea, atât de imensă era dorința pe care i-o inspira. Pretindea că numai apariția ei îi provoca sentimente niciodată încercate înainte pentru alte ființe. Și desigur, răceala și refuzul Angelicăi nu făcuseră altceva decât să înflăcăreze și mai mult această pasiune. Dar iată că totul reîncepea.

— Ah! suspină el contemplând-o. Îți recunosc fața frumoasă, ochii înnebunitori, buzele la care am visat atât. Chiar dacă m-aș îndoi de prezența dumitale, exaltarea care mă cuprinde văzându-te, mă convinge că ești singura care o trezește în inima mea. Și totuși mă credeam vindecăt. Dar nu te-ai schimbat!

— Oh! nici dumneata nu te-ai schimbat, d-le de Bardagne! Așa mi se pare!

— Dar care e oare secretul farmecului d-tale înrobitor? reluă el. Doar la sunetul vocii d-tale pasiunea mea renaște, și-i recunosc puterea. Ar trebui oare să mă plâng? Nu știu. O asemenea iubire este un dar, uneori sfâșietor, dar pe care n-aș vrea să nu-l fi cunoscut, deși m-a costat foarte scump. Vino să te așezi lângă mine, scumpa mea copilă. E o bancă lângă cocioaba asta...

Luară loc. Streașina arunca o umbră deasă și neagră care-i putea ascunde privirilor, dacă cineva i-ar fi pândit în tufișuri. Nicolas de Bardagne înconjură umerii Angelicăi cu un braț mângâietor. Cutele mantiei sale răspândeau un fin parfum de pudră și de liliac. Eleganța sa trezea admirația, dacă te gândeai la lipsa de confort a navei unde stătea și la traversarea pe care-o îndurase pe *Saint-Jean-Baptiste*. Dar el făcea parte dintre acei eroi mondeni pentru care o prezentare perfectă în orice loc și în orice împrejurare, dar mai ales în fața doamnelor, constituie o îndatorire aproape sacră.

— Și totuși, ar trebui să te urăsc, reluă el după o clipă de tăcere, ca și cum și-ar fi continuat șirul gândurilor, căci ți-ai bătut joc de mine, m-ai mințit în mod nerușinat, m-ai ridiculizat,

mai rău, m-ai trădat. Dar ce pot face? Mă faci să-mi pierd capul și, în această seară, sunt gata să-ți iert tot. Te simt aproape, pot să te îmbrățișez... E oare posibil? De această dată, însă, voi vorbi, continuă el exaltându-se, n-o să mă mai tem de mărturisiri, o să te fac să plătești...

— Sttt! interveni ea, nu striga așa de tare...

Ea privea în jur cu puțină neliniște și brusc, ca și cum ar fi realizat unde se găsește, spuse:

— Trebuie să plec.

— Ce? Deja? Nu! E imposibil, niciodată... N-o să te mai las să pleci niciodată. Spune-mi, ești tot cu stăpânul tău?

— Stăpânul meu? se miră Angelica pe care termenul o surprinsese deja în scrisoare.

— Da, negustorul acela, acel Berne încăpățânat și arogant care te ținea în casă și eu nu mă puteam apropia. Pe el l-ai urmat până în Canada?

— În Canada? exclamă ea. Un hughenot? V-ați pierdut mințile, domnule locotenent al Regelui. Cine-ar fi crezut că sunteți responsabil cu treburile Religiei Pretins Reformate? Dar gândește-te puțin! Suntem în Noua-Franță, este o țară ultra catolică, unde poliția își poate la fel de bine întinde brațul ca și în La Rochelle. Nu este un loc de refugiu pentru un hughenot notoriu, urmărit de dragonii Regelui.

— E adevărat! Unde mi-a fost capul?... Mă faci să spun tot felul de prostii. Așa pătesc când ești cu mine. Nu mă pot ocupa decât de persoana dumată, atât de mare-mi este bucuria. Și totuși, ți-am mai spus, ar trebui să te resping, să te pedepsesc, după câte mi-ai făcut! Există oare vreo femeie mai vicleană, mai perversă în invențiile sale decât tine, micuță ipocrită care-mi debitezi cele mai mari minciuni cu o privire de înger? Sigur că da! Meșterul Berne! Să vorbim despre el!... Un hughenot notoriu, spui... *și-l ajutai*... căci de data asta o să-mi mărturisești, l-ai ajutat să fugă... în vreme ce mie îmi spuneai că ai fost plasată la el de doamnele de la Compania Sfântului-Sacrament pentru a-l converti împreună cu întreaga lui familie, și pentru a-ți răscumpăra greșelile de prea frumoasă păcătoasă... Iar eu, *eu te credeam*, aveam încredere în tine și neglijam să mă aplec asupra cazului acestui eretic și să-l trimit în închisoare, unde-i era locul ca trădător de patrie și rege... Din milă pentru tine, nu mi-am îndeplinit îndatoririle funcției

mele, eu, guvernator la La Rochelle și însărcinat cu Afacerile religioase, având datoria să aduc în mai puțin de doi ani regelui convertirea orașului! Ah, frumoasă treabă!

Fremătând de indignare, el o prinse de bărbie pentru a o obliga să-l privească drept în ochi.

— Îndrăznește numai să-mi spui în față că nu-i adevărat, că nu m-ai mințit cu toată nerușinarea unui escroc de ocazie care promite că scoate dinți fără durere, că nu m-ai păcălit ca pe un copil, că nu m-ai manevrat, fără să-ți pese de persoana mea, ca să-i ajuți pe acești mizerabili de papistași să scape!

El tremura de mânie și de ciudă, iar Angelica, care-i înțelegea supărarea pe care-o știa justificată, preferă să păstreze tăcerea. Puțin câte puțin, el se calmă. Încordat, privea în umbra ocrotitoare, dulcea lucire creată de ovalul acestui chip de femeie înălțat spre el și suspină adânc, dându-se îndărăt:

— Ce pot face? Sunt așa de slab în fața ta, deși îți cunosc viclenia. Te-am blestemat, dar nici așa nu mi se potolea durerea, căci de cum te găsești o clipă lângă mine, sunt legat de mâini și de picioare, iertând în mod laș, uitând rușinea... și toate nenorocirile pe care ți le datorez, cariera mea distrusă, viața mea zdruncinată din vina ta...

— Cum asta? Cum din vina mea?

— Sigur, nu-ți mai amintești! Plecasem la Paris, bucuros că pot prezenta un raport dintre cele mai promițătoare responsabilitilor cu convertirile, atât superiorilor mei direcți de la Compania Sfântului Sacrament, cât și responsabilitilor Afacerilor religioase ale regatului, care se ocupă de starea convertirilor pe provincii. Puteam să le arăt progresul remarcabil de la La Rochelle în acest domeniu, cei câțiva încăpățânați care refuzau să-și renege credința nemaiaivând nici o influență asupra foștilor lor coreligionari. Îmi pregătisem discursul, hotărât să subliniez în egală măsură perfectă liniște a cetății, căci obținusem acest rezultat excepțional fără nici cea mai mică tulburare. Mă străduisem, cum știi, mai mult să *convîng*, decât să *constrîng*, neezitând să port lungi discuții teologice, așa cum recomanda domnul Fénelon, pentru a destupa acele minți de protestanți și de a le aduce la o renegare voită, dorită, consimțită, încercând să împac imperativele legii, uneori aspre, cu sentimentele legitime ale familiilor — îți amintești ce bine am rezolvat afacerea bătrânului unchi Lazare, al cărui corp ar fi

trebuit să fie târât pe jos pe străzi... Îl crușasem de asta și aș fi putut spera că familia Berne îmi va fi recunoscătoare și se va arăta mai flexibilă... Oricum, aduceam rezultate palpabile și eram, cum ți-am spus, destul de mulțumit. Ori, la Paris am fost uimit să fiu primit cu răceală. N-am înțeles motivul decât când m-am întors la La Rochelle. Acolo, mă așteptau josnicii de ți se făcea părul măciucă. Prada mea cea mai prețioasă fugise. Un escadron de dragoni de elită fusese măcelărit pe o faleză, un vas de război se scufundase, arestări și plângeri nenumărate. Aveam în spate și statul major al Amiralității de pe insula Ré.

— De ce? Din ce motive?

— Din cauza acelui vas scufundat... și apoi, pentru c-o arestaseră pe doamna Demuris... Ți-o amintești, catolica aceea căreia Biroul de convertiri îi încredințase copiii familiei Berne.

— Ah! Sora meșterului Berne... și... a fost arestată?

— Bineînțeles! Îi lăsase să fugă... și cu cine?... cu tine, desigur. În ciuda angajamentelor luate când s-a convertit, ți i-a dat... la ce minciună a ta, nu știu, dar sunt sigur că ai găsit una... Situația ei a devenit dintre cele mai spinoase. Soțul ei era ofițer în marina regală, bine văzut și în plus favorizat de amiral care-l simpatiza. Arestarea acestei nefericite a făcut mare vâlvă, iar eu descopeream în acest minunat oraș în care-mi aveam tabieturile, unde aveam prieteni și duceam, în ciuda – sau poate din pricina – hughenotilor, o existență plăcută, unde făceam o muncă utilă și demnă de stimă, pe scurt, descopeream un loc devastat. Mai rău, eram izgonit, vinovat, condamnat. Baumier... îți amintești de Baumier?

— Da, un oribil inchiizitor împutit.

— El este... Baumier, deci, îmi pregătise o teribilă capcană, a cărei momeală erai tu...

— Tot eu!

— Da, tu, prefăcută mică, tu și prietenii tăi din Religia Pretins Reformată. Toate capetele tari din La Rochelle, nu doar stâlpii rezistenței hughenote, ci și cei ai comerțului, toți fugiseră, plecaseră în America, pe sub nasul aparatului polițienesc pe care-l pregătisem și de care nimeni, mă înțelege, nimeni nu putea trece, toți acei derbedei a căror supunere ar fi înfrânt pentru totdeauna trufia orașului, scăpând justiției regale... Dar asta n-a fost nimic pe lângă lovitura pe care-o promisem. Tu *dispăruseși*, fugisei cu ei!... Oh! ce durere!...

El tăcu, gâfâind, și rămase un timp fără să spună un cuvânt. Apoi, sfârși pe un ton morocănos:

— Am fost arestat. Puțin mai trebuia și eram trimis la galere. Eu, locotenent al Regelui, la galere! Iată ce era să pățesc. Am fost declarat complice, sperjur, renegat... Baumier a mers până la a spune că eram un fost convertit... Eu, moștenitorul unei nobile familii catolice din Berri.

— Dar e îngrozitor! Sunt... sunt mâhnită. Cum ai ieșit din acest viespar?

— Am beneficiat de protecția unui adjunct al domnului de Reynie, care este locotenentul de poliție al regelui. Da fapt, era brațul său drept. Acest polițist se găsea la La Rochelle când m-am întors eu. S-a opus imediat să fiu târât prin tot oraș în trăsură cu gratii și dus la răcoare.

Și cum Angelica schița un gest:

—... Da, ai ghicit de cine este vorba. Nu-ți este necunoscut acest polițist, nu-i așa, și dacă ar apărea, pariez că l-ai recunoaște imediat. Hai, spune-mi numele lui...

— François Desgrez, exclamă ea.

— El însuși.

Nicolas de Bardagne respiră adânc, ca să-și stăpânească necazul, dar nereușind, izbucni:

— François Desgrez, da! Dar ai putea să-mi spui ce a fost între tine și acest șmecher necioplit, căci părea că te cunoaște prea bine?

— Haide, te rog, nu începe din nou să fii gelos.

— Cum să nu fiu, când îmi aduc aminte râșnetul sardonice al acestui individ, siguranța lui de mascul care nu-și mai cunoaște numărul victoriilor. Vorbea despre tine cu familiaritate, cu insolență!... Ca și cum îi aparțineai deja, ca și cum nu era decât el pe lume care să te iubească, să te consoleze, să te înțeleagă, ca și cum doar el te cunoștea în intimitate — la ce tortură m-a supus!...

— Dar spuneai că te-a ajutat.

— Da, recunosc că fără el eram pierdut. Baumier mă condamnase fără drept de apel. Desgrez m-a ajutat să scap de galere și poate de ștreang, nu neg. Puterea ocultă a acestor nemernici de polițiști este fără margini în epoca noastră! Regele are pentru poliția sa mult prea multă înțelegere. Fie, vrea ca Parisul să fie curat, fără ticăloși. Dar va vedea cât îl va costa că

i-a lăsat să-și bage nasul peste tot. Pe acest Desgrez nu-l oprește nimic, nici un nume, oricât de mare. Anul trecut, a reușit să aresteze o foarte nobilă doamnă, sub pretextul că-și otrăvise tatăl, fratele, în sfârșit, o parte din familie... Fie, nu e lăudabil, dar dacă nici înrudirea nu te pune la adăpost de corbii cu gheare negre, atunci nici nu mai merită să te naști duce sau prinț. Desgrez se lăuda c-o urmărește de ani întregi, pândind momentul, și c-o să mai aresteze și mulți alții, oricâte ranguri ar avea. Ce insolență! Nu-i pasă nici de Dumnezeu, nici de rege.

— Dar asasina a fost condamnată?

— Da! Regele n-a vrut să ia în seamă faptul că era fiica unui consilier de stat. Voia să arate că suntem cu toții egali în fața crimei. N-a fost totuși arsă pe rug, dar i s-a tăiat capul. O victorie pentru Desgrez al tău. Dar să ia seama, se poate să meargă prea departe.

Și din nou făcu un efort să-și regăsească calmul, reținându-și cu greu torentul de cuvinte.

—... Să știi și eu l-aș fi putut pune în încurcătură... Era evident că v-a lăsat *cu bună știință* să vă luați zborul. Nici nu se prea ascundea, Baumier știa și el și-l privea cu ochi de șobolan turbat. Dar lui Desgrez nici nu-i păsa, așa de sigur era de el... Mi-a răs în nas când am făcut aluzie la slăbiciunea lui pentru tine. Știa că eram mult prea compromis ca să joc pe această carte. Dar aș fi putut... și el a înțeles. I-am spus: "Dacă-mi dai, îți dau: tac dacă mă scoți din porcăria asta..." Ah! ce întâlnire teribilă! Erai între noi ca o rană, cauza lașităților și abaterilor noastre, cauza trădării sarcinilor și îndatoririlor noastre. Încercam să-i explic puterea pe care-o aveai asupra mea și cât mă îndepărtase pasiunea pe care mi-o inspirai de adevărata situație a orașului. El râdea și-mi spunea: "Crezi că ești primul bărbat pe care l-a înnebunit, pe care l-a dus la eșafod?...". Ah! n-o să uit niciodată atmosfera a acestor dialoguri, chinurile pe care le-am îndurat în micul cabinet întunecat din palatul de Justiție din La Rochelle, în fața aceluia călău care mă tortura doar rostindu-ți numele. A fost groaznic! Mă gândeam că te-a ținut în brațe și-i priveam gura vulgară care-o sărutase pe a ta.

— Desgrez nu are o gură vulgară, protestă Angelica.

Întreruperea îl aduse pe Nicolas de Bardagne în culmea disperării. Era o lovitură grea și rămase mut. După un moment, el reluă:

— Bine, fiindcă-l aperi, nu mai insist. Află însă că mizerabilul m-a făcut să-i plătesc scump bunăvoința. De fapt, voia să se răzbune că mi-ai zâmbit și mie – oh! atât de puțin! – dar m-a învățat multe lucruri. Și știu că avea dreptate. Ești dintre acele femei pe care bărbații nu la pot uita, cât de modestă ar fi pomana pe care le-ai făcut-o cu un surâs, cu o privire... Ești... misterul pe pământ, în sfârșit... apărut... încarnat... Întruchiparea fericirii... Femeia...

Din nou se lăsă pe spate și se sprijini de peretele cabanei.

—... Visez oare? murmură el cu voce scăzută. Unde suntem? La capătul pământului. Și tu ești aici, lângă mine, femeia pe care nu credeam că o voi mai vedea vreodată, apărută din senin în această pustietate unde de când am intrat am fost de vreo douăzeci de ori pe punctul de a ne găsi moartea... Poate e un vis?... Poate sunt mort, cu adevărat?...

Angelica era amețită. Fusesse atât de captivată de aceste amintiri încât imaginile încă vii i se părea totuși că aparțin altei lumi. Îl compătimea pe Nicolas de Bardagne pe care această întâmplare îl lovise crunt, pe el, care lucra cu atâta îndârjire și conștiinciozitate pentru a avansa.

— Calmează-te, îi spuse ea cu voce tare. Bietul meu prieten! Toate astea sunt departe acum. Îți cer iertare totuși din adâncul inimii. Și sunt fericită să constat că ai căzut în picioare. Se pare că acum ți-ai recăpătat postul.

— Da, am avut noroc! Sigur, n-aș fi ales bucuros Canada ca să-mi continui cariera, dar s-a ivit ocazia unei misiuni speciale în care renumele meu putea fi de un oarecare folos, și am acceptat.

— Tot în domeniul religiei?

— Da și nu... Nu e vorba în mod direct de afaceri religioase, dar e necesară o anumită cunoaștere a conflictelor pe care le pot declanșa și o abilitate de a lucra cu oamenii Bisericii și, în cazul meu, cu protestanții. De asta am fost ales și am acceptat această înaltă funcție. Rolul meu la Quebec va fi delicat, dar am primit toată puterea și libertatea să conduc treburile după voia mea.

— Tu ești oare... acel înalt funcționar al Regelui adus de *Saint-Jean-Baptiste* și despre care se spunea că e foarte bolnav?

— Ce de palavragii în aceste sate pierdute la capătul lumii,

râse el. Da, eu sunt, dar tăcere! zise el privind în jur, e preferabil să nu se bănuiască importanța misiunii mele.

— Și de ce, mă rog?

— Din cauza acestui pirat din mările Sudului care ne-a capturat în rada de la Tadoussac.

Angelica își reținu o tresărire.

— Vrei să spui... Acel corsar care a ancorat acum în radă la Tadoussac? Conte de Peyrac?

— Conte de Peyrac! Vorbești de el cu prea multă politețe. Pentru mine nu-i altceva decât un pirat. E adevărat că locuitorii din colonii nu sunt prea atenți cu cei care ancorează în apele lor, din moment ce se prezintă cu mâinile pline de aur. Am fost avertizat. Dar ar fi cu totul dezastruos ca acest om, pirat sau gentilom, să se intereseze mai îndeaproape de persoana mea, căci n-o să-ți spun decât ție...

Și se aplecă spre ea pentru a-i murmura la ureche:

—... Pe el îl privește misiunea cu care sunt însărcinat.

3

La această dezvăluire, inima Angelicăi începu să bată nebunește. Din fericire trimisul Regelui nu-i putea vedea expresia și nici paloarea bruscă.

— Și întâmplarea a făcut, continuă el, să se afle în calea mea încă de la vărsarea fluviului Saint-Laurent. Într-un fel, asta-mi va permite să-mi duc mai repede la bun sfârșit misiunea. Nu mă așteptam... Știam că se găsește în Sud, în Acadia, unde ne cucerea una după alta așezările și mă duceam la Quebec ca să stabilesc cu guvernul Noii-Franțe un plan de campanie. Ori, miracol! Iată-l pe "conte" aici, la dispoziția noastră. Mărturisesc că am fost destul de emoționat când am aflat că navele suspecte care ne înconjurau pe Saint-Laurent și păreau că ne barează calea spre Quebec îi aparțineau tocmai lui. Am crezut că aflase de venirea mea și dorea să mă captureze. Dar nu era așa și, de altfel, ar fi fost imposibil să fie la curent cu sosirea mea altfel decât prin magie, căci lucrurile s-au hotărât foarte repede și în secret. Nici n-a bănuir că veneam pentru el și nici măcar că exist, pentru că înainte să fim capturați m-am grăbit să plătesc

cu aur tăcerea căpitanului și mateloților. Din fericire, ca orice pirat, nu se gândea decât la ce era în calele vasului. Imaginează-ți că a împins impertinența până într-acolo încât mi-a furat patru butoaie de vin de Burgundia pe care le aduceam în dar domnului guvernator Frontenac.... Dar să trecem peste asta! Acum, nu se poate face nimic. Suntem în mâinile lui și este în avantaj cu cele cinci nave ale sale. Important este că ne crede inofensivi și ne lasă să ne continuăm drumul până la Quebec fără piedici.

Angelica vedea că Bardagne nu avea nici o bănuială despre adevărata ei identitate. Își imagina că era o locuitoare din Tadoussac, suportând și ea legea celui pe care-l numea "pirat", altfel nu i-ar fi vorbit așa de deschis.

— Dar... Dar de ce sunt cei de sus interesați în asemenea măsură de el încât să numească un emisar însărcinat să-l ancheteze? Colonia poate să-și rezolva singură treburile.

— Este o poveste foarte complicată. Sigur, nu e vorba de un aventurier oarecare, iar originea sa de nobil francez cere să fie tratat cu mai mult respect decât un pirat oarecare. Dar se pare că și-a însușit teritorii aparținând coroanei Franței. În plus, și acesta este un alt lucru pe care sunt însărcinat să-l clarific, este bănuît că ar fi Rescatorul, un faimos renegat din Mediterana care a cauzat mari stricăciuni galerelor Majestății Sale, ceea ce-i agravează situația, firește.

Angelica nu reușea să-și regăsească ritmul normal al respirației. Văzute astfel, "din cealaltă parte", faptele lui Joffrey îl puteau incrimina nu doar ca dușman al Noii-Franțe, ci și al întregului regat și al suveranului său. Ele îl desemnau drept un renegat, ceea ce era o crimă, un renegat cu care nu se putea închipui nici o alianță, opinie ce părea bine ancorată la Paris și fondată atât pe rapoartele în privința lui primite de mai bine de doi ani din America, cât și pe trecutul lui dezgropat din arhivele poliției. Se bănuia că armele pentru a-l doborî sau, cel puțin, pentru a-l desemna vindictei publice drept un dușman, trebuiau căutate în trecutul acestui misterios cuceritor al Americii de Nord ce amenința Acadia franceză.

Nu se urzise oare deja în înaltele sfere comerciale complotul menit să-l distrugă prin propriile procedee, adică trimiterea unui corsar, Barbă de Aur, însărcinat să-i confiscă posesiunile și apoi capcana mai subtilă a Diavoliței? Dar iată că, pentru a face dreptate, trimiteau un mesager special care

trebuia să ia în mod oficial și diplomatic măsurile care se impuneau, dacă celelalte, mai viclene, mai sinuoase, nu reușiseră. Ostilitatea nu se dezmințea. Dar cine urzea comploturile? Orgeval, iezuitul? Colbert? Companiile Comerciale? Compania Sfântului-Sacrament? Toate împreună, poate...

— Cine te-a însărcinat cu o asemenea anchetă? întrebă ea după un moment de tăcere, cu o voce ce se voia cât mai degajată cu putință.

— Regele.

— Regele? tresări ea, făcând ochii mari. Vrei să spui că l-ai întâlnit pe Rege în acest scop?...

— Ei, da, scumpa mea copilă. Ce-i atât de extraordinar în asta? Imaginează-ți că sunt destul de important ca să fiu primit de Majestatea Sa și că în acest caz avea ordine să-mi dea și să-mi facă recomandări speciale. Consideră că această misiune este de o mare importanță. Am rămas mai bine de o oră cu el să vorbim despre acest om. Am putut vedea că Majestatea Sa studiasse în amănunțime dosarul contelui de Peyrac. Avem un suveran care pune în tot ce face o atenție și o răbdare exemplare.

Angelica clătină vag din cap. Încearca să aprobe, dar nici un sunet nu-i ieșea de pe buze. Era extrem de tulburată. Și-l amintea pe Rege, talentul, curajul, concepția sa despre un rol pe care și-l asuma din plin și care ajunsese să-l plaseze în câțiva ani în rândul celor mai mari regi din lume. Indiferent de ce obținuseră pe pământul Americii, soarta lor continua să fie în aceste teribile mâini regale, ținând sceptrul pentru a-l abate asupra celor care s-ar opune voinței sale autoritare și omniprezente.

Ori, iată că ea afla că, de dincolo de ocean, Regele nu-i uita. Ludovic al XIV-lea se aplecase asupra dosarului secret în care se înscrisa cu litere de foc numele contelui de Peyrac. În spatele condamnărilor, rapoartelor de poliție și a celor mai recente fapte, menționându-i cuceririle și reînviind în îndepărtata Americă numele de Peyrac, în spatele acestei fantome pe care o credea dispărută pentru totdeauna, Regele bănuia oare prezența unei femei? A celei care, într-o seară furtunoasă, la Trianon, se întorsese spre el, strigând: "Nu, nu mă veți avea pe mine, soția lui Joffrey de Peyrac pe care l-ați ars de viu în piața Greve."

Văzând-o tulburată și neînțelegând cauza, gândind că a speriat-o, dar fermecat de expresia ei, contele de Bardagne se aplecă spre ea. Cu brațul încă în jurul umerilor săi, temându-se că-i e frig, o înveli în faldurile mantiei sale. Apoi, nerezistând atracției, îi atinse cu mici săruturi timide tâmpla, dar ea era atât de absorbită încât abia dacă-și dădea seama, fiind sensibilă doar la forța îmbrățișării care o încălzea și o liniștea în același timp. Cuibărindu-se în brațele lui, se simți brusc obosită de hărțuiala luptei care nu se mai sfârșea. Oare va putea vreodată trăi în pace?

Îi era frig, dar fruntea-i ardea. Avea nevoie să simtă forța unui bărbat care s-o susțină, dar acest bărbat fiind un dușman potențial, nevoia de a face apel la această forță masculină și de a se agăța de el era cu atât mai mare. Cu cât era mai conștientă că-i putea distruge viața, cu atât mai mult se lăsa în voia lui. Era un reflex profund, aproape visceral, în aceste momente.

Simțea că abandonul îi trezea îndurarea mai mult decât dacă i s-ar fi împotrivit și s-ar fi arătat inaccesibilă. Simțise deja asta la La Rochelle. Impresia că, în ciuda amabilității sale, acest om bun și tolerant avea, prin funcția sa, puterea să spulbere cu un cuvânt, cu o încruntare din sprâncene, liniștea precară pe care o găsisse la familia Berne, adăpostul instabil unde-și refăcea forțele lângă copila ei bastardă. De aceea, cu abilitate, încercase să-l menajeze, și de fapt, îl apăraseră de ce-i mai rău. El nu era de temut decât pentru că se afla în slujba unei forțe nemiloase, dar, pentru că o iubea cu o pasiune fără margini, ea putuse, prin el, să ocolească capcanele tiraniei. Retrăia fluctuațiile acestui sentiment dublu care o zbuciumase: teamă, și în același timp, încredere.

— De ce n-ai acceptat să mă urmezi în Berri? șopti el. Te-aș fi găzduit în conacul meu. Ai fi așteptat acolo, cu fiica ta, zile mai bune. Între păduri și câmpuri, hrănindu-vă după pofta inimii din grădinile și livezile mele. Am moșii frumoase acolo, mari provizii de lemne pentru iarnă, mobile și cărți frumoase, servitori devotați... Regiunea Berri este izolată, plăcută, ascunsă. M-ai fi așteptat acolo... uitând cruzimea oamenilor și a lumii, ai fi uitat răul care ți-a fost făcut. Eu nu te-aș fi deranjat cu nimic... până când ai fi venit la mine singură...

Ea nu-și mai amintea de propunerea de a o duce și a o ascunde în Berri... Era posibil!...

—... Și acum, care-i soarta ta în aceste regiuni sălbatice? Nu mi-ai spus nimic... Dacă nu mai ești în serviciul meșterului Berne, la cine lucrezi atunci? Sau... cu cine trăiești? Căci, vai! nu-mi fac iluzii, afirmă el, jumătate amar, jumătate zâmbind, Desgrez mi-a povestit despre tine. Nu ești austeră penitentă pe care o credeam și am aflat în inima mea cum să mă împac cu gelozia. Ești prea frumoasă, atât de singură și în voia unui destin nemilos, încât trebuie găsit norocul lângă vreun alt bărbat, nu-i așa?

Ea bănuia că în ciuda aerului său binevoitor, spera nebunește și împotriva oricărei logici, că-i va spune că este liberă, trăind cuminte, departe de plăcerile dragostei, dintr-o repulsie care o făcea să prefere o soartă solitară supunerii față de un bărbat. Se simțea constrânsă să-l decepționeze. Iar ce avea să-i dezvăluie era sigur foarte neplăcut. El se aștepta cel mult ca ea să se fi măritat cu vreun vânător canadian sau cu vreun meșteșugar proaspăt sosit din Franța. Totuși, nu putea să nu-i spună și-și luă inima în dinți:

— Ai ghicit, zise ea, imitându-i voioșia puțin forțată, nu trăiesc singură (și nu-și putu reține un scurt zâmbet). Am găsit un protector. Ascultă-mă, o să fiu cinstită cu dumneata...

— Ah! Măcar de data asta!

— Bănuiesc că alegerea mea ar putea să ți se pară surprinzătoare, dar...

— De ce mă pregătești? zise Bardagne bănuitor. Te rog, continuă. Despre ce este vorba? Sau mai degrabă, despre cine?

— Despre acest... Ei bine! Despre acest pirat de care-mi vorbeai adineauri...

Fu cât pe ce să adauge: "Sunt soția lui." Dar din diplomatie, nu continuă. Întreaga lui atitudine arăta că refuză ideea.

— N-o să-mi spui că ai căzut în mâinile acestui vagabond al mărilor!

— Ei bine, da!... Cam asta este.

— Dar e o nebunie! E absurd! Nefericito, izbucni el. Știi că e un om foarte primejdios? Un aventurier dintre cei mai cinici? Dacă ai ști, biata mea copilă, tot ce știu eu despre el și ce mi-a povestit și Regele! Acest om a făcut comerț cu Demonul și pentru asta a fost izgonit din regat, rătăcind de atunci prin lume. Obrăznicia și obișnuința cu Răul l-au făcut ca, fără rușine,

să persiste în a-și folosi numele de familie, nesinchisindu-se că este pătat de o asemenea acuzație de vrăjitorie...

— Poate vrea să afirme prin aceasta că a suferit o nedreptate...

— Nu se condamnă un om la rug fără acuzații serioase. Biserica este prudentă, iar Inchiziția zilelor noastre este mai circumspectă ca altădată.

— Nu mai fii atât de ipocrit, exclamă Angelica furioasă. Cunoști la fel de bine ca și mine teatrul care se joacă în aceste tribunale ale Inchiziției.

Surprins de brusca ei revoltă, contele de Bardagne o privi bănuitor.

— Oare tremuri pentru acest mizerabil? Ții chiar atât de mult la el? Nu pot să cred. Dumneata, Angelica, să cazi atât de jos! Să te târâi în noroi! Te rog, nu mai adăuga decepției pe care mi-ai provocat-o deja și pe aceea de a te vedea într-o lumină atât de proastă... Oare va trebui să pierd pentru totdeauna imaginea cu care m-ai vrăjit și în care sinceritatea era unul dintre farmecele principale?... E adevărat că și pe vremea aceea m-am arătat foarte naiv și ai abuzat de asta... Dar vai, asta este, zise el, mânia potolindu-i-se, îți cunosc defectele, și totuși te ador. Am înțeles că te-ai purtat așa pentru că erai o biată ființă urmărită. Când rătăcești pe pământ... fără adăpost, fără ajutor... De ce nu m-ai urmat în Berri? Aș fi vrut să te ajut să scapi. Să uităm povestea asta nefericită. Nu este prea târziu, o să te salvez. Mai este timp. Părăsește-l pe acest om! Părăsește-l și vino cu mine. Am putere, și chiar un pirat nelegiuit și necredincios nu poate acționa fără considerație față de un ambasador al regelui Franței. O să intermediez ca să te smulg din ghearele lui.

— Domnule, este imposibil! Sunt măritată.

— *Cu el?*...

Prima reacție a lui Bardagne a fost cea de spaimă personală.

— Și eu care ți-am dezvăluit misiunea cu care am fost însărcinat în privința lui! O să mă trădezi?

— Sigur că nu. Și chiar sunt foarte mulțumită că mi-ai vorbit cu atâta încredere căci te voi putea ajuta să risipești anumite neînțelegeri. Pot chiar încă de pe acum să te ajut în misiunea dumată dezvăluindu-ți că el este gentilomul Rescator despre care ți s-a vorbit. Mai devreme sau mai târziu tot aflai.

A devenit celebru în Mediterana prin faptele sale, dar care n-au fost acte de piraterie. A făcut mai degrabă să domnească ordinea, un anume echilibru economic. A trebuit uneori să înfrunte galerele Majestații Sale. Dar aici, în Canada, te poți prezenta la el în deplină siguranță. Are cel mai mare respect pentru regele Franței și emisarii săi...

— Și dacă mă spânzură repede la capătul unei vergi?...

— Nu i-ar servi la nimic să te spânzure repede la capătul unei vergi... Se duce la Quebec cu intenții de pace. Domnul de Frontenac îți va confirma el însuși că și-a dorit de multă vreme această vizită de bună vecinătate.

— Cu cinci nave de război!... Dar te cred, sau cel puțin sper că nu te înșeli. E adevărat că ce mi-ai spus face ca misiunea mea să avanseze mai mult decât am sperat. Desigur, sunt binecuvântat de soartă....

Angelica se felicita deja că impulsivul Nicolas de Bardagne reacționase așa de bine. Dar calmul nu reprezenta decât anestezia șocului. După un moment de cugetare, el se trezi.

— Nu! Nu! exclamă el. Măritată! Dumneata! Măritată cu acest pirat! Nu contează, e un sacrilegiu! Ești poate concubina, nu soția lui. De ce minți? Ai o nevoie să inventezi, să înșeli care este insuportabilă. În orice caz, nu se poate căsători cu tine. Este conte și unul dintre cele mai mari nume din Franța... Tu cine ești? O servitoare! E adevărat, Desgrez mi-a dat de înțeles că ești de familie și că ai primit o bună educație. Asta e, fără îndoială, lucrul de care te-ai servit ca să-l faci să se căsătorească cu tine... Nu, nu pot crede. Iar minți... Oricum, eu te iubesc și această dragoste fatală face să fii a mea într-o oarecare măsură. Am tânjit prea mult, am pătimit după d-ta... Vai! ești o zăpăcită, o nebună, dăruindu-te astfel unor oameni fără morală dar având destul curaj ca să-ți impună. Muieraticul de Desgrez! Berne, papistașul! Crezi că n-am înțeles la La Rochelle?... Stăpânul și slujnica! Prostii!... Trăiați sub același acoperiș. A reușit să te bage în patul lui, Berne asta!

— Domnule, gata, îl întrerupse Angelica, ridicându-se. Mă plictisești cu poveștile astea vechi și pe deasupra mă și insultă. Nu accept... Plec...

Contele de Bardagne o prinse de mână și o forță se așeze.

— Iartă-mă, iartă-mă, spuse el repede, sunt odios, recunosc... dar m-ai zdrobit în asemenea măsură încât nu mai reușesc să-mi dau seama în ce măsură ești, ființa distinsă și fascinantă care m-a fermecat și în ce măsură semenii cu celelalte femei: vicleană, mincinoasă... Nu contează! O să mă faci să sufăr mereu... Dar o să mulțumesc mereu cerului că ești. Nimeni pe lume nu are farmecul dumitale...

El o îmbrățișă din nou cu o pornire irezistibilă, lipind-o de el, și, aplecându-se, îi sărută buzele, de această dată cu o aviditate sălbatică. Limba lui posesivă cerea răspunsul. O săruta însetat, la capătul puterilor, îngrozit de obsesia de a vedea îndepărtându-se izvorul găsit în sfârșit și de care nu se va putea despărți decât după ce-și va fi potolit zbuciumul, după ce-și va fi căpătat siguranța.

Îi trebui destulă vreme până să ajungă să guste plăcerea de nedescris că ea era aceea pe care-o ținea astfel în puterea lui, că gura ei, dulce și caldă, fremăta sub a sa. Atunci se depărtă, foarte încet, ca în vis:

— Dumnezeu fie binecuvântat! zise el, cu o voce albă. Ce savoare au buzele tale! Dumnezeu fie binecuvântat!

— Crezi că trebuie să-l amesteci pe Dumnezeu în toate asta? întrebă Angelica care-și recăpăta cu greu suflul.

— Da! pentru că încep să înțeleg că El mă recompensează... Am fost umilit, batjocorit, am suferit pentru Dreptate... și pentru Dragoste. Credeam că am dat totul, că am pierdut totul... că am fost părăsit de Dumnezeu și de oameni... ca Iov, fără speranță, și iată că mi-ai fost înapoiată... Nu este un miracol incredibil, un semn al Cerului?...

Noaptea cețoasă în care se dizolvau norii filtra o lumină slabă dar care, pătrunzând sub streășina acoperișului, îi permise Angelicăi să întâlnească privirea contelui de Bardagne, plină de o blândețe stranie și gravă pe care n-ar fi crezut niciodată s-o poată citi în privirile odinioară atât de vanitoase ale nestatornicului locotenent general al Regelui de la La Rochelle.

Ochii lui străluceau. Lumina care venea de pe firmament, unde stelele și o jumătate de lună în formă de migdală se degajaseră subit din ceață, dădea acestei priviri cenușii reflexul argintiu al nopții.

“N-am observat niciodată că are ochi atât de frumoși” gândi Angelica.

Lumina cerului, irizată, făcea să lucească buzele apropiate ale bărbatului, întredeschise de o respirație precipitată. Ea simți urcând în ea impulsul lacom de a le lua și de a răspunde la atâtea poftă. Se îmbrățișară, iar sărutarea lor fu profundă și fără sfârșit.

Cu o mirare fără margini, Angelica se simțea cuprinsă de un sentiment îmbătător de reînviere care făcea să-i curgă în trup un sânge nou. “De această dată, Diavolița este învinsă” își spuse ea. Și-o imagina fugind în zbor pe cerul nocturn, călare pe o mătură...

Gentilomul îi sprijinea ceafa în scobitura brațului, cu o presiune fermă. Degetele sale îi prinseseră bărbia dându-i ușurel capul pe spate, și sub acea gură bărbătească era rândul ei să se adape ca o însetată. Pasiunea lui Bardagne îi oferea un elixir al cărui nume nu-l cunoștea, dar care îi reînvia carnea și sufletul, alunga umbrele pe care ura Diavoliței i le sădise în inimă și care îi zdruncinaseră încrederea în viață, în ea însăși și în destinul ei, și uneori chiar și încrederea în Celălalt.

Prin el, gusta toate gurile de bărbați care o adoraseră, Regele, Desgrez, Poetul... Acești bărbați, plecați sub jugul ei și spunând că o iubesc, îi confirmau că va fi iubită mereu, că nu va muri niciodată, convingând-o prin pasiunea lor că o dată în plus ea va învinge, și însuflându-i, ca într-un vârtej, curaj, avântul pentru luptă și victorie.

Ea simți până-n măduva oaselor beția puterii care-i aparținea: aceea de a satisface și de a încânta.

— Mă pierd, murmură Bardagne... Ce-o să se întâmple cu mine acum, că te-am regăsit?

—... Și eu... Mă întreb, zise Angelica.

Ea se ridică, clătinându-se. Contele se repezi s-o susțină, dar ea-l refuză cu un gest vag.

— Nu, te rog... O să ne mai vedem, dragul meu. Dar pentru această seară, adio...

El o văzu fugind, o auzi împiedicându-se pe pietriș, apoi întorcându-se pentru a-i striga:

— Nu uita... piratul...

Apoi, porni în fugă.

VINUL

I

Primul obstacol de care se împiedică în fuga ei, a fost *el*. Oare de când era acolo? Ce văzuse? Ce auzise?

Umbra era adâncă la liziera pădurii. Brațele lui Joffrey de Peyrac o cuprinseseră și ea și le aruncă pe ale ei în jurul gâtului lui, îngropându-și fața în faldurile mantiei lui, într-un reflex copilăresc de panică. Ar fi fost total incapabilă să spună ce i-o provoca.

— Arzi toată, zise el cu vocea lui calmă, puțin voalată. Tremuri, te-ai enervat! Ce s-a întâmplat?

— Oh, nimic grav! E o întreagă poveste! E vorba de un gentilom din anturajul Regelui, dar nu la Curte l-am întâlnit... Totuși, Versailles-ul este amestecat... Și Regele... Și totul te privește.

El o asculta, aplecat asupra ei, atent, în întuneric. Ea-l bănuia la pândă, notându-i febrilitatea, tremurul necontrolat al vocii. Își simțea obrazul incandescent, mâinile înghețate.

— Ți-e frig?

Frig! Cald! nici nu mai știa. Ce se întâmplase, de fapt?

— Trecutul, înțelegi, am întâlnit trecutul, bâlbâi ea.

— Sigur, înțeleg. Nu fii așa de tulburată, dragostea mea.

Timbrul liniștitor al vocii lui Peyrac o reconforta și putu respira mai bine. Revenindu-și, își spuse în gând că este o idioată și, ridicându-se, continuă drumul lângă el, explicându-i pe scurt cine era Bardagne și ce aflase de la el. Era tocmai ce presimțiseră. Regele era pe urmele lor.

— Singurul lucru care mă intrigă, remarcă el, este că, nu știu prin ce întâmplare, tocmai acest Bardagne care te-a cunoscut la La Rochelle și care n-avea nici o bănuială despre relațiile tale la Curte, a fost ales de Rege pentru o misiune care mă privește. Aș vrea să cred în coincidențe, dar aici e ceva mult prea pregătit, prea organizat. Ai spune că un diavol trage sforile în culise.

— Nu vorbi de diavol! îl imploră ea.

Se apropiau de sat unde focuri răzlețe străluceau încă, oamenii dansând în jurul lor. Ea se miră. I se părea că trecuse o veșnicie de când se dusesse la întâlnirea cu trimisul Regelui. Își trecu o mână pe frunte.

— Oh! Sunt moartă de oboseală! Nu s-a terminat petrecerea?

— Nu, nu chiar, făcu el, râzând. Abia începe. Ai uitat că am deschis unul dintre acele faimoase butoaie de vin de Burgundia pe care-l dorea atât Villedavray și toată lumea ne așteaptă la bordul lui *Gouldsboro* să petrecem? Haide, Doamnă, lasă oboseala deoparte! Mulțumită lui Dumnezeu, zorii sunt departe!

Și strângând-o mai mult în brațe, grăbi pasul.

— De fapt, nu l-am fi putut invita pe acest gentilom să vină la ospăț?

— Nu, nu, zise ea repede. Ar crede că este o capcană. Este foarte precaut.

— Mă voi duce mâine la el să mă prezint și să-l liniștesc. Până atunci, să ne bucurăm! continuă el. Ocazia mi se pare bună. O să bem pentru întâlnirea ta cu un fost iubit, pentru reușita proiectelor noastre și ale sale sperând să nu se opună prea mult unele altora.

Ea-l auzi râzând ca și cum ar fi fost una dintre glumele cele mai izbutite ale destinului.

— La Rochelle! Deci, la La Rochelle a fost! Este pentru ultima dată!

Oprindu-se, o sărută cu pasiune. Ea înregistrează forța irezistibilă a brațului care o susținea și care-i transmitea energie.

Peste câteva clipe, plaja apăru, luminată de torțe duse de oamenii care așteptau, pe malul apei, lângă șalupă.

— De ce spui asta? La Rochelle?! N-am ce face! Întâmplarea m-a făcut să-l întâlnesc pe contele de Bardagne.

— Să mulțumim întâmplării, tuturor întâmplărilor, și să nu mai discutăm... până mâine.

Și ridicând-o în brațe, o duse până la barcă ca să nu fie nevoită să se ude.

— În această seară suntem stăpânii acestei lumi, exclamă el râzând, iar dinții îi sclipiră. Suntem stăpânii Tadoussacului, ai Canadei și ai regatului Franței. Nu suntem supuși decât ciorchinelui divin și vitei somptuoase, pe scurt, ai vinului, părinte al omului. Să nu stricăm acest moment sublim în care vom închina în cinstea Burgundiei. Hai să bem, frumoasa mea! În sănătatea dragostei și victoriilor noastre! În sănătatea prietenilor și dușmanilor! În sănătatea regelui Franței!

2

În cabina de pe *Gouldsboro*, Angelica găsi, pregătite de Yolande și Delphine du Rosoy, o rochie, evantaiul și mantia de curte. Însă, așezându-se, el fu acela care-i trase ciorapii pentru a-i dezgoli picioarele. Părea foarte bine dispus și fredona.

— Avem timp... timp... să tragem acești frumoși ciorapi... pe aceste picioare divine...

Erau niște ciorapi din fir aurit cu margini de mătase stacojie. Pantofii erau acoperiți de satin auriu. El o încălță ca un prinț ingenunchiat în fața Cenușăresei.

—... Contesa mea hoinară!

Sărutându-i degetele ușor, o lăsă în grija Delphinei care intra cu un vas cu cărbuni înroșiți și un fier de ondulat.

Cu ajutorul fetei, ea fu gata repede. Se grăbea și cu evantaiul în mână se duse în camera hărților, unde fusese pusă masa. Pe mal, în depărtare, le era oferit oamenilor un nou foc de artificii.

— Ce de festivități! îi spuse ea lui Villedavray, de care se lovea în fața ușii sălii ospățului. Dacă așa este la Tadoussac, oare cum o să fie la Quebec?

— O să fie ca la Versailles, ripostă el, și chiar mai bine sau *mai rău!*... Draga mea, continuă el, făcându-i loc să intre, dacă ți-aș spune că în momentul Carnavalului la Quebec ni se întâmplă să cădem de oboseală pentru că am dansat, mâncat,

băut, bârfit, ne-am învățit pe patine, am jucat cărți și am pierdut, fără să mai punem la socoteală toate aventurile galante care însoțesc aceste distracții. Din fericire nu trebuie, să ne războim cu irochezii sau să murim de foame când vine primăvara... Ah! Quebecul!

Pe masă, în sală, se aprinseseră lumânări în mari sfeșnice de argint. Căldura și parfumul înaltelor lumânări din ceară de albine se amesteca cu cea a mâncărilor pe care valeții le aduceau. Pentru început, o enormă supieră de argint.

— Mă certam adineauri cu bucătarul în legătură cu modul de a condimenta o fiertură de vânat; consider că fazanul și becața trebuie să stea șase zile la fezandat, iar el nu vrea decât patru.

— E vorba de cufundar a cărui carne este mai moale, se apără bucătarul care-l auzise. Patru zile sunt suficiente.

Oaspeții luau loc. Era doar un ospăț la care participau membrii obișnuiți ai flotilei Rescatorului, cu ofițerii și oaspeții lor mai mult sau mai puțin întâmplători. Societatea se formase încă de la începutul călătoriei, ajungând să constituie un grup omogen în ciuda aparentelor, pentru că era compus din persoane care trecuseră în această scurtă perioadă prin aceleași aventuri și împărtășeau, prin forța lucrurilor, aceleași preocupări. Dar, în onoarea vinului, se întinsese o masă mai somptuoasă și se așezaseră în fața fiecărui oaspete cupe din cristal de Boemia cu reflexe roșiatice.

În sfârșit, vinul era turnat după moda veche, nu din carafe ci dintr-un vas special din argint aurit, în formă de navă, care reprezenta o capodoperă unică de giuvaergerie. Vinul curgea pe la prova, reprezentând un delfin cu gura deschisă, și fiecare detaliu al navei era fidel reprodus, până și micile personaje de argint aflate la posturile de gardă sau cățărându-se pe scările de sfoară și pe cordaje din fir de aur și argint împletit.

Tânărul matelot, numit în acea seară paharnic, era emoționat să ridice această minune de pe suportul ei de argint reprezentând trei delfini țâșnind din valuri și ai căror ochi erau din mici diamante.

Marchizul de Villedavray rămase cu gura căscată. Era pentru prima dată când și Angelica admira o asemenea piesă. Rescatorul era un adevărat prinț. Capabil să suporte cea mai aspră austeritate pentru a-și asigura poziția, putând trăi în lipsuri, el era un mare strângător de comori. Avea ascunzișurile lui

secrete peste tot în lume și oameni fideli pentru a păzi și veghea minunile adunate cu răbdare. Angelica nu știa totul despre omul care-i era soț.

— Nu se mai cizelează în zilele noastre asemenea frumuseți, oftă Villedavray.

Acesta data de două secole. Era creația aurarilor elvețieni care fuseseră multă vreme specialiști în aceste nave pentru vărsatul vinului.

Se așezară la masă. Erau în familie și acesta le permitea să vorbească fără înconjur. Deja discutau aprins. Angelica îl auzi pe Carlon spunându-i lui Peyrac, continuând o conversație pe care-o începuseră puțin înainte:

—... Nu mă supăr, dar nu sunt de acord cu ușurința cu care domnul de Villedavray tratează această chestiune. Pare să ignore, sau se prefacă că ignoră, că sunteți considerat la Quebec drept unul dintre dușmanii regelui Franței; în plus, sunteți condamnat la moarte în contumacie.

— Ia nu ne mai bate capul! protestă Villedavray, aruncând rând pe rând priviri intense când spre supieră, când spre vasul aurit din care se răspândea parfumul îmbătător al vinului "său" de Burgundia. Știm deja toate astea, te repeți, dragul meu.

— Când e vorba să-ți pregătești bateriile și să știi cum să abordezi o situație aparent fără ieșire toate au importanță. Se întâmplă că domnul de Peyrac este precedat de reputația proastă de pirat din Caraibe. Acum i se adaugă și aceea de cuceritor al Acadiei franceze până la izvoarele fluviului Kennebec. Dacă navele au adus în cursul verii informații suplimentare, n-ar trebui să ne mirăm că spiritele s-au încins la Quebec și vom fi întâmpinați cu salve de tun.

Joffrey de Peyrac observă pluralul folosit de intendent și zâmbi. Celălalt continua:

—... Doamna de Peyrac va trebui și ea să se apere de bârfe. Influența ei asupra sălbaticilor, de exemplu, e suspectă: cum să o explici? Și cum ați ieșit învingători dintr-un atac irochez, după ce proprii lor șefi au fost asasinați sub acoperișul vostru. Crimă inexplicabilă pentru cel ce cunoaște puțin moravurile indienilor... Ați fost considerați morți de-o sută de ori și totuși apăreați mereu în viață. Asta ține de magie.

— Și ce se mai spune despre mine la Quebec? întrebă Angelica.

El roși de enervare:

— Că sunteți frumoasă, frumoasă, *frumoasă!*...

Ea se înveseli la această vorbă:

— Fie vorba între noi, dragul meu, n-ai vrea să plâng din această cauză...

— Ar cam trebui.

— Ce prostie! De când au devenit francezii așa de puritani?

— Nu este puritanism. Este teamă.

— De când francezilor le lipsește curajul în fața frumuseții?...

Ea-și scutură provocatoare bogatul păr auriu deschis, prins de două șiraguri de perle.

— Dacă se așteaptă să mă găsească frumoasă, voi avea grijă să nu-i dezamănesc.

Primul fel fusese servit: o supă consistentă pentru a încălzi și pentru a evita să se strice primele efecte ale vinului bându-l pe nemâncate. Astfel, fiecare dintre ei îi simți binefacerile, arătând o mai mare indulgență față de viață și chiar față de intendent. Acesta fu deci ascultat cu răbdare și politețe în timp ce enumera toate "zvonurile rele" pentru care știa, fără nici o îndoială, că vor trebui să dea socoteală și care avuseseră timp să se răspândească și să fermenteze în fundul acestui mic oraș colonial. Aceasta nu-l împiedica totuși să savureze deliciosul vin de Madera.

—... Pariez că vă vor cere socoteală pentru moartea domnului d'Arpentigny... pentru cea a lui Pont-Briand, pentru întoarcerea lui Saint-Castine... Dar ce este mai grav, este dispariția părintelui de Vernon despre care se va spune că a fost asasinat în așezarea voastră într-un mod care rămâne să fie clarificat. Se pare că a fost omorât de un urs.

— Nu-i așa, mereu te încurci, gemu Villedavray. El este cel care, din contra, a doborât ursul cu lovituri de pumn, bietul animal! Și chiar a omorât pastorul care l-a omorât la rândul lui.

— Erai acolo?...

— Bine înțeles că eram, afirmă marchizul cu aplomb.

— N-o să mă faci să înghit o asemenea poveste. L-am cunoscut pe părintele de Vernon. Era un preot foarte distins, ponderat, rece poate, dar, în realitate, foarte blând și plin de bună cuviință.

— Asta înseamnă că nu-l cunoșteai de loc. Nu l-ai văzut niciodată în adevărata lui lumină. La Gouldsboro trebuia să-l vezi. Era un adevărat Hercule, omul acesta. Nu l-ai întâlnit decât la Quebec. Ah! Gouldsboro, ce încântare! Conte, promiteți-mi că ne veți invita pe toți acolo!... Nu-i așa, Angelica?

— Să ajungem mai întâi la Quebec, mormăi Carlon.

Terminându-și farfuria, își șterse gura și se întoarse spre Peyrac:

— Suntem ostatici dumitale?

— Asta depinde de cum vom fi primiți acolo.

— Ha! Ha! În sfârșit v-ați demascat! făcu celălalt, satisfăcut.

Angelica încerca o senzație curioasă. Adineauri, fusese proiectată la La Rochelle și brusc, se afla din nou în Canada, făcându-și veșnicele griji în legătură cu sosirea la Quebec. Și de o parte și de cealaltă, lucrurile păreau la fel de absurde. Ar fi fost preferabil să-l invite pe Bardagne, așa cum propusese Peyrac, și el să fie printre ei.

La Quebec vor fi petreceri, mondenități; în umbră, însă, se vor țese comploturi. Se va discuta, se va glumi, dar râsul va ascunde planurile urzite cu viclenie și încăpățănare. Moartea, dragostea, fericirea erau mobilul tuturor acestor scenarii. "Ce se va întâmpla cu trimisul Regelui acum? se întreba ea. Iar eu, ce-o să fac cu el? Unde-i este locul în partida pe care-o vom începe?..." Pesimistul Carlon nu cunoștea această complicație suplimentară, deși bănuia el ceva. Acum putea fi fericit, darurile lui de prezicător de nenorociri se confirmau.

— Nu cred că soția lui are zile prea bune cu el, șopti Angelica, aplecându-se spre marchiz, care era așezat lângă ea, și desemnându-l pe Carlon cu o mișcare din bărbie.

— Totuși e fermecătoare.

Și-i lovi fruntea.

—... Ba nu! Ce prost sunt! este burlac.

— Atunci de cine vorbești?

— Despre domnișoara d'Hourdanne. Sunt atât de legați încât am ajuns să considerăm că are drepturi asupra lui.

— Este amanta lui?

— Nici măcar! E o dragoste platonică. Biata d'Hourdanne, iese puțin în lume și nu consimte să iasă decât dacă e însoțită de mine. În schimb, Carlon este al ei. Ea se ocupă de sufletul și de cariera lui, îl susține în proiectele lui și vorbește despre ele oricui, în așa fel încât am ajuns să-i înșurăm fără voia lor...

Urville și Carlon discutau, comparând calitățile arsenalului de la Quebec cu tunurile de pe *Gouldsboro*, în ideea că acestea ar dispune de un unghi suficient pentru a lovi meterezele fortului Saint-Louis, iar Angelica își bătea capul să găsească un subiect de conversație mai puțin spinos, dar nu reușea să pună cap la cap două idei. Ar fi preferat să fie singură pentru a-și putea pune ordine în idei, decât să fie nevoită să conducă într-un mod plăcut o asemenea adunare mondenă.

Întâlnirea cu Bardagne își pierdea din importanță în această agitație și-i era greu să se convingă că existase cu adevărat. Ea privi spre Joffrey de Peyrac, care avea ochii fixați asupra ei cu un aer gânditor. Își lăsa oaspeții să se certe fără să intervină. Și el părea că se gândește la altceva. Când îi întâlnește privirea, îi zâmbi scurt. Apoi își îndreptă atenția spre ce se întâmpla:

— De ce să anticipăm, domnilor? zise el. Nu suntem încă la Quebec și nu se pune problema să tragem cu tunul. Răspundem unei invitații a domnului de Frontenac cu care am întreținut întotdeauna cele mai bune relații.

— Sigur, domnul de Frontenac este, ca și dumneata, din Acvitanian, provincie ades rebelă, înclinată spre erezie.

— Om din nord! murmură Peyrac. Dar nu vă temeți! Din dragoste pentru Canada, îl voi uita pe Montfort*

Hotărât lucru, petrecerea începuse prost. Dacă se ajungea la albigenzi, se putea întâmpla orice. Angelica îi făcu semn majordomului. Era vremea să toarne vinul. Când vinul umplu paharele, începură să compare sclipirea lui cu cea a rubinelor.

— Iată un vin admirabil fermentat, rosti Villedavray după ce-l adulmecă și-l gustă. Știți ce-nseamnă să fermenteze vinul? O să vă spun eu, căci am stat mult în Burgundia. Să fermenteze vinul este exact mișcarea prin care un suc de struguri roșii dă un vin roșu. Se crede în mod obișnuit că-i de ajuns să zdrobești

* Aluzie la baronul Simon de Montfort, originar din Montfort – L'Amaury care în 1208 a trecut prin foc și sabie provincia Languedoc pentru a eradică erezia catară.

strugurii. Nu, căci sucul ar curge alb. Strugurele roșu nu este aruncat imediat în teasc. Este curățat de pe ciorchini și boabele sunt puse în cuve unde, încet, de-a lungul zilelor, culoarea roșie a pielii lor se va transforma în suc de fermentație. Strugurii sunt întorși și amestecați cu un băț, extrăgându-se sucul roșu intens, de culoarea sângelui, aproape negru pentru unele soiuri și doar apoi se va zdrobi restul boabelor și se va amesteca sucul obținut cu esența lui purpurie. Ce de îngrijiri pentru a ajunge la aceste minunate nuanțe în care dansează soarele, la acest gust specific fiecărei podgorii.

El bău și plescăi din limbă, cu ochii închiși.

—... Un soi de Tillez; văd și locul, o coastă însoțită, o mică clopotniță în vârf și orizontul care se întinde în valuri albastre, dealuri vii cât vezi cu ochii, Burgundia. Și când mă gândesc că acel imbecil de Cartier a vrut să vă facă să credeți că puteți face vin în Canada... Pentru câteva coarde de viță sălbatică pe care le-a găsit! Trebuia să-și justifica într-un fel nebunia de a fi venit să se prindă într-o asemenea capcană în care nu este *nimic*, nimic, mă înțelegeți, nimic altceva decât frig, noapte și sălbatici și în care suntem și noi acum târați prin nu știu ce blestem, departe de frumoasele locuri ale țării noastre. Dar numai eu vorbesc... se sperie el, privind în jur. Spuneți și voi ceva. Doar eu țin mereu frâiele...

— Pentru că ne încântați, marchize, spuse, amabil, Peyrac, ridicând paharul spre el. Să bem un vin bun și să vă ascultăm, ce altceva ne-am mai putea dori?

— Mă flatați... Recunosc că e un lucru știut: pe oriunde trec, lumea mă place. La Curte, doar pe mine mă vedeau și mă ascultau. N-am ce face! Iubesc viața și plăcerile ei. Asta m-a ajutat, dar mi-a și dăunat mult. Mai ales la Curte, eram invidiat mult. Sunt mai liniștit în Canada, această capcană a lui Cartier. Vedeți, cu puțină hărnicie și imaginație, se poate trăi bine și aici. Ce vin! Recunoașteți că ar fi fost o crimă să-l lăsăm altora. Cui îi era destinat? Unor ignoranți, inconștienți, vandali...

— Episcopului și guvernatorului Noii-Franțe, anunță Angelica. Marchize, am plăcerea să vă aduc la cunoștință că nu lui Martin Dugast i l-ați confiscat, ci reprezentantului regelui Franței, care-l ducea drept cadou personal acestor înalte personaje.

— *Reprezentantului regelui Franței!* exclamă Villedavray, înțepenind, cu paharul ridicat. Și l-ai văzut? L-ai întâlnit? Îl cunoști? El e cel ce te iubește? Ha! Ha! Deci e adevărat că era la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste*.

Privirea lui se plimba de la Angelica la Peyrac, așteptând răspuns la întrebări.

— Ce poveste minunată! O să mi-o povestești.

Făcând semn servitorilor să-l servească din nou, bău cu încântare.

— Divin!

— Râdeți, marchize, protestă Angelica, care râdea și ea, dar aflați că, firește, pe soțul meu îl acuză de acest gest nepoliticos.

— Ah! Foarte nostim!

— Nu-i așa nostim. Este un trimis special al regelui. Este însărcinat cu o misiune. Ce aduce? Scrisori? Ordine? Și dumneata îi iei vinul. Îi strici dispoziția!

— Să-i fie de bine! N-avea decât să se arate, să se apere. Nu-i știu nici măcar numele. Dumneata îl știi? se adresă el Angelicăi.

Ea clătină din cap, nespunând nici da, nici nu.

— Dumneata știi totul! zise el. Și o să-mi spui tot, *tot*. Ne-am înțeles. În orice caz, povestea asta cu vinul n-are nici o importanță. Cu câte avem pe conștiință, riscând eșafodul, spânzurătoarea sau rugul, patru butoaie de vin, oricât de bun ar fi, nu sunt decât un fleac.

— Ce vrei să spui? se sperie Carlon.

Villedavray îl fixă cu un aer sinistru.

— Și în plus, mai e și moartea ducesei de Maudribourg.

— Taci, zise Carlon, privind înspre servitori.

Dar marchizul înlătură obiecția cu un gest dezinvolt.

— Ei sunt cu noi, au văzut tot, au împărțit tot, ce-o să le ascunzi? Adevărat, iată ce suntem noi pe acest vas. *O bandă de tâlhari legați de un secret teribil.*

Înveselit, bău cu poftă.

— ... Ador asta! Simt că trăiesc. Vin, prietene! ordonă el, ținând paharul spre servitorul care rămăsese pironit în spatele lui pentru a nu mai alerga mereu. Da, este o senzație de-a dreptul exaltantă. Să fii, în sfârșit de partea exclușilor, a blestemaților, a celor ce au dreptate fiindcă sunt împotriva legilor...

Vă imaginați că asasinatul ducesei o să treacă neobservat?... Toate eminențele religioase au fost anunțate de sosirea ei, o binefăcătoare de o bogăție nemaipomenită, iar părintele d'Orgeval în primul rând – se spune că sunt rude – se va informa despre ce i s-a întâmplat.

— Ah! e îngrozitor, se plânse Carlon. Îmi răsucești cuțitul în rană.

— Ba nu, dramatizezi!

— Cum dramatizez? Moartea unei tinere femei, seducătoare, a unei nobile doamne protejată la Curte... și de părintele d'Orgeval, în acele condiții oribile...

— Erai acolo și n-ai făcut nimic, după câte știu. Doar ea a avut un gest de umanitate, zise el, arătând-o pe Angelica.

— Dragul meu, n-am hotărât noi să ștergem...

— Nu-i așa de ușor...

Cei doi seniori canadieni, Grandbois și Wauvenart, care încercau de câteva momente să intre în vorbă, reușiră să se facă auziți:

— Ce tot spuneți! O crimă... N-a fost ucisă, Dumnezeuule! Eram acolo. Amintiți-vă... Ea singură s-a dus în pădure și a fost mâncată de lupi. Dar d-na de Peyrac a salvat-o pe plajă.

— De altfel, de ce ați salvat-o? Întrebă Wauvenart întorcându-se spre Angelica. N-am înțeles niciodată.

— Nici eu, spuse Angelica.

I se părea că aude strigătele sfâșietoare ale Ambroisinei în mâinile oamenilor furioși. Bău un pahar mare de vin ca să-și revină.

—... Nu știu de ce am făcut asta... poate pentru că eram singurele femei pe plajă. Vă rog, să vorbim de altceva.

— Ah, femeile! exclamă Villedavray. Ce-ar fi lumea fără ele: lipsită de blândețe, de duioșie, de farmec, de tandrețe, de capricii, de aceste surprinzătoare și ilogice schimbări al căror secret îl au numai ele...

— Etienne, te ador, spuse Angelica sărutându-l.

— Vinul acesta este prea tare, comentă Carlon, ridicând paharul în lumină pentru a-l privi bănuitor. Cred că începem să ne îmbătăm.

— Abia atunci adevărul îți va apărea în fundul paharului, zise Villedavray.

— Da. (Carlon rămase întunecat) De fapt, noi am ucis-o pe ducesa și iată de ce conștiința noastră ne mustră. Ai dreptate, Villedavray. Fără voia mea, sunt complice la o crimă.

— La două, tranșă marchizul.

— Două! tresări intendentul.

— Da! Una: cea pentru care te mustră conștiința. Moartea ducesei de Maudribourg. Și cea de-a doua: bei cu noi în această seară vinul destinat guvernatorului și episcopului.

— Nu-i cunoșteam proveniența când m-am așezat la masă.

— Nu înseamnă că nu-l bei și chiar îl consideri bun.

3

Timp de câteva secunde intendentul Carlon rămase copleșit. Se vedea că încearcă să-și amintească cum ajunsese în această situație atât de delicată.

Mai întâi fusese capcana englezilor pe râul Saint-Jean, intervenția lui Peyrac care-i salvase să nu cadă în mâinile lor, apoi Tidmagouche, acea judecată pe plajă pentru care primiseră mărturia sa oficială și în care fusese obligat să asculte rechizitoriul unor crime oribile, cu martori care păreau că ies brusc din pământ pentru a povesti lucruri uluitoare și-l implorau să se pronunțe în privința verdictului.

O aventură nebunească. Încă se mai întreba cum fusese determinat să joace acel rol. N-o să se mai ducă în Acadia niciodată...

— Of, de ce-am plecat în acea călătorie în Acadia? gemu el.

— Chiar așa, de ce? ricană Villedavray. O să-ți spun eu de ce: voiai să-ți bagi nasul în treburile mele, să mă împiedici să-mi iau dividendele. Îți închipuiai că se face un turneu în Acadia ca un turneu de provincie pentru a încolți datornicii. Acadia este altceva. N-o tratezi așa. Bine ți-a făcut Acadia că te-a zdrobit. Nu mai ești decât o cârpă...

— Ba nu, nici chiar așa, protestă Angelica, sărind în apărarea celui nedreptățit. Etienne, ești prea rău. Nu-l ascultați, domnule intendent. S-a băut prea mult. Mâine o să vă reveniți.

— Dar n-o să uiți ce s-a spus, insistă Villedavray, feroce.

Să uiți! să uiți Acadia. Și dacă uiți să uiți, o să știu eu să-ți amintesc!...

— Ești dur cu el, Etienne.

— Angelica, și el este dur, dacă îl cunoșteai la Quebec. Este un bici transformat în om. De aceea n-o să pierd această superbă ocazie să-mi iau revanșa. Nu mă cunoști. Sunt, pot fi foarte, *foarte rău*.

Gândurile Angelicăi zburau, rătăceau... Bardagne! La Rochelle! Un vis, o existență ștearsă! Dar azi, viața își relua cursul. Totul era diferit. Era la adăpost, apărată de un om pe care nu-l speria nimic și care o înconjura cu dragostea lui. Ca atrasă de un magnet, îl căuta din ochi la capătul mesei și văzându-l, prezența lui îi dădea o siguranță liniștitoare. Roata se întorsese. Îi fusese dată fericirea.

El ridica încet paharul spre ea, în semn de omagiu, părând să repete de departe: "Să bem! Să bem! În sănătatea regelui Franței!..."

Ea bău și, împreună cu acest nectar al zeilor, simțea curgându-i prin sânge fericirea, triumful. Bău mult căci îi era sete și vinul era bun. Valul său dulce și călduros trezea în gura ei gustul unei voluptoase sărutări fără sfârșit. Îi potolea în mod minunat setea, dar părea să provoace o sete încă și mai arzătoare.

"De ce acea sărutare?" își spuse ea.

Părea aberant și totuși nu putea regreta nimic. Simțise o plăcere infinită și deosebită. Viziuni de la La Rochelle, dureri și bucurii care nu-i aparțineau decât ei... Prin acele buze care-i aminteau emoții vechi, era ca și cum ar fi sărutat o fantomă, o soră pierdută, rănită și urmărită, ea însăși fiind în sfârșit absolutită de păcate...

Lângă ea, Villedavray continua să peroreze:

— În schimb, mai primejdios de cât Carlon, este Castel-Morgeat. Guvernatorul militar. Unul dintre cei mai mari dușmani ai voștri.

— Totuși e gascon, și el, ca Frontenac și soțul meu.

— Da, dar întunecat, sectar. A fost de partea părintelui d'Orgeval precum strămoșii lui, odinioară, de partea Reformei, crezând în ea. Îi place intoleranța, este în firea lui.

— E oare protestant? Într-un post așa de înalt?

— Nu, dar e fiu de convertit, și asta-i și mai rău. E cu totul altceva, însă, cu Sabine de Castel-Morgeat, care conduce de fapt orașul, având totul în mână. Cucernică, fără exagerare, se ocupă de toate, de binefaceri, de lux, de mondenități, cu aceeași plăcere. Intriga și caritatea îi sunt la fel firești. Sunt unii care o consideră urâtă și rea. Eu nu. O iubesc ca pe o soră. Acum însă, ne-am certat în legătură cu fiul ei, Anne-François. Orgeval l-a trimis pe tinerel să facă pe vânătorul în ținuturile de sus. Eu am protestat, dar ea este cu totul supusă lui Sebastien d'Orgeval. Se spune că-i este amantă.

— Nu se poate, el e iezuit, se indignă Angelica.

— Oh! știi, iezuiții...

— Mai bine taci! Ai băut prea mult și începi să bârfești.

Și luă o înghițitură din vinul greu care potolea pe deplin setea, fără însă a o liniști. Din contră, de îndată ce ajungea pe limbă, provoca o nevoie din ce în ce mai mare în străfunduri, ca o foame ce îi transmitea puterea sevei terestre și reînnoia elanul de viață și voluptatea de a exista. Căldura radia în ea ca un incendiu aprinzându-i brusc întreaga ființă. Fu nevoită să iasă, dar aerul proaspăt, deși-i făcea bine, o ameți și mai mult căci, în întuneric, legănatul navei accentua vertijul.

Din *braseros* ai căror cărbuni aprinși sclipeau în noapte, ca însuși reflexul vinului, se înălța aroma cărnurilor fripte. Se râdea lângă baterie unde Cantor și Vanneau le distrau pe Fetele regelui, iar pe băncile de cart mateloții cântau. Fiecare om, inclusiv sentinelele, avusese dreptul la o jumătate de vin de Burgundia în căni de cositor.

Angelica făcu câțiva pași în întuneric și în ciuda forfotei de pe navă, se simțea singură cu acea minunată companie pe care i-o oferea beția: dublul său, brusc încântat, amical. "Cine să te întreacă?" îi spunea umbra sa glorioasă. Ce tot spune acest Carlon? Viitorul îți aparține. Ai Dragostea, ai Frumusețea... Mai ai încă tinerețea... Vigoarea, gustul fiecărui lucru de savurat și protecția unui bărbat invincibil care te adoră... Doar să apari și vei cuceri Quebecul...

Un braț, ca un cerc de fier o înconjură, o forță o atrase, o mână îi întoarse fața.

— Sunt cu toții complet beți, zise vocea lui Peyrac. Dragostea mea! Dragostea mea!

În acea ceață, în acel vârtej, îi simțea mâinile care o amețeau și mai mult, mângâind-o.

—... Iubirea mea! Iubirea mea!

O săruta, părănd că nu se va sătura nicicând de buzele ei. “Șeitană”! “Șeitană”! repeta el, cu un fel de indulgență înduioșată, amuzată. Aceasta i-l amintea de prințul persan... Și el îi spunea: “Șeitană... Diavoliță!”

—... Vino, sufletul meu, majordomul aduce fazanul... O să guști din delicatesele care-l însoțesc, care te vor ajuta să depășești amețeala și o să ne încânți cu prezența ta. Parcă se stinge lumina atunci când te îndepărtezi. Nu mai suntem decât niște bieți bărbați grosolani, părăsiți la capătul lumii.

4

De această dată, intendentul vedea dublu. Erau doi justițieri care-l priveau din capătul mesei unde Peyrac luase loc.

— Aveți prea multă influență asupra noastră, zise el cu o voce cleioasă. Înțeleg de ce regele v-a măturat din calea sa. Nu cunosc decât un om care să vă poată egala puterea asupra ființelor, Șebastien d’ Orgeval. Dar el nu are aur ca să învingă.

— În schimb are legiunile cerești și uneori, atunci când are nevoie, chiar și pe cele diavolești.

Intendentul nu reacționează, continuând să-l privească fix pe Joffrey de Peyrac care-i părea, prin ceață, un fel de diavol.

— Știți prea multe despre mine, despre noi toți.

— Nu, vă înșelați, domnule intendent, zise Peyrac, însuflețindu-se brusc. Sunteți pentru mine un necunoscut, căci nu știu decât ce vreți să-mi arătați. O infimă parte din dumneavoastră. Așa suntem cu toții, misterioși, nearătând în exterior decât o mică parte. Și totuși, mărturișiți, domnule intendent, n-ar fi bine uneori să rupem imaginea pe care alții o au despre noi? Suntem condamnați, sufocați, legați de aceste imagini. Vă propun un joc în această seară. Să schimbăm imaginea. Să întoarcem altă carte, cea pe care o ascundem în mânecă, cartea cea mai prețioasă pentru că știm că nu va putea fi jucată niciodată. Și totuși știm că ea a fost atuul nostru, adevărul, esența vieții noastre. Astfel vom fi între prieteni... și

nu dușmani, privindu-ne în ochi, fără ascunzișuri. Acum sunteți la mine acasă, pe acest vas. În altă parte, e noapte. Vă aflați *în altă parte*. Lumea e pustie. A dispărut. Noaptea este propice, confidențelor. Să ne privim pe noi înșine și să ne dezvăluim... fără rușine, fără fard, fără reticențe... Ce v-ar fi plăcut să fiți, domnule Carlon, dacă n-ați fi făcut carieră în Administrație?

— Nu, nu asta!... exclamă Carlon, ca ars.

Jocul lansat de Peyrac transformase brusc atmosfera; Fețele se ridicau, ochii căutau în volutele fumului de tutun apariția unor viziuni din vise uitate.

— Domnule intendent, aveți onoarea, îi șopti Joffrey de Peyrac.

— Nu, asta niciodată, vă spun, strigă din nou Carlon. Și în beția lui încăpățănată, lovi de mai multe ori cu pumnul în masă. Nu mă mai joc... Plec.

Dar nu reuși să se ridice și căzu pe scaun.

— Bine! O să dau eu exemplu, zise Peyrac. Încep.

Se lăsă pe spate în lumina aurie a lumânărilor, iar buzele sale, admirabil modelate, aveau o puternică și atrăgătoare senzualitate. Această gură transmitea un fel de blândețe restului feței a cărei expresie era, cel mai adesea, întâmplător sau voit, destul de puțin prietenoasă. Provoca teamă, se spunea. Poate din cauza cicatricelor, poate din cauza privirii pătrunzătoare a ochilor foarte negri. Pielea sa era întunecată, de parcă avea sânge maur în vene, iar cicatricile care o brăzdau îl făceau și mai impresionant. Totuși, văzând această gură vie și sensibilă simțea nevoia s-o vezi surâzând. Pentru Angelica, acest surâs însemna toată fericirea din lume și văzându-l, când se întorcea spre ea, simțea o bucurie atât de intensă încât îi venea să leșine.

Și el păru să caute în bârnele plafonului imaginea unei viziuni, încarnarea unui "eu" care să corespundă exact aspirațiilor ființei sale.

— Mai degrabă decât să fiu doar un pribeag pe acest pământ, începu el, strecurându-mă printre miile de ocazii pe care ți le oferă viața, lumea, de a construi sau pierde averi, stare care, nu o neg, corespunde oarecum unei anumite părți a firii mele aventuroase, ce urăște monotonia, dar îmi lasă totuși un sentiment de neîmplinire, acela de a fi pierdut pe drum, constrâns sau forțat, un destin pentru care aș fi fost creat... Mai degrabă totuși de a deveni prinț, stăpânul unei provincii, cum am fost

odinioară prin moștenire, cu toate responsabilitățile, onorurile, gloria și servituțile, mi-ar fi plăcut să fiu un om simplu, stăpân pe el însuși și pe intuițiile sale științifice, în taina unui laborator. De afară, un mecena generos m-ar aproviziona cu cele mai bune aparate, retorte și instrumente ce se pot găsi, fără să trebuiască să mă preocup de căutarea și mai ales de achiziționarea lor, sarcini copleșitoare pentru un savant al cărui spirit este adesea ca o pasăre cu aripile retezate. Vrea să se înalțe, vede, știe, *dar nu poate*. Îi lipsesc mijloacele, timpul, liniștea... Este gonit, urmărit, exilat în lume. Ah, să te încui într-un laborator, ca într-o celulă, și să te apleci asupra acestor lumi invizibile, necunoscute, în continuă mișcare. Să nu știi dacă e zi sau noapte. Să asști la miracolele unei creații fără încetare reînnoită și care nu are sfârșit. Să știi că ai în tine puterea, forța să mergi mai departe, mereu mai departe. Să extinzi limitele cunoașterii umane...

— Nu vă cred, zise Villedavray. Sunteți mult prea epicurean și războinic pentru a vă acomoda cu o asemenea existență. Și unde e gloria, renumele?

— Puțin îmi pasă de ele.

— Dar femeile, dragul meu? Vă puteți lipsi de ele așa de ușor?

— N-am spus că un savant care ar avea posibilitatea de a face fără încetare lucruri pasionante ar trebui să se lipsească de plăcerile vieții.

— Să trăiești în mijlocul retortelor, nu e cam arid? zise Grandbois.

— Farmecul lor este dintre acelea ce nu se explică și pe care neinițiatul nu-l înțelege. Multe domenii sunt așa. Moulay Ismael, suveranul Marocului, suveran sângeros, iubind fastul și desfrânat până la lubricitate, mi-a spus într-o zi că una dintre cele mai mari voluptăți pentru el era rugăciunea. Ori, pentru cineva care nu este înclinat spre misticism, lucrul nu are nici o evidență. Se poate că dacă Moulay Ismael nu s-ar fi născut rege al Marocului, ar fi putut fi un mare ascet al deșertului.

— Vreți să spuneți că știința provoacă, și voluptăți secrete?

— Da!

Și surâsul pe care-l iubea Angelica se ivi pe buzele Rescatorului.

— Despre această sete nestăvilită și personală a fiecăruia vreau să vorbesc când spun: ce v-ar fi plăcut să fiți dacă... Barssempuy, curaj!... E rândul tău.

Fostul secund al piratului Barbă de Aur roși. Era încă un bărbat foarte tânăr, frumos, amabil, inteligent, având o bună pregătire de duelist și călăreț, model exemplar de mezini de familie care nu văd altceva decât armata, Biserica sau aventura pentru a continua să-și ducă viața după rangul lor. El alesese aventura. Nu era mare diferență, considera el, între a lupta la bordul unui vas de pirați sau la bordul unui vas al regelui. Ba erau chiar mai multe șanse de a face avere. Cel puțin așa credea la început. Recent însă, moartea logodnicei sale, Marie-la-Douce, îl schimbase și trăsăturile îi erau întunecate de amărăciune. El spuse că toate acestea nu aveau nici o importanță, că nu avea nimic de adăugat, apoi își reveni.

— Aș fi vrut să fiu fratele meu mai mare, spuse el, nu atât pentru onorurile și bogăția datorate moștenirii, cât pentru domeniul unde trăiam. Aș fi vrut să-l înfrumusețez, să dau petreceri fastuoase, ca Fouquet la Vaux-le-Vicomte. Aș fi ținut o mică curte cu savanți și artiști; aș fi făcut studii literare, căci aveam gust pentru lucrurile spiritului. Ori, fratele meu trăiește la Curte, asuprește țărani pentru a-și ține rangul, iar domeniul se ruinează. Încerc să uit. Această carte nu este cea care poate fi jucată. Viața depinde de soartă.

— Care era locul dumitale de frate mai mic față de fratele mai mare? Întrebă cineva.

— Eram fratele lui geamăn, răspunse Barssempuy simplu.

O asemenea lovitură a sorții emoționează adunarea, pregătită deja de numeroasele libații.

— De ce nu l-ai omorât? Întrebă Villedavray, cu candoare.

— Tocmai ca să evit să nu fiu tentat s-o fac am fugit.

— Cine știe, băiete, poate nu-i departe ziua când îți va lăsa locul!

— Are fii.

— Nu regretați nimic, domnule Barssempuy, interveni Angelica. Astăzi, nu se mai poate sta la moșie și încă și mai puțin să trăiești acolo ca un prinț. Regele nu mai tolerează asta. Ați pierde toate favorurile lui. Doar ținând lumânarea sau cămașa la culcarea regelui la Versailles mai poți avansa și câștiga cu ce să trăiești și să repara acoperișurile proprietăților.

După aceea, Erickson ului pe toată lumea declarând că dorința lui ar fi fost să fie regele Poloniei.

— De ce al Poloniei? întrebă Villedavray.

— De aia. E un vis: puterea dată.

— Dar a renunțat la coroană și s-a retras la mănăstire.

— Nu acesta, celălalt.

Nimeni nu știa prea multe despre istoria Poloniei. Lăsară pe mai târziu o inițiere asupra monarhilor polonezi, care, cu Erickson, promitea să fie bine făcută.

Fallièr se vazuse multă vreme mușchetar al regelui, dar nu era gascon și-i lipseau banii ca să se poată impune în această structură foarte închisă. În plus, abilitatea lui în mânuirea săbiei lăsa de dorit. După ce-și făcuse studiile, preluase îndatoririle tatălui lui și putuse apoi să ajungă geometru-magistrat municipal.

Părerile zburau, vinul circula și uitau să mănânce ascultând atâtea dezvăluiri neașteptate. Unul spuse că nu visase niciodată nimic, că nu regretase nimic și că-i era foarte bine așa: să trăiască, de pe o zi pe alta. Un altul se scărpină la ceafă, spuse că parcă-și amintește de ceva ce și-ar fi dorit, dar nu mai știa ce. Majoritatea știau. Grandbois mărturisi că n-avusese decât un vis: să fie foarte bogat, să poarte perucă, să aibe trăsură, servitori, servitoare și să nu iasă niciodată din locuința lui, el, care-și petrecea timpul prin văi și munți, în barcă pe râurile Acadiei sau pe corabie prin Golful Francez. Dar din nefericire, avea mereu buzunarele goale. Nu-i rămânea nici un gologan. Adio castel, trăsură, viață liniștită!

— Dar ce-ați fi făcut toată ziua în castel? întrebă Angelica.

— Aș fi jucat cărți, aș fi bătut valeții, mi-aș fi îngrijit guta, aș fi tăiat trandafirii și, în fiecare seară, aș fi avut o femeie în pat...

— Diferită?

— Nu, mereu aceeași, tânără, mai puțin tânără, nu contează, dar femeia mea, ce mai! O femeie doar pentru mine, mereu acolo, fără să fie nevoie s-o caut, să mă pună la cheltuieli. Asta mi-a lipsit întotdeauna. Nu-mi place să dorm singur, mi-e frig și apoi, uneori, am spaime ca atunci când eram copil... Viața pe care o ducem pe râul Saint-Jean nu-mi dă nici o șansă.

Indiencele! Puah!... Scuzați-mă, doamnă, mă abat de la subiect... Sunt bogat, asta-i sigur... Dar nu-i suficient ca să mă întorc în regat...

— Cârpește-ți buzunarele, Grandbois, strigă Wauvenart râzând zgomotos și bătându-se pe burtă.

— Vorbește când ți-o veni rândul, nătărăule, mormăi Grandbois, și n-o să mai râzi atât.

Wauvenart tăcu și deveni gânditor.

— Eu mă vedeam preot, zise el în sfârșit, și chiar iezuit.

Această declarație brutală, făcută grav și venind de la micul nobil de Acadia, ale cărui jovialitate deșuchiată, spirit de aventură, avânt războinic transpăreau în întreaga lui persoană, produse asupra auditorilor un efect neașteptat. Toată lumea se puse pe un răs nestăvilit. El nu se supără și așteptă să treacă furtuna.

— Da, voiam să fiu iezuit, repetă el. Voiam să domin.

— O formă de putere ca oricare alta, zise Peyrac.

— Așa este! Și așa fi putut. Blazonul meu este destul de cunoscut. Studiile mergeau bine. Am făcut chiar un an de seminar.

— Nu mai spune, făcu Grandbois, uluit.

— Și ce s-a întâmplat? întrebă cineva.

— Mi-a fost frică. Am simțit... Trebuia să ai un semn de dincolo. Mie-mi mergea prea bine; să te desprinzi de pământ, e o senzație extraordinară, dar trebuie să nu te temi. Orgeval face asta cum respiră. L-am văzut, o dată, rugându-se la o bună distanță de sol. Ca sfântul Ignațiu. Pe mine, însă, asta m-a impresionat. Ei îmi spuneau : “ Ești talentat, ai simțul misticismului.” Este fără îndoială adevărat. Dar am plecat. Acum, când văd indienii chemându-și demonii și vorbind cu spiritele lor, îmi spun că toate acestea nu sunt chiar atât de teribile, că așa fi putut să mă acomodez și uneori am impresia că mi-am greșit calea...

— Oare, din întâmplare, n-ai băut cam mult, întrebă Grandbois, și vrei să-ți bați joc de noi?

— Ei, și ce! Te miri? Sunt lucruri care se întâmplă. Când se va întoarce Cavalerul de La Salle, care în acest moment se găsește prin Mississippi în căutarea Mării Chinei, o să-l întreb pe el. Și el a fost iezuit.

— Mă descurajezi, zise Grandbois. O să avem destul timp să aflăm toate astea când o să murim. Ți-am spus că mi-e frică de întuneric... Oare butoiul e gol? Mai aduceți vin!

— Ei bine, eu o să vă uimesc, zise Villedavray cu o naivitate încântătoare, dar aș fi vrut să fiu femeie. Invidiam veselia care părea a fi apanajul acestor frumoase creaturi și faptul că ele n-au decât să se mărite ca să trăiască după pofa inimii, să cheltuiască, să se gătească și să zburde fără grija zilei de mâine. Dar mă descurcam destul de bine cu moștenirea și văzând toate avantajele pe care mi le permitea poziția mea de mascul, am încetat să-mi regret sexul.

— Domnule intendent, e rândul dumneavoastră acum.

— Nu am nimic de mărturisit.

— Spuneți-mi doar mie, imploră Angelica, luându-i mâna peste masă.

Acest gest înfrânse rezistența lui Jean Carlon.

— Ei bine, iată. Când aveam optsprezece ani, am avut o întâlnire.

— Era frumoasă?

— Nu.

— Atunci?

— Nu era o femeie!

— Ah!

— Dar cine era? întrebă cu blândețe Angelica.

— Molière, zise Carlon cu o voce aproape de neauzit.

Apoi se însufleți.

— Se numea atunci Poquelin, la Orléans, unde mi-am făcut studiile cu el pentru a deveni avocat. Jean-Baptiste și cu mine scriam adesea tragedii și montam spectacole. Ca și el m-am hotărât să mă dedic artei teatrului, dar tatăl meu m-a bătut și mi-a spus că voi fi blestemat, îngropat ca un câine, fără binecuvântare, în afara cimitirului. El mă visa onorabil. Asta se înțelege, și eu am urmat calea pe care mi-a trasat-o el.

— Și ați reușit, constată Angelica. Ca și Molière în ceea ce-l privește! Totuși, v-aș spune, domnule Carlon, nu regretați. Viața de comedian este o viață nebună, și fostul dumneavoastră coleg știe care-i prețul pentru a face astăzi Curtea să izbucnească în râs. Mai bine să fii în lojă decât pe scenă.

— Iată-ne deci mulțumiți cu toții de soarta noastră, încheie Peyrac, ridicând paharul. Domnule Carlon, nu veți fi blestemat. Cât despre mine, mă felicit pentru drumul întortocheat pe care l-am urmat fiindcă m-a adus în această seară aici, în Canada, să petrec cu voi. Să bem deci pentru viețile noastre, pentru succesele noastre, pentru visele noastre! Și pentru Moliere, adăugă el, întorcându-se spre Carlon.

— Pentru Molière, repeta acesta cu voce joasă și ochii i se umeziră.

Și când toate paharele erau ridicate, roșii și sclipitoare, se auziră în depărtare acordurile ghitarei lui Cantor, fluiere și harpe care-l acompaniau, în timp ce voci clare cântau:

Alouette! gentille alouette! Alouette, je te plumerai...

— Tineretul nu știe ce știm noi, zise Villedavray. Tinereiiăștia nu știu că au în mână cartea care nu va fi niciodată jucată. Ei privesc înainte și văd toate drumurile deschise. Să bem pentru speranțele lor!...

Băură îndelung. În fundul paharelor străluceau soarele, dealurile, umbra cramelor, spuma din teascuri, poezia culesului și picioarele goale ale oamenilor zdrobind și amestecând dulcea recoltă de ciorchini în cuve uriașe de stejar alb.

— Pentru Burgundia! Pentru vinul Franței! strigă Villedavray, liric.

Și începu să plângă, spunând că regatul este departe, că erau uitați pe aceste pământuri ingrate. Îi doreau morți, scalpați, sacrificați cu toții pe altarul națiunii, fiica mai mare a Bisericii: Franța. Exaltarea sacrificiului, durerea exilului îi umpleau inima și nu știa dacă lacrimile lui erau de amărăciune sau de tandrețe. Carlon plângea și el gândindu-se la Moliere. Totul începea să degenezeze.

Angelica se sculă, nu foarte sigură pe picioare. Domnii urmau să fumeze și ea, cu dragă inimă, se va duce să se arunce în pat și să doarmă.

— Doamnă, n-ați vorbit, protestă o voce.

— Oh, e adevărat! Domnilor, ce-aș mai putea spune după aceste grave confesiuni? Am dorit de mult să plec în America.

— Ah! vedeți!

— Dar eram un copil. Mai târziu, în toate întâmplările pe care le-am trăit, vedeam limanul care-ar conveni inimii mele ca pe o locuință elegantă și confortabilă, locuită de un bărbat pe care l-aș iubi și care m-ar iubi, iar eu făcând prăjituri pentru copilașii care m-ar privi așezați în jurul mesei.

— Un vis modest, de fapt... Ca și cel al lui Grandbois. N-ai visat niciodată, ca toate femeile, la cele mai mari onoruri, la Versailles, la Curte... să-i plăceți regelui?

— Aș fi putut place regelui, dar mi-a plăcut mai mult să-i displac.

— Ce nebunie! exclamă cineva.

— N-o să ne spuneți că ați sfidat Curtea... Acel paradis bântuit de personaje puternice...

Ea se îndepărta, dar brusc, întorcându-se spre ei, spuse:

— ... și de cei ce otrăvesc...

Și ca și adineauri, pentru Wauvenart, declarația ei, împotriva oricărei logici, trezi o enormă izbucnire de veselie. Ca și Wauvenart, ea lăsă să treacă criza fără să se supere. Toată lumea era veselă și era într-adevăr caraghios: otrăvitori la Versailles!

Ea încheie apoi:

—... Iată de ce sunt aici.

—... În mâinile unui pirat, suflă Joffrey, care începuse să fumeze unul din lungile trabucuri care-i plăceau atât de mult.

— Deci, e adevărat?... Și pe ea ați capturat-o, Monseniore?

— Nici chiar așa... dar aproape...

— Când s-a întâmplat asta?

Angelica se strecură lângă Peyrac și-și puse degetele pe buzele lui, căci el părea hotărât să dea o explicație.

— Nu, iubitule, taci! O să-i încurci pe acești domni!... E o poveste prea lungă.

Peyrac îi luă degetele și le sărută, fără să se sinchisească de adunare. Și ea îi atinse într-o mângâiere ușoară părul bogat și negru. Vinul risipea reținerile dintre ei care, uneori, înăbușeau tandretea.

În trecere, Villedavray o trase ușor pe Angelica de rochie și-i spuse:

— O să-mi povestești tot, nu-i așa? Istoria iubirii cu acest personaj tenebros, domnule de Peyrac... Când o să fim la Quebec...

— Oare o să ajungem vreodată acolo? L-ai auzit pe intendent... or să mă alunge cu pietre, or să mă ardă de vie... El însuși o să aprindă rugul. Așa cred...

— Doamnă, ce tot spuneți?... Să mă păzească Dumnezeu de o asemenea faptă, exclamă Carlon ridicându-se, nu m-ați înțeles... Spuneam asta... doar să vă pun în gardă... în gardă...

— În gardă, mușchetari, intonă Grandbois.

— Cei din Quebec nu sunt proști... Sunt sigur că-i veți vrăji... O să vă cadă... *la picioare*...

— N-am nevoie de asta! exclamă Angelica râzând în hohote. Domnule intendent, vă iert *totul*, pentru aceste vorbe bune... Să nu le uitați mâine când vă veți trezi...

Îi fu greu să ajungă la ușă și să ia o gură de aer proaspăt, înainte de a traversa puntea fără să se împiedice și să urce scările.

5

Peyrac urmărise de departe râzând dialogul dintre intendent și soția sa. Erau cu toții beți, fără îndoială, și adevărata lor fire ieșea la iveală. Chiar și Carlon, acest flăcău bătrân, căzuse sub farmecul Angelicăi.

Primejdia cu această femeie este că e mereu ea însăși și cu atât mai mult când vinul îi aduce în obraji acea văpaie, acea lumină în ochi, acea sclipire pe dinții descoperiți într-un râs voios. Foarte rar o vedeai râzând! Era... seducția întruchipată. Angelica la Versailles... Angelica râzând așa în fața regelui. Ce bărbat i-ar putea rezista! Fie el rege, cioclu sau auster funcționar de finanțe. Unde o ducea oare?... Tot orașul va fi mort după ea... îi va cădea *la picioare*!... O mică durere, pe care o știa însoțită întotdeauna de fericire și plăceri, strânse inima lui Peyrac. Era greu s-o împartă! Văzând-o așa de accesibilă și având o reală putere asupra bărbaților, i se înflăcăra dorința și adorația pe care i-o purta.

Se surprinse rămânând mut de încântare, cu privirea întoarsă spre ușa pe care ea dispăruse. De când contele de Peyrac sărutase în treacăt degetele Angelicăi, cu o pasiune nedisimulată, marchizul de Villedavray devenise gânditor și chiar trist. El izbucni brusc:

— Nu e drept.

— Ce vreți să spuneți?

— Vă iubește, se indignă marchizul, ea vă iubește *cu adevărat*. E nebună după dumneavoastră. Doar dumneavoastră contați pentru ea...

— Sunteți așa de sigur?

— E evident...

— Cum așa, marchize?

Marchizul făcu atunci o declarație uimitoare, ce nu părea să decurgă logic din întâmplările precedente. Dar nimeni nu mai avea logică la acea oră.

— *Doar dumneavoastră puteți s-o faceți să sufere*, zise el.

— O clipă, zise Peyrac, arătându-i cu un gest că se gândea la altceva.

El își duse la buze trabucul, și simți, privind fumul albastrui, crescând bucuria pe care i-o trezea vorbele lui Villedavray.

“Vă iubește cu adevărat... E nebună după dumneavoastră...”

Și apoi : *“Doar dumneavoastră puteți s-o faceți să sufere...”*

Aici se afla semnul pe care până acum nu reușise să-l afle — și, cine știe, poate semnul exact al oricărei iubiri — puterea de a o face să sufere, de a o face să plângă. Deci, când ți se rupe inima, știi... iubești...

Ori, își amintea că a auzit-o suspinând ca un copil, în spatele ușii, în seara în care o lovise și fusese tulburat, nevoind să recunoască ce însemna asta. Doar el avea puterea de a-i sfâșia inima, de a o aduce la disperare, de a o face umilă și patetică acea minunată privire de smarald ce pentru alții putea fi atât de nemiloasă.

Brusc, nu-și mai invidia rivalii, de care ea se putea despărți cu o atât de candidă răceală, cu crudă simplitate și indiferență a femeilor obișnuite cu omagiile bărbaților, care-și fac doar plăcerea și se eliberează fără remușcări. Regele... Moulay Ismael... Bieții oameni!...

Doar el dintre toți amanții ei avea puterea de a face să-i curgă lacrimile, acest sânge al inimii, s-o vadă în genunchi în fața lui. Mai trase un fum, încet, cu ochii pe jumătate închiși.

Ezita să creadă, simțind încă vârful ascuțit al îndoielii, nu fără acea plăcere tulbură și voluptoasă, imensă, pe care ți-o trezește percepția unei asemenea puteri asupra unei ființe ce-ți aparține pe de-a întregul.

Dar cu ea, cu Angelica... Atenție! Putea fi tentat să abuzeze de această putere pentru plăcerea de a primi mărturia unei priviri supuse, de a o vedea plecându-și capul grațios, de a-i constata capitularea... Dar cu ea... Atenție! Și începu să râdă. Știa al naibii de bine că putea și ea să-i facă la fel...

Indiferent la efectul vorbelor sale asupra contelui, Villedavray continua să vorbească pe un ton mândru:

— Dar de ce *dumneavoastră*? Doar *dumneavoastră*? Aici stă misterul! Aici e nedreptatea! Nu sunteți nici măcar frumos... Sunteți chiar înfricoșător, intimidant. Sigur, sunteți bogat... Dar oare nu suntem și noi?... De altfel, nu asta o leagă de *dumneavoastră*... Fastuos desigur, dar să împărtășească viața unui gentilom aventurier, este oare soarta unei femei așa de distinse? Cum am mai spus adineauri, ea ar trebui să fie la Versailles... Ei bine, în lipsa Versailles-ului, eu o s-o fac regina Quebecului.

Și-i aruncă lui Peyrac o privire piezișă.

— Sunteți gelos?

— Pot fi.

Figura marchizului se luminează.

— Sunteți deci sensibil? Dar asta e minunat. Hotărât lucru, sunteți un bărbat adevărat. Puteți fi chiar și gelos. Aveți toate atuurile. Înțeleg de ce vă iubește. Deși nu-mi pot imagina cum a putut avea loc o apropiere între două ființe așa de diferite, atât de neasemănătoare.

Peyrac se aplecă peste masă spre marchiz și-și apropie obrazul de el pentru o confidență:

— Iată cum stau lucrurile... Am cumpărat-o acum șaptesprezece ani pentru o mină de argint. Tatăl ei nu-mi dădea mina dacă n-o luam și pe fiică-sa. Am negociat afacerea, dar nu văzusem și copila pe care-o vindea...

— Și ea era?

— Ea era.

— Ați avut întotdeauna noroc, Peyrac.

— Nu, nu întotdeauna. Așa cum se întâmplă, ne-am iubit, dar am fost despărțiți.

— Cine v-a luat-o?

— Regele.

— Deci, Regele este rivalul dumneavoastră?

— Nu, e și mai grav. Eu sunt rivalul Regelui.

— Ah, da! Asta vrea să spună că Regele o iubește, dar ea vă iubește pe dumneavoastră.

— Da.

Villedavray rămase pe gânduri.

— Asta-i grav. Să sperăm... Poate Regele a uitat-o?

— Credeți că o poate cineva uita, fie el și Rege?

Villedavray clătină din cap în semn de negație. Confidențele lui Joffrey de Peyrac, pe cât de prețioase, pe atât de neașteptate și senzaționale, îl consolau definitiv. El își frecă mâinile:

— Ehei! Situația devine din ce în ce mai complicată, mi se pare. E grozav! Viața e frumoasă!

SOSIRI ȘI PLECĂRI

I

Bardagne aștepta... aștepta...

Angelica îl vedea de departe, patrulând pe mal. Câteva personaje în mantii bogate și pălării cu pene stăteau deoparte privind în direcția lui, respectându-i însă nerăbdarea solitară a cărei cauză nu trebuiau s-o înțeleagă. Erau probabil oameni ai casei sale și din suita lui, pasageri ca și el pe *Saint-Jean-Baptiste*, dar a căror atitudine le definea poziția în raport cu el și importanța rangului și a funcției sale.

El aștepta pe plaja de la Tadoussac sosirea frumoasei lui servitoare de la La Rochelle și, ca orice îndrăgostit, părea preocupat doar de un singur lucru. Va veni oare? O va mai revedea? Era totuși de necrezut că se găsea acolo.

*

*

*

După o noapte de beție care aproape îi ștersese amintirea întâlnirii lor din seara precedentă, era obligată să recunoască adevărul. El era acolo și o aștepta. O altă fantomă pe drumul ei. De când intraseră pe fluviul Saint-Laurent avea uneori impresia că avansează prin neguri fără nume, din care o pândeau umbre. Și iată că una dintre ele se întrupa din ceață: Nicolas de Bardagne. Iar în spatele lui, polițistul Desgrez, domnul de la Reynie, locotenentul de poliție al regatului și chiar Regele însuși, strigând-o cu vocea înăbușită: "Angelica! Nu te pot uita!"...

Ieri seară, Nicolas de Bardagne, apărut dintr-un trecut dispărut, o ținuse în brațe și ea sărutase pe buzele lui toate aceste chipuri uitate. Vesela seară cu vin de Burgundia de pe *Gouldsboro* săpase parcă o prăpastie adâncă între acest moment și noua zi. Trebuia să recunoască totuși că oaspeții de pe vas, ridicându-se de la masă la primele ore ale dimineții, erau buni doar să se prăbușească în pat.

Fusese o noapte delicioasă și îmbătătoare, iar dimineța avea impresia că a visat totul, chiar și existența trecută, cu dramele și nebuniile ei...

O dimineță nouă în Canada. Aerul era înghețat și pur, fluviul avea reflexe de argint. Dar trebuia să-și amintească. Bardagne era acolo, și împreună cu el, amenințarea.

De ce trebuia — dacă Regele avea nevoie să-l ancheteze pe stăpânul străin de la *Gouldsboro* și *Wapassou*, din regiunea *Maine* din America, care-i amenința, după părerea unora, posesiunile de dincolo de mare — să-l fi ales tocmai pe acesta?...

Joffrey vedea în asta mai mult decât o coincidență. Totuși, Regele nu știa, probabil că Nicolas de Bardagne o întâlnise pe Angelica la *La Rochelle*, după cum nici fostul guvernator al acelui oraș nu-și putea imagina că ea, o biată servitoare a unei familii din înalta burghezie hughenotă, ar fi putut călca vreodată la *Versailles*.

— O servitoare, fără îndoială, foarte admirată, spusese Joffrey, râzând. Dar privirea lui era întunecată și Angelica își amintea de gelozia lui față de Berne și, mai recent, conflictul pe care-l avuseseră în privința lui Colin Paturel. El îl ucisese în duel, deasemenea, pe locotenentul de *Pont-Briand*, doar pentru că îndrăznise s-o dorească.

“M-am ars, își spuse ea. Acest Bardagne e imposibil. Așa a fost mereu. Niciodată n-a vrut să înțeleagă ce înseamnă să discuți când era vorba să-mi obțină consimțământul. Îl goneam, dar revenea întotdeauna.”

Trebuia să recunoască însă că, în ciuda repulsiei pe care o simțea în acea vreme față de omagiile masculine, credința și încăpățânarea dorinței sale vulcanice sfârșiseră uneori prin a o tulbura.

“Și acum a apărut și în Canada, mergând la *Quebec* ca și noi, pentru a petrece iarna acolo. Ne putem aștepta să iasă scânteii...”

Ce se ascundea sub toate acestea? Hotărâtă să meargă pe uscat și să-și revadă la lumina zilei fostul iubit, Angelica ezita. Unde era oare Joffrey? Ar fi preferat să-și asume această a doua întâlnire lângă el. Să meargă alături de el spre reprezentantul Regelui pentru ca acesta să înțeleagă că este soția lui, legată de el, și că nu putea fi vorba de alianță între ea și Bardagne, dacă cel pe care-l numea "pirat" nu lua parte la aceasta.

Brusc, îl zări pe contele de Peyrac care venea pe mal și înainta spre Nicolas de Bardagne, urmat de garda lui spaniolă, iar inima începu să-i bată cu putere. Dar nu trebuia să se sperie. Era vorba de bărbați care voiau, înainte de toate, să evite orice conflict. Responsabilitățile lor erau prea serioase pentru a-și permite să ia în considerație problemele personale.

Ea-i văzu salutându-se politicos, măturând solul cu pana pălăriei, ca niște gentilomi ce erau. Apoi, se apropiară și vorbiră un moment între ei, schimbând cuvinte ce păreau cuviincioase. Fiecare părea că suportase bine șocul.

Nicolas de Bardagne era puțin mai scund ca Joffrey, dar nici unul dintre ei nu manifesta vreo atitudine dominatoare. Se întrețineau ca niște persoane de rang înalt în cursul unei întâlniri diplomatice, reprezentând poate interese contrarii, dar care doresc să găsească o cale de înțelegere.

Angelica lăsă luneta și alergă la babord ca să coboare în șalupa care o aștepta. Dar, apropiindu-se de mal, constată că Joffrey de Peyrac își luase rămas bun de la reprezentantul Regelui și se îndepărtase. Contele de Bardagne era din nou singur pe mal, așteptând-o. Stătea nemișcat, privind fix în direcția lui *Gouldsboro*, căutând-o din ochi pe punte. Nu văzuse că se afla în ambarcațiunea care se apropia de mal. Ea se abținu să-i facă semne amicale și continuă să-l observe pe măsură ce se apropia.

"Ce e neplăcut, își spuse ea, e că seamănă cu Philippe, cum mi s-a părut aseară. Dar nu știu de ce."

Oare din cauză că expresia gravă și frivolă de altădată făcuse loc unui fel de melancolie distantă pe care nu i-o observase până atunci?

Trăsăturile i se înnobilaseră parcă. Fără mustață părea mai tânăr. Se vedea mai bine că avea acel ten mat natural pe care-l întâlnești ades la cei din vestul Franței, care contrasta în mod plăcut cu lumina albastră a privirii sale. Nu se putea nega că

avea ceea ce se cheamă prestanță. Era unul dintre acei gentilomi care știu să poarte mantia, specie devenită rară în aceste vremuri ale burghezilor parveniți, cum remarcase acea ciumă de Ambroisine în ziua în care Joffrey de Peyrac o salutase atât de elegant după moda franceză, pe țărmurile de la Gouldsboro.

Bardagne purta perucă sub o pălărie rotundă, cu pene, după ultima modă, întreaga sa persoană răspândind un aer de distincție. Hotărât lucru, mustața, sau mai degrabă lipsa ei, îl schimba mult. Ea n-ar fi putut spune ce-l deosebea de omul pe care-l cunoscuse cu doi ani înainte. Pe fața sa era ca un nor. Dar această expresie, puțin morocănoasă, se șterse la vederea ei. O zărise în momentul în care cobora pe țărm. Se repezi înaintea ei, apoi se opri la câțiva pași pentru a o saluta, înclinându-se.

— Ce zeiță vine la mine! exclamă el. Dragă Angelica! Te văd la lumina zilei și așa știu că nu visez. Te descopăr așa cum te-am bănuț în întuneric, ieri seară, încă și mai frumoasă, mai strălucitoare, dacă se poate. Ce miracol! Nu-ți voi ascunde că eram atât de tulburat, atât de neliniștit, temându-mă să nu mă înșel, să nu înnebunesc, ce știu eu, nerăbdător să mă asigur că ești reală, că n-am fost pradă unei iluzii trecătoare. N-am putut închide ochii toată noaptea.

“Și noi ne-am îmbătat criță! gânde Angelica. Cu vinul *lui* de Burgundia! E nedemn!”

Ca pentru a îndrepta situația, îi întinse cu amabilitate mâna. El i-o sărută avid.

— Am putut vedea adineauri că l-ai întâlnit pe soțul meu, zise ea.

Domnul de Bardagne se întunecă.

— Da! Penibil moment pentru inima mea rănită. Totuși recunosc că mi s-a prezentat cu multă curtoazie. Văzându-l de departe, în mijlocul acelei gărzi de sumbri străini, mi-am dat seama fără greutate cu cine aveam de a face. O gardă spaniolă! Ca și cum n-am fi în război cu Spania! O sfidare în plus. Pe scurt, mi-am dat seama imediat că acest gentilom cu alură de condotier este, vai, și cel care te-a cucerit. Figura lui inspiră o oarecare frică. Totuși, a venit la mine cu politețe și cuvinte amabile, m-a asigurat de devotamentul său față de regele Franței, lucru de care mă îndoiesc, și că sunt pe deplin liber, ceea ce vine destul de târziu, după ostracizarea pe care ne-a impus-o în

primele zile după ancorarea la Tadoussac. Poate-ți datorez această indulgență... El afirmă că vom putea pleca chiar mâine, reparațiile de pe Saint-Jean-Baptiste fiind terminate. Deci nu mă pot plânge de întâlnirea cu el, dar asta nu poate șterge amărăciunea pe care mi-o inspiră.

Și după un moment de tăcere, reluă:

—... M-am gândit că dacă el este Rescator, atunci cu el ai fugit de la La Rochelle. Aveam îndoieli în legătură cu identitatea lui, dar îmi amintesc că s-a rostit acest nume celebru în lumea marinarilor: Rescator. Acum înțeleg totul. Așa l-ai întâlnit.

— “Nu tocmai”, vru să spună Angelica.

Dar el își continuă ideea:

— Sigur, înțeleg. Te-a obligat, și condusă de acea sentimentalitate feminină care adesea e înșelătoare, l-ai considerat drept salvatorul tău. Ai vrut să-i arăți recunoștință... Dar de ce l-ai luat în căsătorie, copilă nefericită?! Ce dezastru! De ce n-ai așteptat să vin ?!

— Nu puteam ghici că vei veni în Canada.

— Nu, să vin la La Rochelle, vrei să spui. De ce n-ai așteptat să vin la La Rochelle, în loc să fugi așa?

— Urma să fim arestați. Baumier avea lista. Și de altfel, mă anunțase că nu te mai întorci, că ești dizgrațiat.

Bardagne scrâșni din dinți.

— Ticălosul! Îmi pare rău că nu l-am străpuns cu sabia ca pe un șobolan împutit ca este.

— Asta n-ar fi rezolvat nimic.

— Să nu mai discutăm de povestea asta nenorocită, încheie Bardagne cu un suspin. Acum ai ajuns doamna de Peyrac.

— Nu chiar acum.

Era pe punctul de a-i explica că-l luase în căsătorie pe Joffrey de Peyrac odinioară și că, de fapt, după ce fuseseră despărțiți cincisprezece ani, îl întâlnise în mod miraculos în acea întâmplare de la La Rochelle, dar tăcu. Se simțea puțin depășită de gravitatea momentului.

Bardagne avea deja tendința de a o considera o mincinoasă nerușinată și-l vedea deja mirându-se de neadevărul unei asemenea povești. Era un om care nu voia să audă decât ce-i convenea și-i era greu să accepte realitatea dacă aceasta risca să-i spulbere iluziile sau speranțele. Deci, la ce bun să-i facă

confidențe? Le-ar putea divulga și întări astfel poziția dușmanilor lor la Quebec.

Ce se știa despre ei, de altfel, în acel oraș? Ce informații, adevărate sau false, circulau pe ascuns? Le va afla când vor fi acolo. Era inutil să le dea apă la moară.

Știa bine că, în calitate de Revoltata din Poitou, care ridicase armele împotriva Regelui Franței, că era încă sub amenințarea legilor franceze care o pusese sub urmărire. Poziția ei era încă și mai primejdioasă decât cea a lui Joffrey, pe care regele îl amnistiase în secret. La toate primejdiile care o pândeau în Noua Franță pe ea, cea însemnată cu floarea de crin ca o criminală, se adăuga aceea de a fi recunoscută și arestată.

Cercul se strângea. A-și povesti istoria însemna să se predea cu mâinile legate reprezentantului Regelui. Chiar și îndrăgostit de ea, acesta nu va reacționa oare cu severitate? Nu trebuia să uite că tocmai el fusese însărcinat de Ludovic al XIV-lea să se informeze despre cuplul lor și să afle dacă femeia care-l însoțea pe contele de Peyrac nu este Revoltata din Poitou.

Nu va fi ușor. Când îl auzea, ca în acest moment, vorbindu-i despre Rege, descriindu-i cum stătuse respectuos în fața Regelui — ea, care fusese în brațele Regelui — și cum Majestatea Sa îl însoțise până la ușă, dându-i ultimele instrucțiuni, și ce palat de o frumusețe incomparabilă era Versailles-ul sub soarele de iunie, îi venea să-l întrerupă și să-i spună : “da, știu...” și să-l întrebe: “S-a construit noua seră de portocali? Aripa stângă a palatului a fost terminată? Ce piese a mai scris Moliere?” Dar se abținu la timp și schimbă subiectul:

— Am uitat să te întreb, exclamă ea. Te-ai căsătorit?

— Să mă căsătoresc? se sufocă el. Eu! Ce-ți trece prin cap?

— De ce nu? În doi ani, mi se pare că ai fi putut să te hotărăști.

— Eu! Doi ani infernali, da! Chiar nu-ți dai seama câte am îndurat. Disperarea mea de a te fi pierdut, dizgrația apoi! Să mă căsătoresc! Ești inconștientă!

El, care era odinioară atât de mulțumit de sine și de viață, părea afectat. Lua totul în tragic.

Îi povesti că, în ciuda protecției lui Desgrez, fusese aruncat în închisoare. Domnul de La Reynie, locotenent general de poliție, venise în persoană să-l elibereze. Angelica profită de ocazie pentru a-i pune întrebarea care-i stătea pe limbă:

— De fapt, cum s-a putut, după atâtea întâmplări nefericite, să fii recomandat Regelui pentru o misiune care nu este lipsită de importanță?

— Domnul de La Reynie a făcut-o, tocmai... Presupun că așa s-au petrecut lucrurile. Regele căuta o persoană de încredere pentru această misiune în Canada. Îi stă în obicei, o știu, să i se adreseze locotenentului său de poliție, Domnul de La Reynie, care are informațiile cele mai multe despre aproape toți supușii din regat. Ori, Desgrez nu pleacă de lângă el. Este mâna lui dreaptă. Văzându-l pe de La Reynie preocupat să-l mulțumească pe Majestatea Sa, i-a vorbit despre mine și, probabil, a fost destul de convingător, fiindcă domnul de La Reynie a intervenit personal să mă scoată de la Bastilia și să-mi descurce cazul înainte de a mă prezenta. Iată, deci, de ce, după toate câte mi-a făcut acest Desgrez, îi datorez recunoștință.

— Da, înțeleg... Desgrez, spui! Ah! Desgrez te-a recomandat pentru a-l servi pe Rege în Canada! Care te-a însărcinat să te informezi despre domnul de Peyrac.

— De altfel, chiar el, Desgrez, a fost cel desemnat de domnul de La Reynie să mă însoțească la Versailles. Dar, de această dată, s-a arătat discret și a stat într-un colț al cabinetului regal, în timp ce mă întrețineam cu Majestatea sa. Versailles l-a impresionat, probabil. Se pleca adânc, deschizându-mi ușile. În sfârșit, de această dată, a înțeles care-i este locul. N-am spus nimic și n-am făcut aluzie la acel episod nefericit de la La Rochelle. Așa am considerat. În sfârșit, iată cum s-au petrecut lucrurile!

Da, Angelica înțelegea foarte bine. Și Joffrey nu se înșela când bănuia, în culisele acestei numiri, influențele unui demon capricios, trăgând sforile și aruncându-l pe bietul Bardagne, fără voia lui, pe urmele celei pe care o iubise atât.

Regele, așezat, în măreția lui, sub lustrele de la Versailles, și cerându-i lui Nicolas de Bardagne cu o voce în care încerca poate să-și controleze un tremur: "Aveți grijă, deasemenea, domnule, când veți fi în Canada, să descoperiți dacă *femeia care trăiește cu contele de Peyrac* nu este cea care s-a luptat cu noi odinioară în provinciile noastre sub numele de Revoltata din Poitou. A dispărut și poliția mea o caută în zadar de doi ani. Ea, ca și el, sunt persoane primejdioase..."

Iar polițistul Desgrez, în picioare lângă groasele draperii albastre brodate cu flori de crin, asculta aceste cuvinte ascunzând

sub o mască impasibilă un zâmbet batjocoritor. Desgrez se distrase grozav urzind ițele acestei intrigi. Ea și-l imagina meditănd, calculând, cu ochii lucind. Cu această ocazie, sub acest plan machiavelic, voia s-o caute pe ea, marchiza Îngerilor, s-o găsească...

“Desgrez, prietene”... gândi ea, cuprinsă de o bruscă nostalgie...

— Te gândești la Desgrez, zise contele de Bardagne, pe un ton amar. Nu, nu nega, este evident. Se vede cum îți strălucesc ochii. În sfârșit, aș fi lipsit de recunoștință dacă m-aș supăra pe el. Cu tot ce are neplăcut acest personaj, mă înclin și nu pot uita că datorită lui, în loc să putrezesc pe paiele umede ale temniței, mă găsesc astăzi liber în Canada, lângă tine.

Naivul de Bardagne!

Tot discutând, făcură câțiva pași, indiferenți la mulțimea obișnuită a portului. Doar ei doi veneau din Europa, de la La Rochelle, și el o cunoscuse cu mult înaintea acestor indivizi. Se consola spunându-și că, în inima ei, el avea vechime, și că între ei erau amintiri comune, aproape amintiri de familie.

— Cât îmi plăcea La Rochelle, suspină el.

— Și mie.

— Visez des că sunt la La Rochelle. Mi se pare că a fost perioada cea mai fericită a vieții mele. Acolo te-am întâlnit. Îmi plăceau și papistașii aceia intoleranți. Aveau un simț al familiei care-mi convenea. Femei serioase, inteligente. Chiar așa, vorbeai de căsătorie. A fost o vreme când mi-ar fi plăcut să mă însor cu fiica cea mare a domnului Manigault, frumoasa Jenny. Dar ce spaimă când am aruncat o vorbă acelei familii calvine! Eu eram diavolul! Mi-a fost preferat un ofițeraș, Garret, prost, dar hughenot.

Amintirea lui Jenny o tulburase pe Angelica. Sărmana! Răpită de sălbatici. Dispărută în fundul pădurii americane. Acest ținut este crud...

Fiindcă Bardagne n-o întrebă nimic, ea preferă să nu-i povestească ce i se întâmplase lui Jenny.

— ... Ce le-am cerut? continuă trimisul Regelui. O convertire... M-au luat foarte de sus. Totuși, o convertire nu-i ceva teribil. Oamenii aceștia, dacă vor să fie francezi, n-au decât să respecte legile. Nu putem lăsa să se instaleze anarhia, să împărțim regatul în două state dintre care unul să-și judece

prințul. Dacă vrem să-l distrugem pe Rege, cu ce să-l înlocuim? Englezii l-au decapitat pe al lor. Vezi la ce duce asta, astăzi... Să-l pună pe altul pe tron. Am discutat de pomană cu acești încăpățânați de hughenoti. Nu-i nimic de făcut. Au preferat să-și abandoneze toate bunurile decât să se plece... Și cu toate astea se considerau cei mai buni supuși ai Majestății Sale. Știu că le dai dreptate, cu acea inconștiență feminină care ne nedumerește atât pe noi, bărbații. Poți vedea că au făcut o socoteală greșită. Erai sub influența celui Berne, stăpânul tău. Un bărbat, lacom, asta se vedea... te dorea, am remarcat. În prezența ta, se prefăcea că nu-și îndreaptă niciodată privirile spre tine. Simt aceste lucruri... Mă îndoiesc că a rezistat ispitei...

— Când o să-l lași pe bietul Berne în pace? suspină Angelica. E departe și nu riști să-l întâlnești pe aici. Și amintește-ți că nu mai sunt slujnica lui...

— E adevărat! Ești soția celui pirat, mare senior îngâmfat. Te-a sedus cu averea lui. Asta-i situația. Dar nu-i drept și n-o s-o accept. Trebuie să-mi aparții, să fii amanta mea. Trebuie să te am.

— Aici? întrebă Angelica, arătând spre mărunta piață a satului, în mijlocul căreia se opriseră. Apoi izbucni în râs în fața aerului său dezamăgit.

—... Hai, dragă domnule de Bardagne, măsoară-ți cuvintele, te rog. Ele exprimă un anume sentiment care mă fletează, sigur, dar trebuie să fii rezonabil. Ai în fața dumitale pe soția contelui de Peyrac, ceea ce înseamnă, nu-ți fie cu supărare, că-i datorez credință și fidelitate. Și nu vreau să-ți amintesc că bărbații cu caracterul lui au un foarte viu simț al onoarei. Iar dumneata, nu ești dintre cei pe care teama de un duel îi poate face să dea înapoi. Deci, binevoiește să iei în seamă doar punerea mea în gardă, prietenia pe care mi-o inspiri și neplăcerea pe care aș avea-o de a te vedea în necaz.

Ea-și dădu seama că Bardagne o asculta visător, mult mai atent la inflexiunile vocii sale decât la sensul micii cuvântări pe care i-o ținea. Suferea cu încântare.

— Te regăsesc, suspină el cu beatitudine, te revăd cum conduceai cu mână fermă treburile gospodărești. Ce bine știai să le vorbești copiilor! Mi s-a întâmplat să fiu gelos pe copiii lui Berne când le vorbeai. Visam să fiu într-o zi în brațele tale și să mă cerți așa, blând, cu aceeași voce, mângâindu-mi fruntea.

— Te cert, după cum vezi.

— Dar nu sunt în brațele tale, și nu-mi mângâi fruntea! El se destinsese și râseră amândoi, prietenește.

Contele de Bardagne își strecură brațul sub cel al Angelicăi.

— Nu te teme, mi-am dat seama. E dur, dar (și-i sărută mâna) ești prea delicioasă ca să pot fi supărat pe tine. Ciuda mea față de tine ar putea fi justificată, mi-ai turnat o otravă în sânge, dar mi-ai dat și atâta fericire! Aș fi ingrat să-ți imput chinurile mele și să te supăr. De aceea îți promit să fiu cuminte în viitor. Dar să nu-ți mai iei zborul.

— Unde-ai vrea să-mi iau zborul, bunul meu prieten, spuse ea râzând, nu vezi că vrând, nevrând, curentul ne împinge pe toți spre Quebec ca în fundul unui năvod și că ne vom întâlni acolo, peștișori de toate soiurile, ca să petrecem iarna?

— Deci, o să te văd... o să te văd, murmură el, ca și cum nu putea crede într-o asemenea fericire. Asta presimțeam ieri seară: există ceva providențial în această întâlnire.

Angelica nu era așa de convinsă, și vedea mai degrabă rânjind în spate figura ironică a lui Desgrez.

Dar dacă își imagina existența care-i aștepta la Quebec, cu capcanele care le vor fi întinse la tot pasul, prezența neașteptată a lui Bardagne aducea un element nou și mai curând benefic. Dacă o iubea într-o asemenea măsură încât să fie orbit de pasiune, și gata de orice pentru a-i face pe plac, îi va fi util cum i-a fost și odinioară la La Rochelle. Căci, chiar și domnul de Frontenac îi datora trimisului Regelui o anumită supunere.

Investit cu puterea de a fi pentru un timp ochiul Regelui în colonie, vor încerca să-l flateze, temându-se că un raport nefavorabil din partea lui le-ar putea atrage dizgrația. Însărcinat să rezolve dilema reprezentată de ea și Joffrey, el va avea tendința să se încline de partea lor, ca să n-o supere. Oricum, era un noroc că a fost numit pentru această misiune el și nu altul.

La acest gând, ea se simți ușurată, sentiment care o făcu să strângă brațul contelui de Bardagne pe care se sprijinea în mers și, surprins de această strângere afectuoasă, el o privi cu un aer de uimire fericită.

În acel moment, ochii Angelicăi, care se îndreptau spre orizontul fluviului ca pentru a se însenina cu aspectul liniștit al

apelor și al țărmurilor îndepărtate, distinseră o pată albă care se mărea în amonte fluviului: o pânză.

Portul intră imediat în mișcare, copiii alergau, coborând de pe culmea colinei unde se afla satul, și trecând pe lângă ei, țipau:

— *Maribelle!*

2

— *Maribelle!* exclamă Nicolas de Bardagne, nu-i acel vas la Regelui care trebuie să vină în ajutorul meu de la Quebec?

— Dar nu ești atacat!... strigă Angelica cu mânie.

Ea-și smulse brațul pe care el i-l ținea tandru sub al său.

— ... Încetează să te crezi în permanență în pericol. Nimeni nu te amenință. Și roagă-te ca imbecilul acela, de acolo, să nu aibe intenția să tragă în noi! Abia atunci situația dumitale va deveni complicată. Cât despre mine, bagă-ți în cap, odată pentru totdeauna, că ceea ce-l supără pe soțul meu, contele de Peyrac, mă supără și pe mine. Ai spera în zadar să rămâi printre prietenii mei dacă ești de partea dușmanilor lui.

Ea-l lăsă acolo, deconcertat și mâhnit și alergă până la țărm unde-și găsi copiii și gărzile de corp. Se ciocni aproape pe Marguerite Bourgeoys care sosea însoțită de fetele ei și de un grup de pasageri de pe *Saint-Jean-Baptiste*. Ele-și aruncară o privire rapidă. Nu se mai întâlniseră de două zile.

Angelica zise repede:

— Să nu sperați că acest sosirea acestui vas va schimba ceva. N-am venit să ne luptăm...

— Împărtășesc speranța dumitale, o asigură Marguerite Bourgeoys.

Dar era un fel de nesiguranță în mulțime. Fiorul de îndoială care îi traversă, fără voia lor, pe spectatori, se liniști repede. Își dădeau seama că, cu calm, grupuri de mateloți înarmați se desfășuraseră în jurul satului și înconjuraseră încet plaja, devenită neagră de lume.

Oamenii domnului de Peyrac nu se arătau deosebit de ostili, dar atitudinea lor urma să-i descurajeze pe cei care-ar fi încercat să înceapă lupta înainte să se audă vocea tunului.

Privind spre radă, Angelica văzu că locul navelor se schimbase. Acestea, fără să se observe în agitația dimineții, își întinseseră pânzele și începuseră manevrele. Cea comandată de Barssempuy, trecuse puțin de *Gouldsboro* și asigura garda frumosului vas care rămânea la ancoră, dar ale cărui savorzi ridicați lăsau să se vadă gurile negre ale tunurilor. Unele erau îndreptate spre *Saint-Jean-Baptiste* al cărui echipaj era la balustre, iar celelalte în direcția noului sosit.

Cele două mici iahturi și vasul de tonaj mai mare, se îndreptau spre larg. Ca și zilele trecute când îl culeseseră de-a dreptul pe *Saint-Jean-Baptiste* ce se târa spre Tadoussac, se așezau în semicerc, închizând cursul fluviului Saint-Laurent și interzicând orice înaintare spre vărsare, la nord.

Noul sosit, presupunând că voia să treacă dincolo, nu avea altă soluție decât să se îndrepte spre Tadoussac, intrând, de voie, de nevoie, în plasa formată pentru a-l primi.

Astfel, în timp ce Angelica flirta cu reprezentantul Regelui, și fiecare se ocupa, fără grijă, de treburile lui, Joffrey de Peyrac și echipajele sale puseseră în funcțiune un dispozitiv de apărare care, cel puțin, nu permitea să fie luați prin surprindere.

Fusese, fără îndoială, prevenit de sosirea lui *Maribelle*. Acesta se mărea văzând cu ochii, îndreptându-se direct spre port. Probabil estimase situația și văzuse că nu era chip să scape.

Rămânea de văzut dacă, *din onoare*, nu va face un gest nefericit.

— Nu mi-ar plăcea să trag asupra unui vas al Majestății Sale, murmură Peyrac.

Și Angelica își dădu seama că era în spatele ei, sosit cu garda și ofițerii.

— Vrei să te întorci cu mine pe *Gouldsboro*? o întrebă el. Se poate să trebuiască să-l primim peste puțin timp pe comandantul de pe *Maribelle* și prezența ta nu poate decât să ajute discuția pe care o vom avea.

El îl salută cu politețe pe Nicolas de Bardagne care stătea la o oarecare distanță și o ajută pe Angelica să ia loc în șalupă ca și pe copii, pe Yolanda și Adhemar.

Angelica era atât de preocupată, în ciuda calmului lui Peyrac, încât nu se mai gândi să-l privească pe reprezentantul Regelui. În timp ce vâsleau spre *Gouldsboro*, *Maribelle*, acum

atât de aproape încât se auzeau ordinele ofițerului pe pasarelă, schiță o manevră. Marinarii escaladau hobanele și fugeau de-a lungul vergilor, pânzele se întindeau, altele se strângeau rapid, și greul vas viră dintr-odată.

— Se întoarce la Quebec, strigă Adhemar.

Din șalupă, toată lumea îl urmărea, intrigată. Dar Maribelle intra doar pe Saguenay, în spatele capului care-i străjuia intrarea.

— Dacă debarcă, nu pot oare lua Tadoussacul prin spate? întrebă Angelica cu jumătate de voce.

— Ambele maluri ale lui Saguenay sunt păzite, răspunse Peyrac, și oamenii noștri ocupă portul.

Din Maribelle nu se mai vedeau decât gabierele, depășind capul, apoi apăru în întregime, mai departe, îndepărtându-se spre celălalt capăt al estuarului, considerând poate că locul unde voise să acosteze nu era îmbietor. Astfel, se îndepărtă, se îndepărtă, apoi se opri și se auzi zgomotul ancorei coborând repercutat de înaltele faleze ale lui Saguenay.

— Ce vas prudent! Nu cred că acești domni de la Marina Regală țin prea mult să se măsoare cu noi.

Ei urcaseră la bord și urmăreau de departe manevrele noului sosit. Vasul lui Barssempuy continua să stea aproape, gata să intervină, dar nu mai părea necesar.

Se văzu o barcă desprinzându-se de bordul navei și îndreptându-se spre *Gouldsboro*.

— Nu v-am spus că o să avem o vizită? zise Peyrac.

Villedavray încerca să vadă cine venea:

— Ageamii ăștia de la Marina Regală... Se cred mereu pe teritoriu cucerit... Ce nume mai e și ăsta, Maribelle? Așa nume se dă unui vas? Măcar să nu fie luat drept englez.

— Dar dumneavoastră, cum v-ați fi numit vasul, domnule de Villedavray? întrebă Honorine.

— Nu știu încă, copila mea. Mă mai gândesc...

În barcă, singur cu vâslașii, se afla un bărbat, așezat, de statură înaltă. Gulerul mantiei era ridicat și-i ascundea fața. Purta pe cap o căciulă de blană.

— Nu este comandantul lui *Maribelle*, comentă Villedavray. De obicei, sunt plini de aurării, de panglici și foarte mândri de perucile lor.

Se îndreptară cu toții să-l primească. Bărbatul urca cu ușurință scara suspendată, coborâtă în cinstea lui și puse piciorul

pe puncte. Era încălțat cu cizme groase din piele de focă. Jaboul său de dantelă era înnodat neglijent, dar purta sabie.

— Domnul baron d'Arreboust! strigară ei, recunoscându-l pe președintele sindic de la Quebec, care fusese oaspete la Wapassou în timpul ultimei ierni.

Acesta se opri, îl fixă cu privirea pe Peyrac, apoi pe Angelica, iar fizionomia sa severă se luminează. Veni spre ei cu mâna întinsă, o sărută pe cea a Angelicăi cu o mulțumire vizibilă, exprimând prin surpriza de a întâlni o așa de mare doamnă, de vreme ce el o cunoscuse ca pionieră în atmosfera aspră a fortului. La vederea lui Villedavray și a intendentului se opri puțin, căci nu se aștepta desigur să-i întâlnească aici, ca oaspeți ai lui Peyrac pe Gouldsboro, și se întoarse spre acesta din urmă. Peyrac, în picioare la bordul vasului său, se prezenta diferit, stăpân al flotei sale, cu un echipaj numeros și bine antrenat, stăpân al Tadoussacului, în aparență.

— Fiți binevenit la bordul lui Gouldsboro, zise contele, apropiindu-se. Veniți ca trimis de Maribelle, însărcinat cu un mesaj din partea comandantului său?

— Nu, de ce? zise baronul d'Arreboust, care păru mirat. El aruncă o privire spre Maribelle.

— Acest neisprăvit de Luppé o să se deplaseze când o să considere de demnitatea sau de siguranța lui s-o facă. Asta nu mă privește. Dar am cerut să mi se pună la dispoziție o barcă, căci ținam cu tot dinadinsul să vin să vă salut și mai ales... să vă previn.

— În ce privință?

Baronul d'Arreboust se dădu înapoi. O expresie de spaimă îi apăru pe față.

— Bărți în flăcări au trecut pe deasupra Quebecului, zise el.

3

“Bărți în flăcări au trecut pe deasupra Quebecului...”

Domnul d'Arreboust stătea în fața lor, tragic și solemn, făcându-le această declarație, apoi tăcu. În spatele lui, în depărtările fluviului, prin cețurile hibernale, se vedea nava cu

trei catarge și pânzele strânse. Nimic mai mult, căci ce-ar fi putut face înconjurată fiind de cele cinci vase bine înarmate. Dar domnul d'Arreboust era un prieten sincer. Nu sosirea lui *Maribelle* era problema ci anunțul pe care tocmai îl făcuse președintele sindic. În vocea lui se simțea dispararea.

Angelica avu impresia că era pe punctul să adauge: "Întoarceți-vă! Înapoi, sunteți blestemați!..."

Ea privi în jur pentru a vedea cum era primită vestea de către persoanele prezente. Ea, care era din Poitou, bănuia că era vorba de semne rele. În provincia ei se vorbea uneori de un vânător și haita sa în flăcări traversând cerul, prevestind moarte și ciumă. Dar majoritatea ofițerilor și tovarășilor lui Peyrac nu știau ce însemna și primiră vestea cu indiferență. Peyrac, care nu credea în semnele premonitorii, o întâmpină cu calm și un strop de ironie, Carlon, cu spaimă, iar Villedavray cu amuzament.

— Anunță calamități, invazii, înfrângeri, enunță intentendul cu o voce lugubră.

— Legendele astea populare sunt pline de farmec, nu-ia așa? se entuziasmă Villedavray. Da, știi, draga mea, spuse el, întorcându-se spre Angelica, aici se povestește că, din când în când, pe cer trec canoe în flăcări. Ca în vestul Franței, unde se vede vânătorul și haita sa zburând din sat în sat, aici bărcile zboară de la Montréal la Gaspé... E normal, suntem în Canada. Imaginația poporului nu are limite. Are nevoie de fantastic... să știe că Cerul i-a dat un semn... Am văzut și eu, în 1660, în momentul marelui cutremur, vă amintiți, d'Arreboust?

— Sigur că-mi amintesc, aprobă baronul, și de aceea vă pun în gardă, domnule de Peyrac. Bărcile cerești au trecut pe deasupra Quebecului, acum câteva zile... O spune un număr prea mare de persoane pentru a ne mai îndoii de povestea lor. Majoritatea spun că au văzut o flotilă, traversând cerul spre Ville-Marie. Dar un om care se dusesese să găsească vizuinele urșilor povestește că, întorcându-se din păduri, a observat o barcă trecând foarte aproape de el, în cea mai deplină liniște...

— Și cine era la bord? întrebă Villedavray, curios.

— Iezuizii martiri: părinții Brébeuf, Lallemant și un vânător, dar nu este chiar sigur că l-a recunoscut, căci flăcările îi înconjurau obrazul; însă crede că era Nicolas Perrot.

— Nicolas Perrot? exclamă Angelica, tulburată ca și cum i s-ar fi anunțat moartea dragului său prieten canadian. Să nu-mi spuneți că i s-a întâmplat ceva...

— Lăsați prostiile, interveni Carlon, nerăbdător. Știm bine că toate acestea nu sunt decât superstiții de oameni săraci cu duhul.

— Nu te grăbi, prietene, spuse Villedavray, le-am văzut cu ochii mei, îți spun.

— Oh! Dumneata vezi mereu totul. Ei bine! eu nu le-am văzut niciodată... Și de altfel, n-are nici o importanță. Înseamnă că orașul e agitat. Pariez că jumătate din populație este în biserici, iar cealaltă pe metereze...

— Pariați corect. Ursulinele au început o slujbă pentru ca vasele domnului de Peyrac să se întoarcă de unde au venit.

— Asta n-o să vă facă sosirea mai ușoară, conte.

— Veniți la noi în numele populației speriate, baroane? Întrebă Peyrac, întorcându-se spre Arreboust. Să mă rugați să mă retrag, ca Attila, de sub zidurile Parisului, supunându-se poruncilor sfintei Genoveva?

Arreboust păru uluit de întrebare. Se întunecă, apoi clătină din cap.

— Nu, nu, nu sunt însărcinat cu nimic, din contra.

— Cum adică, din contra?

Baronul plecă capul.

— Mă întorc în Franța, zise el. Iată de ce mă aflu la bordul lui *Maribelle*.

Părea copleșit de tristețe.

— Am fost arestat.

— Arestat, dumneata?

Aceeași exclamație se făcu auzită de pe buzele tuturor.

— Din ce motiv?

Angelica fu cea care puse întrebarea. Baronul d' Arreboust o privi fix.

— Din cauza *dumneavoastră*.

În liniștea care urmă domnea stupoarea. Domnul d'Arreboust era aproape un fondator al Canadei. Ceea ce spunea nu părea credibil. Și nu era clar cum putuse Angelica să-i provoace dizgrația.

— În sfârșit, când vă spun: din cauza dumneavoastră!... Doamnă, iertați-mă, e vorba și de dumneavoastră, domnule de

Peyrac. Pe scurt, am fost unul dintre susținătorii dumneavoastră înflăcărați.

— Și iată ce ne așteaptă, zise cu voce amară intendentul Carlon, din spate.

Joffrey de Peyrac, fără să-l neglijeze pe baron, își îndreptă atenția spre *Maribelle*.

— Credeți că domnii de acolo au intenția să ne considere dușmani?

— Nu cred. Domnul de Luppé, comandantul, care-mi este și rudă, este un tânăr care nu ia seama la certurile canadienilor. De aceea la bordul său sunt doar cu vorba prizonier. Sunteți dispus să parlamentați cu el?

— Desigur.

— Aveți o eșarfă albă sau vreun pavilion ca să-i fac semn?

— Erați, deci, însărcinat cu o misiune.

Villedavray îi dădu eșarfa care acoperea centironul de care-i era atârnată sabia și domnul d'Arreboust o flutură de mai multe ori.

— Deși l-am liniștit în privința dumneavoastră, se temea totuși. Vi se pun multe în seamă și datorită trecerii bărcilor înflăcărate, era mare agitație la Quebec când am ridicat ancora.

Domnul de Luppé era un tânăr ofițer înalt și bine făcut. Părea îngâmfat și disprețuitor. Era un tip de curtean destul de răspândit: semăna cu marchizul de Vardes sau cu fratele Louisei de Lavallière. Copii rasfățați ai unei lumi decăzute care-i lingusea pentru prestanța și limba lor ascuțită, departe însă de Curte. În îndatoririle lor, erau oameni competenți și responsabili. Veni escortat de șase soldați de marină înarmați cu muschete.

— Domnule, spuse el, punând piciorul pe puntea lui Gouldsboro și adresându-i-se lui Peyrac, nutriți în privința mea intenții ostile?

— Eu trebuie să vă pun această întrebare, îi răspunse Peyrac.

Marchizul de Luppé aruncă în jur o privire, arătând corăbiile care manevrau sub vânt.

— Știu să văd, domnule, și știu să număr. Sunt singur împotriva a cinci nave. Nu am ordine în ceea ce vă privește, nu m-ați atacat, Franța nu este în război cu nația dumneavoastră, oricare-ar fi ea. De ce-aș nutri sentimente ostile?

— Atunci, suntem chit, domnule, vă puteți continua drumul!

— Aș dori să rămân două zile la Tadoussac, ca să-mi fac provizii de apă dulce și lemn pentru bucătărie.

— Cum doriți, cu condiția să respectați și să-i faceți pe oamenii dumneavoastră să respecte angajamentul de non-beligeranță față de mine.

— Și mai stai puțin, flăcăule, interveni Jean Carlon, înaintând. Trebuie să-mi mai încarci lemn de dulgherie și catarge cu destinația Le Havre...

— Dar am calele pline, exclamă ofițerul, înroșindu-se. Încărcătura mea este stivuită, și, la urma urmei, cine sunteți să-mi vorbiți pe acest ton?

— Cine sunt? O s-o afli, băiete, strigă intendentul Noii-Franțe îndreptându-și spatele. Nu înseamnă că dacă conduci un vas de război...

Angelica nu așteptă sfârșitul discuțiilor ce promiteau să fie furtunoase. Văzând că totul părea să se aranjeze cât se poate mai bine în ceea ce-i privea, îl trăsese pe baronul d'Arreboust spre camera hărților. Dorea să vorbească cu el, să afle exact în urma căror fapte fusese dizgrațiat și de ce era acuzat.

4

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă ea când rămaseră singuri în fața unui pahar de vin de Burgundia, vindecător al tuturor relelor.

— Dumneata întrebi? suspină el. Vai! *Dumneata* și iarăși dumneata... Da, recunosc, Loménie și cu mine am făcut pe nebunii. Când ne-am întors de la Wapassou, spuneam tuturor că eram îndrăgostiți de Doamna Lacului de Argint...

— Nu mi-l închipui pe domnul de Loménie făcând o asemenea declarație, zise Angelica râzând. Nu-i stă în fire. Nu-i oare cleric? Cavalier de Malta!

— Tocmai! Atitudinea lui a șocat chiar mai mult decât a mea. Nu-l cunoașteți. Domnul de Loménie este un om foarte liber și când este vorba de sentimentele, și aș adăuga, de convingerile sale, merge până la capăt... Ori, fusesem trimis la dumneavoastră pentru a ne face o părere. Îmi imaginam, în mod naiv, că fiind aleși pentru încrederea pe care-o inspiram

compatrioților noștri, părerile noastre vor fi luate în considerație... De-abia mai târziu am înțeles că nu se dorea de la noi decât un răspuns în *sensul* pe care-l doreau unii, adică să vă denunțăm drept dușmani. Neaducând acest răspuns, am fost foarte repede dezavuați, am devenit suspecti. Am fost acuzați că ne-am lăsat înșelați, cumpărați, chiar vrăjiți. Credeam că, spunând adevărul, spiritele se vor calma. Da, am făcut pe nebulii, repetă el. La întoarcerea în Maine eram într-o stare de ciudată euforie. Ca și cum lumea și-ar fi schimbat culoarea. Trebuie să ne temem de acești curenți care circulă iarna când aerul este curat și-ți creează o stare de ușoară beție. Dar, de fapt, nu spuneam decât lucruri rezonabile, chiar dacă glumeam. Nu se mai poate glumi în Noua-Franță? Nu, după cât se vede.

— Beți un strop, zise Angelica întrerupându-l, căci vedea că e iritat.

Unde era omul ponderat și calm pe care-l găzduiseră anul trecut la Wapassou?

— Este vin de Burgundia...

— E foarte bun. Un adevărat nectar. Mă simt mai bine...

— Liniștiți-vă. Sunteți cu noi acum. O să vă ajutăm...

— Imposibil... Sunt un om în dizgrație. Tot ce mă așteaptă în Franța este Bastilia.

La aceste vorbe, marchizul de Villedavray intră în camera hărților frecându-și mâinile.

— Ehei! Ce afacere bună! Trecerea lui *Maribelle* îmi va permite să-i scriu domnului de Pontarville la Paris ca să-i cer să-mi cedeze unul dintre micii lui mauri ca paj. Prin acest curier, câștig un sezon...

El se așează lângă ei și-și turnă un pahar de vin.

—... Vorbeați de Bastilia, baroane. Nu vă mai zbuciumați! Cine nu și-a făcut o vacanță la Bastilia?... Chiar și eu, ca toată lumea. Dar, eu, de exemplu, mi-am luat și valetul și bucătarul. Nu ezitați, mai ales, să cereți cel mai bun serviciu. Pot foarte bine să vi-l ofere.

— Vă mulțumesc de sfaturi, făcu d'Arreboust cu amărăciune.

— Recunosc că o să-mi lipsiți la partida de faraon seara, în timpul iernii, la Quebec.

Baronul d'Arreboust privi, nu fără ranchiună, zâmbetul vesel al marchizului.

— Nu vă veseliți atât poate și dumneavoastră o să fiți măturat.

— Eu? Nimeni nu va îndrăzni să se-atingă de mine.

— Și eu aș fi spus la fel acum câteva luni. Dar, cum vedeți, continuă el întorcându-se spre Angelica, lucrurile au luat o întorsătură urâtă, aproape fără voia noastră. Loménie și cu mine, prin declarațiile noastre, ne opuneam fără să bănuim, unei dorințe de distrugere. Oamenii sunt nebuni! Noi suntem nebuni... Oricum, într-o dimineață, jandarmii au venit să mă aresteze, pe mine, președintele sindic al Quebecului.

— Jandarmii! strigă Villedavray, căscând ochii. Doar n-o să spuneți că Frontenac a ordonat un asemenea lucru.

— Nu, dar s-a lăsat depășit de Castel-Morgeat. Acesta este guvernatorul militar al orașului, să nu uităm, și chiar al Noii-Franțe. El a trimis jandarmii...

— Și soția dumneavoastră? întrebă Villedavray. Se întoarce și ea în Franța?

Și lovindu-și fruntea:

— N-o să-mi spuneți că Lucile este la bordul lui *Maribelle*! Repede, o șalupă, mă duc s-o vizitez pe adorabila mea prietenă.

— Nu, nu-i la bord, urlă d'Arreboust, ridicându-se brusc și reținându-l pe năvalnicul marchiz în elanul lui spre ușă. Nu, nu este cu mine! Știți bine că este închisă în mănăstire la Montréal de un an.

— Închisă la mănăstire! repetă Villedavray, ca și cum nu înțelegea. Vreți să spuneți, mai rău ca o maică? Și ați lăsat să se întâmple asta... Și puteți pleca în Europa, puteți s-o părăsiți? Sunteți un monstru... Dacă aș fi în locul dumneavoastră m-aș duce să sparg chilia. Lucile, închisă la mănăstire... O asemenea frumusețe... V-am spus că are sânii cei mai perfecți din lume și disprețuiți...

— Tăceți! V-am spus să tăceți, urlă d'Arreboust, apucându-l de cravată. Tăceți, mizerabile! Îmi răsuciți cuțitul în rană, *dinadins*...

Se înroșise de parcă urma să facă apoplexie. Cei doi bărbați se încăierară atât de iute încât Angelica nu avu timp să intervină. Ea nu știa ce să facă ca să-i despartă. Dându-și seama de nepolitețea lor, cei doi se despărțiră scuzându-se:

— Iertați-mă, doamnă, zise baronul d'Arreboust. Toate

astea m-au zdrobit, iar domnul de Villedavray, fără să-i pese de durerea mea, mă provoacă.

Villedavray se aranja. Era foarte nemulțumit, mai ales de vestea despre Lucile d'Arreboust.

— Ce, mi-o răpiți pe Lucile și ați vrea să vă felicitați! Hai, plecați! plecați! Să vă închidă la Bastilia... Mă bucur.

El îi părăsi pentru a se duce să scrie scrisoarea doamnei de Pontarville.

— Are dreptate, zise baronul d'Arreboust cu disperare. Dacă plec, n-o s-o mai văd niciodată, simt asta. Ea, închisă acolo la Ville-Marie, iar eu, închis la Bastilia. Și cui o să-i pese de noi? Ce s-a întâmplat ca în așa de puțin timp o asemenea furtună să ne distrugă viețile!...

— Trebuie să facem ceva pentru domnul d'Arreboust, exclamă Angelica repezindu-se spre Joffrey de Peyrac. Vor să-l despartă de soția lui.

Ea-i explică ce-i povestise baronul și cum se compromisese din prietenie față de ei.

— Dacă pleacă în Europa, poate n-o s-o mai vadă niciodată. Și cine se va ocupa să-l scoată de la Bastilia? Anii vor trece. I-am propus să rămână la bordul lui Gouldsboro, dar spune că și-a dat cuvântul de gentilom lui Luppé...

Joffrey de Peyrac privea în direcția comandantului lui Maribelle care se ducea pe uscat să facă troc cu blănuri. Îl chestionase pe ofițer în legătură cu baronul d'Arreboust și-și dădea seama că acesta nu dorea să aibe neplăceri, nici să fie acuzat de colaborare cu un pirat, dar desigur, puțin îi păsa dacă d'Arreboust rămânea în Canada sau dacă era închis la Bastilia. Și nu Frontenac îi impusese rolul de temnicer, rol cu atât mai neplăcut cu cât familia d'Arreboust avea o îndepărtată rudenie cu a sa. Frontenac lăsase mai degrabă lucrurile să meargă de la sine.

— Poate este o soluție, zise Peyrac.

Împreună cu Angelica, se duse la baron în camera hărților.

— Domnule, doriți să rămâneți în Canada?

— Sigur! Aici sunt viața și inima mea. Dar Marele Consiliu m-a decăzut din rang, nu mai am loc în Noua-Franță. Și, în plus, i-am dat cuvântul domnului de Luppé și nu încerc să fug.

— Nu contează, baroane! Nu puteți să faceți nimic împotriva voinței unui pirat. O să răspund de această dată imaginii pe care unii și-o fac despre mine. Mi-ați căzut în mâini. Am nevoie de ostatici. Domnul de Luppé va trebui să se încline în fața obiceiurilor pirateriei.

— Ce vreți să spuneți?

— E foarte simplu, *vă capturez*.

5

— Desgrez acesta este un ticălos.

Angelica era singură în salonul de pe Gouldsboro. În picioare, în fața biroului, se gândea la Desgrez. Era seară. O lampă cu ulei de focă răspândea o lumină galbenă și blândă. Sălbaticii eschimoși din nord schimbau aceste lămpi primitive pentru sare și mărgelă. Ele luminau și încălzeau în același timp. Lumina lor avea culoarea mării și se răspândea într-un halou vast și intim. Angelica era gânditoare. Nu se dusese pe uscat astăzi. "Capturarea" domnului d'Arreboust o preocupase suficient. Nu avea chef să-l revadă pe Bardagne... Nu mai avea ce să-l întrebe, aflase totul de la el. Se spunea că *Saint-Jean-Baptiste* ridica ancora ziua următoare. Ceea ce-o preocupa acum era Desgrez. Desgrez privind-o din penumbră și spunându-i: "Iată-mă, marchiză a Îngerilor."

Raționamentul ei era următorul: dacă Desgrez intervine, este un lucru bun — căci este foarte eficace — dar și îngrijorător, căci e dovada că situația este primejdioasă. Desgrez a intervenit întotdeauna când lucrurile mergeau foarte rău pentru *ea*.

Nu intervenise doar pentru a-i juca o festă lui Bardagne. Conte de Bardagne nu știe nimic. Crede că Desgrez l-a trimis în misiune pentru meritele sale. Dar o caută pe Angelica prin intermediul lui. I-a trimis un om care nu este primejdios pentru ea. Un om care-i va urma instrucțiunile, căci altfel îl va trimite la închisoare.

E rândul ei să joace acum. Acolo! Aici!

Faptul că d'Arreboust fusese arestat, că Loménie-Chambord era aproape dizgrațiat, că o amenințare serioasă plana asupra lui Villedavray, în ciuda flecărelii lui, și chiar asupra

intendentului Carlon, pentru simplul fapt că acceptaseră ajutorul lor în Acadia, dovedea forța celor ce doreau să-i înlăture.

Ambroisine, un simbol al răului, fusese legătura între complicii din cele două lumi, desemnați să lupte împotriva Angelicăi și a lui Peyrac. Ea dispăruse. Dar veneau alții, ca o hidră cu o sută de capete. De ce? Desgrez își făcuse și el apariția, reluându-și locul în hora pe care, fără îndoială, n-o părăsise niciodată...

Făcu un efort de memorie. Ambroisine îi vorbise despre Desgrez care era pe punctul s-o aresteze pe prietena ei, marchiza de Brinvilliers, otrăvitoarea. Ea spusese: "Am fugit din cauza lui. Era prea curios, mă urmărea..." Angelica tresări. Ceva invizibil *mișca* lângă ea, ca și cum o ființă se apropia de ea cu precauție, atingându-i rochia. Ea sări, cu gura deschisă, gata să țipe de frică. De când cu povestea cu Diavolița rămăsese teribil de nervoasă.

— Ah! tu ești...

—...?

— M-ai speriat îngrozitor!...

—...?

— Vino, mâțule...

Pisoiul o urmărise după cum îi era obiceiul până în apartament, sau adormise pe pat? Intrigat s-o vadă nemișcată în picioare, se apropiase, sărise pe masă și acum era lângă ea, atingându-i obrazul cu boticul roz, cercetând-o cu ochii săi de aur, întrebători: "Ce se întâmplă? O fi bolnav, sau vrea să se joace?" Angelica izbucni în râs.

— Vino, mâțule...

Îl luă în brațe, privindu-l în pupilele misterioase.

— Tu ai văzut-o! gândi ea. Ai văzut focul lui Satan care-i aureola încântătoarea față și te zburleai și scuipai de furie... Răul... Tu-l vedeai, pisoiule!... Și indianul l-a văzut. Piksarett! "O femeie plină de demoni", spunea el. Și a fugit, strigându-mi: "Fă-ți rugăciunile."

Oare-l va mai întâlni pe Piksarett? O va lăsa el pradă diavolilor? Ea mângâie pisoiul. Blănița lui mătăsoasă era liniștitoare. Ca pisică adultă, bine hrănită, care nu are alte griji decât să fie frumoasă, își petrecea cea mai mare parte a zilei spălându-se de zor. Era calm, încrezător în viitor. Se încolăci, instalându-se lângă lampă pentru un somn lung și fără vise.

După ce-l găsisse însângera, noaptea, la Gouldsboro, cu lăbuțele arse, torturat de un demon invizibil, aflase că Răul dădea târcoale... Răul care atacă Inocența. În buduarul de la Versailles, odinioară, noaptea, văzuse la lumina lumânărilor, un nou născut înjunghiat cu un ac lung.

“Nu priviți în coș”, spunea gărzilor palatului vocea răgușită a oribilei vrăjitoare, ce ducea în zori micul cadavru măcelărit. Aceeași teroare o cuprindea evocând aceste amintiri.

Angelica se așează în fața măsuței. PISOIUL, cu lăbuțele adunate sub el și ochii pe jumătate închiși, urmărea cu interes pregătirile neobișnuite: foi de hârtie velină, o călimară, o pană de gâscă ascuțită cu grijă, stiletul, batoane de ceară, cupa de бага, încrustată cu aur, în care se găsea nisip fin. Acest ultim obiect părea să-l intrige. Își întindea, curios, când și când, foarte încet, boticul roz, mirosea, apoi își relua poza somnolentă și în același timp vigilentă.

Ceva o aducea pe Angelica în fața acestei măsuțe unde se așeza rar, o împingea să deschidă caseta ce adăpostea tot ce era necesar pentru a scrie. Faptul că-l văzuse pe Villedavray hotărât să trimită un curier spre Europa, îi dăduse o idee.

Afară, un corn de ceață își făcea auzită chemarea în liniștea vătuită. Ceața va întârzia plecarea lui *Maribelle*.

Undeva, în pânțele lui *Gouldsboro*, Villedavray scria cu ardoare, profitând de norocul de a trimite peste mări rânduri bine concepute menite să-i aducă bunurile dorite: un paj maur, un bibelou, o licoare rară. Prietene și prieteni, acolo, în Europa, n-aveau decât să se zbată puțin pentru el. Ce altceva aveau de făcut?

Angelica ezită, apoi se așează. Luă pana. “Cu ce știu, o să aduc la tăcere toate limbile de viperă, pe toți curtenii mieroși, pe toți habotnicii gata mereu să distrugă.”

“Desgrez, prietene Desgrez,

Vă scriu dintr-un ținut îndepărtat. Știți care sau măcar bănușiți. Întotdeauna ați știut totul despre mine... Iată ce am să vă spun:

Acum șase sau șapte ani, ați vrut să aflați de la mine anumite secrete despre anumite persoane importante pe care le bănuiați de crime. Astăzi vi le denunț.”

Scria tot mai repede.

“Știu o căsuță în colțul străzii Blancs-Manteaux în piața Triquet. Locuiește acolo o ghicitoare cu numele de Deshaies-

Monvoisin. Ea mai are la La Gravois, în mahalaua Saint-Denis, o foarte frumoasă locuință și alte vizuini, și acolo își prepară filtrele și otrăvurile. Tot acolo sunt înjunghiați copii..."

Pana alerga pe hârtie cu un scârțâit ușor. Pisoiful, bănuitor, urmărea cu coada ochiului freamătul acestei pene albe care, la capătul degetelor Angelicăi, palpita. Uneori încerca s-o lovească ușor cu lăbuța.

Pana aluneca, iar Angelica se cufunda în amintiri. Lucrurile secrete pe care acum câțiva ani domnul de La Reynie și François Desgrez încercaseră zadarnic s-o facă să le mărturisească, le dezvăluia astăzi. În acea vreme, ce știa ea putea să distrugă o lume, să arunce întreaga Curte oprobriului public și pe unii chiar sub securea călăului sau pe rugul Inchiziției, să trimită prinți puternici în exil, să distrugă averi și cariere și, în sfârșit, să-l lovească pe Rege drept în inimă. Magistrații știau că ea știe și o implorau.

— Vorbiți, doamnă, insista de La Reynie. Care este dușmanca dumneavoastră și cine este vrăjitoarea plătită de ea?

Ea tăcuse... Dar astăzi...

Astăzi, când ceea ce știa putea să-i reducă la tăcere pe invizibilii săi dușmani, va vorbi.

"Această femeie, Voisin, își are intrările ei la Versailles. Dacă ați pune mâna pe o domnișoară Desoeillet..."

Desgrez a așteptat mult această oră. Singur, fără un denunț, nu putea pătrunde la Versailles și prinde criminalii. Știa că trebuia să meargă mereu mai sus.

"Prin această fată, veți ajunge la capătul firului. Această persoană este însoțitoarea uneia dintre doamnele cele mai importante din anturajul Regelui. Acolo trebuie să căutați."

Ea se opri și și-o aminti pe doamna de Montespan, prietena ei de altădată, mereu triumfătoarea amantă a Regelui, care, considerând-o drept rivala sa la favorurile regelui, încercase s-o asasineze.

"Această doamnă de rang înalt este cea care m-a pus să pregătesc odinioară "cămașa" prin grija sus menționatei Monvoisin..."

Ea ezita încă să-i scrie numele: Athénaïs de Montespan. Dar e suficient! Desgrez va înțelege.

Chiar dacă această scrisoare va ajunge la el, sau va cădea în mâini străine, era mai bine să nu se înțeleagă totul.

Domnul d'Arreboust spusese: "Valetul meu va continua călătoria. Dorește să se întoarcă în Europa. Va duce la destinație toate misivele pe care binevoiți să i le încredințați, chiar și pe cele confidențiale. "

Desgrez va descoperi, în sfârșit, poarta care-i va deschide calea spre fortăreața crimelor. Aceasta era însă bine păzită de mulțimea curtenilor, arogantă, amorală, sigură de privilegii, mândră de viciile sale, gata de orice pentru a și le satisface și în jurul căreia gravita o întreagă armată de complici: valeți, dame de companie, confesori, negustori, cu toții interesați să se mențină în preajma celor mari pentru a nu-și periclita situația.

Ghearele negre ale "învățăceilor" lui La Reynie alunecau pe această carapace strălucitoare, fără a putea vreodată să-i străpungă armura. Dacă se pescuiau cadavre măcelărite în Sena, dacă aflau ceva în legătură cu vreo moarte subită, cu vreun proces prea repede rezolvat, erau certați că au vrut să-și bage prea mult nasul. În orice caz, cei mai îndrăzneți polițiști nu ajungeau niciodată să culeagă altceva decât vânt.

Ducesa de Maudribourg era un exemplu de pradă de soi urmărită în zadar. Sfârșise totuși prin a găsi că este necesar să dispară un timp, chit că-și va continua nelegiuirile dincolo de mări. Angelica își amintea că sosind la Gouldsboro, Ambrosine știa multe lucruri despre trecutul ei: că fusese la Curte, că se numise acolo doamna de Plessis-Belliere, că Athénais o ura. Desgrez reușise totuși să o prindă pe acea doamnă de Brinvilliers. Dar, păstrând proporțiile, redutabila otrăvitoare nu era decât o pradă neînsemnată... Se prezenta ca un personaj marginal, operând în cercul îngust, închis al familiei, al amanților, al câtorva relații, pentru plăcerea și satisfacția ei personală. Glazer, furnizorul ei de arsenic, fusese un om prudent și cu siguranță mai puțin risipitor cu marfa decât descurcăreața Monvoisin care alimenta tot Parisul. Ducând-o pe Brinvilliers la eșafod, polițistul risca să rămână cu mâinile goale, mușcând în gol. Cealaltă pasăre, Ambrosine, își luase zborul. Iar cei importanți erau inaccesibili. Cum să-i ofere un punct de plecare pozitiv, care să-i facă să pornească de sus, de la celălalt capăt? Căci nu era sigur că Voisin, chiar sub tortură, va vorbi.

Brusc, îi reveni în memorie un detaliu. Într-un elan care făcu să tresară pisoii al cărui tors se oprise din cauza somnului, ea luă pana și scrise.

“Ca să aflați totul, deschideți acel plic pe care i l-am dat domnului de La Reynie, rugându-l să nu-l deschidă decât dacă-i parvenea anunțul morții mele. N-am murit, dar vă spun astăzi: Rupeți sigiliile la cererea mea. Acolo sunt consemnate toate lucrurile pe care este necesar să le aflați despre atentatul îndreptat asupra mea la Versailles.

Veți găsi acolo nume care vă vor permite să căutați și să denunțați cu succes pe mizerabilii care, siguri că nu vor fi pedepsiți, nu ezită să atenteze la viața semenilor lor și să cadă pradă lui Satan.”

Ea tăie întreg sfârșitul acestei fraze. O copie pe o altă pagină oprindu-se la cuvintele: *Tot ce este necesar să aflați.* Nu era nevoie de comentarii... Își amintea că în acel plic încredințat lui La Reynie erau denunțați, în afară de domnișoara Desoeillet, – dama de companie a doamnei de Montespan care, la ordinul stăpânei sale, introducea în Palat droguri afrodisiace pentru Rege – portarii și gărzile care primeau aur pentru a o lăsa să intre pe Voisin, noaptea, în Palat. Ei știau că aducea în coș un copil nou născut menit să fie înjunghiat câteva clipe mai târziu pe altarul lui Satan.

Mesa neagră fiind oficiată, ghicitoarea trecea din nou cu același coș în care zăcea micul cadavru, iar elvețianul, gărzile, își primeau plata în scuzi sunători și grei.

Mii de copii fuseseră înjunghiați astfel pentru a obține prin magie neagră dragostea, moartea, frumusețea, tinerețea, averea. Mii de fiole de otravă circulau sub mantii. Angelica respiră profund.

Izbucniseră în râs ieri seară când ea le aruncase: “Dar otrăvitorii...” Indiferent de zvonurile care circulau la Paris sau în altă parte, vor izbucni mereu în râs: “Nu, asta-i bună! Otrăvitori la Curte? Chiar credeți în aceste baliverne?”

Doar Desgrez era destul de încăpățânat, destul de crud, ca să facă să înceteze aceste râsete și să le transforme în plâns și scrâșnit din dinți, de frica pedepsei...

“Prietene, luați în considerație binele pe care vi-l doresc prin aceste revelații. Totuși, vă implor să fiți de acum înainte atent la ce se va spune despre noi – va bănuî că vorbește despre ea și Joffrey – să reperați dușmanii pe care-i avem în regat și care, doar pentru putere, ne urzesc pieirea, oricât de departe am fi. Vă rog, în măsura influenței voastre, căutați să ne susțineți interesele față de Rege.”

Ea tăie și această frază. Desgrez era capabil să se gândească și singur să le susțină interesele față de Rege. Căci Regele era acela care ținea soarta tuturor în mâini. Ea se mulțumi să adauge:

"Mulțumesc, învățăcel al diavolului."

Apoi ezită, înainte să semneze:

"Marchiza Îngerilor"

Ridicând ochii, privi pisoiful:

— Acum suntem aici, zăpăcilă. Viața s-a dus. Am ajuns la jumătatea ei și suntem pe acest vas. Dar o s-o ducem mai departe, cu toate greutatele ei. Viața. Înțelegi?!

Pisoiful torcea.

— Oare-o să ajungem la capătul drumului? La victorie?

Ea privea scrisoarea, cu tăieturi pe alocuri. Un mesaj care va ajunge la Desgrez la Paris, la Curte și în alte locuri unde se hotăra soarta lor. O uscă și adăugă în josul paginii câteva cuvinte:

"S-ar putea să avem nevoie în curând de un raport despre ducesa de Maudribourg. Ați putea să ne ajutați, notificând tot ce știți despre ea? Iar dacă puteți dispune de un curier sigur, trimiteți-ni-l."

Ducesa de Maudribourg murise, dar dacă într-o zi li se vor cere explicații despre dispariția ei, ar fi preferabil să poată arăta, cu dovezi, primejdioasa personalitate a celei care se intitula "Binefăcătoarea"

Fiindcă se utilizau delațiunea, dezvăluirile, anchetele, ei bine! și ea va scoate din sertar lucruri pe care să le arate unei lumi care se pretindea a fi singura dreaptă și justă. Ea-i va combate cu propriile lor arme. Navele erau acolo pentru asta.

6

Joffrey de Peyrac intrase și stătea în spatele ei, privindu-i peste umăr. Ea-l bănuia surprins că a găsit-o scriind. I se întâmpla așa de rar. "Și totuși, am scris registre când mă ocupam de comerț la Paris."

— Te-a molipsit prietenul nostru Villedavray?! exclamă el. Cui îi scrii în Franța?

— Polițistului François Desgrez.

Și, ridicându-se, îi întinse misiva.

— Vrei s-o citești?

El parcursese rândurile în liniște. Nu o întrebă de ce hotărâse să scrie și să trimită scrisoarea acelui prieten îndepărtat de care plecarea în Lumea Nouă părea că o despărțise definitiv. Rămânea fidelă unui fel de instinct, unor elanuri impulsive care ascundeau adesea o îndelungată gândire, ajunsă la maturitate. Atunci acționa.

El citi și fu uimit în fața unei atât de brutale hotărâri. Cu această mână albă și fină, regele va fi lovit drept în inimă. Înțelegea cât de redutabilă putea fi această femeie pentru unii. Așa cum odinioară, când era singură, își apăraseră copiii, tot așa se ridica astăzi în apărarea lui, a ei, a lor cu o iscusință uimitoare.

O privi când își ridica ochii spre el, pândindu-i aprobarea, ochi limpezi ca apa pe care gene negre și dese îi umbreau oferindu-le o blândețe melancolică și puțin visătoare. Era, cu siguranță, în acea lumină a lămpilor cu ulei, de o frumusețe care îți tăia respirația. O față netedă, cu trăsături nobile care deveneau mai fine odată cu maturitatea, mai pure prin calmul și perfecțiunea lor. Linia sprâncenelor mai elegantă, cea a nasului mai fină, desenul gurii mai tulburător.

O figură de zeiță și uneori de madonă fără urma ororilor, umilințelor și durerilor suferite. Totul în ea sublinia rezistența ființei umane, care poate învinge Infernul.

El spuse cu voce tare:

— Regele va fi lovit drept în inimă.

— Oare el a ezitat să mă lovească pe mine? Chiar și astăzi mă urmărește.

Și continuă, cu vocea întretăiată:

—... M-a urmărit în mii de feluri... Cerea să mă căiesc în haine negre... așteptând capitularea mea totală... în patul său... m-a împins la rău din toate puterile... ca să cedeze...

Ea se întrerupse și întrebă:

—... Ce crezi despre asta?

— Despre ce? Despre această scrisoare? Despre hotărârea ta de a o scrie?...

— Da.

— Cred că această epistolă seamănă cu o bombă arzând, plină de praf de pușcă și alice aruncată asupra navelor pe care le va scufunda cu oameni și bunuri, cu tot.

- Doar dacă va ajunge la timp drept la țintă.
- Și Desgrez să-i aprindă fitilul și să o facă să explodeze.
- Da... Desgrez, singurul nostru complice, acolo, în

Franța.

Ea se ridică și-și puse mâna pe vesta lui, netezindu-i mașinal țesătura în dreptul inimii.

— Ți amintești de el? A fost avocatul tău.

— Îmi amintesc. S-a bătut bine la proces.

Mâna Angelicăi transmitea o căldură pe care o simțea prin stofă. Mână de femeie, fragilă, dăruită cu atâtea puteri. Fremăta de dragoste la această atingere.

— După proces, a fost amenințat cu moartea. A dispărut, ceea ce este ciudat. L-am întâlnit mai târziu. Devenise ofițer de poliție. Iar eu, devenisem... o femeie urmărită. El m-a recunoscut, și așa, episodic, ne întâlneam...

— Era nebun după tine, firește.

— Desgrez nu e niciodată nebun după nimeni și nimic.

— Dar... cu o mică excepție pentru tine, nu-i așa?

— Poate... Dar niciodată până la nebunie.

— Până la obținerea dreptului de trecere! E deja mult! Indulgență notorie, ajutor activ. Te-a ajutat să fugi de la La Rochelle. Pentru un ofițer de rang înalt e mult.

— De aceea îi datorez o revanșă.

Ea-i explică rapid dezvăluirile pe care le conținea scrisoarea lăsată domnului de La Reynie, cu mențiunea de a fi deschisă și comunicată regelui dacă ea murea. El o asculta, bănuind în sunetul vocii ei viața pe care o dusesese. Acea luptă feroce, dusă cu succes atât la vârf cât și în mocirlă și-și explica reacțiile brutale pe care ea le avea uneori, ca și cum s-ar fi temut din partea lui de vreo răutate de bărbat. Pretutindeni erau bărbați. Pentru a interzice, cere, lua... La vârf, un bărbat – regele. Un bărbat a cărui putere reușea să distrugă orice. Domnișoara de La Valliere prefera să-l supere pe Dumnezeu, pentru a se asigura de puterea sa asupra lui, doamna de Montespan își asasina rivalele, se vindea Diavolului. Pentru a se apăra, Angelica lovise cu toate armele de care se simțise în stare și fusese învinsă. Nu era nici o surpriză că se epuizase în acest joc teribil.

— Dar, ia stai, făcu ea brusc. Îmi vine în minte un lucru.

— Ce?... Spune! Vreau să știu totul.

— Este că... La urma urmei, mi-am făcut declarația de supunere față de Rege. Era la Plessis, în castelul unde eram arestată, prizonieră. Am scris scrisoarea de capitulare. Îi spuneam că mă înclin în fața lui, că mă voi duce la Versailles pentru a-mi cere iertare în fața întregii Curți... I-am promis că voi veni să îngenunchiez în fața lui, ca o vasală.... e adevărat, îmi amintesc, am scris această scrisoare... pentru că... nu mai puteam. Nu mai puteam să-mi văd provincia devastată de soldați, să văd țăranii hughenoti torturați de “misionari cu cizme” și pe mine însămi supravegheată, constrânsă. Mai ales fiul nostru Florimond, care era acolo și vedea dezastrul. Într-o zi, a venit să-mi spună: “Dar eu, ce-o să moștenesc?” Și trebuia să-i răspund: *nimic*, fiule! Nu doar că fusese jefuit de tot pentru că era fiul contelui de Peyrac, ci și pentru că nu mă avea decât pe mine să-l apăr. Pe mine, neputincioasă, prizonieră în propriul meu castel, pe mine, a cărei singură salvare era regele. Și îndrăzneam să-i țin piept! I-am scris Regelui. Molines, bătrânul meu intendent, a plecat imediat să ducă scrisoarea. Dar era prea târziu!

Ea-l privea, gândi el, ca pe un confesor de la care aștepta un verdict. O asculta, ferindu-se să facă vreun gest, să manifeste vreun sentiment, emoție sau mânie, ca să n-o sperie. În sfârșit, vorbea! O simțea într-un echilibru instabil și, străduindu-se să-i spună această poveste, ea se adresa prin el unei entități înspăimântătoare. Bărbatul! Bărbatul-dușman! Părea atât de fragilă...

—... Din fericire, Florimond a reușit să fugă la timp, continuă ea. El a avut întotdeauna, sub aerul său distrat, intuiții salvatoare... Avusese un vis... Te visase în America, cu Cantor...

Vocea i se stinse. Privea în gol și tăcea.

— Și după asta? murmură el.

— După asta... știi doar... Nu? Nu ți-am spus niciodată?... După asta? “Ei” au venit în seara aceleiași zile când Molines pleca pe catărul său să-i ducă mesajul Regelui, “ei” au venit, au dat foc castelului, l-au înjunghiat pe fiul meu nou născut, pe servitori, au... devastat, au distrus totul, un măcel oribil... Înțelegi?...

Cum el nu mișca, ea continuă repede:

—... “Ei” nu aveau ordin. Situația era explozivă. Iar noi le-am căzut victimă. Acționasem prea târziu! Am așteptat prea mult pentru gestul meu de supunere. Ce s-a întâmplat în acea noapte, acea izbucnire de violență, a fost pentru mine ca o ultimă lovitură a Regelui. Am simțit-o ca o supremă încercare de a mă distruge. Am devenit Revoltata din Poitou. Și mi-am condus trupele împotriva celor ale Regelui.

Și cum el continua să tacă, atent la ce spunea dar calm, ea zise:

—... Totuși, astăzi îmi amintesc de acea scrisoare care-mi dovedea supunerea. Ea ar putea cântări greu în momentul în care Regele va trebui din nou, găsindu-ne, să judece cazul Revoltatei din Poitou în același timp cu acela al Rescatorului.

Angelica se simțea ușurată de o mare povară. În câteva clipe multe lucruri se clarificaseră.

—... O să-i spun lui Desgrez să-l caute pe bătrânul Molines... dacă mai trăiește, hotărî ea.

Pana scârțâia din nou pe hârtie cu iuțeală. Angelica era puțin ciufulită căci, revenind adineauri de pe puncte unde sufla un vânt puternic, nu avusese timp să se pieptene. Șuvițele blonde, căzându-i de o parte și cealaltă a frunții și obrazilor, îi dădeau un aer tineresc care contrasta cu ținuta sigură de femeie de afaceri, obișnuită să scrie mult. El descoperi că scrie repede, cu competență, era uluit aproape de îndrăzneala pe care o putea avea când hotărâse să intre în război. Pe deasupra capului Angelicăi, privirea contelui de Peyrac o întâlni pe aceea a pisoiului care-l observa cu un aer înțelept și ironic.

Angelica puse nisip pe ultimele rânduri pe care le scrisese, închise plicul și, cu dexteritate, topi ceara, o aplică și îl pecetlui.

Peyrac o contempla cu tandrețe. Era departe, dar atât de aproape de el. Își retrăia vechile lupte, dar, da această dată, el era lângă ea, o putea lua în brațe și strânge la piept dacă frica o cuprindea. Ea-și ridică ochii spre el:

— Gata! Desgrez este prevenit. Noi vom lupta aici, în timp ce el se va bate pentru noi acolo.

Ea păstră un moment de tăcere.

— Ce este mai greu, reluă ea, este că va trebui să ne batem împotriva unor umbre. Da, o simt, este complotul umbrelor. Cele ale trecutului și cele de astăzi. Cele care mă urmăresc din

Franța și cele care ne așteaptă la Quebec. Trebuie să le dezarmăm una câte una. Să le numărăm mai întâi, și apoi să le descoperim, să le aducem la lumina zilei. Să punem nume pe figuri. Nu ne putem bate cu umbrele. Trebuie să smulgem măștile. De asta-mi este frică, mai ales de iezuit, acel părinte d'Orgeval, care mă urăște fără să mă fi văzut vreodată. Și el este o umbră. Aproape un mit. Mă întreb dacă există cu adevărat. A declanșat forțe nebănuite. Poate fără voie căci nu putea ști totul, iar acum, chiar dacă ar vrea să le oprească, tot n-ar putea. Trebuie să meargă până la capăt.

Vorbea repede și privirea ei strălucea. Aplecat spre ea, el o privea cu atenție, mișcat de expresia ochilor ei, care o făcea și mai tulburătoare și mai seducătoare.

Ea zise brusc:

— Ești ca Nicolas de Bardagne. Niciodată nu ascultă nimic din ce-i spun, ci doar sunetul vocii mele. La fel și tu!

Peyrac o luă în brațe cu pasiune:

— Eu? Mă pierd în frumusețea ochilor tăi când ești speriată.

— Bărbații! Mă enervați!...

Dar reușise s-o facă să râdă. O îmbrățișă și-i sărută ușor părul.

— Draga mea, îți dau dreptate. Dar privirea mea de bărbat vede alte orizonturi, și o să-ți spun, ca să te liniștești: la Quebec este un om de cea mai mare influență care este pentru mine un adevărat prieten.

— Frontenac?

Contele clătină negativ din cap.

— N-o să-i rostesc numele până nu vom intra în Quebec. A-l divulga, chiar a-l rosti, l-ar putea pune în pericol. Dar ție o să-ți-l spun.

— De geaba! Mă simt neliniștită.

— Nu mă îndoiesc... Dar o să-mi dai motive false despre cauzele neliniștii tale. Adevărul îl cunosc și o să-ți-l spun. Ești neliniștită pentru că n-ai ales încă *rochia* pe care o vei pune pentru intrarea în Quebec. Rochia pe care trebuie s-o îmbraci pentru a înfrunta această clipă.

— Rochia? zise Angelica e adevărat! Nici nu mă gândeam la asta.

— Rochia, asta-i tot! Pe care s-o alegi? Ai trei: una de azur pal, culoarea gheții, una aurie, ca cea pe care o purtai la Biarritz la căsătoria Regelui, una de catifea purpurie. Cea azurie vine de la Paris, cea aurie din Anglia, cea purpurie din Italia. Angelica rămase cu gura căscată.

— Așadar, te-ai gândit la asta? exclamă ea. Când?

— Mereu! Căci mereu visez să te văd frumoasă, fericită, aclamată de mulțimi... chiar în fundul pădurilor!

— Oh! Ești minunat!

Ea i se aruncă de gât. Avea dreptate. Va fi frumoasă. Va străluci... Va seduce mulțimea. Va face să dispară prejudecățile. Ce altceva vrea acest popor de gură cască decât să-l farmeci, să-l entuziasmezi, să-i satisfaci pofta de spectacol, de nou, de frumusețe?

— Ghicești totul, dragul meu senior. Eu sunt încă un copil.

— Păi, nu știi? zise Peyrac, sărutând-o pe buze.

7

În ceața deasă care acoperea malul, Angelica se grăbea, urmată de Delphine, de maură și de Kouassi-Ba care ducea coșurile. Zorii abia se iviseră, dar ea se temea să nu întârzie la plecarea lui *Saint-Jean-Baptiste. Maribelle* îl va urma mai târziu. Marchizul de Villedavray nu-și terminase corespondența, iar căpitanul, cumpărăturile de blănuri. Cu toate acestea, Angelica îl întâlnise încă de la trezire pe valetul domnului d'Arreboust și-i înmânase plicurile secrete destinate polițistului Desgrez. Ea-i dăduse prin viu grai ultimele instrucțiuni. Omul părea serios, devotat. Fidelitatea pe care-o arătase stăpânului său în dizgrație, gata să-l urmeze la Bastilia, pleda în favoarea lui.

O pungă bine garnisită cu ludovici de aur, încredințată de contele de Peyrac, sfârșise prin a-i întări credința pentru misiunea ale cărei riscuri fusese gata să și le asume doar din devotament. Cei câțiva scuizi îi vor permite să facă o traversare mai confortabilă și mai sigură și, ajuns la Le Havre, să închirieze un cal ca să sosească la Paris mai repede decât cu diligența sau tras la edec pe Sena. Eventual chiar să cumpere complici. I-ar trebui, poate încă de la sosire, să alunge bănuielile bigoților, preveniți

în legătură cu d'Arreboust. Oamenii Companiei Sfântului Sacrament știau să se miște repede când interesele și mai ales omnipotența lor, răspândite în mai toate păturile societății, riscu să fie puse în pericol. Aveau reputația că știu să facă să dispară oamenii care-i incomodau sub cele mai diferite pretexte. Angelica știa câte ceva despre asta, ea având de mai multe ori de a face cu ei, fiind chiar închisă într-o mănăstire de unde îi fusese extrem de greu să iasă. De aceea, prevedea totul și-i făcu mii de recomandări valetului. El trebuia să cunoască pe de rost adresa lui Desgrez, unele nume și locuri unde să-l găsească în cazul în care se va vedea obligat să distrugă documentul. Cu nici un preț, scrisoarea nu trebuia să cadă în mâini străine.

În sfârșit, *Saint-Jean-Baptiste* ridică ancora. Eliberarea vasului părea născută dintr-o hotărâre la fel de arbitrară ca aceea care-l reținuse până atunci. Joffrey de Peyrac se grăbea oare să-l vadă plecat pe reprezentantul Regelui?

— Mergeți înaintea noastră și anunțați-ne sosirea la Quebec, îi spuse el lui Nicolas de Bardagne și căpitanului care-și revenise.

Prevenită, *in extremis*, Angelica se grăbea să-și ia rămas bun de la maica Bourgeoys, deși urma s-o vadă peste puțin timp la Quebec. Din fericire, ceața foarte deasă în acea dimineață, întârzia ridicarea ancorei care, oricum, promitea să fie dificilă.

Sosind în port, Angelica le găsi încă pe chei pe maica Bourgeoys și fete sale, însoțite de câteva persoane din sat și, firește, de Catherine-Gertrude care le găzduise la ea. Li se încredințau scrisori și mesaje pentru Quebec și Montréal. Oamenii locului erau săraci și nu aveau de trimis mărfuri spre orașele mai bogate.

— V-am adus câteva provizii, spuse Angelica stareței, și leacuri. Iată una dintre acele beșici de elan care conține ulei de ficat de cod pe care am obținut-o de la pescarii bretoni de pe coasta de est. Se spune că face minuni pentru cei slăbiți de frig sau de mâncarea proastă din iarnă. Asta va întări copilul. Puneți și pe răni sau pe julituri. Cred că o să ne revedem curând. Chiar *dacă Saint-Jean-Baptiste* va sosi înaintea noastră și nu va trebui să-l ajutăm pe drum, nu vom întârzia. O să ne revedem, nu-i așa?

Călugărița păru destul de rece, cum, de altfel, se aștepta și Angelica. Ceața era așa de deasă încât chiar persoanele cele

mai apropiate păreau niște fantome. Angelica o trase pe interlocutoarea sa la o parte.

— Marguerite, ce este? Nu mai vreți să fiți prietena mea? Ea vedea în ochii stăreței ezităările de la început.

— ... Știi ce vă preocupă, spuse ea, ați auzit de bărcile de foc care au trecut pe deasupra Quebecului. Asta e?

— Ascultați, zise maica Bourgeoys, aceste preziceri sunt făcute să ne sperie, căci am trăit atâtea ore teribile în aceste ținuturi, am văzut de atâtea ori moartea cu ochii, ne-am găsit de atâtea ori pe punctul de a fi exterminați în totalitate de irochezi, încât atunci când apar semne de nenorociri nu ne putem împiedica să nu fim cuprinși de teamă, să ne întrebăm despre ce nouă primejdie vrea Dumnezeu să ne avertizeze. Vrea oare să ne reproșeze că nu arătăm destulă vigilență față de cel Viclean, față de ispitele sale, de farmecele sale?

Ultima dată când am văzut bărci în flăcări traversând cerul Quebecului a fost când războiul cu irochezii era în toi, noi fiind aproape de ruina totală. Irochezii ajunseseră chiar și în Insula Orléans și masacraseră toți locuitorii. Ori, puțin înainte, fusese un cutremur de pământ la Montréal. Voci plângătoare s-au auzit în ceruri pe Trois-Rivieres, și aceleași bărci apăruseră în flăcări, zburând în împrejurimile Quebecului. Am înțeles de îndată mesajul. Că acel cutremur anunța asaltul irochez, vaietele erau ale bieților prizonieri răpiți și duși la cele Cinci Națiuni, iar acele bărci prefigurau bărcile dușmane care ne dăduseră târcoale toată vara aceea, punând foc la case și aruncând în flăcări pe nefericiții locuitori, după ce-i supuseseră la torturi atroce.

Ce anunță astăzi apariția acelor bărci? Ce nenorocire? Împotriva cărei primejdii vrea Cerul să ne pună în gardă, în preajma unei noi ierni pe care o vom înfrunta, iarăși, doar cu puterile noastre? Suntem în drept să ne întrebăm: "Ce ne aduceți? Cine se apropie de Quebec cu navele voastre atât de bine înarmate? Binele sau Răul?"

— Dumnezeule din cer! făcu Angelica, doar n-o să ne omorâm pentru niște viziuni. Pentru numele lui Dumnezeu, Marguerite, dumneata, care ești rațiunea însăși, ai în vedere că noi nu suntem irochezi. Toată lumea este de acord că, în acest anotimp, raidurile dușmanilor voștri au fost, ca să spun așa, inexistente, iar eu îndrăznesc să afirm că asta se datorează

influenței noastre asupra marelui șef al celor Cinci Națiuni, Outtaké, care și-a putut domoli visele de răzbunare. Vasele noastre sunt într-adevăr aici, ancorând pe coastele voastre, dar n-am aruncat pe nimeni, după câte știu, în flăcări. În schimb, Răul nu se găsește el oare în cei care, pe ascuns, fac să circule cu bună știință zvonuri de groază, doar ca să aducă eșecul demersului nostru de pace?

— Ceața se ridică, zise o voce.

Într-adevăr, cerul începea să se lumineze, silueta vasului redeveni vizibilă, iar pasagerii care trebuiau să se îmbarce se apropiară de mal. Angelica se temea să nu-l vadă pe contele de Bardagne apărând, care, zărind-o, va dori să-și ia rămas bun de la ea. Nu avea chef de asta. Se apropia clipa în care se vor afla sub zidurile Quebecului și se preocupa mai ales să-și găsească dinainte aliați. Trebuia să evite să pună paie pe foc. Dacă vor trage asupra lor, vor fi obligați să riposteze. Declanșarea unui măcel nu ținea decât de un fir de ață, și, în această conjunctură, orice veste bună avea importanță. Maica Bourgeoys, care era foarte iubită și ascultată, putea liniști spiritele.

— Ascultă, Marguerite, spuse ea pune o vorbă bună pentru noi la Quebec, Nu-ți cer să ascunzi adevărul, ci doar să spui ce ai văzut...

Marguerite Bourgeoys întoarse capul și-i spuse că la Quebec nu avea prea multă influență. Zona ei era Ville-Marie, adică Montréal unde, pe de altă parte, se grăbea să ajungă. Fusese anunțată că acolo se petreceau evenimente triste. Angelica văzu că biata călugăriță avea tenul cenușiu și gândi că nici ea nu arăta mai bine.

Angelica vorbise mult. Simțea că Marguerite Bourgeoys îi scăpa, bunăvoința ei inițială schimbându-se după zvonurile care-i parveniseră odată cu sosirea lui *Maribelle*. Nu doar despre apariția acelor canoe în flăcări, bănuia Angelica.

Valurile de ceață treceau peste fețele lor ca niște atingeri reci.

— Nu ne îmbarcăm încă, spuse o voce din ceață.

— Nu! Ceața a revenit.

— Mulțumesc lui Dumnezeu! Nu pot să te las să pleci în această stare, Marguerite, spune-mi tot. E ceva ce te tulbură și nu e doar această poveste cu apariția.

— Am aflat că la Montréal, comunitatea mea este pe punctul de a fi dizolvată de episcop, mărturisi călugărița. N-o să mai găsesc decât ruinele.

Ea adăugă că fusese înlocuită ca stareță de o maică augustină adusă de la Quebec. În sfârșit, domnul de Loménie-Chambord își pierduse mințile.

— Loménie-Chambord? E imposibil, exclamă Angelica.

Ea nu vedea prea bine ce legătură exista între comunitatea religioasă de la Ville-Marie și cavalerul de Malta. Dar începea să înțeleagă că aceste instituții erau foarte complicate.

— Ce s-a întâmplat?

— S-a îndrăgostit de dumneavoastră, aruncă cu durere maica Bourgeoys, și-și ascunse fața în mâini cu disperare. Un om așa de sfânt, așa de perfect! Oh! Doamne! E îngrozitor.

— Dar nu este adevărat, protestă Angelica. Știi la fel de bine ca mine că Loménie-Chambord este departe de astfel de pasiuni.

Maica Bourgeoys clătină din cap descurajată.

— ... Ca Pont-Briand, ca atâția alții pe care i-ați dus la pierzanie și care, doar pentru că v-au văzut, v-au întâlnit, brusc sunt să-și renege jurămintele, prietenii, gata să se alieze cu dușmanii lui Dumnezeu și ai Regelui...

— Marguerite, veniți-vă în fire și așteptați să ajungeți la Quebec, să-l vedeți pe domnul de Loménie. Nu sunt decât bârfe. Ne-am întâlnit în Kennebec doar de două ori, în campanie, asta-i tot. Ca un bărbat înțelept, susține, bănuiesc, că lucrurile se pot aranja fără vărsare de sânge, și asta nu place tuturor, căci sunt unii care vor sânge.

Dintr-o mișcare impulsivă, ea apucă mâinile bieteii călugărițe, obligând-o s-o privească în față.

— Te rog, nu te retrage. Ai înfruntat situații mai grele și știu că în adâncul tău cunoști adevărul. Sincer, nu este oare altă soluție pentru noi decât masacrul, omorul, răzbunarea, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte? Oh! Marguerite, cunosc Sfânta Scriptură. Am fost crescută la ursulinele de la Poitiers. "Pace pe pământ pentru oamenii de bună credință." Oare adevărul nu înseamnă decât setea de sânge, așa cum dorește Satan însuși? Spune-mi Marguerite, că nu pot fi și alte soluții decât războiul și loviturile de tun?

— Mă tulburați, zise Marguerite Bourgeoys.

Dar părea liniștită. Ea se aplecă a începe să mute alimentele aduse de Angelica în traiste.

— Lasă asta, interveni Angelica, ia coșurile... O să mi le înapoiști la Quebec... Și gândește-te la ce ți-am spus: "Pace pe pământ pentru oamenii de bună credință"... Dacă noi, femeile, nu ne străduim să aranjăm lucrurile, la ce ne putem aștepta de la bărbații noștri care nu visează decât la răni și cucuie?...

Începuseră să ajute femeile și copiii să urce în șalupă.

— Aș vrea să te rog să ai grijă de bietul negustor englez, continuă Angelica. Nu vrea să-și părăsească ursul și mă tem ca echipajul să nu-i facă vreun rău de îndată ce vasul se va depărta de Tadoussac.

Marguerite Bourgeoys o privi dintr-o parte.

— Nu știți, deci...

— Ce să știu?

— Mi s-a dat de înțeles că domnul de Peyrac va delega la bordul lui *Saint-Jean-Baptiste* câțiva membri ai echipajului său care ne vor însoți până la Quebec, cel puțin până la Insula Orléans. Nu știu dacă pentru a ajuta la manevre sau pentru a ne supraveghea ca prizonieri de război, dar orice ar fi, în prezența lor, englezul nu riscă nimic.

— Ah! Așa deci... Iată o veste bună. Pentru englez și pentru tovarășii de călătorie deasemenea. Deci, Joffrey a hotărât asta... Nu-mi spune niciodată nimic... Mi-aș fi făcut mai puține griji, dacă aș fi știut. Sunt liniștită.

— Ei bine! și eu, mărturisesc, zise Marguerite Bourgeoys cu bună dispoziție.

Ea părea să-și fi recăpătat echilibrul.

— Sigur, trebuie să așteptăm ca să știm cum stau lucrurile, înainte să ne enervăm.

Ea îndreptă iar spre Angelica o privire atentă, dar aceasta nu plecă ochii. Femeile erau rugate să se imbarce. Maica Bourgeoys luă loc și i se dădu copilul de care se îngrijea. Nu făcuse nici o promisiune, dar Angelica păstra speranța că vorbele sale fuseseră auzite. Barca era pe punctul de a fi împinsă în apă. Marguerite îi făcu semn Angelicăi să se apropie, ca și cum și-ar fi amintit un lucru important pe care uitase să i-l comunice. Angelica până la mica dană de lemn și se aplecă spre călătoare.

— M-ați certat cu talent, doamnă, zise aceasta, vă mulțumesc. E rândul meu să vă adresez o mustrare.

— Vă ascult.

— Vă amintiți de un gând pe care mi l-ați destăinuit odinioară: Vorbind despre unii oameni și de falsa imagine care li se fabrică, spuneți: Prea des se vede sperietoarea și nu ființa umană.

— Într-adevăr.

— Încercați să vă amintiți de asta când vă veți afla în fața părintelui d'Orgeval.

8

Angelica prefera să nu se gândească prea mult la părintele d'Orgeval, dar maica Bourgeoys o atinsese la punctul sensibil. De-a lungul anilor care se scurseseră Angelica adunase în jurul imaginii iezuitului sentimente confuze de teamă, ranchiună și chiar repulsie, de când îi asocia numele cu cea ale Ambroisinei și al lui Zalil.

Cuvintele Diavoliței în delirul ei îi deschisese perspective stranii asupra copilăriei acestui om care domina astăzi spiritual Canada.

...“Eram trei copii blestemați, trei copii teribili în munții din Dauphiné, el, Zalil și cu mine. Oh! frumoasa mea copilărie! El, cu ochii albaștri și mâinile pline de sânge! El și Zalil, șiroind de sânge uman...”

Angelica făcu un efort pentru a alunga amintirea acelei voci. Cu calm, trebuia să-l privească în față pe bărbatul care devenise acel copil evocat, când i se va prezenta îmbrăcat în sutana și mantia neagră a Ordinului său. Trebuia să întâlnească fără frică acea privire albastră despre care vorbea toată lumea. Poate atunci, Binele va triumfa și răul va dispărea.

“El nu m-a văzut niciodată.”

În acest moment, gândul care abia apăruse în mintea ei făcu să apară o întreagă suită de imagini care se ordonară într-o logică perfectă și ea înțelese un lucru care-i scăpase până atunci.

Datorită emoției, o roșeață îi urcă în obraji, atât de profundă-i era neplăcerea stărnită de gândul pe care tocmai îl avusese. I se spusese că “cineva” din Canada o zărise anul trecut, pe când se scălda, goală, într-un lac din Maine, într-o zi toridă

de toamnă. De aici plecase legenda ei de femeie malefică și fatală. Ea întrebuse: "Cine m-a văzut?" Acum, știa, era sigură.

"El este cel care m-a văzut. M-a văzut pe când mă scăldam în lac... Și pentru asta mă urăște!..."

Îi trebui un moment să-și găsească echilibrul. Apoi hotări că, adevărat sau nu, asta nu avea nici o importanță. Alungă această grijă. Va veni vremea să se gândească la asta când se va găsi în fața părintelui d'Orgeval. Sau mai bine nu, ar fi preferabil să nu se gândească în acel moment.

Fără să vrea, pufni în râs. Poveștile astea erau atât de caraghioase.

9

Saint-Jean-Baptiste plecase, târându-se în amonte pe *Saint-Laurent*, iar *Maribelle* pornise și ea, umflându-și pânzele, în aval, spre Marea Tenebrelor. Angelica nu-i invidia pe cei plecați. Ea își va continua drumul spre Quebec care nu era departe. Cu Dumnezeu, înainte! Odată trecut cel mai rău moment, vor sfârși prin a ajunge în case calde, printre oameni bine prinși pe un pământ primejdios și sălbatic.

În acest timp, *Maribelle* își va continua călătoria nesigură pe oceanul hibernal, înfruntând monștri, abisuri, ghețuri ucigașe, vânturi urlătoare, ploi negre și biciuitoare, spume livide, valuri dezlănțuite, iar în sânul elementelor ostile și turbate, dansând pe creasta valurilor sau ascunzându-se în adâncurile lor, plutește o navă ca o coajă de nucă, în care putrezesc, sângerează, mor, se zbat și se abandonează ființe omenești.

Fiecare își continuă drumul, ducând cu sine vise, speranțe și micul său destin, singura lumină rămasă în străfundurile ființei, sub coastele slabe, pielea lividă și zdrențele umede. Viața, existența, dorințele, luptele, nevoile, pasiunile, gândurile, toate aceste palpită în aceste tabernacole de carne mizerabilă. Viitorul, gloria, averea, reușita, victoria, mântuirea, supraviețuirea, atâta vreme cât un om respiră în fundul unei cale, legănat de valuri, toate dansează cu el pe oceanul orb.

"În colțul străzii *Blancs-Manteaux* o să găsiți o casă... Acolo sunt înjunghiați copiii..."

“Regele Franței!... Dreptate! Dreptate!... Doamnă, binevoiți să-mi cedați unul dintre micii mauri căci am nevoie de un paj pentru a mă servi în Canada...”

Din val în val, iată-i în curând în Europa! Amestec de popoare, mulțime de orașe, clopotnițe, case în spatele meterezelor, coșuri pe acoperișuri, giruete... Totul pare un tablou colorat profilat pe înaltul cerului. Un Paris îndepărtat, mai degrabă o legendă decât o realitate.

Realitatea, acum că mesajele plecaseră spre Desgrez și Rege, era Canada, fluviul imens și pustiu, munții majestuoși sub ceturile reci, insule populate de păsări și, în final, peste câteva zile, orașul pierdut. Cele două ultime zile fuseseră pline de evenimente atât de rapide, că-ți tăiau respirația. “Capturarea” domnului d’Arreboust care a trebuit negociată cu domnul de Luppé, dispariția momentană a domnului de Bardagne plutind spre Quebec, plecarea lui *Maribelle* ducând scrisoarea către Desgrez. Toate acestea se amestecaseră, se încrucișaseră, se făcuseră, transbordări, fuseseră înjurături și vaiete, căci trebuiseră golite calele lui *Maribelle* de jumătate din mărfuri, pentru a încărca acolo marfa domnului intendent.

La rândul ei, flota lui Peyrac se pregătea de plecare. Pe vase domnea agitația. Văzând apărând pe punte suluri de stofe pe care marinarii le triau și examinau, Angelica știa că erau pe sfârșite cu pregătirile. În ultima seară, făcură un tur de rămas bun. Însoțiți de lume, pasagerii de pe *Gouldsboro* coborâră spre Saguenay pentru a contempla fluviul.

În crepuscul, acesta era imobil, ca o întindere de aur. Falezele înalte nu-și aruncau încă asupra lui umbrele reci. Sosind în vârful lor, lângă cruce, văzură apele agitându-se într-un vârtej strălucitor, despicându-se și dezvăluind spinări suple, flancuri netede ce păreau de aur, o coadă înălțată ca o aripă gigantică.

Copiii fugiră spre plajă scoțând țipete de admirație.

— Mamă! Mamă! Vino să vezi balenele! striga Honorine.

Balenele vâdate vreme îndelungată în aceste locuri, părăsiseră de mai multe decenii țărmurile. Se întâmpla însă uneori ca în anotimpurile în care părăseau banchizele din nord pentru a reveni spre mările mai calde, să se rătăcească pe Saint-Laurent, regăsind vechi curenți, îndepărtate amintiri.

Ori, apăruseră acolo în acea seară, una enormă și trei altele mai mici, printre care una tânără care repeta întocmai toate

mișcărilor mamei sale, plonjând și scufundându-se exact ca ea.

— Au venit pentru noi! Au venit pentru noi! strigau copiii, sărind de bucurie.

Micul Niels Abbials își duse la buze naiul și o notă se înălță, lungă, pură, înflăcărată, ca o incantație. Nota fu reluată de ghitara lui Cantor pe un ritm vesel care părea că urmează mișcărilor balenelor. Antrenați de muzică, copiii se avântară unii spre alții și se luară de mâini pentru a forma o horă.

— Priviți! strigă Catherine-Gertrude. *Copiii dansează!*

Bunica sa, care venise din Perigord în 1630, îi spusese întotdeauna că era foarte primejdios când copiii începeau să danseze. Pe timpul ei, în Perigord, se întâmpla des să vezi copii cuprinși brusc de “draci” care fugeau împreună spre pădure. Atunci alergau după ei și-i găseau goi, dansând ca niște spiriduși nebuni în jurul unui stejar bătrân. Copiii sunt sensibili la vrăji.

Catherine-Gertrude se repezi spre casă să aducă apă sfințită. Angelica, care nu înțelesese cauza tulburării ei, continua să coboare spre țarm.

Copiii dansau, veseli. Dansau în sunetul naiului și ghitării, dansau cu balenele fericite, învârtindu-se în apele de aur ale lui fluviului, și era un spectacol de neuitat.

“Vom învinge” își spuse Angelica, prinsă de frumusețea momentului, văzut ca o promisiune.

Noaptea căzu și se aprinseră focurile pe plaje. Întorcându-se spre fluviu, Angelica observă, sau bănuia mai degrabă, mișcărilor unei flotile indiene ieșind dintre falezele întunecoase. Într-o ultimă lucire, aruncată de soarele în apus, zări silueta lui Joffrey de Peyrac pe plaja îngustă, mergând repede, și care parcă ar fi sărit dintr-una din acele canoe; asta-i creă un șoc, căci tocmai se despărțise de el cu câteva clipe înainte, la cealaltă extremitate a satului, și era surprinsă, ca și cum ar fi trebuit să creadă că a devenit pradă unei halucinații.

— Oare am înnebunit?...

Catherine-Gertrude o ajunsese din urmă. Copiii nu mai dansau. Cuminti, căutau scoici. Femeia ținea degeaba sticla de apă sfințită în mână. Și ea privea în direcția în care Angelica, visătoare, se uita.

— Se spune că sosesc oamenii pădurilor de pe lacul Mistassin și chiar de mai sus încă. Cred că au jderi frumoși. Trebuie să plec. Oare n-o fi și vărul meu Eusebiu printre ei?

Întorcându-se pe vas, Angelica îl găsi pe contele de Peyrac ocupat cu ofițerii care, înarmați cu "planul de încărcare" începeau să scoată din cale lăzi și numeroase cufere în care se găseau obiecte, cadouri, haine, rezervate așezării lor în Canada și, în mod deosebit, intrării lor în port. Cadourile pentru oficialități fuseseră aliniate cu grijă și etichetate. Dezordinea de pe punte dovedea că această operație dura deja de o bună bucată de vreme.

— Nu erai adineauri pe malul lui Saguenay? întrebă Angelica adresându-se soțului ei.

El o privi mirat și-i confirmă că după ce terminase treaba în port se întorsese direct pe *Gouldsboro*.

— Totuși mi s-a părut că te văd acolo, lângă Saguenay.

"Cu siguranță, îmi pierd capul", își spuse ea.

Mai târziu, Cantor veni să ia pisoii pe vasul său. Aveau șobolani în cale care atacau proviziile. De câteva zile, Wolverines, jderul, dispăruse. Cantor nu se neliniștea, căci nu era pentru prima dată când animalul hotăra să facă drumul pe uscat, urmărind vasul de la distanță și brusc, la escale, îl găseau. Inteligența jderului îl făcea să fie în stare de o asemenea performanță.

— Tot ce vreau, este să nu apară la Quebec în plin cortegiu oficial, în ziua sosirii noastre, spunea Cantor. Canadienii și indienii consideră jderul printre animalele încarnând spirite diabolice. Este adevărat că este animalul cel mai isteț a creației.

Tânărul urcă la bord și, până să găsească pisoii, noaptea venise. Honorine profitase pentru a nu merge la culcare. Voia să-și escorteze fratele și prietenul pisoii până la scară. Astfel, întreaga familie era împreună pentru evenimentul ce avea să urmeze. Erau acolo contele și contesa de Peyrac, Cantor, Honorine, pisoii și, în plus, domnul de Villedavray.

Luminile tremurau la suprafața apei și o barcă de scoartă se apropie. Indienii care se găseau în ea ridicau torțele de rășină pentru a-i lumina înaintarea.

— Oh! priviți... ce-i cu carnavalul acesta? exclamă Cantor.

Ieșind din umbră, o înfricoșătoare mască păroasă, de mistreț sau de bizon, cu coarnele vopsite în roșu, cu ochi holbați din piatră albă, se ivi, purtată pe umeri de un individ îmbrăcat în piele de căprioară și blănuri, așezat și el în barca îngustă.

— Un vrăjitor! Ce-o fi vrând de la noi?

Barca se lipi de cea a lui Cantor, pe care tânărul căpitan al micului iaht *Mont-Désert* o lăsase lângă scara de frânghie, lângă bordul lui *Gouldsboro*. Un alt ocupant al canoei pe care-l luaseră mai întâi drept un indian, atât era de împodobit cu pene și franjuri de piele, își desfășură trupul subțire, și îi strigă cu o voce clară:

— Hola! Oameni din Europa, vreți cele mai frumoase blănuri din lume? Le aducem din nordul îndepărtat, chiar de la postul Rupert.

La sunetul acestei voci, Villedavray scoase o exclamație și se aplecă:

— Dar e Anne-François de Castel-Morgeat!

— Chiar el! Cine m-a strigat?

— Villedavray.

— Încântat să vă revăd, marchize. Prin ce întâmplare fericită vă găsesc tocmai la Tadoussac?

— Dar dumneata, dragă prietene?

— Cobor golful Hudson și aduc blănuri superbe.

— Un negustor puțind a alcool, a indian și a piele, asta au făcut din tine, frumosul meu paj!... Ce păcat!

Un hohot de râs îi răspunse, al cărui ecou păru să se amplifice sub masca de bizon.

— Și cine-i masca aceea care te însoțește și pare să râdă pe socoteala noastră?

— Cineva care vrea să se apropie de acest vas fără să fie recunoscut. Ghiciți.

Individul cu cap de bizon se ridică la rândul lui în barcă, și Angelica fu sigură că era cel pe care-l văzuse de departe sărind cu ușurință pe mal și a cărui siluetă o confundase cu aceea a lui Joffrey.

Mica voce categorică a Honorinea se făcu auzită:

— Eu știu...

Urcată pe o ladă, ea nu încetase să privească printre barele balustradei masca de bizon, cu coarne roșii, care o fascina.

— Eu știu cine este! afirmă ea. L-am recunoscut după mâini și cuțit. Este *Florimond*!...

10

Insula Orléans defila la babord. Imensă, cu falezele sale negre și pietroase, închidea orizontul și fluviul se îngusta brusc. Mergeau în zig-zag, temându-se de curenți ca pe un canal. Dincolo de capul îndepărtat, apărea Quebecul.

Cerul era jos și înnegurat, acoperind cu ceață vârful coastelor înalte. Apa era tulbure. Se apropia solstițiul de iarnă, acel timp urât al anului în care totul moare, în care oamenii și lumea păreau că se afundă în tenebre înghețate. Noaptea se lăsa în mijlocul zilei.

Pe punți, măturate uneori de tornade de zăpadă fină, fiecare zi se adăuga pregătirilor de sosire și nimic nu era mai uimitor decât contrastul care domnea între atmosfera lugubră a locurilor și activitatea de la bordul acestor nave legănate de valuri, dar care, împinse de vânt, se apropiau de oraș.

Trebuiau să se gândească la uniforme, la parade, la toalete, să antreneze toboșarii și trâmbițașii care, suflând în lungile lor trompete de aramă, vor anunța sosirea seniorului de Peyrac. Adhemar avea nevoie de o uniformă nouă, Honorine și Cherubin trebuiau să învețe să facă reverența în fața domnului guvernator Frontenac.

Aceste pregătiri îi preocupau mai mult decât vremea urâtă. Cuferele deschise în cale își revărsau comorile, iar marchizul de Villedavray se învârtea peste tot. "Totul este permis celor uitați de lume, spunea el, și nici un stăpân nu-i poate împiedica să danseze printre aceste ghețuri..."

Venirea lui Florimond și a prietenului său Anne-François de Castel-Morgeat dădea expediției o încheiere triumfală. Cine putea să nu se bucure de acești tineri superbi, mai canadieni decât canadienii, mai francezi ca ținută și spirit decât toți cei ce-i așteptau, cavaleri mai nobili în vorbele și faptele lor decât toți eroii Romanului Trandafirului sau decât cavalerii Mesei Rotunde.

Circumstanțele care-i uniseră în Nordul Îndepărtat rămăneau destul de obscure, Florimond neputând începe povestirea aventurilor sale în amănunt căci drumul spre

Quebec atrăgea întreaga atenție. De fapt, se întâlniseră din întâmplare la un post de comerț pe lângă Mările Dulci, se recunoscuseră drept frați de sânge gasconi, și-și continuaseră periplul împreună. Și unul și celălalt nu știau nimic despre evenimentele care se petreceau în Noua-Franță. Viața pentru ei avea culorile și parfumul pădurilor, savoarea hoinărelui, gustul frigului, al fumului, al înțelepciunii indienilor. Dar, cu dragă inimă, își schimbau îmbrăcămintea din piele de căprioară cu haina de curte și după mai multe luni de viață sălbatică se pregăteau cu același entuziasm să poștească la dans domnișoarele de la Quebec. În trei, împreună cu Cantor, cântau refrene din țara lor, atunci când manevrarea pânzelor lui *Mont-Désert* lăsa puțin timp de odihnă echipajului său destul de redus.

*Am trei vase pe marea frumoasă
Unul cu aur, altul cu pietre prețioase
Malbroug pleacă la război
Mironton-Mirontaine...*

În ceea ce-o privea, Angelica se bucurase nespuse de sosirea lui Florimond într-un mod atât de neașteptat. O asemenea întâmplare nu putea decât să întărească opinia unora după care Canada nu era o țară obișnuită, și că beneficia de intervenția sfinților și îngerilor. De la intrarea sa în Canada, ea începuse să-și facă multe griji pentru Florimond, dispărut în fundul pădurilor, alături de François Cavalier de la Salle.

În ciuda încrederii pe care o avea în destinul fiului ei mai mare, gândul la primejdiile pe care putea să le înfrunte o bântuia uneori.

Yann Le Couennec se întorsese la Wapassou aproape imediat după plecarea expediției căci fusese rănit. Spunea că nu era ușor să se înțeleagă cu șeful, iar Florimond confirmă că din acest motiv renunțase să meargă mai departe cu el. Expediția pe Mississippi fusese un eșec.

Cât despre contele de Peyrac, foarte mulțumit și el să-și revadă fiul, își spunea că dacă ai copii care să-ți semene, e greu să-i convingi să nu se repete greșelile tatălui.

În călătoria lui Florimond plecat spre sud pentru a descoperi Mississippi și marea Chinei și întorcându-se prin nord după ce explorase împrejurimile golfului Hudson, contele de

Peyrac nu se putea împiedica să nu recunoască o anumită formă de vagabondaj prin lume pe care o practicase și el bucuros, în adolescența sa. Că Florimond părăsise misiunea lui Cavalier de la Salle deoarece gândea că șeful expediției “nu știa nimic” și că el “știa mai multe decât el despre cartografie și multe alte lucruri”, ceea era fără îndoială adevărat, asta vor discuta mai târziu. Nici el nu făcuse altfel între șaptesprezece și douăzeci de ani, și se felicita pentru asta, cum se felicita și Florimond astăzi, nicidecum supărat de aventurile sale, fiindcă, la urma-urmei, nici nu se putea visa la o mai bună concluzie decât să se întâlnească cu toții în Noua-Franță și, în plus, să mai aducă și o mulțime de însemnări și hărți din explorările sale în nord.

II

— Te vor descoperi, zise Peyrac, și ochii lor se vor deschide spre o lume nouă: Frumusețea!... Frumusețea care nu se discută. Frumusețea care încântă și alină.

— Sunt oare atât de frumoasă? Ce-i cu legenda asta?

— Ea trece dincolo de tine, murmură el. Și chiar dacă nu faci nimic pentru a o acredita, trebuie să răspunzi așteptărilor lor.

Angelica zâmbi cuvintelor rostite de el. Zâmbi imaginii reflectate de oglindă.

— Cu atâta dărnicie, nu-i deloc greu.

El o ajutase să îmbrace și să probeze rochiile care erau toate magnifice. Purta atunci rochia purpurie, cu reflexe profunde. Pliurile de catifea îi conturau silueta, și ceea ce caracteriza această rochie puțin cam grea, dar somptuoasă, era o alură majestuoasă. Joffrey trecu în spatele ei și îi puse în jurul gâtului și pe umeri o parură de diamante. Fiecare dintre ele era însoțit de un mic rubin. Era ca un guler de o valoare inestimabilă.

În picioare, întunecat pe lângă albeața și părul blond al Angelicăi, o examina cu un ochi critic în oglindă. Ea-și aminti ziua de demult când îi pusese la gâtul gingaș de șaptesprezece ani primul său cadou. Fremăta sub mângâierea mâinilor sale nerăbdătoare. Rămăsese același Trubadur din Langudoc, aceeași flacăra îi strălucea în privire.

“Ne-am întors oare, după atâția ani, de unde am plecat?” se întrebă ea.

Viața cu Joffrey de Peyrac era o aventură pe care n-o puteai cunoaște decât prin el. Datorită se ștergeau realitatea, fluviul palid, neliniștea, amărăciunea prezicerilor. Obiecte minunate, haine din toată lumea, daruri neprețuite umpleau toate mobilele, cabinele și calele. Pe lângă ceea ce *Gouldsboro* adusese din Europa, mai era și ce cumpărase Joffrey de la Vaneireick pe plaja de la Tidmagouche.

Atâtea cadouri! Pentru guvernator, pentru doamne, călugărițe, orfani, săraci și bogați, credincioși și păcătoși. Ea nu luase seama la toate acestea. Era încă sub impresia dramei recente și nu se putea concentra asupra distracțiilor. El, însă, putea. Sângele încă nu se uscase pe plaja de la Tidmagouche, și-l văzuse cu Vaneireick, aplecat deasupra cuferelor, examinând bibelouri și tablouri...

Atâtea cadouri! Te întrebai cum le putea păstra fără să-și piardă gustul pentru obiecte frumoase și cum de găsea timp să continue această căutare rafinată, delicată, făcută pentru a înfrumuseța viața și a o face mai ușoară. Uneori, ea nici nu-și mai putea imagina existența cu gust de pământ, trudă, lacrimi și dezastre. Dar el, adesea, își deschidea pumnul în care ascundea o bijuterie minunată, sau se hotăra să bucure mulțimile, dădea cep butoaie sau puneă să se distribuie bietelor imigrante, fiecăreia, câte o oglindă, ca să le redea curajul.

Calitatea sa de a admira și de a da plăcere nu fusese schimbată de nici una din încercările prin care trecuse, dimpotrivă; dădea impresia că acorda bunurilor din această lume o și mai mare importanță, și că nu se va plictisi niciodată să contemple opera vreunui meșter în care acesta și-a pus întregul talent.

Aceeași lumină fericită se citea în privirea lui sumbră pe când savura reflexul acestei frumoase siluete în rochia purpurie care o transforma într-o regină demnă de Luvru. El măsura puterea ce emana dintr-o apariție atât de perfectă.

La Quebec, în acest moment, o mulțime de oameni “făcea planuri”, pregăteau tunurile, dar mai mult vorbeau să apere orașul decât o gândeau. Nu știau ce urma să li se întâmple.

El surâse.

— Parcă-ai fi o pisică care se linge pe bot, zise ea.

— Cam așa ceva. Mă gândesc la dușmanii noștri și la ce li se va întâmpla.

— Ai intenția să fii foarte rău?

— Nu tocmai. Vei apărea în fața lor.

— Joffrey?

— Da, frumosul meu comandant.

— Sunt oare destul de puternică să reușesc ce aștepti de la mine și să te ajut să învingi?

— Odinioară ai fost. Ce înseamnă un oraș pentru tine? Ai știut să cucerești Curtea, pe Rege. I-ai fi putut avea pe toți la picioare dacă ai fi vrut...

— Poate nu-i chiar același lucru astăzi. M-am schimbat. Sunt mai... mai puțin feroce poate. Dragostea slăbește. Ceea ce mă înspăimântă cel mai mult este că o să mă găsesc în fața părintelui d'Orgeval.

— Voi fi acolo, zise el cu blândețe.

Și teama ei se risipi. El va fi acolo, va fi sprijinul ei. Un bărbat puternic, care o iubea pe ea, soția lui, mai mult decât orice pe lume.

Ea plecă fruntea și-și puse obrazul, cu o mișcare ușoară, pe mâna care-i stătea pe umăr. El se aplecă și o sărută îndelung pe ceafă.

—... Vreau să se încline, murmură el. Te vor plăcea cu toții. O să văd orașul la picioarele tale și pe el la fel. Vreau să-l văd învins, pe dușmanul tău care, condus de un fanatism vinovat, a îndrăznit să te atace și să te calomnieze. Într-o zi, va cunoaște puterea Dragostei. Într-o zi, te va iubi și el. *Și asta va fi pedeapsa lui.*

12

În acea seară aruncau ancora aproape de capătul insulei Orléans. Doi bărbați urcară la bord și-i recunoscură pe Maupertuis și pe fiul său metis, Pierre-André. Fidelitatea acestor oameni cumsecade, care pătimiseră din cauza ei, era reconfortantă. Ultima dată când Angelica îi văzuse fusese în satul englez de la Brunswick-Falls, puțin înaintea asaltului canadienilor francezi. Compatrioții lor îi aduseseră cam cu forța

în ținut. Bine înțeles, avuseseră neplăceri. Dar totul se sfârșise cu bine.

Totuși, de la anunțarea sosirii lui Peyrac, orașul era în fierbere și Maupertuis socotise prudent să vină să-i aștepte în insula Orléans unde avea rude. Oamenii din insula Orléans nu erau quebechezi. Erau oameni aparte, cu toții puțin vrăjitori, se spunea, mai ales că majoritatea erau supraviețuitori ai masacrelor irocheze de acum cincisprezece ani, ceea ce-i făcea prudenți. Ceilalți, "independenții", din motive diverse, preferau să-și așeze vatra într-o insulă decât să aibă legături prea directe cu autoritățile capitalei. Insula nu părea locuită. Nu se vedea prea bine în noapte, dar o bănuiai masivă, cu dealuri pietroase confundându-se cu cerul nocturn, lipsit de nori în acea noapte. Era însă un cer fără lună, întins ca o catifea neagră.

Joffrey de Peyrac ceru detalii despre oraș. Se pregătea petrecerea pentru a fi primit cu mari onoruri. Domnul de Frontenac ținea în mod deosebit la asta, iar majoritatea reprezentanților Marelui Consiliu credeau că vor avea avantaje dacă se vor arăta curtenitori față de acest puternic vizitator. Episcopul, în schimb, era reticent. Iezuiții? Nu se știa nimic... Domnul de Castel-Morgeat predica rezistența. Până acum nu fusese prea ascultat, dar, de când apăruseră bărcile în flăcări pe cer, partizanii guvernatorului militar erau mai numeroși.

— Este o mare mulțime de sălbatici pe platou, în spatele orașului, povestea Maupertuis, care sunt îngrijorați de aceste apariții înspăimântătoare pe cer. Dacă domnul de Castel-Morgeat, care are mare influență asupra lor, și-i face apropiați, lucrurile pot lua o întorsătură proastă pentru voi.

— Dar Piksarett? Unde este? Întrebă Angelica

— Nu se știe. Poate este printre ei. Dar un sălbatic e schimbător. Nu trebuie să conați prea mult pe el, doamnă.

Angelica clătină din cap.

— Nu! Piksarett nu mă va trăda...

— Este deci adevărat. După Outtaké irochezul, l-ați împlânzit pe dușmanul lui de moarte, Piksarett, din neamul abenachez. Este incredibil... În câteva luni abia. Cum ați făcut să vă apropiați de ființe atât de ... inaccesibile? N-a trebuit decât să apăreți, se pare. Asta e suspect. La Quebec, pariurile au început. Se știe că ați făcut să eșueze campania de vară, în sud, împotriva așezărilor engleze, ademenindu-l pe Marele-Botezat,

șeful Patsuikețtilor. Ce-ați putut să-i spuneți ca să-l smulgeți de la război? Nu este un individ ușor de manevrat, îl cunosc. Doar părintele d'Orgeval îl are la mână, pe el și triburile lui, și de această dată, totuși, i-a scăpat. Cum ați făcut? L-ați vrăjit?

— Nici vorbă! Suntem prieteni, asta-i tot.

— Prieteni? Nu-i așa simplu. Credeți că nu trebuie decât să apăreți? Asta-i tot?... Și tu, Maupertuis, spui că sălbaticii sunt adunați pe înălțimile orașului? Huronii și abenachezii se urăsc și atât ne-ar mai lipsi ca, din cauza venirii voastre la Quebec, indienii noștri botezați să înceapă să se omoare între ei. Frumos ar mai fi!

Villedavray o luă pe Angelica deoparte.

— Arătați-mi-l, șopti el.

— Ce să vă arăt?

— Colierul de *wampoun* de la Outtaké pe care vi l-a dat în semn de alianță. Se pare că este unul dintre cele mai frumoase care există. Valorează singur cât zece victorii. O minune!

— O să vi-l arăt într-o zi, dar fiți sigur de un lucru: n-o să vi-l dau niciodată... Simt că nu trebuie să mă despart de el. Am pățimit că l-am lăsat în urma mea la ultima călătorie. Poate de asta am avut atâtea necazuri la Port-Royal și în celelalte locuri.

Abigael i-l trimisese pe coasta de est cu bagajele. Marchizul de Villedavray făcu o mutră tristă. Era nesățios când era vorba de obiecte rare și prețioase. El se răzbună cum putu:

— Draga mea, degeaba spui... ca să ai în mână un asemenea obiect ... trebuie totuși să fii... puțin vrăjitoare!...

Un nume rostit de Maupertuis izbi urechile Angelicăi și ea se întoarse repede spre grup:

— Ai spus ceva despre Nicolas Perrot?

— Da, l-am văzut acum două zile.

— Oh, ce bine! M-am temut atât pentru el.

De când auzise că bravul canadian fusese văzut printre ocupanții bărcilor în flăcări ce traversau cerul Quebecului, era torturată de un presentiment în privința lui. Ea-și dădu seama că se lăsase influențată de poveștile cu viziuni.

Joffrey de Peyrac o privi cu un surâs în colțul gurii.

— Ce superstițioasă mai ești! exclamă el când rămaseră singuri.

— Recunosc că m-am agitat în van. Aici ajungi să te sperii de tot ce se povestește. Acești bărbați și femei sunt la capătul

lumii și uneori într-o singurătate atât de îngrozitoare, încât este normal să caute intervenția spiritelor superioare. Asta-mi amintește poveștile doicii mele, care ne făceau, pe surorile mele și pe mine, să tremurăm de spaimă noaptea.... Și totuși, câteodată, ceva ne face să gândim că lumea este mai vastă și mai misterioasă decât pot vedea ochii noștri.

— Nu neg asta, zise Peyrac. Mai ales Lumea Nouă este bogată în fenomene inexplicabile pe care știința le va descifra într-o bună zi. Eu însumi am văzut...

Se întrerupse și clătină din cap:

— În largul Floridei, lumini... Oamenii mei erau îngroziți. Nu exista nici o explicație logică la ce am văzut în acea zi... Trebuie să mă-nclin. Vom suporta lumea care ne-a fost dată fără să ne sinchisim prea mult de misterele ei, dacă slăbiciunea noastră nu e gata să le înfrunte. Amintește-ți! În secolele trecute, navigatorii care se avântau pe Marea Tenebrelor credeau că oceanul este plat și se termină printr-o gaură mare în care puteai cădea. Totuși s-au dus, tremurând, spre acel abis, împinși doar de instinct care le spunea că vor descoperi ceva. Și pământul era rotund. Cine ar fi putut bănuî? Trebuie să cauți dacă vrei să știi.

Schimbând subiectul, o întrebă:

— ... Ai hotărât cu cameristele ce rochie o să porți la intrarea în Quebec?

— Nu, nu încă, gemu Angelica, nu mai am cameristă.

— Asta este totuși un subiect mai important decât ceea ce se poate întâmpla în lumile invizibile.

Angelica se năpusti afară, hotărâtă să pună capăt tergiversărilor. Îi va cere Delphinei du Rosoy să-i servească drept damă de companie, era cea mai bună soluție. Îi va cere să păstreze secretul în legătură cu semnul infamant pe care-l avea pe umăr — blestemat fie regele Franței și acest cumplit obicei al fierului roșu! Când se gândea, poate acesta era lucrul care o irita cel mai mult față de Ludovic al XIV-lea, că nu putea să poarte decolteu. Și asta complica totul. Era umilitor să trebuiască să-i mărturisească Delphinei, deși avea certitudinea că fata nu va abuza de încrederea pe care i-o arăta.

În fața ușii, le auzi pe Fetele regelui făcându-și rugăciunile și plecă, profitând de răgaz pentru a face un tur pe punte.

Mergea cu pași mari. Noaptea era profundă și totuși simțea

În această obscuritate o anume luminozitate sau fosforescență. Noaptea asta nu semăna cu celelalte nopți. Se auzeau zgomote neobișnuite, se simțeau mirosuri diferite. În spatele ei, simțea prezența insulei Orléans ca un zid și apoi, în față, era spațiul infinit al nopții, întinzându-se deasupra apelor și pădurilor. Nu simțea teamă, ci doar nevoia de a-și schimba starea de spirit, de a deveni alta, ca să poată lua totul de la început cu forțe noi.

Acum, că-și atinsese în sfârșit scopul, se simțea mai lucidă fără să trebuiască să se întrebe, ca înainte, unde se dusesese ceva din ființa ei și ce din inimă rămăsese cine știe unde. Totul era prezent. Știa unde se află, de ce este aici, și ce partidă trebuia să joace în aceste locuri.

Aerul i se păru ciudat de imobil la adăpostul coastelor insulei Orléans. Balansul navei era imperceptibil. Hula unui fluviu nu seamănă cu cea a mării, iar această mișcare îi dădea o senzație anormală. Se întoarse, simțind ceva plutind deasupra ei. Ochii îi întâlneau, ținută pe întinderea sumbră a cerului, o enormă pată luminoasă, de formă prelungă.

Abia o descoperise, că forma păru că se micșorează, că se topește iute, ca fugind dintr-o dată; dar, de fapt, nu se stingea ca flacăra unei lumânări sub o respirație gigantică. Era împietrită.

— Ce-a fost? Ce-a fost? Un fulger? Trăsnetul?

Privind spre dunetă îl zări pe Joffrey urcând scările punții superioare. Făcând un efort, merse la soțul ei. Acolo, lângă el, simți vântul înghețat al nopții. Aruncându-i-se în brațe, încercă, având vocea întretăiată, să-i explice ce văzuse.

— Ai fost botezată cu marea groază a navigatorilor, îi spuse el, după ce ea-i povesti ce i se întâmplase. Atâția marinari au văzut acest fenomen, dar nimeni nu-i crede pe marinari. E mai bine să taci. În largul Floridei, pe când căutam comorile galioanelor spaniole, am asistat și eu la acest gen de apariții. Erau lumini a căror incandescență o egala pe cea a soarelui. Ele au dispărut ca prin farmec. Înaintea mea, le-a văzut Columb, iar echipajul, înspăimântat, l-a adus înlănțuit în Portugalia.

— De ce vasul e în derivă și s-a ridicat ancora cu toate că e noapte?

— Din simplă precauție. Există temerea că aceste fenomene sunt asociate cu furtuni iscate din senin care aruncă navele pe coastă. E mai bine să ne îndepărtăm. Dar, în ceea ce mă privește, n-am constatat niciodată ceva asemănător. Fii liniștită. Nu se va întâmpla nimic.

El o ținea de umeri. În ciuda calmului lui, ea nu se putea împiedica să încerce o senzație stranie de a fi singură cu el, în afara timpului. Privi în jur ca să se convingă că lumea există și el o trase sub mantie.

— Ah! Iată-le din nou, strigă ea, acolo! acolo!

— Nici vorbă, prostuță mică.

— Atunci ce sunt acele puncte luminoase care se înșiruie pe cer?

— Uită-te mai bine și vei înțelege. Acum suntem lângă Quebec. Ce vezi acolo sunt *luminile orașului*...

Ea înțelese. Uită luminile necunoscute. Furtuna nu începuse. Orașul era acolo în umbră, escaladând firmamentul. Din orașul de jos până-n orașul de sus luminile străpungeau noaptea. În spatele fiecăreia dintre acele ferestre erau ființe în așteptare, familii, copii pe care-i culcaseră, femei care strângeau străchinile cinei de pe masa de lemn, bătrâni care-și aprindeau o ultimă pipă. Vorbeau oare despre ce se va întâmpla mâine? Despre străinii care urmau să debarce?

Puțin câte puțin, apăreau detalii din întunericul des și i se părea că distinge pata clară a acoperișurilor acoperite de un strat subțire de zăpadă, înălțându-se unele peste altele, pe coasta muntelui.

Puncte roșii și mișcătoare trădau focurile aprinse pe plajă și lumina felinarelor indica amplasamentul portului. Un puternic miros de fum venea până la ei.

Ea crezu că aude câini lătrând, câini care rătăceau pe străzile orașului, câini ai unor familii sau câini fără stăpân... ca în toate orașele lumii.

Și aceasta o emoționă mai mult decât orice.

13

În zori, după ce abia se odihniseră puțin, continuară ultimele pregătiri. Noaptea rămânea adâncă, dar pe nave activitatea fusese reluată ca în plină zi.

Yolanda veni să bată la ușa apartamentului în care Angelica, în fața toaletei, își termina un machiaj ușor. Atâtea borcănase, unguente, pudre umpleau trusa ei de toaletă încât ar fi fost păcat să nu le folosească.

Ea se distra subliniindu-și pleoapele, buzele, obrajii, iar această operație o calma și-i dădea o bună dispoziție. Mâine, sau mai degrabă astăzi, va fi o zi frumoasă. Nu simțea nici o teamă. Cu viziunile din ajun, intrase în atmosfera Quebecului, care o aștepta afară și pe care nu-l vedeau încă.

În curând, Delphine va intra cu rochiile. Ea și Henriette o vor ajuta să se coafeze, apoi se va îmbrăca.

— Yolande, ce frumoasă ești, draga mea! zise ea tinerei acadiene care, era foarte cochetă într-o rochie de fai portocaliu cu un frumos guler alb și o bonetă scrobită bine. Dar ce păcat că ai schimbat cerceii de cornalină! Ar fi mers foarte bine cu rochia ta de astăzi!

— A fost o prostie, știu, conveni tânăra.

— Ce vrei de la mine?

Yolande îi explică că începeau dificultățile. Honorine declarase, trezindu-se, că nu vrea să-și pună rochie, ci să se îmbrace în băiat. Oricum, se hotărâse, nu-i va face reverență guvernatorului.

— Adu-o la mine, zise Angelica.

Ea-și aranjă obiectele pe toaletă și-și puse un halat de satin dublat cu blană, căci în ciuda *braseros*-ului aprins, temperatura era destul de scăzută. În timp ce trebăluia, găsisese destule argumente pentru a o aborda pe fiica ei, știind dinainte că Honorine i le va demola fără dificultate.

Honorine intră, cu figura impasibilă.

Îmbrăcase deja cu fața-n spate pantalonii până la genunchi, piesă dintr-un costum de mușchetar pe care Peyrac i-l oferise, știind că nimic nu-i putea face o plăcere mai mare.

— Fetița mea iubită, exclamă Angelica, cum poți prefera pantalonul acesta grosolan, gri închis, unei rochițe așa de drăguțe?

Rochița pregătită pentru Honorine era chiar foarte drăguță, de un frumos albastru ca marea, vibrant. O probase și-i venea minunat, dar Honorine își întoarse privirea.

— O să fie război, zise ea. Dacă ne batem, vreau să fiu soldat.

— Dar dacă e petrecere, trebuie să fii prințesă. Privește-mă, eu voi fi în rochie.

— Tu, tu ești Diavolița, replică Honorine imperturbabilă. Te așteaptă.

Și adăugă pe un ton hotărât:

— Tu *trebuie* să fii frumoasă!

Honorine nu pierdea niciodată nimic din ce se spunea în jurul ei. Angelica rămase fără grai. Mulțumită lui Dumnezeu, Honorine nu fusese la Gouldsboro în timpul verii blestemate. Ambrosine, care nu ezitase să atace din gelozie pisoii, ar fi încercat să-i facă rău copilului atât de iubit. La gândul acesta, Angelica tremură de o frică retrospectivă. Ea-și luă fiica în brațe și o strânse la piept.

— Comoara mea! Oh! Doamne, nu ți s-a întâmplat nimic, ce fericire!

— Atunci, nu te superi dacă o să fiu îmbrăcată în băiat? întrebă Honorine, surprinsă.

— Ba da, îmi pare rău, dar nu vreau să fii nefericită... Cred doar că ... Poate că domnul de Loménie-Chambord o să fie dezamăgit să nu te vadă elegantă, într-o zi solemnă ca asta.

Argumentul păru să dea roade. Honorine avea o slăbiciune pentru Loménie-Chambord. Ea ezita vizibil. Angelica avu o inspirație:

— Iar reverența, o s-o faci singură dacă preferi.

Ea ghicise. De fapt, Honorine ura ideea de a-și face reverența în fața guvernatorului în compania tontului de Cherubin. Îl cunoștea ea. Ar fi capabil s-o facă să se împiedice când nu trebuie și tot efectul ar fi stricat. Ea-i aruncă o privire mândră și triumfătoare micului său tovarăș care se strecurase în încăpere cu aerul unui piscoi vagabond. Se distrau bine împreună, dar, în circumstanțe grave, Cherubin nu-și cunoștea îndatoririle. Și fiindcă ea era fiica domnului de Peyrac, de ce să-și ia pe cap un maimuțoi ca acesta?

Va înainta deci singură cu rochia ei albastră, și domnul de Loménie va fi foarte bucuros s-o vadă așa de frumoasă. Profitând că stătea pe gânduri, Yolande începu s-o îmbrace, iar Honorine se lăsă. În interiorul încăperii se producea o schimbare subtilă. Lumina lămpilor și lumânărilor pălea. Brusc, privind spre ferestrele salonului, Angelica le văzu de culoarea purpuri, strălucind și schimbându-și culorile ca și cum în spatele lor, ar fi izbucnit un foc subit.

— Doamne! Un incendiu acum!

Ea se repezi spre ferestre și le deschise cu zgomot, rămânând sufocată atât de aerul glacial cât și de tabloul minunat

pe care-l avea sub ochi. Nava rămăsese ancorată pe locul unde, în seara din ajun, alături de Peyrac, văzuse luminile orașului în întuneric. Acum, răsărea soarele. Ceea ce luase adineauri drept reflexul unui incendiu, nu era decât strălucirea soarelui răsărind ce se ridica și învăluia Quebecul cu o tentă roz pal sau de un roșu carmin, cu scânteieri rapide și schimbătoare. În puritatea dimineții, Quebecul părea un oraș de cristal. Clopotnițele măiestrite ale bisericilor păreau de argint curat. Acoperișurile pudrate cu zăpadă zărite în noaptea de ajun, erau de ca niște bomboniere.

Fuioare liniștite de fum alb se înălțau din coșuri și înconjurau orașul cu un halou irizat prin care acesta apărea ca o cetate din basme. La picioarele ei, apa fluviului era albastră, de un albastru curat, pur ca un cer de vară.

Angelica visase uneori Quebecul, dar nu și-l imaginase niciodată, era un vis.

— Honorine! șopti ea, vino, sufletul meu, vino să vezi orașul...

Ea luă mâna copilei într-a sa. Simțea o bucurie nespusă și tină această mână dolofană într-a sa, în timp ce amândouă, în liniște, se minunau de imaginea oferită. Se auzeau clopotele, dar erau prea departe ca să distingă locuitorii. Orașul, parcă părăsit, le oferea un chip curat și tandru.

În acest moment, Joffrey de Peyrac intră, urmat de croitor și ajutoarele sale care aduceau cele trei rochii: cea azurie, cea purpurie și pe care aurie, urmate de Kouassi-Ba, purtând pe cap turbanul cu panașul de egretă, și ducând pe o pernă un sipet din lemn de palisandru având pe mijloc un rând de perle mari. Deschis, lăsa să se vadă o grămadă de coliere, brățări, diademe de perle sau de aur.

Joffrey de Peyrac făcu marele său gest de magician prin care putea schimba totul:

— Iată rochiile, zise el, și iată bijuteriile! *Să înceapă petrecerea!*

ANNE și SERGE GOLON

10

**ANGELICA
ȘI COMLOTUL
UMBRELOR**

EDITURA ELIT